

**TÜRKİYE
GENÇ DOSTU ŞEHİRLER
ARAŞTIRMASI
2021**

**TÜRKİYE
GENÇ DOSTU ŞEHİRLER
ARAŞTIRMASI
2021**

T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
Örnek Mahallesi Oruç Reis Caddesi No: 13 Altındağ / ANKARA
Telefon: 444 0 472

www.gsb.gov.tr
yayinlar.gsb.gov.tr

E-ISSN: 978-605-5050-09-2

Kitabın Adı

Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırması - 2021

Proje Koordinatörü/Editör

Dr. Mehmet Ata ÖZTÜRK
Dr. Mehmet Fatih KÖSE

Yayına Hazırlayanlar

Ayşegül ACAR
Erhan AÇAR
Rıdvan ÇELİK
Gözde ÇOBANOĞLU
Fehmi ERYOLDAŞ
Özgür KARATAŞ
Dr. Mehmet Fatih KÖSE
Nilgün ÖZCAN
Rahime MERCAN SARI
Dr. Gürkan TEKİN

Proje Danışma Kurulu

Prof. Dr. Bülent ALTUNKAYNAK
Prof. Dr. Hakan Yavuz ATAR
Prof. Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK
Prof. Dr. Nursel KOYUNCU
Prof. Dr. Haluk ZÜLFİKAR

Tasarım, Dizgi ve Mizanpaj

Bilal Said DOĞRUSÖZ

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	03
SUNUŞ.....	04
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	05
GİRİŞ.....	07
EĞİTİM ve KÜLTÜR	08
Eğitim ve Okullaşma	08
Öğrenci Yurtları	09
Kültür ve Sanat	10
KURUMSALLAŞMA ve SİVİL TOPLUM	11
Gençlik Merkezleri	11
Gençlik ve Sivil Toplum	12
Gençlik ve Gönüllülük	13
Ulusal Gençlik Projeleri.....	14
GENÇ MUTLULUĞU.....	15
DEMOGRAFİ ve İSTİHDAM	16
YÖNTEM.....	17
TEMEL POLİTİKA ALANLARI ve GÖSTERGELER	22
GENÇ DOSTU ŞEHİR GÖSTERGELERİ	25
GENEL DEĞERLENDİRME, SONUÇ ve ÖNERİLER.....	107
KAYNAKÇA	115
EKLER	117
ALT GÖSTERGELERE GÖRE İL PUANLARI.....	118
ALT GÖSTERGELERE GÖRE ALT HAM VERİLER.....	122
TEMALARA GÖRE İL SIRALAMASI.....	128
GÖSTERGELERE GÖRE İL SIRALAMASI.....	130
İLLERE GÖRE TEMA ve GÖSTERGE PUANLARI GRAFİĞİ	132

SUNUŞ

Gençlik, dostluk ve şehir gibi medeniyetimizin üç temel unsurunu bir araya getiren bu araştırma projesi, ülkemizin her şehrinde “Genç Dostu Şehir” anlayışının yerleşmesini ve gelişmesini amaçlamaktadır. Eğitim, kültür, sanat, spor, gönüllülük ve sivil toplum gibi şehirdeki genç yaşamını etkileyen önemli unsurlara dikkat çekmeyi amaçlayan bu çalışmanın, gençlerin yaşam kalitesini artırmak üzere çok önemli bir veri kaynağı oluşturacağına inanıyoruz. Elinizdeki rapor, politika geliştirme ve karar alma süreçlerinin bilimsel metotlar kullanılarak desteklenmesi ve hizmetlerin güçlü bir bilgi temelinde hayata geçirilmesi açısından da değerli bir örnek teşkil edecektir. Genç Dostu Şehirlerde yetişen nitelikli gençlerimiz, bilimde, düşüncede, kültür ve sanatta medeniyetimizin bugüne dek kat etmiş olduğu gelişmeleri daha da ileriye taşıyacaktır. Ecdadımızın “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın” düsturu ile insanı, şehri ve medeniyeti birlikte ihya ve inşa anlayışı doğrultusunda, Saraybosna’dan Semerkant’a ve daha nice şehirlere mührünü vurduğu gibi bizler de insanlık ve kültür mirasına yeni izler bırakma gayreti içerisinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Bu ulvi gayeye hizmet amacıyla araştırmaya destek sağlayan tüm mesai arkadaşlarıma ve bilim insanlarına teşekkür ediyor, Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırması’nın gençlerimiz ve şehirlerimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU
Gençlik ve Spor Bakanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bakanlığımız tarafından 2020 yılında ilk kez gerçekleştirilen ‘Genç Dostu Şehirler Araştırması’nın amacı; Türkiye genelinde “Genç Dostu Şehir” anlayışını yerleştirerek gençlik odaklı politika ve uygulamaları teşvik etmek, iyi uygulamaları belirlemek, sosyal politikaların gençliğe yönelik merkezi ve yerel düzeydeki sonuçlarını düzenli olarak izlemek, özellikle iller bazında verilen gençlik hizmetlerinin değerlendirilmesini ve standartların geliştirilmesini sağlamak ve ilgili kurumların gençlik hizmetlerinde işbirliği ve koordinasyonu güçlendirmektir.

20 milyonu aşan nüfusları ile gençlerimizin en iyi şekilde yetişmeleri, hayatın güçlükleriyle baş edebilecek donanımına sahip olmaları ve geleceğe güvenle bakabilmeleri; eğitimden istihdama, spordan kültüre, sivil toplumdan aile yaşamına kadar birçok alanda kendilerine sunulan imkânların mevcudiyeti ve niteliği ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırması’nda, gençlerimizin yaşadıkları şehirlerin, onların gelişimine ve ihtiyaçlarına ne ölçüde cevap verebildiği çok yönlü olarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

Araştırma kapsamında ele alınan göstergelere ayrıntılı olarak bakıldığında; **Eğitim ve Kültür** temasında *Sinema ve Tiyatro, Kütüphane, Müze, Yurt, Okullaşma ve Başarı* göstergelerinin; **Kurumsallaşma ve Sivil Toplum** temasında *Gençlik Merkezleri, Gönüllülük, Sivil Toplum, Gençlik Projeleri* göstergelerinin; **Genç Mutluluğu** temasında *Yaşam Memnuniyeti, Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Sağlığı* göstergelerinin; **Demografi ve İstihdam** temasında *Genç Nüfus, Göç ve İstihdam* göstergeleri yer almaktadır. Söz konusu tema ve göstergelerde değerlendirmeye alınan hizmet ve imkânların gençlere sunulma düzeyleri ölçülerek şehirlerimizin genç dostu olma derecelerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Göstergelere ilişkin veriler toplanmış, analiz edilmiş ve Genç Dostu Şehir puanları ve sıralamaları elde edilmiştir.

Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırması metodolojik olarak dört aşamada gerçekleştirilmiştir.

Genç Dostu Şehir Göstergelerinin Belirlenmesi: İç ve dış paydaşlarla geniş kapsamlı değerlendirme toplantıları yapılmış ve ulusal/uluslararası literatür incelemelerine dayalı olarak Genç Dostu Şehirlerin temel özelliklerinin neler olabileceği değerlendirilmiştir. Alan uzmanları ile odak grup görüşmeleri de yapılarak ana tema ve göstergeler tespit edilmiştir. Değerlendirme sonuçlarına göre temel göstergeler ve bu göstergelere ilişkin geçerli ve güvenilir veri kaynakları tespit edilmiştir.

Veri Toplama ve İşleme: Genç Dostu Şehir göstergelerine ilişkin verilerin toplanmasında; (a) Gençlik ve Spor Bakanlığı veri tabanları, (b) TÜİK istatistikleri, (c) İlgili Bakanlıkların idari kayıtları, (d) Yerel kurumların idari kayıtları ve (e) Gençlerde Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçları olmak üzere beş farklı veri kaynağından yararlanılmıştır.

Gençlerin Genç Dostu Şehir Algıları Araştırması: Genç Dostu Şehirlerin belirlenmesinde gençliğin ihtiyaç ve beklentilerinin dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir. Bu çerçevede ülke genelinde 4176 gencin katılım sağladığı, gençlerin yaşadıkları şehirde kendileri için daha gerekli ve önemli olduğunu düşündükleri alanları ortaya koymayı hedefleyen kapsamlı bir saha araştırması yapılmıştır.

Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi: Araştırma kapsamında belirlenen 4 tema, 16 gösterge ve 43 alt gösterge ile ölçülen Genç Dostu Şehirler Puanının hesaplanmasında (a) tema puanlarının hesaplanması, (b) gösterge puanlarının hesaplanması ve (c) Genç Dostu Şehirler Puanının hesaplanması olmak üzere üç aşamalı bir süreç takip edilmiştir. Gençlerin Genç Dostu Şehir Algıları Araştırması sonuçları dikkate alınarak elde edilen gösterge puanları için ağırlıklandırma çalışması yapılmıştır. Son olarak farklı istatistikî göstergeleri karşılaştırılabilir hale getirmek amacı ile veri standardizasyonu yapılmıştır.

Araştırma bulgularına dayalı olarak Türkiye geneli için bir değerlendirme yapıldığında; Genç Dostu Şehirler temalarında en güçlü alanın **Genç Mutluluğu** teması olduğu görülmektedir. Bu temada *Dezavantajlı Gençler ve*

Genç Sağlığı göstergeleri *Yaşam Memnuniyeti* göstergesine göre daha güçlü görünmektedir. **Genç Mutluluğu** temasını **Eğitim ve Kültür** teması izlemektedir. Bu temada *Okullaşma ve Başarı* göstergesi diğer göstergelere göre daha güçlüdür. Diğer taraftan **Kurumsallaşma ve Sivil Toplum** teması özellikle geliştirilmesi gereken alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında ülkemiz genelinde *Müze, Göç ve Gençlik Merkezleri* göstergelerinin diğer göstergelere kıyasla gelişime daha açık politika alanları olarak öne çıktığı görülmektedir. Göç alan şehirlerimizde; eğitim fırsatları, iş imkânları, hayat şartları ve yaşam kalitesinin daha iyi olduğu görülmektedir. Bu bağlamda politika süreçleri açısından gençlerimizin göçe ihtiyaç duymaksızın yaşamış oldukları şehirlerde eğitim, meslekî, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri önem taşımaktadır.

Araştırma sonuçlarına il düzeyinde bakıldığında; Genç Dostu Şehirler sıralamasında Nevşehir, İstanbul, Sinop, Ankara, Kırşehir, Bilecik, Yalova, Amasya, Karabük, Rize gibi illerin biraz daha öne çıktığı görülmektedir. Nevşehir hem **Eğitim ve Kültür** temasında hem de **Genç Mutluluğu** temasında ilk sırada yer alarak genel sıralamada da öne geçmiştir.

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasında genç nüfusa oranla gençlere yönelik bilim kültür ve benzeri merkez sayılarının değerlendirildiği *Gençlik Merkezleri* göstergesinde Tunceli ilinin öne çıktığı görülmektedir. Aynı temada yer alan *Sivil Toplum* göstergesinde ise 199 gençlik ve spor derneği, 96 gençlik derneği ile Kırıkkale ilinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

Demografi ve İstihdam temasında İstanbul'un Türkiye genelinde ilk sırada yer aldığı görülmektedir. *Göç* verileri incelendiğinde; İstanbul'un en büyük göç çekimine sahip şehir özelliğini sürdürdüğü görülmektedir. Göçün şehir yaşamındaki sosyo-ekonomik ve sosyokültürel etkileri, üzerinde önemle durulması gereken bir konu olmakla birlikte; İstanbul'un gençler için farklı yönleri ile önemli bir cazibe merkezi oluşturduğu da söylenebilir. İstanbul'un özellikle İstihdam alanında İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Oranı ve Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların İl Nüfusuna Oranı ortalaması ile

öne çıktığı görülmektedir. *Demografi ve İstihdam* teması altında yer alan *Genç Nüfus* göstergesinde Türkiye genelinde ilk sırada yer alan Hakkâri'nin Genç Nüfus oranı %36,3'tür. *Genç Sağlığı* göstergesinde de oldukça güçlü olan Hakkâri, genç başına düşen ilaç tüketimi açısından Türkiye'de gençlerin en az ilaç tükettiği 6'ncı il olmuştur.

Genel olarak temalar düzeyinde sonuçlara bakıldığında; her ilin kendine göre güçlü alanlarının olduğu görülebilmektedir. Örneğin genel sıralamada göreceli olarak daha arkada yer alan Eskişehir; **Eğitim ve Kültür** temasında 15 tiyatro ve 30 sinema salonunda 2019 yılında 1.295.823 toplam seyirci sayısı ile *Sinema ve Tiyatro* göstergesinde genç nüfusa oranla Türkiye genelinde ilk sıraya yerleşmiştir. Benzeri şekilde, *Gönüllülük* göstergesinde 29 gönüllü kuruluş, 350 genç gönüllü ve 1228 kurumsal gönüllülük faaliyeti ile Rize birinci sıraya yerleşmiştir. Yine gençlerde ilaç tüketimi oranları değerlendirilerek tespit edilen *Genç Sağlığı* göstergesinde ilk sırayı Muş ili almıştır.

Araştırma her ilin kendi içerisinde güçlü ve gelişime daha açık alanlarını tespit ederek, il düzeyinde politika önceliklerinin belirlenmesinde karar alıcılara destek sağlayacaktır. Araştırma için vurgulanması gereken bir diğer önemli bir husus, Genç Dostu Şehir indeksinin oluşturulmasında, il düzeyinde sunulan hizmet ve imkanların genç nüfusa oranlanarak hesaplanmasıdır. Özellikle bazı şehirlerimizde gençlere yönelik çok özgün ve nitelikli proje ve faaliyetler yürütülmekle birlikte, genç nüfus yoğunluğuna bağlı olarak bu şehirlerimizin daha geri sıralara düşebildiği gözlenmektedir. Bu bağlamda araştırma sonuçları, merkezi kaynakların il bazlı dağılımı noktasında önceliklerin belirlenmesi açısından önemli veriler ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, iki yılda bir düzenli olarak yapılması planlanan Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırmasının sonuçlarının merkezi ve yerel politika belirleyici ve uygulayıcıları için yol gösterici olacağı ve modern kentlerin tasarımında gençlerin ihtiyaç, talep ve beklentilerinin dikkate alınmasını teşvik edeceği düşünülmektedir.

GİRİŞ

Genç Dostu Şehirler; girişimci, yenilikçi, üretken, dinamik, sportif olmak gibi özellikle gençlere has nitelikleri destekleyen şehirlerdir. Bu anlamda Genç Dostu Şehirler, gençlerin ve toplumun ihtiyaç, talep ve önerileri doğrultusunda; eğitim, sosyal, kültürel ve sportif hizmetler, kentsel hizmetlere erişim ve istihdam gibi temel alanlarda merkezi/yerel kurum ve kuruluşlarca nitelikli imkânların sunulduğu, gençlerin mutlu bir şekilde yaşayabildiği şehirler olarak değerlendirilmektedir. Bu bakımdan Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından 2020 yılında Türkiye genelinde, şehirlerimizin genç dostu olma özelliklerini belirlemeye yönelik bir çalışma başlatılmıştır.

Araştırma projesinin genel amacı şehirlerimizin “Genç Dostu Şehirler” haline gelmesini ve 20 milyonu aşkın genç nüfusumuzun şehir hayatına daha etkin katılımını sağlamaktır.

Bu genel amaç çerçevesinde araştırmanın beş temel hedefi bulunmaktadır:

1. Türkiye genelinde “Genç Dostu Şehir” anlayışını yerleştirmek,
2. Yerel kurum ve kuruluşların gençlik odaklı politika ve uygulamalarını teşvik etmek ve geliştirilen gençlik odaklı politika ve iyi uygulamaları belirlemek,
3. Sosyal politikaların gençliğe yönelik merkezi ve yerel düzeydeki sonuçlarını düzenli olarak izlemek ve hizmetlerin değerlendirilmesini sağlamak,
4. Gençlere ve topluma yönelik hizmet standartlarının geliştirilmesini ve bu alanlardaki istatistiki kayıtların düzenli hale getirilmesini sağlamak.

5. İlgili kurumların gençlik hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini güçlendirmek.

1 No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 184 üncü maddesi ile “ilgili kurumların gençliği ilgilendiren hizmetlerinde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak” görevi Gençlik ve Spor Bakanlığı’na tevdi edilmiştir. Bu çerçevede Genç Dostu Şehirler Araştırması; eğitimden, kültüre, spordan, istihdama kadar gençliği ilgilendiren her konuyu merkezi ve yerel kurumların görev sorumluluk alanlarını da içine alacak geniş bir kapsamla ele almayı hedeflemiştir. Şehirlerimizin genç dostu olma düzeylerini tespit etmek amacıyla, **Eğitim ve Kültür** (*Sinema ve Tiyatro, Kütüphane, Müze, Yurt, Okullaşma ve Başarı*), **Kurumsallaşma ve Sivil Toplum** (*Gençlik Merkezleri, Gönüllülük, Sivil Toplum, Gençlik Projeleri*), **Genç Mutluluğu** (*Yaşam Memnuniyeti, Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler, Genç Sağlığı*), **Demografi ve İstihdam** (*Genç Nüfus, Göç, İstihdam*) olmak üzere dört temel politika alanı ve bu alanlara ait alt göstergeler belirlenmiştir. Belirlenen ölçütlere göre iki yılda bir düzenli olarak Türkiye’nin Genç Dostu Şehirlerinin belirlenerek gelişim alanlarına yönelik politika raporu hazırlanması hedeflenmektedir.

EĞİTİM ve KÜLTÜR

Eğitim ve Okullaşma

Birleşmiş Milletler Zirvesinde 195 ülkenin imzasıyla kabul edilen 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında “herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak” maddesinin yer alması ülkelerin kalkınmasında eğitimin önemli bir gösterge olduğunu ortaya koymaktadır. Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde temel bir insan hakkı olarak kabul edilen temel eğitim, neredeyse tüm dünyada ücretsiz ve zorunlu olarak sunulmaktadır (UNESCO, 2020). Sadece temel eğitim düzeyinde değil genel olarak nüfusun almış olduğu kaliteli ve uzun süreli eğitim, toplumların gelişmişlik düzeyleri ile yakından ilişkilidir.

Eğitimle ilgili göstergeleri nitel ve nicel olarak çok temel düzeyde iki başlık altında değerlendirmek mümkündür. Uluslararası kuruluşlar, ülke eğitim sisteminin mevcut durumunun tespiti, karşılaştırılması, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi vb. amaçlar doğrultusunda çeşitli eğitim göstergeleri kullanmaktadır. Bunlardan bir tanesi de okullaşma oranlarıdır. İlgili eğitim düzeyine kayıtlı tüm öğrencilerin, ait olduğu eğitim düzeyindeki nüfusa bölümü olarak tanımlanan okullaşma oranı (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı [UNDP], 1996), ulusal ve uluslararası birçok çalışmada temel gösterge olarak kullanılmıştır.

Türkiye’nin Genç Dostu Şehirleri Araştırması kapsamında, TÜİK tarafından yayınlanan en güncel veriler alınarak, illere ait cinsiyete göre ortaöğretim okullaşma oranları, eğitim başlığı altında temel göstergelerden birisi olarak kullanılmıştır. 15-29 yaş arası olarak kabul edilen genç nüfus kavramı çerçevesinde, ortaöğretim düzeyi ile sınırlı tutulmuştur. Yükseköğretim düzeyinde şehirlerarası öğrenci hareketliliği, ortaöğretime göre çok daha fazla olduğu

için bu çalışmada ortaöğretim okullaşma oranları ile sınırlandırılmıştır. Okullaşma oranları, gençlerin eğitime erişimlerini sağlayabilmek açısından Genç Dostu Şehirlerin önemli bir göstergesi kabul edilmiştir.

Sayısal olarak eğitime erişimin yanı sıra, öğrencilerin nitelikli bir eğitim alıp almadıkları konusu da eğitimle ilgili önemli bir başka göstergedir. Genç Dostu Şehirler araştırmasında, eğitim kalitesi ile ilgili dolaylı bir gösterge olarak illerin YKS’de göstermiş oldukları performanslar değerlendirilmiştir. Söz konusu gösterge illerin eğitim performansını değerlendirmek üzere farklı çalışmalarda da ölçüt olarak kullanılmaktadır (SEGE, 2019).

Son olarak eğitim başlığı altında değerlendirilen bir başka konu illerin yükseköğretim öğrencisi çekme kapasitesidir. Üniversite eğitimi, genç nüfus hareketliliğinin en önemli nedenlerinden birisidir. Bu ölçüt şehirlerin öğrenciler için bir çekim merkezi özelliği taşıması açısından Genç Dostu Şehir olma bağlamında önemli bir gösterge olarak kabul edilmiştir. Bu çerçevede, YÖK istatistikleri esas alınarak her ilde başka illerden gelen üniversite öğrencilerinin toplam üniversite öğrenci sayılarına oranı değerlendirilmiştir.

Öğrenci Yurtları

Modern eğitim kurumlarının yaygınlaşması ile birlikte eğitimin giderek daha kitlesel bir özellik kazanması, ailesinin ikamet ettiği ilden başka bir ilde eğitim almak isteyen öğrenci sayısında ve beraberinde barınma ihtiyacında bir artışa neden olmuştur. Ülkemizde her yıl yükseköğretime yerleşen öğrencilerin yarısından fazlası eğitim ihtiyacı nedeni ile ailelerinden uzakta bulundukları için alternatif bir barınma ihtiyacı içerisindeyler (YÖK, 2019). Yükseköğretim düzeyinde, 2018-2019 eğitim öğretim döneminde, özel öğrenci yurtlarında barınan öğrenci sayısının 129.906, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı yurtlarda barınan öğrenci sayısının 31.12.2018 tarihi itibarıyla 336.250 olduğu dikkate alınırsa, il düzeyinde gençlere sunulan barınma imkânları Genç Dostu Şehirler için önemli bir faktör olmaktadır (KYGM, 2020; MEB, 2020). Ortaöğretim düzeyinde ise arz talep dengesi açısından bakıldığında, barınma ihtiyacının fazlası ile karşılanabildiği görülmektedir (MEB, 2019). Dolayısıyla Genç Dostu Şehirler araştırmasında barınma ihtiyacı yükseköğretim düzeyinde ele alınmıştır.

Maslow'un (1943) ihtiyaçlar hiyerarşisi teorisine göre insanlar, temel fizyolojik ihtiyaçlardan bir tanesi olan barınma ihtiyacı giderilmeden güvenlik, sevgi-ait olma, saygı ve kendini gerçekleştirme gibi ihtiyaçlara güdülenememektedir. Dolayısı ile barınma ortamının, temel fizyolojik ihtiyaçların yanı sıra, güvenlik, mahremiyet, ait olma, sevgi ve saygı gibi ihtiyaçlar hiyerarşisindeki hemen tüm düzeydeki ihtiyaçlarla yakından ilişkili olduğu söylenebilir. Barınma imkânlarının eşit ve yeterli standartlarda olması, gençlerin eğitimlerini başarılı bir şekilde bitirmelerine ve ülke kalkınmasının önemli bir dinamiği olan beşeri sermayenin gelişimine katkı sağlayacaktır.

Bu kapsamda, barınma ihtiyacı içerisinde olan öğrencilerin sayısı ve özel ve kamuda sunulan barınma

imkânlarının farklılıkları, öğrencilerin memnuniyet düzeyleri ve temel sorunları ile potansiyellerinin belirlenmesi önemlidir. İllerin gençlere yönelik barınma ve yurt imkânları;

1. Yurt Kapasitesinin İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısına Oranı,
2. KYGM Memnuniyeti,

olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir.

Araştırmada kullanılan veriler, Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü ve Millî Eğitim Bakanlığı istatistiklerinden temin edilmiştir. Barınma ihtiyacı ile ilgili değerlendirme yapılırken, özel ve resmi toplam yurt kapasitesi ile şehre il dışından öğrenim görmek üzere gelen yükseköğretim öğrenci sayılarının oranı incelenmiştir. Ayrıca her yıl Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan öğrenci memnuniyeti araştırmalarının sonuçları da yurt başlığı altında illere göre değerlendirilmiştir.

Kültür ve Sanat

Gençlerin entelektüel gelişimi ve sosyalleşmeleri, yaşayan bir organizma olan şehirlerin kültür ve sanat düzeylerinin gelişiminde son derece belirleyici bir ölçüt olarak görülmektedir. Dolayısıyla yaşanabilir şehirlerin oluşumu için kültür ve sanat faaliyetlerinin tüm ülkede yaygınlaştırılması, ulaşılabilir olması, etkinliklerin desteklenmesi ve bu alanlarda kurumsal kapasitelerin arttırılması önem arz etmektedir. Zira gençlerin kültürel değerlere ve sanatsal faaliyetlere ilgisi; sağlıklı ve güçlü bir toplumsal yapıya destek olacağı gibi gençlerin şiddetten ve zararlı alışkanlıklardan uzak durmalarına da katkı sağlayacaktır.

Sanata olan ilgileri, gençlerin yeteneklerini keşfetmelerinde ve gelişim süreçlerinde önemli bir unsur olarak görülmektedir. söz konusu durumun önemi İkinci Gençlik Şurası'nda da "sanatsal ve kültürel faaliyetlerin sayısı ve niteliği ile toplumu oluşturan fertlerin sanatsal faaliyetlere ilgisi ve kültürel değerlere duyarlılığı, sağlıklı ve sağlam bir toplumsal yapının güvencesi olacaktır. Ülkemizin bu yapıya ulaşmasını sağlamanın yolu ise gençlerden geçmektedir." ifadesiyle vurgulanmaktadır. (Gençlik Şurası, 2012).

Bu bağlamda millî kültürü özümsemiş, sahip olduğu millî ve manevi değerleri evrensel kültür ve değerlerle bütünleştirmiş, sanat ve estetik duyguları güçlü bir gençlik potansiyeli, aynı zamanda ülkemizin hem bugününe hem de yarınlarına güvenle bakabilmesinin teminatı da olacaktır. Tarih boyunca medeniyetlere ev sahipliği yapmış Anadolu'nun kültür çeşitliliği barındırması; gençlerin kültürel yaşama ve sanat alanına ilgilerinin artırılmasına ve bu alanlarda izleyici konumundan çıkarak daha aktif ve katılımcı hale gelmeleri için bir avantajdır. Merkezi/yerel politika belirleyici ve uygulayıcıların nüfus yapısındaki değişimleri ve toplumsal yapıdaki dönüşümleri de dikkate alarak gençlerin kültür-sanat hayatına dahil olmaları yönünde katılımcı yaklaşımlar sergilemeleri, bu konuda sürdürülebilir bir ilerleme sağlamaları

beklenmektedir. Günümüz gençliğinin kültür-sanatla ve kendi dar çevresi dışındaki dünyayla ilişkisinin net biçimde ortaya konulması, şehirlerimizin sağlıklı ve sürdürülebilir kalkınması için geliştirilecek politika, strateji ve yaklaşımlar noktasında büyük öneme haizdir. Bu açıdan Genç Dostu Şehirler Araştırmasının, ülkemizin kentleşme vizyonuna katkı sağlaması beklenmektedir

Bu çerçevede, Gençlik ve Spor Bakanlığı Genç Dostu Şehirler Araştırmasında Eğitim ve Kültür teması altında tiyatro, sinema, kütüphane ve müze göstergeleri incelenmiş; tiyatro, sinema ve müzelerdeki salon, gösterim, seyirci/ziyaretçi ve eser sayıları Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden elde edilmiştir. Toplam kütüphane, üye, kitap ve aktif kullanıcı ile ödünç verilen materyal sayıları Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınmıştır.

KURUMSALLAŞMA VE SİVİL TOPLUM

Gençlik Merkezleri

Gençlerin okul ve ev dışında nitelikli ortamlarda kişisel ve toplumsal açıdan faydalı faaliyetlerle vakit geçirerek kendilerini geliştirebilmeleri, şehir yaşamında önemli bir toplumsal ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak üzere devlet ve sivil toplum önemli çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar arasında gençlerin vakit geçirebileceği ortamları sunan gençlik merkezleri de yer almaktadır. Farklı bakanlıklar, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları; bilim merkezi, kültür merkezi, yaşam merkezi gibi isimler altından gençlere yönelik hizmet sunan merkezler kurmaktadır. Gençlik merkezleri, gençlerin okul ve iş dışındaki serbest zamanlarında, ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak bilimsel, kültürel, sosyal, sanatsal ve sportif faaliyetler düzenleyen merkezlerdir.

Gençlik merkezleri uyguladıkları faaliyet ve projelerle;

- Gençlerin bedensel ve zihinsel gelişmelerini sağlayabilecekleri, kötü alışkanlıklardan korunabilecekleri zemini hazırlamak,
- Gençlerin, eğitim ve öğretime katkıda bulunmak,
- Genç istihdamını artırmak,
- Gençlerin akranlarıyla kaynaşmalarını, samimi dostluklar kurmalarını, sevgi, saygı, hoşgörü, nezaket, vefa, samimiyet gibi değerleri yakinen öğrenmelerini sağlamak,
- Gençlere, ailenin kutsallığını, anne, baba ve diğer aile büyüklerine karşı sevgi ve saygı bilincini aşılamak,
- Milli birlik ve beraberliğimize katkıda bulunmak,
- Gençlerin karar alma ve uygulama süreçleriyle ilgili gerekli bilgilere sahip olmalarını ve bu süreçlere etkin şekilde katılımlarını sağlamak,

- Gençlerin, bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimlerini ve bu teknolojileri öğrenmelerini kolaylaştırmak,

gibi amaçlarla faaliyet gösteren ve gerek kamu kurum ve kuruluşlarına, gerek yerel yönetimlere ve gerekse sivil toplum kuruluşlarına bağlı olarak faaliyet gösteren merkezlerdir.

Yukarıda sayılan amaçlar bağlamında ele alındığında genç ve toplum yaşamı açısından kritik önemde amaçlara hizmet eden gençlik merkezleri Genç Dostu Şehirler Araştırmasının da önemli bir bileşeni kabul edilmiştir. Bu çalışmada gençlik merkezleri kapsamında değerlendirilebilecek kuruluşlar Gençlik/Bilim/Kültür Merkezi başlığında ele alınmış ve bu merkezler, yerel yönetimlere bağlı merkezler, STK'lara ait kamuya açık merkezler, Bakanlığımıza bağlı merkezler, diğer kamu kurumlarına bağlı merkezler olarak sınıflandırılmıştır. Değerlendirme için ise ildeki toplam merkez sayısının ildeki genç nüfusa oranı esas alınmıştır.

Gençlik ve Sivil Toplum

Sivil toplum, modern toplumların ve demokratik yönetim biçimlerinin ayrılmaz bir ögesini teşkil etmektedir. Küreselleşme ile birlikte daha etkin ve yaygın biçimde rol üstlenen bu örgütlenme biçimi, birey ve devlet arasında yer alan bir sosyal olgudur. Mardin (2003:10), “sivil toplum” kavramının “askerî olmayan” şeklindeki kullanımını reddederek; “Sivil” kelimesinin “yurttaşın hayatına ve haklarına ilişkin bütünü” anlamına gelen Latince “civilis” kelimesi ile ilişkili olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda “sivil toplum” kavramının “şehir adabı” ile eşdeğer olduğunu ve bu kavramın yerine “medeni toplum” kavramının kullanılması gerektiğini belirtmiştir. “Sivil” kelimesi ile şehir hayatı kuralları veya haklar ile yükümlülüklerin kastedildiğini öne süren Mardin, sivil toplumu şehirde birlikte yaşama, çatışmaların uzlaşıyla çözümü gibi temel toplumsal sorunların çözüldüğü bir alan olarak görmektedir (Mardin, 2003:11). Keyman (2004:4) modern sivil toplumun, burjuva ve pazar ilişkileriyle ortaya çıkmış bir kavram olduğunu ve dolayısıyla neo/liberal toplum düzeninin bir sonucu olarak görülebileceğini belirtmektedir. Sivil toplumu bir toplumsal ilişkiler ağı olarak da görmek mümkündür (Erözden, 2001: 13-23) ve bu kavramın genel olarak “katılıma” karşılık geldiği ifade edilebilir.

Sivil toplum olgusunun en görünen yanı ise; şüphesiz ki sivil toplum kuruluşlarıdır (STK) ve bunlar çağdaş demokratik toplumların vazgeçilmez unsurları olarak görülmektedir. Günümüzde kültür, sanat, çevre, spor, eğitim gibi birçok farklı konuya dair oluşturulmuş ulusal ve ulusötesi dernekler birer STK’dır. Söz konusu STK’lar bireylere çeşitli haklar ve sorumluluklar yükleyerek aktif katılımı sağlamayı hedeflemektedir.

Bir şehrin genç dostu olduğunun en önemli işaretlerinden biri olan “Gençlik ve Sivil Toplum” göstergesi ‘Türkiye Genç Dostu Şehirler Araştırması 2020’de;

- Toplam dernek sayısı,
- Gençlik dernekleri sayısı,
- Gençlik ve spor dernekleri sayısı

başlıkları altında incelenmiştir.

Şehirdeki toplam dernek sayısı kapsamında yer alan gençlik dernekleri sayısı, o şehirdeki gençliğin sivil toplumla ilişkisini gösteren bir gösterge olarak değerlendirilebilir. Gençliğin sorunlarına, beklentilerine ve bilinçlendirilmesine yönelik ne kadar çok sayıda dernek var ise, gençlerin bu derneklere erişimi kolaylaşmakta ve böylece derneklerin faaliyetlerinde yer almasıyla sivil toplumun hedeflediği aktif katılım mümkün olabilmektedir. Öte yandan spora yönelik dernekler de şehrin genç dostu olduğunun bir göstergesidir ve nitekim sadece eğitim alanında veya mesleki alanda değil; spor alanında da gençlik dernekleri mevcuttur. Bu çalışma kapsamında istatistiksel gösterge olarak kullanılan dernek verileri, İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü’nün hazırlamış olduğu Dernekler Bilgi Sistemi (DERBİS) aracılığıyla elde edilmiştir.

Gençlik ve Gönüllülük

Gönüllülük, gençlerin gelişim süreçlerine doğrudan katkıda bulunan toplumsal bir olgu olması nedeniyle Türkiye'nin Genç Dostu Şehirleri Araştırması kapsamında bir şehrin gelişmişlik düzeyini yansıtan oldukça önemli bir göstergedir.

Gönüllülük kişinin kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla bireysel çıkarlarını gözetmeksizin, fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini, ailesi ya da yakınları dışında, toplum yararına kullanabilmesi durumudur (GSB, 2020). Bir kurum tarafından koordine edilen gönüllü çalışmalar *kurumsal gönüllülük*, kurumsal bir bağlantı olmaksızın kişisel olarak yapılan gönüllü çalışmalar ise *kurumsal olmayan gönüllülük* olarak tanımlanır (Einolf, Prouteau, Nezhina ve Ibrayeva, 2016). Gönüllülük fakirliğin azaltılması, sürdürülebilir kalkınma, sağlık, gençliğin güçlendirilmesi, iklim değişikliği, afet önleme ve yönetimi, sosyal entegrasyon, insani yardım ve ayrımcılıkla mücadele stratejilerinin önemli bir parçasıdır.

Sınırlar, dinler ve kültürel farklılıkların üzerinde küresel bir olgu olan gönüllülüğün sürdürüldüğü her yerde, sosyal içermeye ve dayanışmayı güçlendirdiğini ve bireylere, içinde bulundukları topluluklarla ilgili konularda çalışmalarının anlamlı bir yolunu bulmalarını sağladığı görülmektedir. Gönüllülük eylemine dâhil olmanın; toplum ve sosyal çevre tarafından benimsenmek, birlikte çalışabilmek duygusunu pekiştirmek ve insanların birbirine yabancılaşmasını engellemek gibi sosyolojik etkilerinin yanı sıra bilinç, bilgi, deneyim, mutluluk, huzur ve sorumluluk duygularını artırmak, hayatı daha çok sevmek ve kendini toplumsal düzen içinde faydalı bir birey olarak görmek, paylaşmak ve empati kurabilme yeteneğini geliştirmek gibi psikolojik etkileri de söz konusudur.

Dinamizm, girişimcilik, yenilik, üretkenlik, spor ve eğlence gençlerle doğrudan ilgili kavramlardır. Bu bağlamda gençlerin, bulundukları toplumda

gözlemledikleri sorunlara çözüm üretmeleri noktasında aktif rol almalarını teşvik etmenin önemi bağlamında gönüllülük faaliyetleri son derece önemlidir. Gençlerin düşünmesi, sorgulaması, toplumda çözüm yaratması ve toplumsal sorunlara kayıtsız kalmamaları için gerekli ortamın yaratılması gönüllülük ile mümkün olabilecektir.

Herkesin dünyaya sağlayacağı bir katkı ve onu dışa vuracağı kendine özgü bir ifadesi vardır. Ancak yöntemini ve nerede kullanacağını bilmemek eyleme geçmeyi güçleştirebilir. Bu çerçevede önümüzdeki yıllarda da devam etmesi planlanan bu araştırmada gönüllülüğe ilişkin göstergelere yer verilmiş olmasının arka planında gençlerin gönüllü olmayı içselleştirmesi için otoriteler tarafından desteklenmesi düşüncesi bulunmaktadır. Ayrıca, bireylerin var olduğu topluma ve dünyaya katkıda bulunma arzusunu bir gönüllü olarak eyleme dönüştürebilmesinin ne derece mümkün olabileceğinin ölçülmesi hedeflenmiştir.

Araştırmamızda gönüllülük göstergesi puanı hesaplanırken; illere göre gönüllü sayıları, gönüllük faaliyetlerinin ilan sayıları ve illerde bulunan gönüllü kuruluş sayıları kullanılmıştır. Bu verilere gençliği ve gönüllülüğü bir araya getiren Genç Gönüllüler Platformu (www.gencgonulluler.gov.tr) veri havuzundan erişim sağlanmıştır.

Tanımı gereği bir sivil toplum kuruluşu aracılığıyla gerçekleştirildiği varsayılan ve buna göre ölçülen gönüllü faaliyetler, ülkemizde **geleneklerimiz, göreneklerimiz, inançlarımız, örf ve adetlerimiz ve toplumsal değerlerimizle iç içe geçmiş durumdadır**. Gönüllülük yardımseverliktir; millî ve manevi değerlerimizin nesilden nesile aktarılma biçimidir. Bununla birlikte Türkiye'de gönüllülüğe uygun şekilde sürdürüldüğünü gördüğümüz bu faaliyetlerin istatistiklerde yer almadığının belirtilmesi gerekmektedir. Bu bilgi, Türkiye'de örgütlü gönüllülük faaliyetleri içerisine giren kişilerin sayısının görece neden düşük bir düzeyde kaldığını açıklamaktadır.

Ulusal Gençlik Projeleri

Gençlerin ihtiyaçlarının karşılanması, kişisel ve sosyal gelişimlerinin desteklenmesi, potansiyellerini gerçekleştirebilmeleri, karar alma ve uygulama süreçleri ile sosyal hayatın her alanına etkin katılımlarının sağlanması ve yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesi açısından gençlik projeleri önemli destekler sağlamaktadır. Bu çerçevede, Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Projeleri Destek Programı, Kültür Bakanlığı proje fonları, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı kalkınma ajansları tarafından sağlanan proje fonları gibi ulusal kaynakların yanı sıra, Birleşmiş Milletlere bağlı UNICEF vb. kuruluşlarca sağlanan fonlar, Avrupa Birliği (AB) kaynaklarının kullanıldığı Ulusal Ajans proje fonları, AB Katılım Öncesi İşbirliği (IPA) fonları gibi gençlik projeleri için finansal destek sağlayıcı çok sayıda yapılar bulunmaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, gençlerin hayallerini desteklemek, gönüllülük çalışmalarını güçlendirmek, ülkemiz ve insanlık için yenilikçi fikirlere ve girişimlere imkan tanımak, kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılımı desteklemek, çevreye ve tüm canlılara duyarlılığı artırmak, aktif bir hayat tarzını teşvik etmek amacıyla üretilen gençlik projelerini, Gençlik Projeleri Destek Programı (GPDP,) kapsamında desteklemektedir. GPDP kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda Bakanlık tarafından desteklenen ya da ortak yürütülen gençlik projeleri; eğitim, kültür, araştırma, sanat, bilim, girişimcilik, spor, gönüllülük, hareketlilik, katılım, sosyal uyum başta olmak üzere gençliği temel alan konuları içermektedir.

Gençlik projelerinin, gençlerin kişisel ve toplumsal gelişimindeki rolü göz önüne alındığında bir şehrin *Genç Dostu* olarak nitelendirilebilmesi için; iller tarafından talep edilen, desteklenen ve yürütülen gençlik projelerinin nitelik ve nicelik olarak değerlendirilmesi

bir gereklilik olarak görülmektedir. Sivil toplum örgütlerinin ya da kamu kurumlarının birlikte veya bağımsız olarak alabildikleri bu proje fonları, illerin gençlik alanında kurumsal düzeyde ve girişimci politikalar üretme ve bu girişimlerine dışarıdan destek alabilme kapasitelerinin ve dolayısıyla da genç dostu kurumsallaşmanın bir göstergesi niteliğindedir. Bu bağlamda; Gençlik ve Spor Bakanlığı 2020 Genç Dostu Şehirler Araştırmasında, Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğünden elde edilen ulusal gençlik projelerine ilişkin veriler; proje destek talep sayısı, desteklenen proje sayıları ve proje toplam bütçeleri olmak üzere 2019 yılı verilerini kapsayacak şekilde üç başlık altında incelenmektedir.

GENÇ MUTLULUĞU

Bir şehir, şehirde yaşayan gençlerin mutluluğunu temin edebildiği ölçüde genç dostu kabul edilebilir. Bu anlamda genç mutluluğu Genç Dostu Şehirlerin en önemli özelliklerinden birisi olarak kabul edilmektedir (Youthfulcities, 2019). Genç mutluluğu, kişisel, ailevi, toplumsal çok çeşitli faktörlerden etkilenen geniş kapsamlı bir olgudur. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan ve bu alanda en kapsamlı ve uzun süreli çalışmalardan birisi olan *Yaşam Memnuniyeti Araştırmaları*, bireylerin genel mutluluk algısını, toplumsal değerlerini, temel yaşam alanlarındaki (sağlık, sosyal güvenlik, eğitim, çalışma hayatı, kişisel güvenlik, adalet hizmetleri, kişisel gelişim, geleceğe yönelik umutları vb.) memnuniyetini ve kamu hizmetlerinden memnuniyet düzeyini ölçmeyi hedeflemektedir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı 2020 Genç Dostu Şehirler Araştırmasında genç mutluluğu teması;

- Genel Yaşam Memnuniyeti Araştırması Sonuçları,
 - Aile Yaşamı,
 - Dezavantajlı Gençler,
 - Genç Sağlığı,
- olmak üzere dört başlık altında ele alınmıştır.

Bu göstergelerden genç memnuniyetine yönelik olarak, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılan saha araştırması ile gençlerin yaşamış oldukları şehirlere ilişkin değerlendirmeleri alınmıştır. Anket yöntemi ile yapılan araştırma sonuçlarına göre, gençlerin genel olarak yaşamlarından memnuniyet düzeyleri illere göre değerlendirilmiş ve her il için bir genç memnuniyeti değerlendirme puanı üretilmiştir.

Genç Memnuniyeti araştırmasında *“Sosyal hayatımdan memnunum.”*, *“Ekonomik durumumdan memnunum.”* ve *“Manevi yaşantımdan memnunum.”*

gibi ifadelerden oluşan 8 maddelik Yaşam Memnuniyeti ölçeği kullanılmıştır. Kullanılan ölçeğe ilişkin güvenirlik analizi sonuçları Tablo 4’de verilmiştir. Buna göre elde edilen 0,848 cronbach’s alpha güvenirlik katsayısının yüksek derecede güvenilir olduğu ve araştırma kapsamında elde edilen verilerin kullanılmasının uygun olduğu görülmüştür.

Tablo 4. Saha Araştırmasına İlişkin Güvenirlik Analizi Sonuçları

	Madde Sayısı	Cronbach's Alpha Katsayısı
Genç Memnuniyeti	8	0,848

Aile yaşamı genç mutluluğu temasının bir başka göstergesini oluşturmaktadır. Özellikle evlilik çağına gelmiş gençlerin sağlıklı bir aile yaşamı kurup sürdürebilmeleri de genç mutluluğu temasının önemli bir bileşeni kabul edilmiştir. Bu çerçevede evlilik çağına gelmiş gençler için evlenme ve boşanma istatistikleri incelenmiş ve TÜİK verileri değerlendirilerek iller için bir değerlendirme puanı belirlenmiştir.

Üçüncü göstergede ise suça itilen dezavantajlı gençler olgusu genç mutluluğunun temel bileşenlerinden birisi olarak ele alınmıştır. Bir şehrin gençlerini suç ortamlarından koruyabilme kapasitesi, genç dostu olmak için temel bir ölçüt kabul edilmiştir. Buna göre yine TÜİK verileri incelenerek genç suçluluğu istatistikleri illere göre değerlendirilmiştir.

Son olarak genç mutluluğun önemli bir göstergesi olarak genç sağlığı ele alınmıştır. Spor, düzenli yaşam, stres gibi pek çok faktörle yakından ilişkili olan sağlık olgusu, gençlerin yaşam kalitesinin temelini oluşturmaktadır. Bu değişkenle ilgili değerlendirme yapabilmek için 15-29 yaş arasındaki gençlerin ilaç tüketimi ile ilgili Sağlık Bakanlığı kayıtları değerlendirilmiştir.

DEMOGRAFI ve İSTİHDAM

Çocukluk ve yetişkinlik arasında bir geçiş dönemi olarak değerlendirebileceğimiz gençlik, modernleşme sürecinin ortaya çıkardığı kavramlardan biridir. Şöyle ki endüstri öncesi toplumlarda gençlik, bir toplumsal kategori ya da süreç olarak değerlendirilmezken, endüstri toplumlarında ise; devletler tarafından inşa edilen kişiliklerle yeni dünyanın yeni toplumlarını inşa eden önemli aktörler hâline gelmiştir.

Mensubu olduğu toplumun ekonomik ve sosyal yönden gelişimi açısından büyük bir rol üstlenen genç nesiller; hayalleri, idealleri, enerjileri ve vizyonları ile toplumlar için değerlendirmeye değer büyük bir potansiyel barındırmaktadır. Bu kapsamda; Türkiye, sahip olduğu genç ve dinamik nüfusu ile gençliğin doğal olarak içinde barındırdığı potansiyeli toplum adına gerçekleştirmesine imkân sağlamak için, genç nesilleri sosyal ve ekonomik yönden desteklemektedir. Bu desteklerin en önemli bileşenlerinden biri ise gençlik istihdam politikalarıdır.

Günümüz dünyasında zorlu bir eğitim sürecini tamamlayıp, hayatlarının belki de en hassas döneminde işgücü piyasasına katılan genç nesillerin karşılaştıkları sorunlar, gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkelerin ortak sorunlarından biridir. Şöyle ki; ülkeler her yıl işgücü piyasasına adım atan genç nesiller için ciddi kaynaklar ayırmak durumunda kalmaktadır.

Genç İşsizliği ise tüm dünyaya paralel şekilde ülkemizde de artış göstermektedir. Toplumlar; hayatın doğal akışı içerisinde işgücü piyasasına adım atma çağında olan özellikle yükseköğrenim görmüş gençlerin eğitimi için ciddi bir ekonomi ve zaman maliyetine katlanmaktadır. Genç nesillere yapılan bu yatırımın, toplum ve ülke adına geri dönüşü ise ancak gençlerin yüksek oranda istihdam edilebilirliği ile mümkün olacaktır.

Genç işsizliğinin ekonomik kayıpları ile beraber sosyal yönden de hem genç nesiller üzerinde hem de toplum nezdinde etkileri yıkıcıdır. Şöyle ki eğitim sürecini tamamlayan gençlerin üretkenlikten uzak kalmaları, maddi sorunların yanı sıra psikolojik sorunları da beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte yapılan birçok araştırmada elde edilen istatistikler, toplumları tehdit eden başlıca sorunlar arasında gösterilen bağımlılık, beyin göçü, şehirleşme ve sağlıksız nüfus hareketlerinin doğrudan işgücü ve istihdam konuları ile alakalı olduğu kanıtlanmıştır.

Araştırmamız kapsamında Genç İstihdamı adına temel olan veriler TÜİK istatistiklerinden derlenerek değerlendirme kapsamına alınmıştır. Bunlar sırası ile *Genç Nüfus, Genç İstihdamı ve Göç* istatistikleridir.

Değerlendirme kapsamında doğrudan genç nüfus ve genç nüfusta istihdam verilerinin yanı sıra, işgücüne katılma çağındaki genç nüfusun göç hareketleri de incelenmiştir. Şehirlerin genç nüfus hareketleri kapsamında göç alma ve göç verme durumları eğitim nedeni ile yapılan göç hareketlerinden arındırılmış ve genç istihdamı açısından değerlendirmeye alınmıştır.

YÖNTEM

Genç Dostu Şehirler Araştırması dört aşamada planlanmış ve uygulamaya geçirilmiştir.

Genç Dostu Şehir Göstergelerinin Belirlenmesi

İç ve dış paydaşlarla yapılan geniş kapsamlı değerlendirme incelemeleri neticesinde Genç Dostu Şehirlerin temel özelliklerinin neler olabileceği değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonuçlarına göre temel göstergeler ve bu göstergelere ilişkin geçerli ve güvenilir veri kaynakları tespit edilmiştir.

Veri Toplama ve İşleme

Genç Dostu Şehir göstergelerine ilişkin verilerin toplanmasında; (1) Gençlik ve Spor Bakanlığı veritabanları, (2) TÜİK istatistikleri, (3) ilgili Bakanlıkların idari kayıtları, (4) yerel kurumların idari kayıtları ve (5) Genç Dostu Şehirler Saha Araştırması sonuçları olmak üzere beş farklı veri kaynağından yararlanılmıştır.

İlk olarak farklı kaynaklardan elde edilecek verilerin bir araya toplanıp değerlendirilebilmesi için *araştırma veri tabanı* oluşturulmuştur. Araştırmanın veri kaynaklarından birisini oluşturan TÜİK veri tabanı üzerinde yapılan çalışma ile resmi istatistik programında yer alan veriler araştırma veri tabanına aktarılmıştır. İkinci olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı Bilişim Sistemi üzerinde tutulan idari kayıtlar değerlendirilmiş ve veri tabanına aktarılmıştır. Üçüncü aşamada İçişleri Bakanlığı, Kültür Turizm Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı gibi paydaş kurumlardan bazı verilerin alınabilmesi için kurumsal istatistikler incelenmiş,

gerekli hallerde resmi yazışmalar yapılarak ihtiyaç duyulan veriler elde edilmiştir. Son olarak Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri için hazırlanan veri tabanı formu ile il düzeyinde ihtiyaç duyulan veriler toplanmış ve veri tabanına aktarılmıştır.

Genç Dostu Şehir Göstergeleri Saha Araştırması

Genç Dostu Şehirlerin belirlenmesinde gençliğin öncelik ve beklentilerinin dikkate alınması önemli görülmektedir. Bu çerçevede ülke genelinde 4176 gencin katılım sağladığı kapsamlı bir saha araştırması yapılmıştır. Literatür taraması ve uzman görüşleri doğrultusunda daha önce belirlenen Genç Dostu Şehir Göstergeleri için gençlerin görüşüne başvurulmuştur. Genç Dostu Şehir endeksinin oluşturulmasında, her bir göstergeyi eşit ağırlıkta değerlendirmek yerine, gençlerin şehirden ne bekledikleri ve şehir hayatında neleri daha önemli buldukları sorusu üzerinden her bir ölçüt için ağırlıklandırma çalışması yapılmıştır.

Tablo 1. Saha Araştırmasına İlişkin Demografik Özellikler

Demografik Değişkenler		Yüzde
Cinsiyet	Erkek	38,8
	Kadın	61,2
Yaş	15-19 yaş arası	35,2
	20-24 yaş arası	44,8
	25-29 yaş arası	20,0
Eğitim Durumu	İlköğretim	3,8
	Lise	25,3
	Önlisans	23,2
	Lisans	45,1
	Lisansüstü	2,2
Yaşanılan Yer	Şehir merkezi	56,3
	İlçe merkezi	31,4
	Köy/kırsal alan	11,4

Saha araştırmasına ülke genelinde katılan 4176 gencin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir. Buna göre katılımcıların cinsiyet dağılımlarında kadınların, yaş dağılımlarında 20-24 yaş arasındakilerin, eğitim durumu dağılımlarında lisans mezunlarının, yaşanılan yer dağılımlarında ise şehirde yaşayan gençlerin yoğunlukta olduğu gözlenmiştir.

Tablo 2. Saha Araştırmasına İlişkin Bölgesel Katılımlar

Bölge	Katılım Oranı (%)
Batı Marmara	4,30
İstanbul	13,4
Doğu Marmara	8,10
Ege	15,2
Batı Anadolu	10,8
Akdeniz	11,5
Orta Anadolu	6,90
Batı Karadeniz	5,30
Doğu Karadeniz	2,70
Ortadoğu Anadolu	6,30
Güneydoğu Anadolu	12,7
Kuzeydoğu Anadolu	2,70

Saha araştırmasına ilişkin bölgesel katılımlar Tablo 2’de verilmiştir. Buna göre bölgesel katılımların Türkiye’nin bölgesel nüfus yoğunluğuna benzer yapıda olduğu görülmüştür.

Tablo 3. Saha Araştırmasına İlişkin Elde Edilen Ağırlıklar

Tema	Gösterge	Ağırlıklar
Eğitim ve Kültür	Sinema ve Tiyatro	0,18578
	Kütüphane	0,211387
	Müze	0,191773
	Okullaşma ve Başarı	0,205938
	Yurt	0,205121
Kurumsallaşma ve Sivil Toplum	Gençlik Merkezleri	0,269421
	Gönüllülük	0,240466
	Sivil Toplum	0,234816
	Gençlik Projeleri	0,255297
Genç Mutluluğu	Yaşam Memnuniyeti	0,235028
	Aile Yaşamı	0,248624
	Dezavantajlı Gençler	0,259307
	Genç Sağlığı	0,257041
Demografi ve İstihdam	Göç	0,308997
	İstihdam	0,33773
	Nüfus	0,353274

Genç Dostu Şehir göstergelerinin gençler tarafından ağırlıklandırılmasına ilişkin yapılan saha araştırması sonucunda Eğitim ve Kültür temasına ilişkin ağırlık 0,25, Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasına ilişkin ağırlık 0,24, Genç Mutluluğu temasına ilişkin ağırlık 0,26, Demografi ve İstihdam temasına ilişkin ağırlık ise 0,24 olarak elde edilmiştir.

Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi

Veri tabanında toplanan birbirinden farklı verilerin genç başına oranları hesaplanırken genç nüfusa; kişi başına oranları hesaplanırken toplam nüfusa oranlanmıştır. Oran olarak verilen göstergelerde ise veriler herhangi bir oranlama yapılmadan kullanılmıştır. Ayrıca ters veya negatif etki yapan göstergelerde verilerin negatifliği giderilerek veya ters çevrilerek hesaplama katılmıştır. Bu aşamadan sonra kullanılan farklı türdeki gösterge verilerinin kıyaslanmasını mümkün kılmak amacıyla verilere max-min normalizasyon yöntemi

$$(X_{yeni} = \frac{X_{hamveri} - X_{enküçük}}{X_{enbüyük} - X_{enküçük}})$$

kullanılarak ölçeklendirme işlemi gerçekleştirilmiştir. Max-min normalizasyon sonucunda 0-1 aralığına taşınan gösterge verileri

$$(Y = 100 * \left\{ \frac{X_{yeni}}{2} + 0,5 \right\})$$

formülü yardımıyla 50-100 aralığında ölçeklendirilerek, illere her bir gösterge için 50-100 aralığında puan verilmiştir. 4 tema 16 gösterge ve 43 alt gösterge ile ölçülen Genç Dostu Şehirler Puanı'nın hesaplanmasında;

1. Gösterge puanlarının hesaplanması,
2. Tema puanlarının hesaplanması,
3. Genç Dostu Şehirler puanının hesaplanması,

aşamaları takip edilmiştir. 1'inci aşama olan 16 gösterge puanının hesaplanması; Başlıklar altında yer alan ve 50-100 aralığında değer alan alt gösterge puanlarının Aritmetik Ortalaması alınarak hesaplama gerçekleştirilmiştir. 2'inci aşama olan 4 tema puanlarının hesaplanmasında ise ülke genelinde 4176 gencin katılımı ile elde edilmiş gösterge ağırlık puanları ile Ağırlıklı Orta-

lama hesabı gerçekleştirilmiştir. 3'üncü ve son aşama olan Genç Dostu Şehirler Puanı'nın hesaplanmasında da aynı örneklemden elde edilen ağırlık puanları ile Tema puanlarının Ağırlıklı Ortalama'sı hesaplanmıştır.

Genç ve Sporcu Dostu Şehirler Sıralaması ve Veri Tabanı Oluşturulması

Veri tabanında toplanan verilere göre oluşturulan il sıralamaları, farklı parametrelere göre grafik, harita vb. görsel sunum araçları ile kamuoyu ve ilgili kurumlarla paylaşılacak üzere Gençlik ve Spor Veritabanına yerleştirilmiştir.

TEMEL POLİTİKA ALANLARI VE GÖSTERGELER

Tema	Gösterge	Alt Göstergeler	Veri Kaynağı
Eğitim ve Kültür	Sinema ve Tiyatro	1. Tiyatro Salon Sayısı 2. Tiyatro Gösterim Sayısı 3. Tiyatro Seyirci Sayısı 4. Sinema Salon Sayısı 5. Sinema Film Sayısı 6. Sinema Seyirci Sayısı	TÜİK
	Kütüphane	7. Toplam Kütüphane Sayısı 8. Toplam Üye Sayısı 9. Ödünç Alınan Kitap Sayısı 10. Toplam Kitap Sayısı 11. Aktif Kullanıcı Sayısı	Kültür ve Turizm Bakanlığı
	Müze	12. Müze Sayıları 13. Müze Eser Sayıları	TÜİK
	Yurt	14. Yurt Kapasitesinin İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısına Oranı 15. KYGM Yurt Memnuniyeti	Gençlik ve Spor Bakanlığı-YÖK (YKS-2018)
	Okullaşma ve Başarı	16. Ortaöğretim Okullaşma Oranları 17. Ortaöğretim Merkezi Yerleştirme Sınavları Başarı Oranları 18. İl Dışından Gelen Üniversite Öğrencilerinin Toplam Öğrenci Sayısına Oranı 19. Yükseköğretim Merkezi Yerleştirme Sınavları Başarı Oranları 20. YKS'de ilk 5000'deki Öğrenci Oranı	TÜİK

Tema	Gösterge	Alt Göstergeler	Veri Kaynağı
Kurumsallaşma ve Sivil Toplum	Gençlik/Bilim Kültür/ Spor Merkezi Sayısı	21. Yerel Yönetimlere Bağlı Merkezlerin Sayısı 22. Stk'lara Ait Kamuya Açık Merkezlerin Sayısı 23. Bakanlığımıza Bağlı Merkezlerin Sayısı 24. Diğer Kamu Kurumlarına Bağlı Merkezlerin Sayısı 25. Özel Merkezler	Gençlik ve Spor Bakanlığı (İl Müdürlüğü)
	Gönüllülük	26. Gönüllülük Sayısı 27. İllere Göre İlan Sayıları 28. İllerde Bulunan Gönüllü Kuruluş Sayıları	Gençlik ve Spor Bakanlığı (İl Müdürlüğü)
	Gençlere hizmet sunan sivil toplum yapılanmaları	29. Toplam Dernek Sayısı 30. Gençlik Dernekleri Sayısı 31. Gençlik ve Spor Dernekleri Sayısı	İçişleri Bakanlığı
	GSB Gençlere Yönelik Proje Destek Talepleri	32. Proje Destek Talep Sayısı 33. Desteklenen Proje Sayıları 34. Desteklenen Proje Toplam Bütçeleri	Gençlik ve Spor Bakanlığı
Genç Mutluluğu	Yaşam Memnuniyeti	35. Genç Mutluluğu Araştırması	Gençlik ve Spor Bakanlığı
	Aile Yaşamı	36. Evlilik Çağındaki Gençlerde Aile Kurma Oranı	TÜİK
	Dezavantajlı Gençler	37. Suça Sürüklenen Genç Oranı	TÜİK
	Genç Sağlığı	38. İlaç Tüketimi (1000 Kişiye Düşen İlaç Tüketimi Oranı)	Sağlık Bakanlığı
Demografi ve İstihdam	Göç	39. Göç Alma/Verme Oranı	TÜİK
	İstihdam	40. İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Oranı 41. İşkur Açık İşlerin İl Nüfusuna Oranı 42. Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların İl Nüfusuna Oranı	İŞKUR
	Nüfus	43. Genç Nüfus Oranı	TÜİK

GENÇ DOSTU ŞEHİRLER

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 1'inci sıraya yerleşen Nevşehir'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu ile Eğitim ve Kültür temaları olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

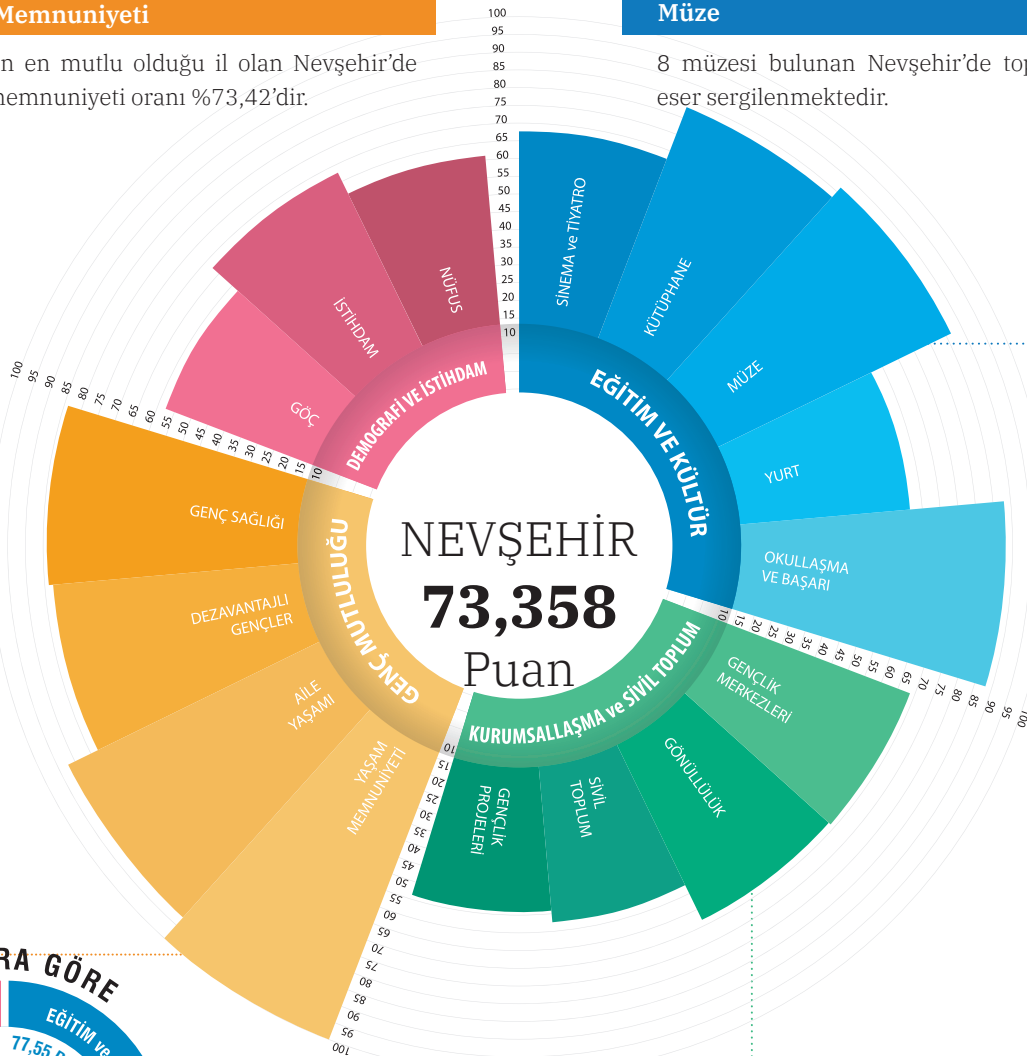
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Nevşehir'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Kütüphane, Müze ve Yaşam Memnuniyeti iken, en zayıf olduğu alanlar; Yurt, Dezavantajlı Gençler ve Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yaşam Memnuniyeti

Gençlerin en mutlu olduğu il olan Nevşehir'de yaşam memnuniyeti oranı %73,42'dir.

Müze

8 müzesi bulunan Nevşehir'de toplam 34.469 eser sergilenmektedir.

TEMALAR GÖRE

Gönüllülük

Nevşehir'de faaliyet gösteren 22 gönüllü kuruluşta 221 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 73,071 puanla 2'nci sıraya yerleşen İstanbul'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 83,006 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

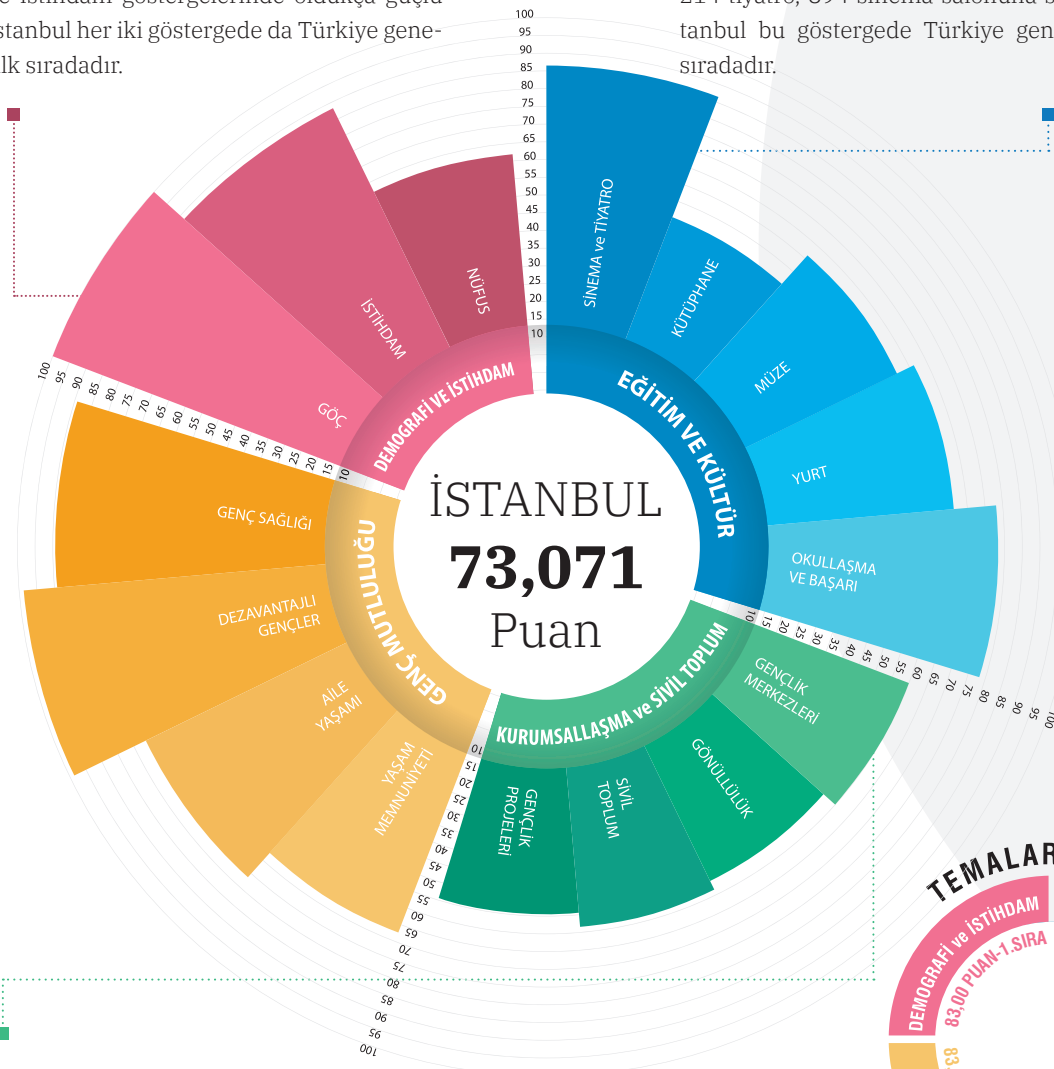
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, İstanbul'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Göç, istihdam, Dezavantajlı Gençler ve Sinema ve Tiyatro alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Kütüphane, Gençlik Projeleri ve Gönüllülük göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Göç ve İstihdam

Göç ve İstihdam göstergelerinde oldukça güçlü olan İstanbul her iki göstergede de Türkiye genelinde ilk sıradadır.

Sinema ve Tiyatro

214 tiyatro, 894 sinema salonuna sahip olan İstanbul bu göstergede Türkiye genelinde 2'inci sıradadır.

Gençlik Merkezleri

İstanbul'da kamu kurumlarına bağlı ve özel olmak üzere toplam 943 adet gençlere yönelik bilim ve kültür merkezi bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 3'üncü sıraya yerleşen Sinop'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanların 74,701 puanla Eğitim ve Kültür, 73,628 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temaları olduğu görülmektedir. Sinop'ta, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

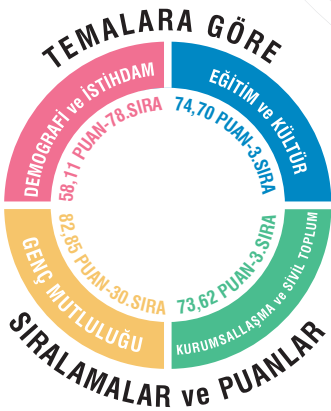
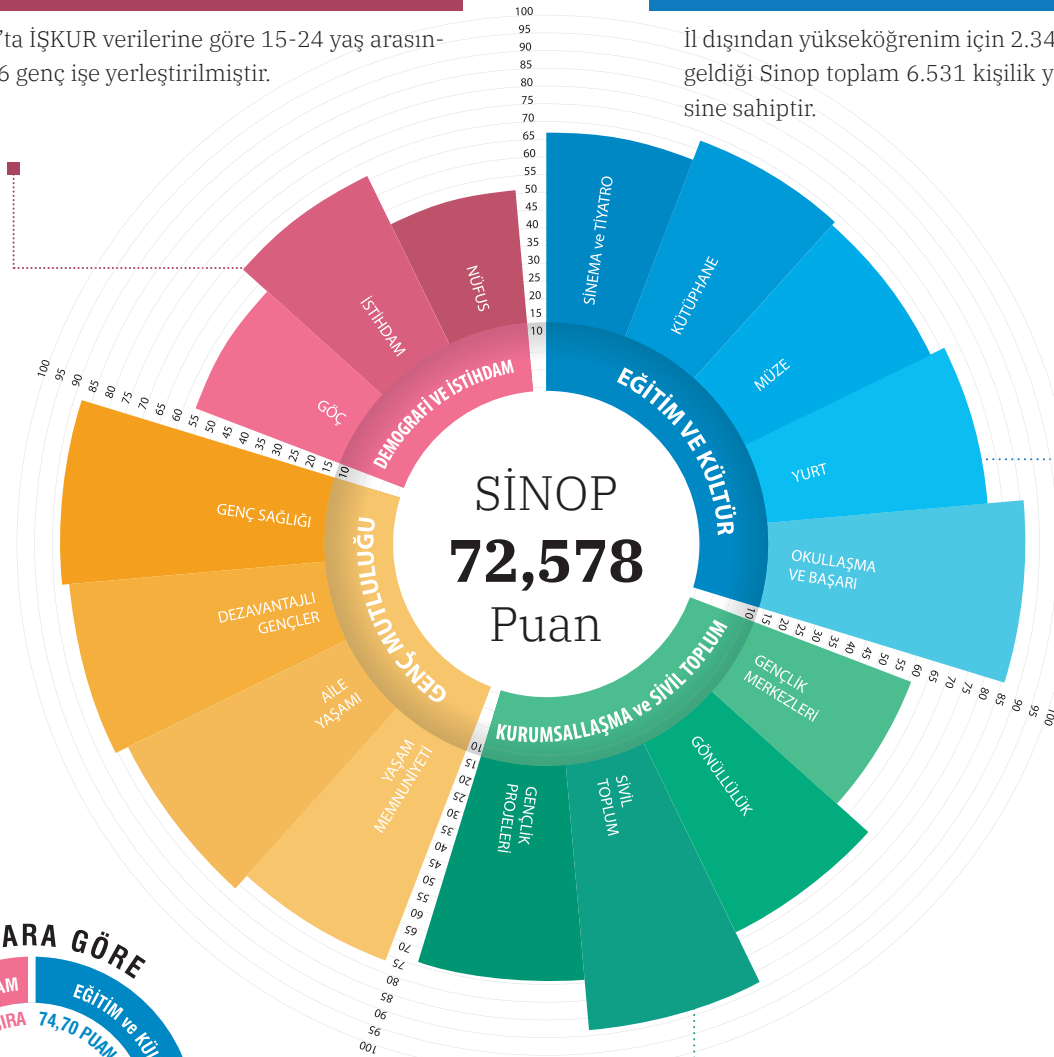
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Sinop'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yurt, Sivil Toplum ve Kütüphane iken; en zayıf olduğu alanlar; Genç Nüfus, Göç ve Gençlik Merkezleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Sinop'ta İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arası-nda 996 genç işe yerleştirilmiştir.

Yurt

İl dışından yükseköğrenim için 2.341 öğrencinin geldiği Sinop toplam 6.531 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Sivil Toplum

Sinop'ta faaliyet gösteren 435 dernekten 154'ü "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 4'üncü sıraya yerleşen Ankara'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 70,641 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Ankara'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Genç Mutluluğu ana temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

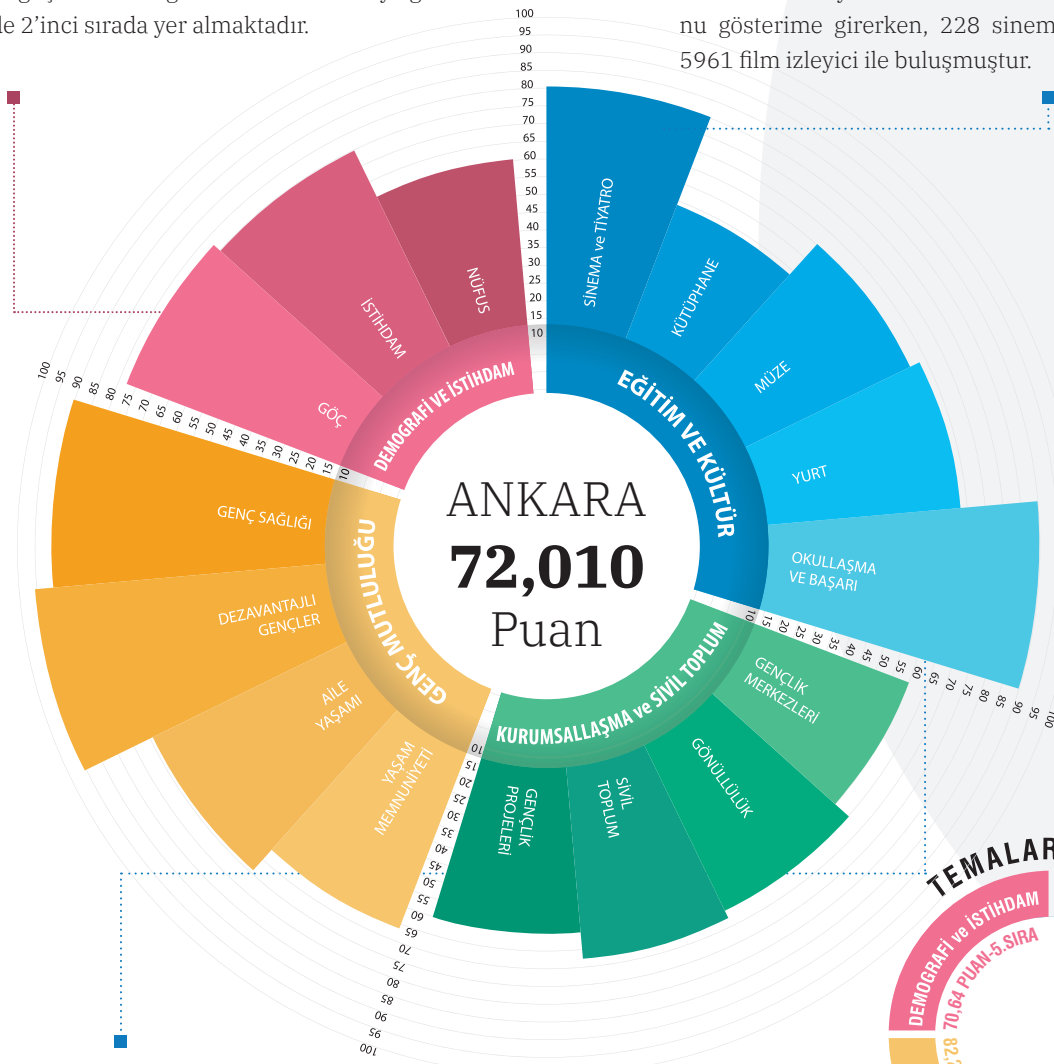
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Ankara'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Göç, Okullaşma ve Başarı ile Sinema ve Tiyatro iken en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Projeleri, Aile Yaşamı ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Göç ve İstihdam

Ankara göç hareketliliği bakımından Türkiye genelinde 2'inci sırada yer almaktadır.

Sinema ve Tiyatro

Ankara'da 59 tiyatro salonunda 3904 tiyatro oyununu gösterime girerken, 228 sinema salonunda 5961 film izleyici ile buluşmuştur.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim düzeyinde okullaşma oranı %93,58 olarak gerçekleşmiştir. Ankara'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 161.637 kişiden 1548'i ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 5'inci sıraya yerleşen Kırşehir'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Kırşehir'de, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

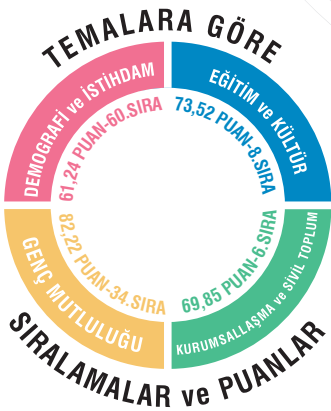
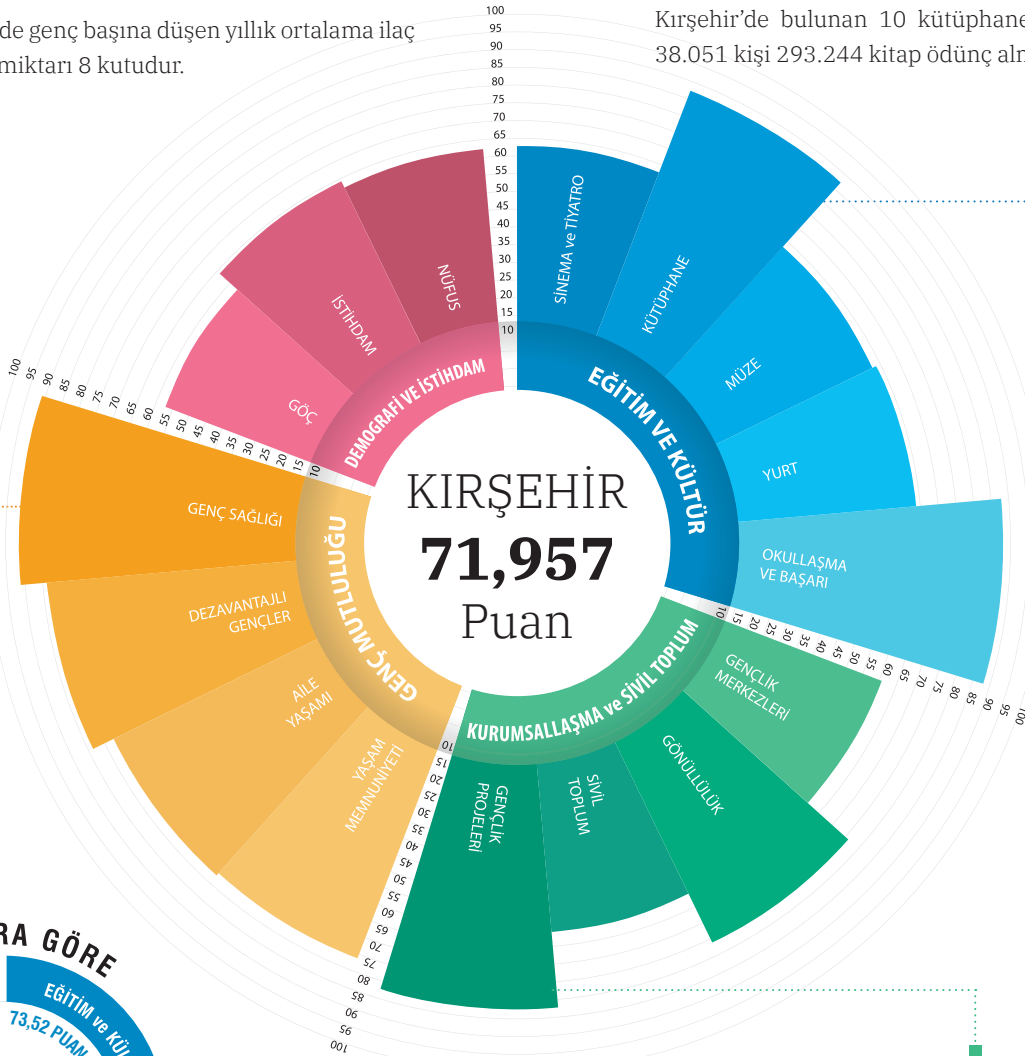
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Kırşehir'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Kütüphane, Gönüllülük ve Okullaşma ve Başarı iken en zayıf olduğu alanlar; Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve İstihdam göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Kırşehir'de genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 8 kutudur.

Kütüphane

Kırşehir'de bulunan 10 kütüphaneye üye olan 38.051 kişi 293.244 kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Gençlere yönelik gerçekleştirilen 7 proje 132.250 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 6'ncı sıraya yerleşen Bilecik'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 73,32 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Bilecik'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gençlik Projeleri, Gençlik Merkezleri ve İstihdam iken en zayıf olduğu alanlar Dezavantajlı Gençler, Sinema ve Tiyatro ile Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığında ki 2025 genç işe yerleştirilmiştir.

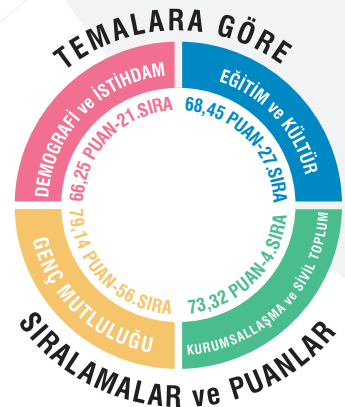
Kütüphane

Bilecik'te 6 kütüphanede toplam 168.826 adet kitap bulunmaktadır.

Gençlik Projeleri

Gençlik projeleri göstergesinde oldukça güçlü bir kent olan Bilecik 1'inci sırada yer almaktadır. Bu şehirde gerçekleştirilen 8 projeye 148.000 TL destek sağlanmıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 7'nci sıraya yerleşen Yalova'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 66,27 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

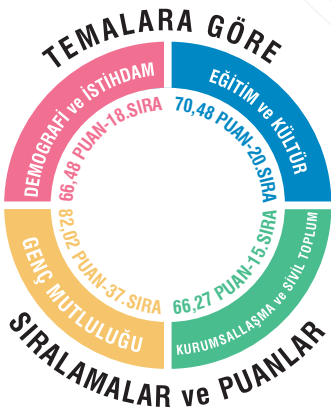
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Yalova'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile İstihdam, Sinema ve Tiyatro ile Gençlik Projeleri iken en zayıf olduğu alanlar Kütüphane, Aile Yaşamı ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Yalova'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 2.181 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

3 tiyatro, 17 sinema salonuna sahip olan Yalova bu göstergelerde Türkiye genelinde 8'inci sıradadır.

Gençlik Projeleri

Yalova'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 7 proje 118.500 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 8'inci sıraya yerleşen Amasya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanların 86,169 puanla Genç Mutluluğu ve 72,823 puanla Eğitim ve Kültür temaları olduğu görülmektedir. Amasya'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Amasya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yaşam Memnuniyeti, Yurt ve Gönüllülük iken en zayıf olduğu alanlar; İstihdam, Genç Nüfus ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yaşam Memnuniyeti

%97,82 genç mutluluğu puanı ile Amasya bu göstergede Türkiye genelinde 2'inci sırada yer almaktadır.

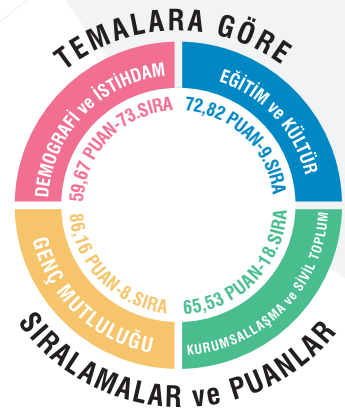
Müze

Amasya Müze göstergesinde 72,581 puanla Türkiye genelinde 10'uncu sırada yer almaktadır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 22 gönüllü kuruluşu olan Amasya'da 289 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 9'uncu sıraya yerleşen Karabük'ün temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 68,904 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

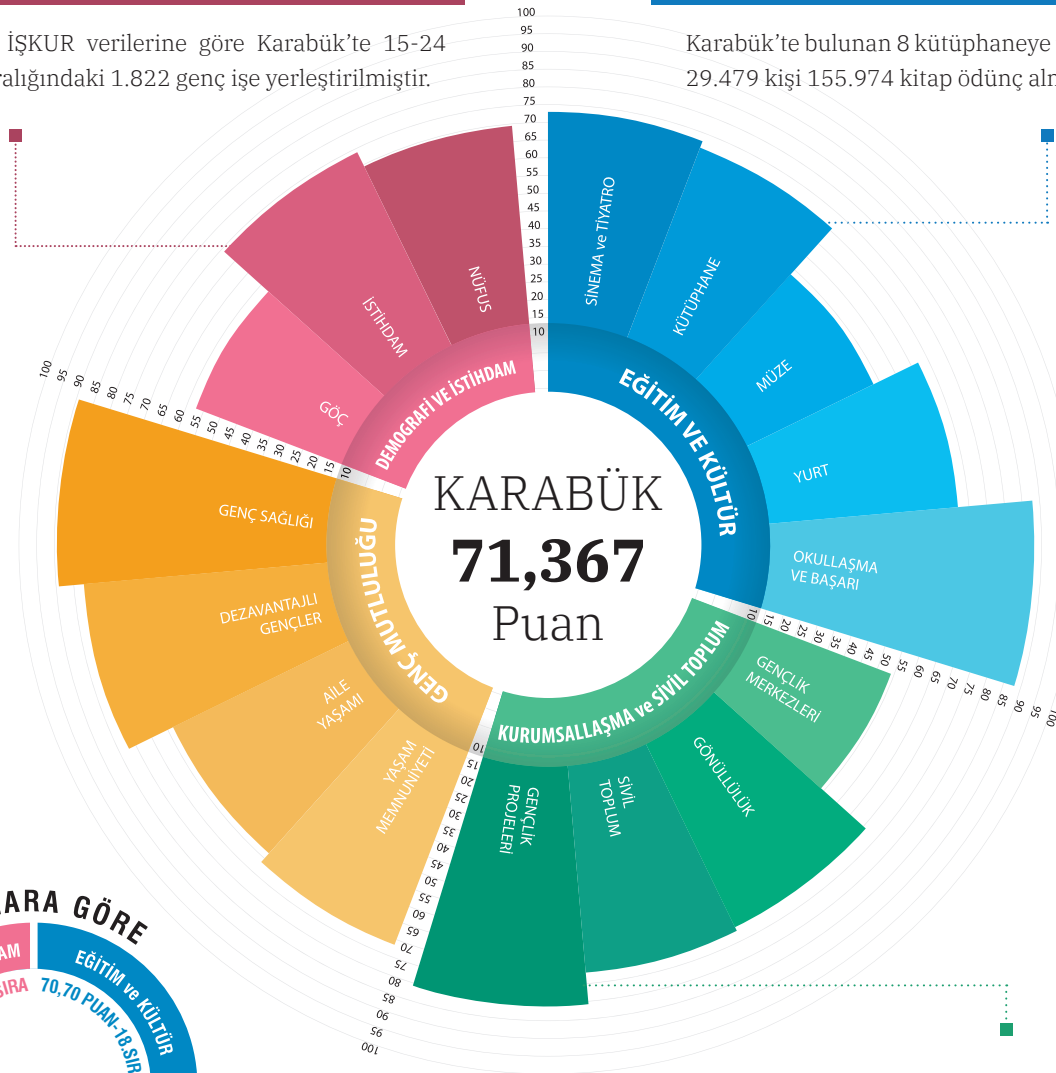
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Karabük'ün en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Sivil Toplum, Kütüphane, Okullaşma ve Başarı alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile: Dezavantajlı Gençler, Müze ve Aile Yaşamı, göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Karabük'te 15-24 yaş aralığındaki 1.822 genç işe yerleştirilmiştir.

Kütüphane

Karabük'te bulunan 8 kütüphaneye üye olan kişi, 29.479 kişi 155.974 kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Karabük, gençlere yönelik gerçekleştirilen 7 proje 130.500 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 10'uncu sıraya yerleşen Rize'nin temalara göre puanları değerlendirilmiştir; en güçlü olduğu alanın 74,682 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Rize'de, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Rize'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Gönüllülük, Gençlik Projeleri ve Sivil Toplum iken; en zayıf olduğu alanlar: Genç Nüfus, Göç, ve Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Rize'de genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 10 kutudur.

Kütüphane

Rize'de bulunan 16 kütüphaneye üye olan 25.823 kişi 51.368 kitap ödünç almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 29 gönüllü kuruluşu olan Rize'de 350 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 11'inci sıraya yerleşen Bartın'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 67,85 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

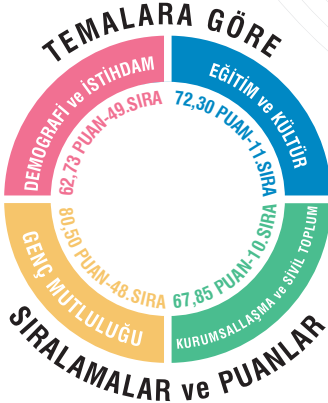
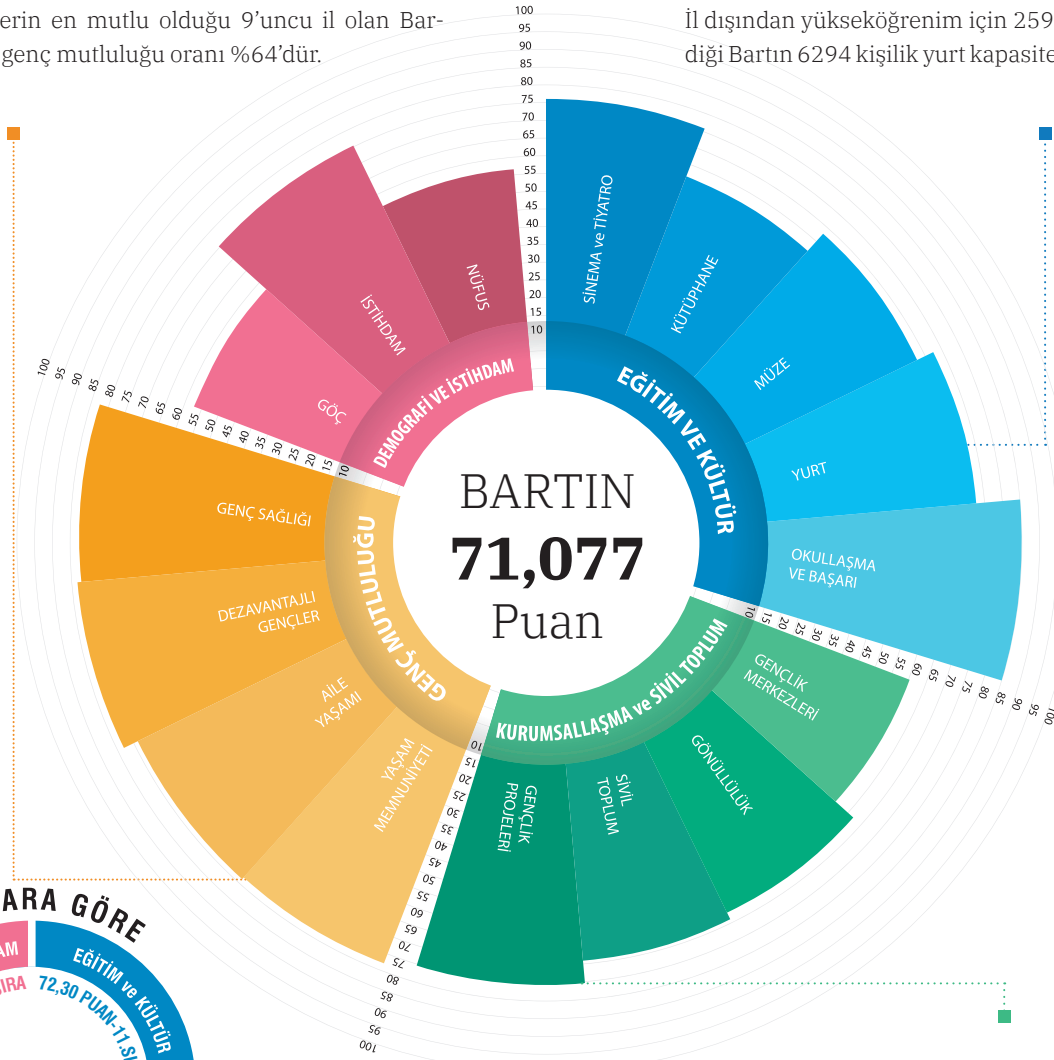
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Bartın'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yurt, Sivil Toplum ve Yaşam Memnuniyeti iken en zayıf olduğu alanlar Genç Sağlığı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yaşam Memnuniyeti

Gençlerin en mutlu olduğu 9'uncu il olan Bartın'da genç mutluluğu oranı %64'dür.

Yurt

İl dışından yükseköğrenim için 2593 kişinin geldiği Bartın 6294 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gençlik Projeleri

Bartın'da gençlere yönelik 4 proje toplamda 64.000 TL'lik destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 12'inci sıraya yerleşen Kocaeli'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir.

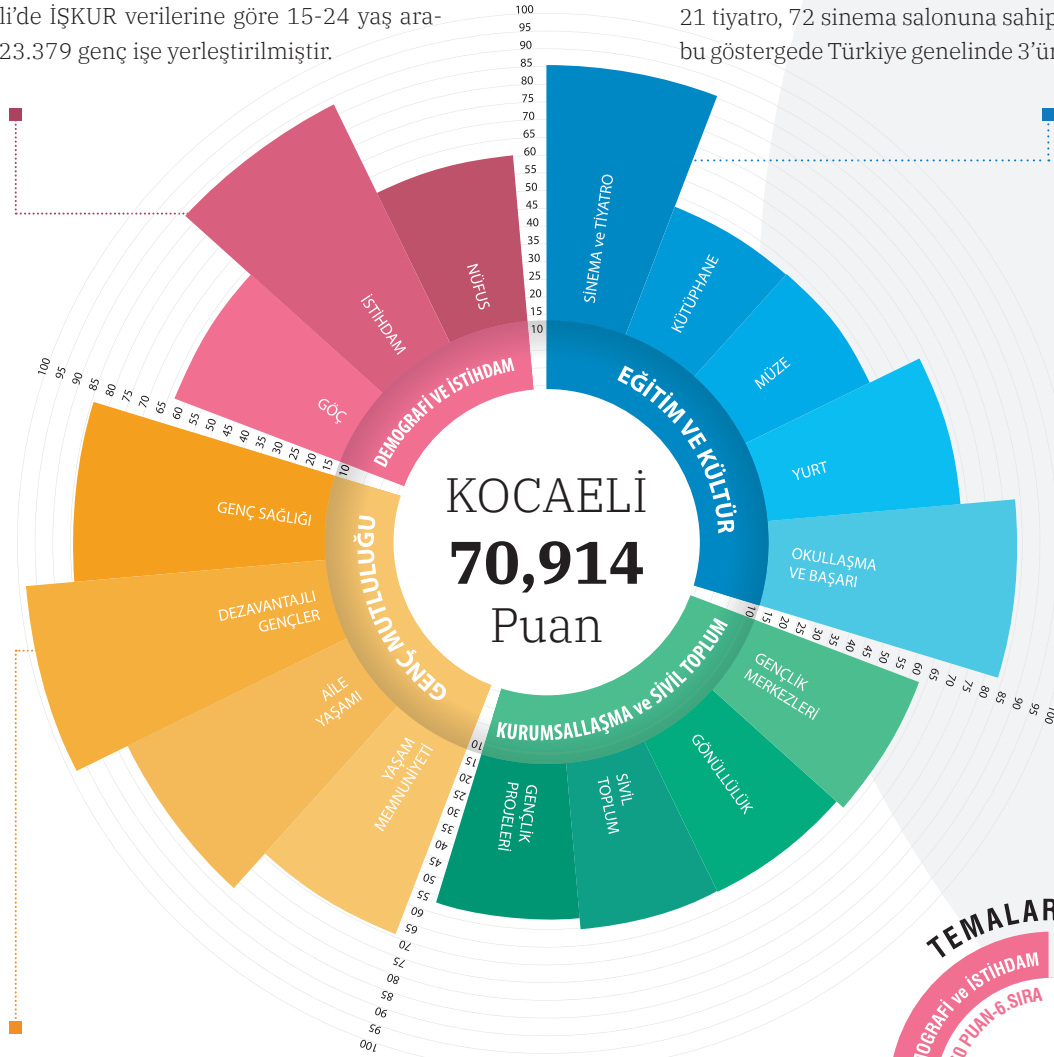
Kocaeli'de, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Kocaeli'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; İstihdam, Sinema ve Tiyatro ile Göç iken en zayıf olduğu alanlar; Müze, Gençlik Projeleri ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Kocaeli'de İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 23.379 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

21 tiyatro, 72 sinema salonuna sahip olan Kocaeli bu göstergede Türkiye genelinde 3'üncü sıradadır.

Dezavantajlı Gençler

Suçla sürüklenen gençlerin oranının düşük olduğu şehirlerden biri olan Kocaeli Türkiye genelinde bu göstergede 5'inci sırada yer almaktadır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 13'üncü sırada yer alan Çankırı'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanların sırasıyla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum, Genç Mutluluğu ve Eğitim ve Kültür olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temadaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

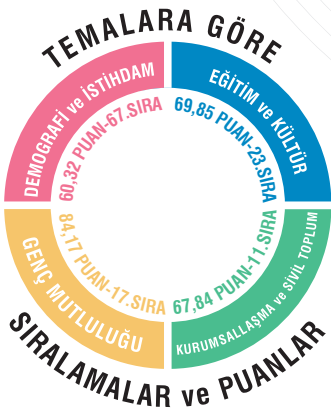
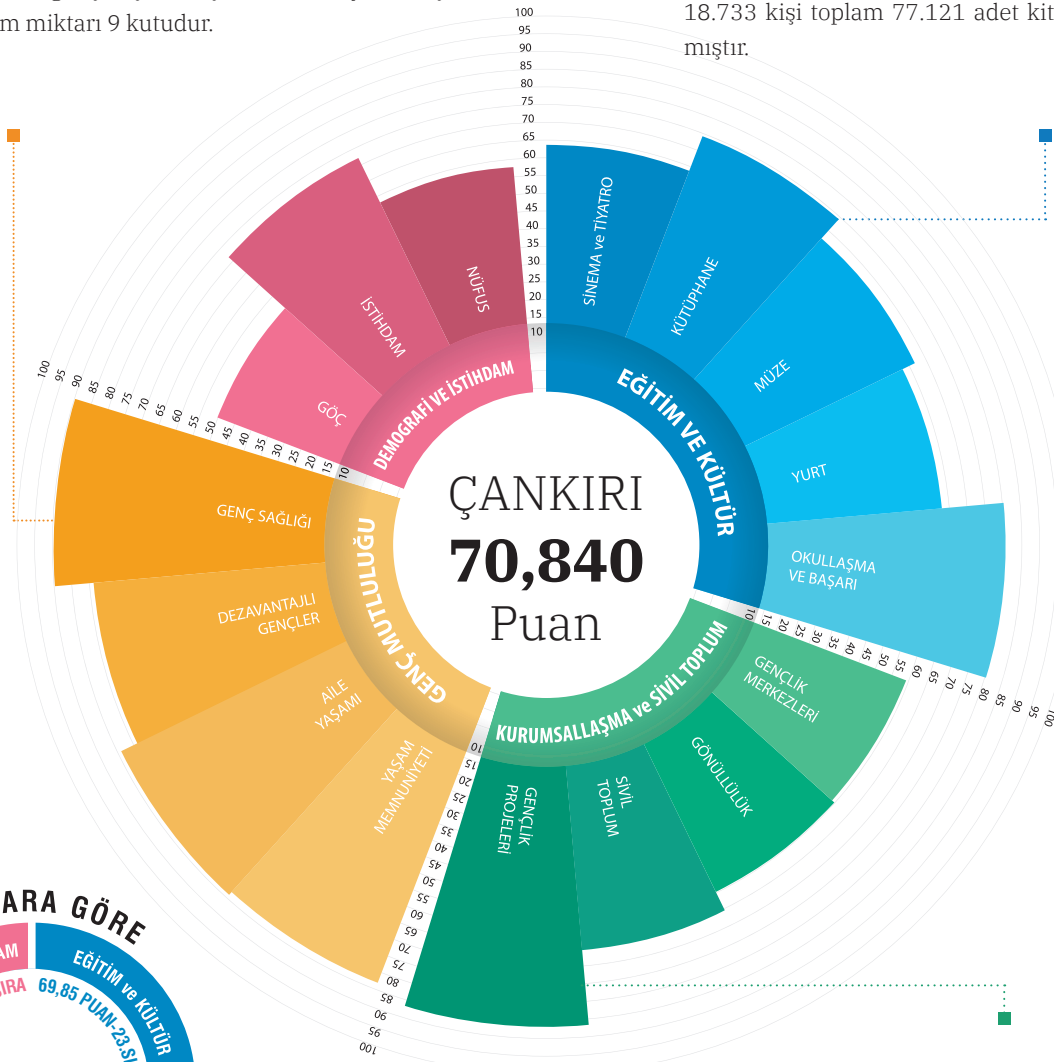
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Çankırı'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Kütüphane, Yaşam Memnuniyeti ve Gençlik Projeleri iken, en zayıf olduğu alanlar; Genç Nüfus, Dezavantajlı Gençler ve Göç göstergeleridir.

Genç Sağlığı

Çankırı'da genç başına düşen ortalama yıllık ilaç tüketim miktarı 9 kutudur.

Kütüphane

Çankırı'da bulunan 12 kütüphaneye üye olan 18.733 kişi toplam 77.121 adet kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Gençlere yönelik gerçekleştirilen 6 proje 94.000 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 14'inci sıraya yerleşen Sakarya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 66,780 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Sakarya'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Sakarya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Gençlik Merkezleri, Sivil Toplum ve İstihdam iken; en zayıf olduğu alanlar: Gençlik Projeleri, Kütüphane ve Müze göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Sakarya'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 10.761 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

7 tiyatro salonunda sergilenen 99 gösterime 25.270 izleyici katılmıştır.

Sivil Toplum

Sakarya'da faaliyet gösteren 1954 dernekten 355'i "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 15'inci sırada yer alan Bolu'nun temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

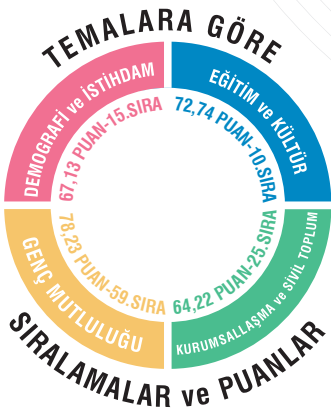
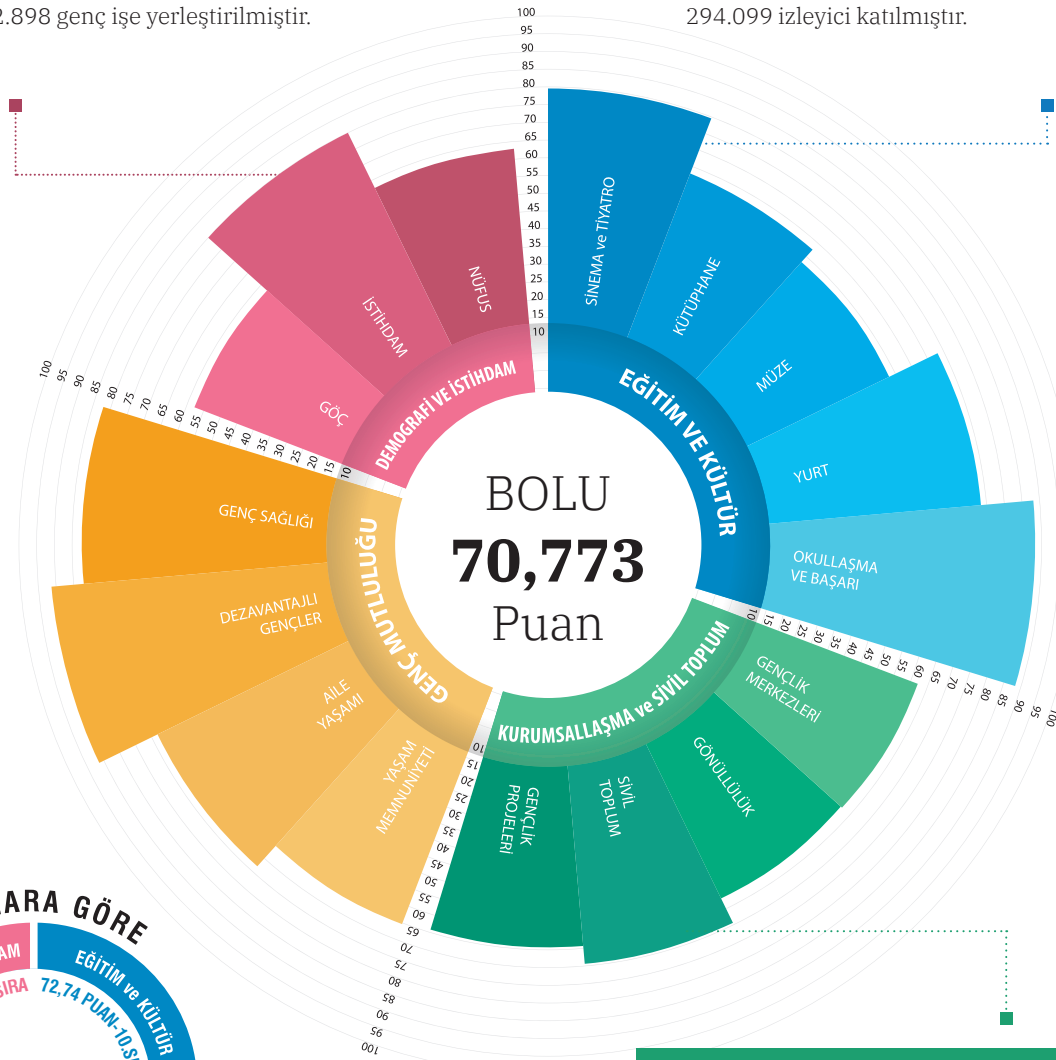
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Bolu'nun en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Yurt, Okullaşma ve Başarı, Sinema ve Tiyatro, Sivil Toplum, İstihdam ve Gençlik Merkezleri iken, en zayıf olduğu alanlar; Genç Sağlığı, Yaşam Memnuniyeti ve Aile Yaşamı göstergeleridir.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki 2.898 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

17 sinema salonunda yapılan 460 gösterime 294.099 izleyici katılmıştır.

Sivil Toplum

Bolu'da faaliyet gösteren 655 dernekten 94'ü "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 16'ncı sıraya yerleşen Trabzon'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 85,36 puan ile Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

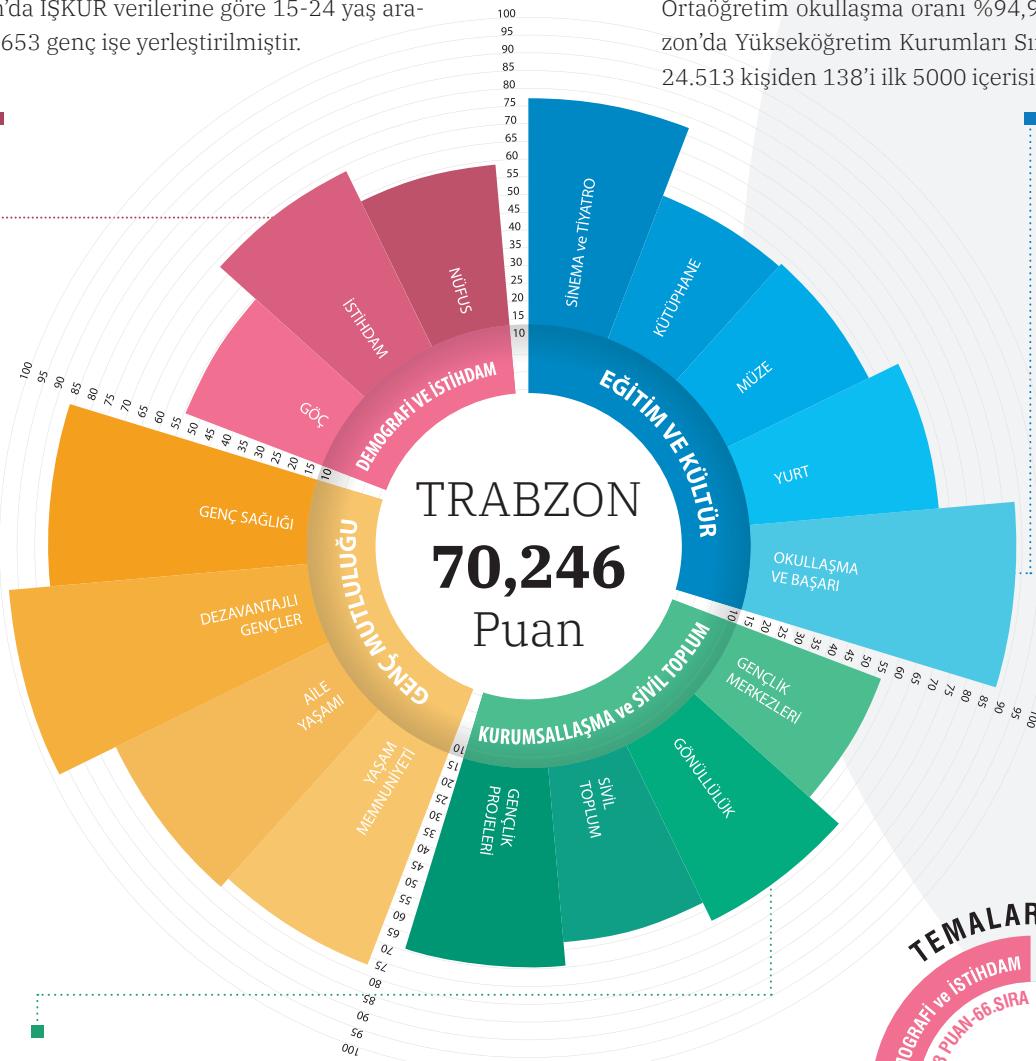
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Trabzon'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile Okullaşma ve Başarı, Dezavantajlı Gençler ve Yaşam Memnuniyeti iken en zayıf olduğu alanlar Genç Nüfus, Kütüphane ve Göç göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Trabzon'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 3.653 genç işe yerleştirilmiştir.

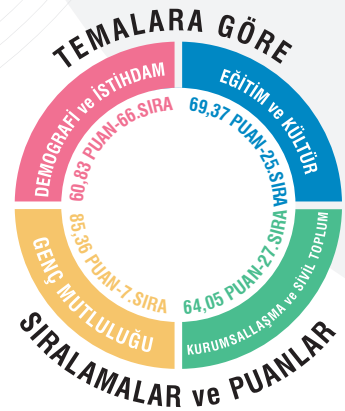
Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %94,93 olan Trabzon'da Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 24.513 kişiden 138'i ilk 5000 içerisine girmiştir.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 28 gönüllü kuruluşu olan Trabzon'da 1007 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 17'inci sıraya yerleşen Muğla'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

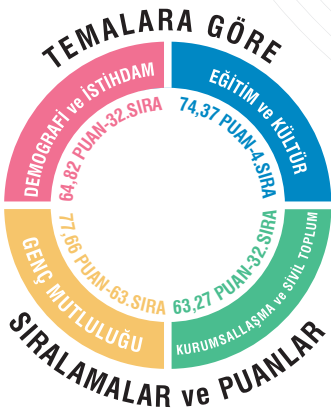
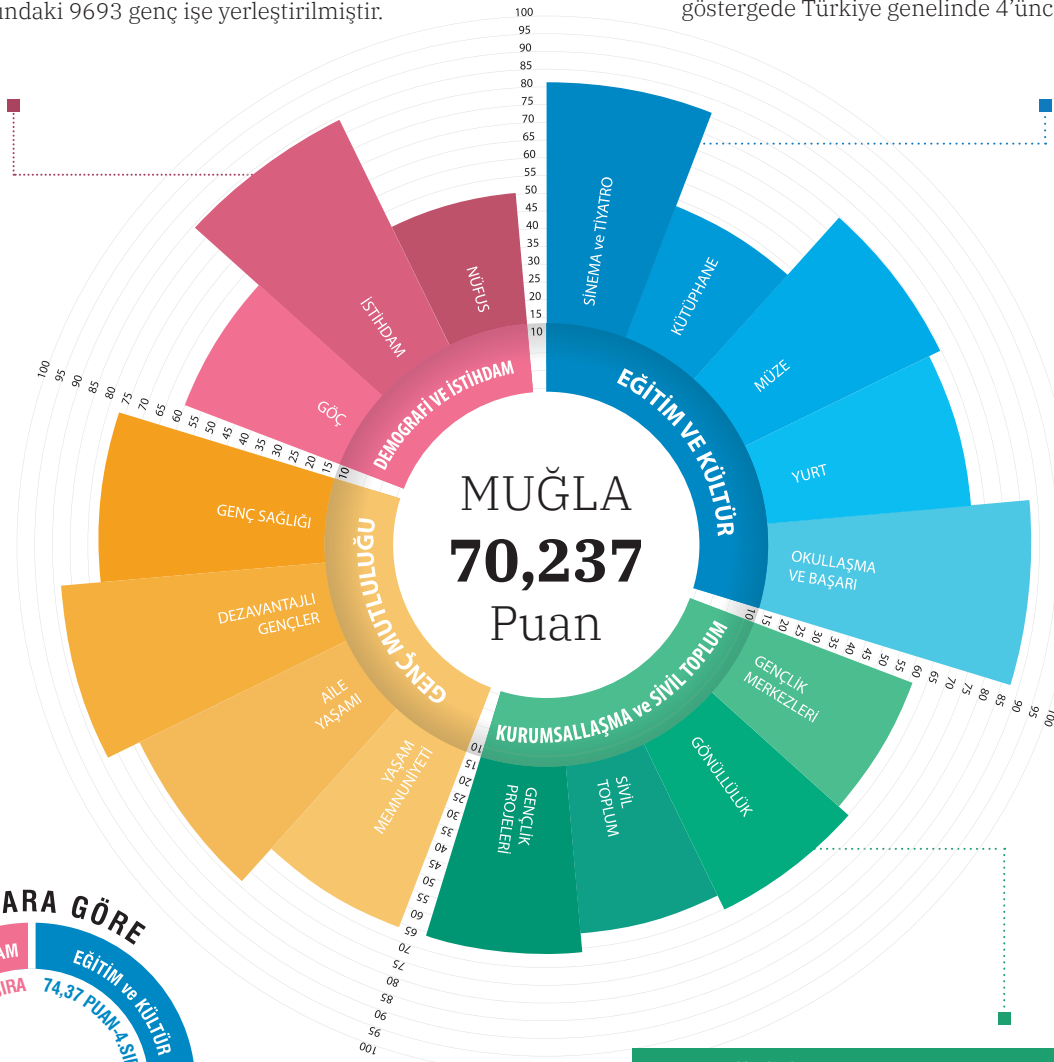
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Muğla'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Sinema ve Tiyatro, İstihdam ve Yurt alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Yaşam Memnuniyeti, Genç Sağlığı ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Muğla'da 15-24 yaş aralığındaki 9693 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

12 tiyatro, 52 sinema salonuna sahip olan Mersin göstergede Türkiye genelinde 4'üncü sıradadır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 46 gönüllü kuruluşu olan Muğla'da 649 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 18'inci sıraya yerleşen Bayburt temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 71,61 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

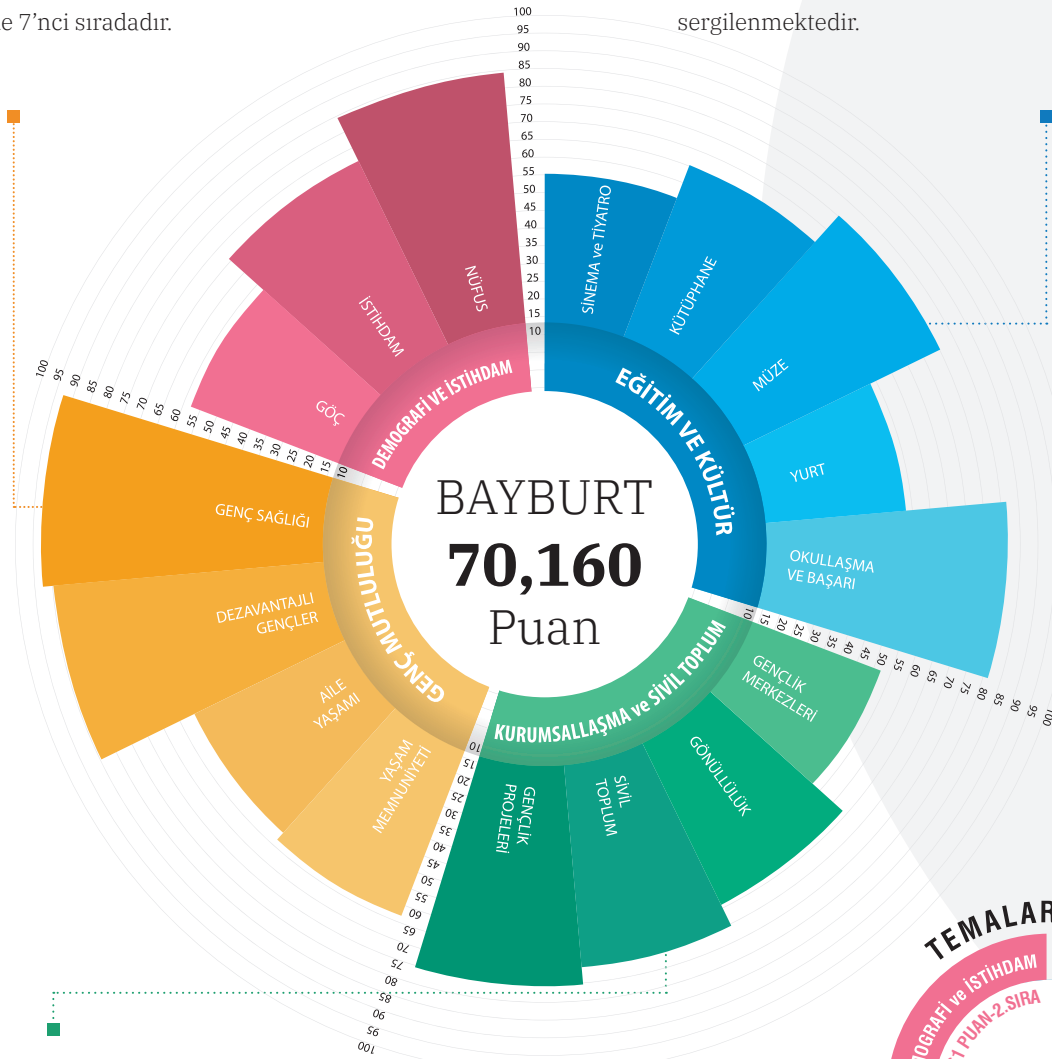
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Bayburt'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Nüfus, Sivil Toplum ve Müze iken en zayıf olduğu alanlar Yurt, Gençlik Merkezleri ve Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Bayburt genç sağlığı göstergesinde Türkiye genelinde 7'nci sıradadır.

Müze

Bayburt'da bulunan 3 müzede toplam 641 eser sergilenmektedir.

Sivil Toplum

Bayburt'ta faaliyet gösteren 186 dernekten 34'ü "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 19'uncu sırada yer alan Burdur'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür ve en zayıf olduğu alanın Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir.

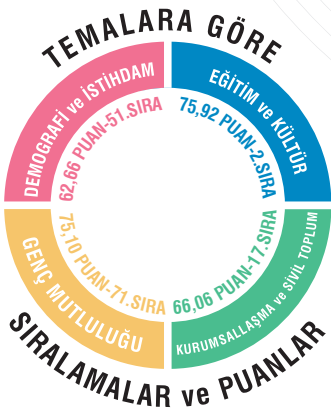
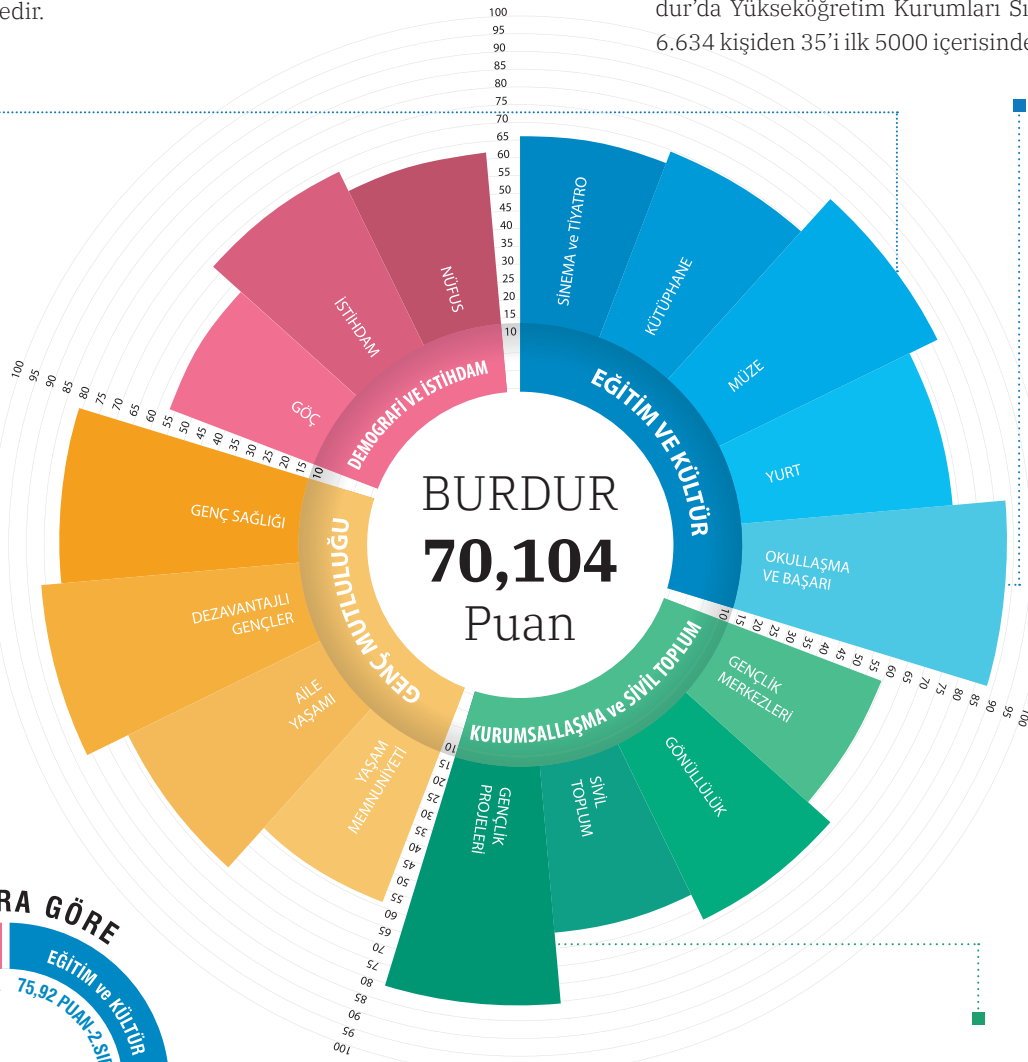
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Burdur'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Müze, Yurt, Okullaşma ve Başarı, Kütüphane ve Gençlik Projeleri iken, en zayıf olduğu alanlar; Genç Sağlığı, Aile Yaşamı ve Yaşam Memnuniyeti, göstergeleridir.

Müze

Burdur'da bulunan 2 müzede 68.133 eser sergilenmektedir.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %89,32 olan Burdur'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 6.634 kişiden 35'i ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Gençlik Projeleri

Burdur'da gerçekleştirilen gençlere yönelik 8 projeye 149.500 TL'lik destek sağlanmıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 20'inci sıraya yerleşen Manisa'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir.

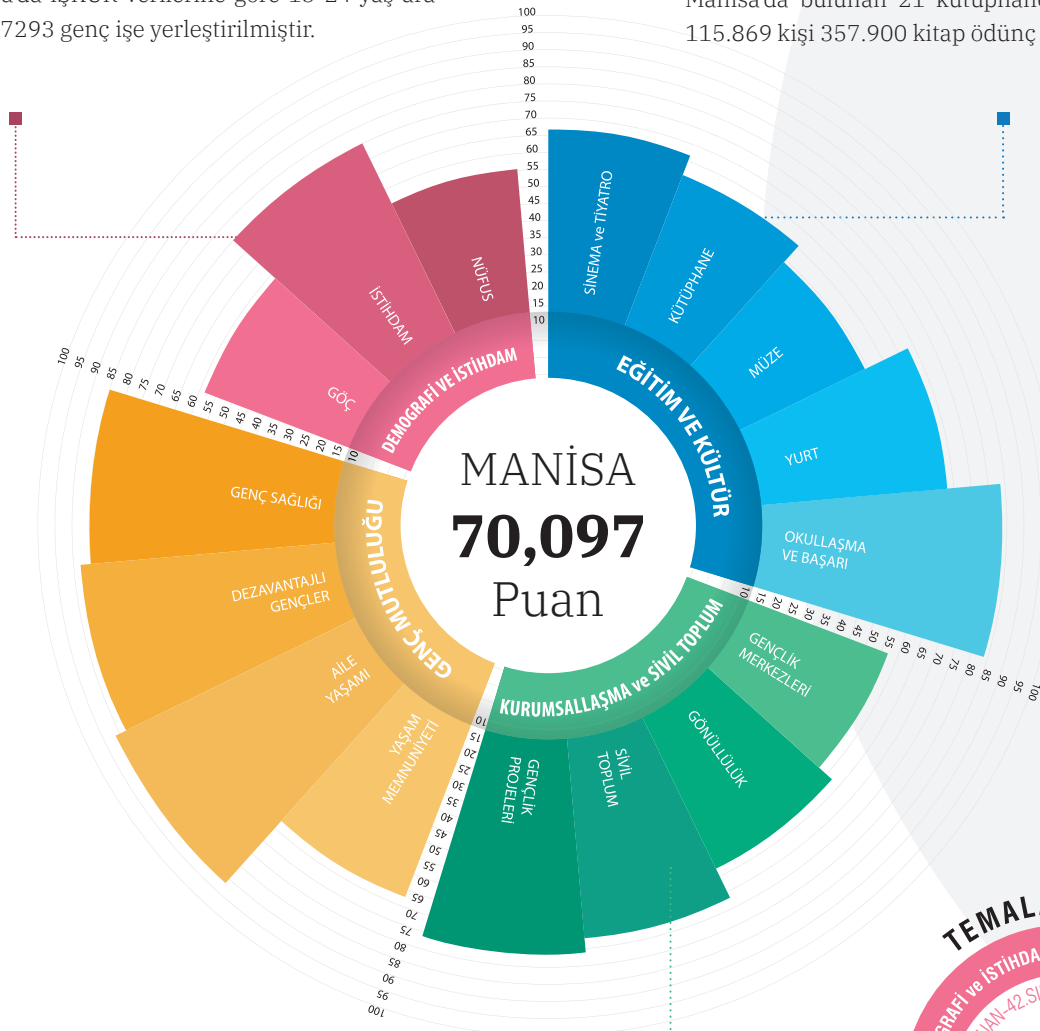
Manisa'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür ile Demografi ve İstihdam Temalarındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Manisa'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Sivil Toplum, Göç ve Aile Yaşamı iken en zayıf olduğu alanlar; Yaşam Memnuniyeti, Müze ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Manisa'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 7293 genç işe yerleştirilmiştir.

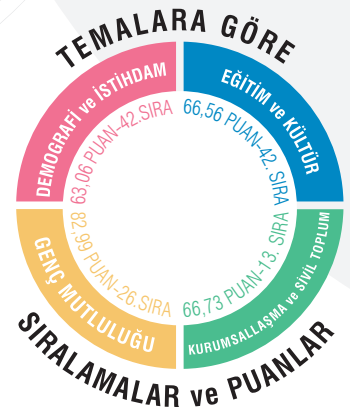
Kütüphane

Manisa'da bulunan 21 kütüphaneye üye olan 115.869 kişi 357.900 kitap ödünç almıştır.

Sivil Toplum

Manisa'da faaliyet gösteren 1759 dernekten 624'ü "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 21'inci sırada yer alan Bursa'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

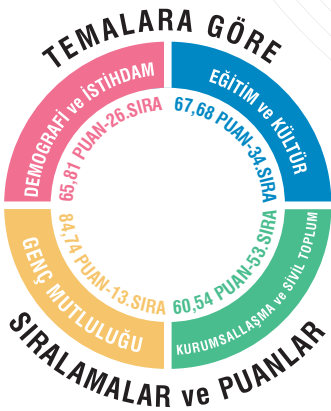
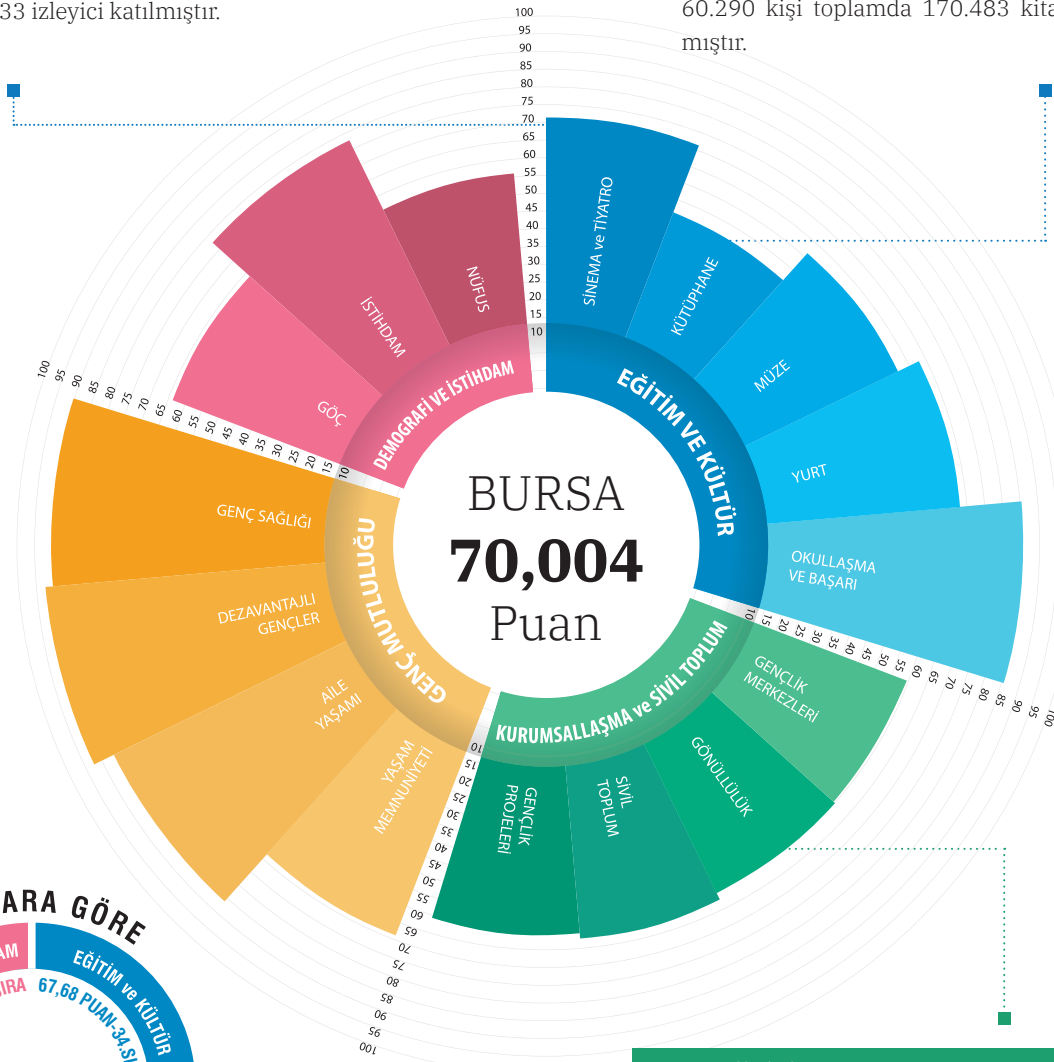
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Bursa'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Göç, İstihdam ve Genç Sağlığı iken, en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Projeleri, Genç Nüfus ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Sinema ve Tiyatro

15 tiyatro salonunda yapılan 1450 gösterime 284.933 izleyici katılmıştır.

Kütüphane

Bursa'da bulunan 17 kütüphaneye üye olan 60.290 kişi toplamda 170.483 kitap ödünç almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 48 gönüllü kuruluşu olan Bursa'da 2503 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 22'inci sıraya yerleşen Kilis'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 85,302 puanla Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

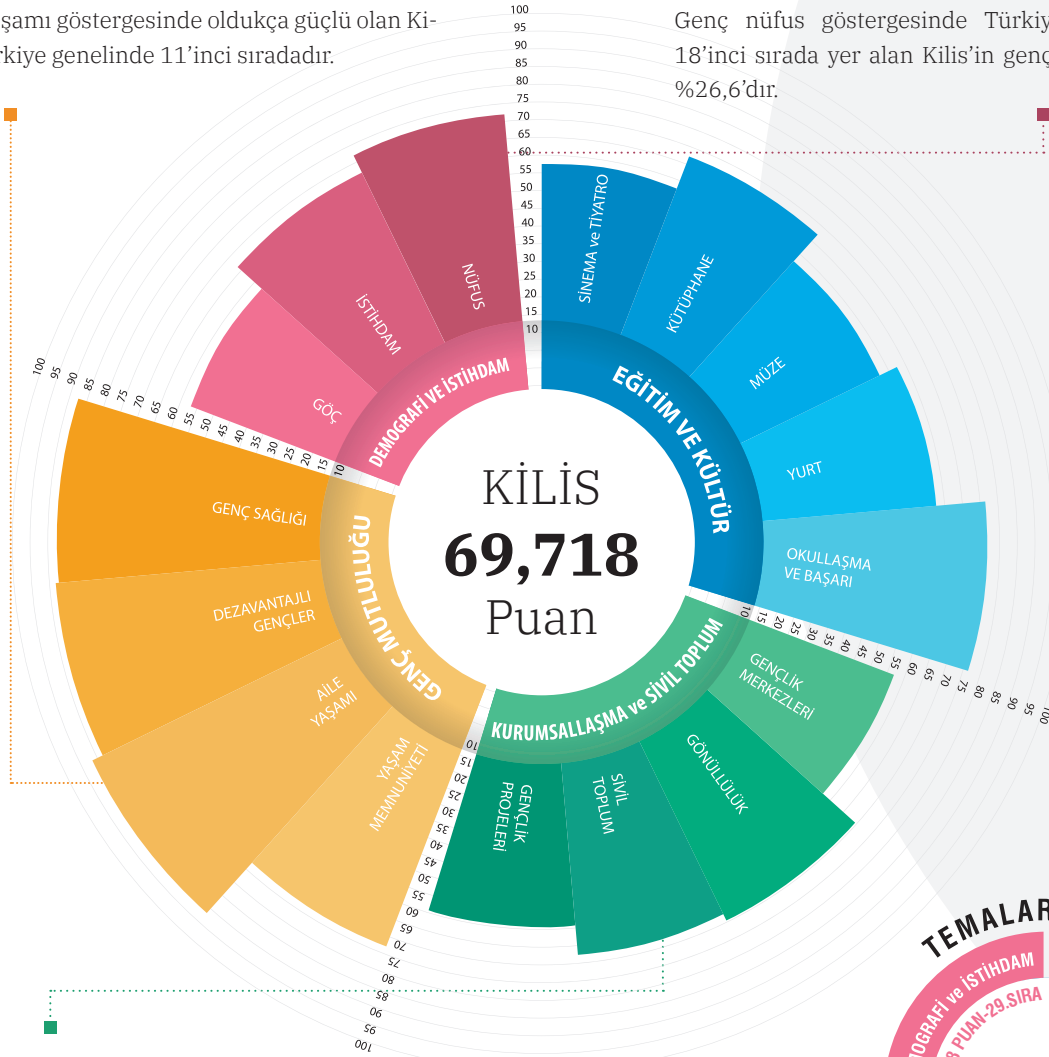
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Kilis'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Aile Yaşamı, Sivil Toplum ve Kütüphane alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile: Okullaşma ve Başarı, Sinema ve Tiyatro ve Gençlik Projeleri, göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Aile yaşamı göstergesinde oldukça güçlü olan Kilis, Türkiye genelinde 11'inci sıradadır.

Genç Nüfus

Genç nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 18'inci sırada yer alan Kilis'in genç nüfus oranı %26,6'dır.

Sivil Toplum

Kilis'te faaliyet gösteren 249 dernekten 56'sı "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını de-taylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 23'üncü sıraya yerleşen Tunceli'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 74,97 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

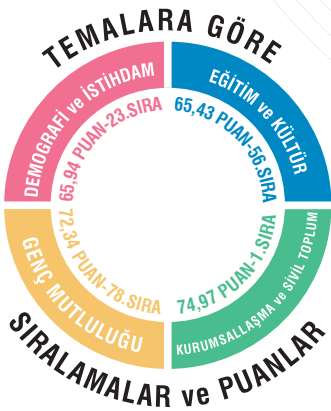
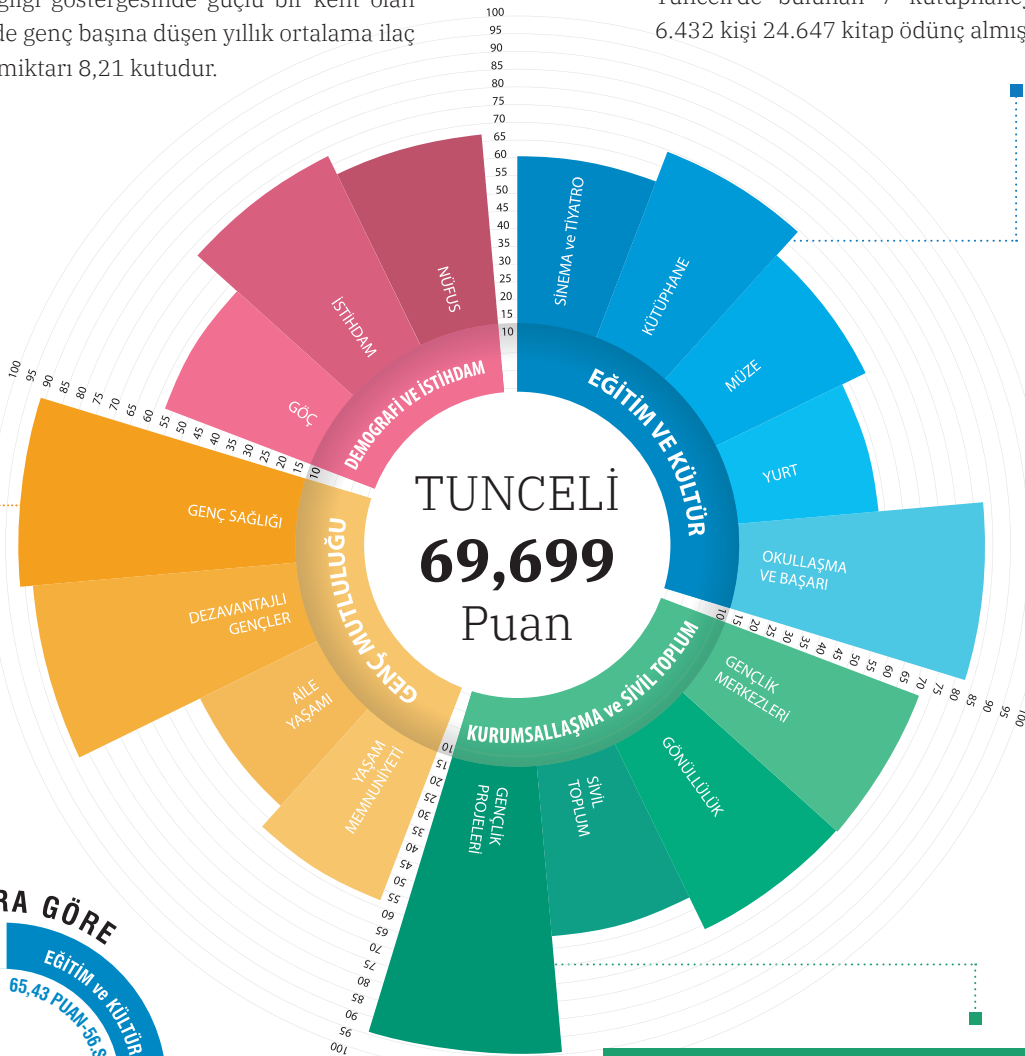
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Tunceli'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gençlik Merkezleri, Gençlik Projeleri ve Kütüphane iken en zayıf olduğu alanlar Yaşam Memnuniyeti, Yurt ve Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde güçlü bir kent olan Tunceli'de genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 8,21 kutudur.

Kütüphane

Tunceli'de bulunan 7 kütüphaneye üye olan 6.432 kişi 24.647 kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Tunceli'de gençlere yönelik gerçekleştirilen 3 proje 59.250 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 24'üncü sıraya yerleşen Karaman'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 68,587 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

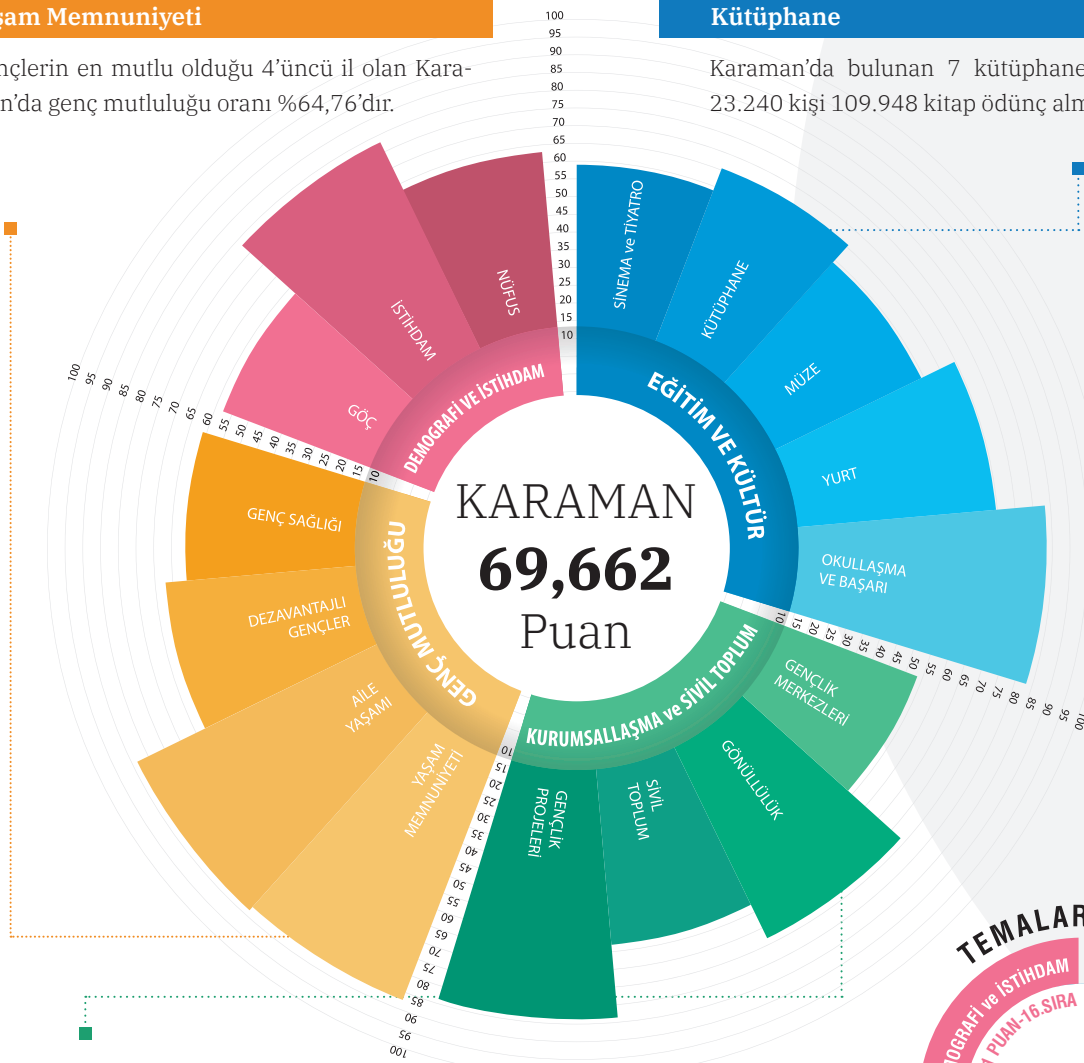
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Karaman'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yaşam Memnuniyeti, Gönüllülük ve Gençlik Projeleri iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Sinema ve Tiyatro, Dezavantajlı Gençler ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yaşam Memnuniyeti

Gençlerin en mutlu olduğu 4'üncü il olan Karaman'da genç mutluluğu oranı %64,76'dır.

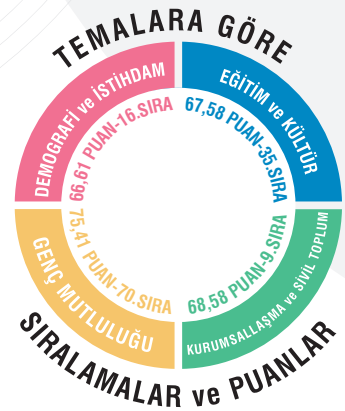
Kütüphane

Karaman'da bulunan 7 kütüphaneye üye olan 23.240 kişi 109.948 kitap ödünç almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 11 gönüllü kuruluşu olan Karaman'da 95 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 25'inci sıraya yerleşen Uşak'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 67,32 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

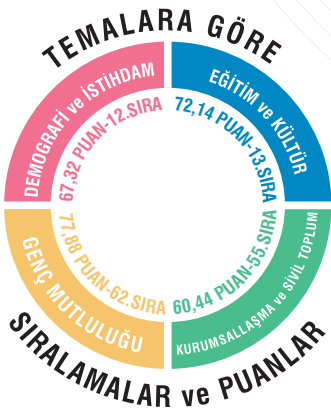
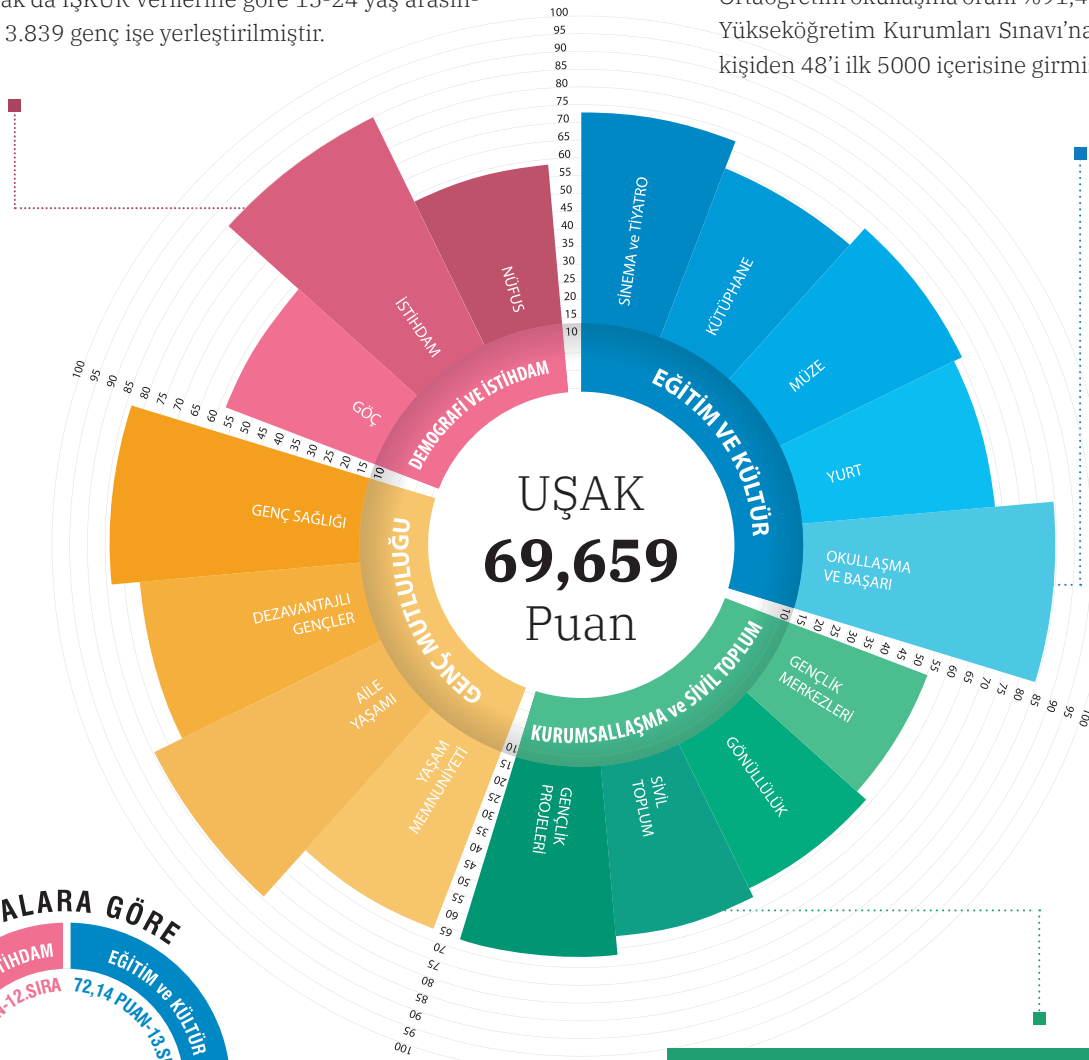
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Uşak'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile İstihdam, Müze, Sinema ve Tiyatro iken en zayıf olduğu alanlar Genç Nüfus, Gönüllülük ve Dezavantajlı Gençler göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Uşak'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arası-nda 3.839 genç işe yerleştirilmiştir.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %91,4 olan Uşak'da Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 9.449 kişiden 48'i ilk 5000 içerisine girmiştir.

Sivil Toplum

Uşak'ta faaliyet gösteren 646 dernekten 39'u "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 26'ncı sıraya yerleşen Antalya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 68,993 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Antalya'da Genç Dostu politikalar bağlamında, Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

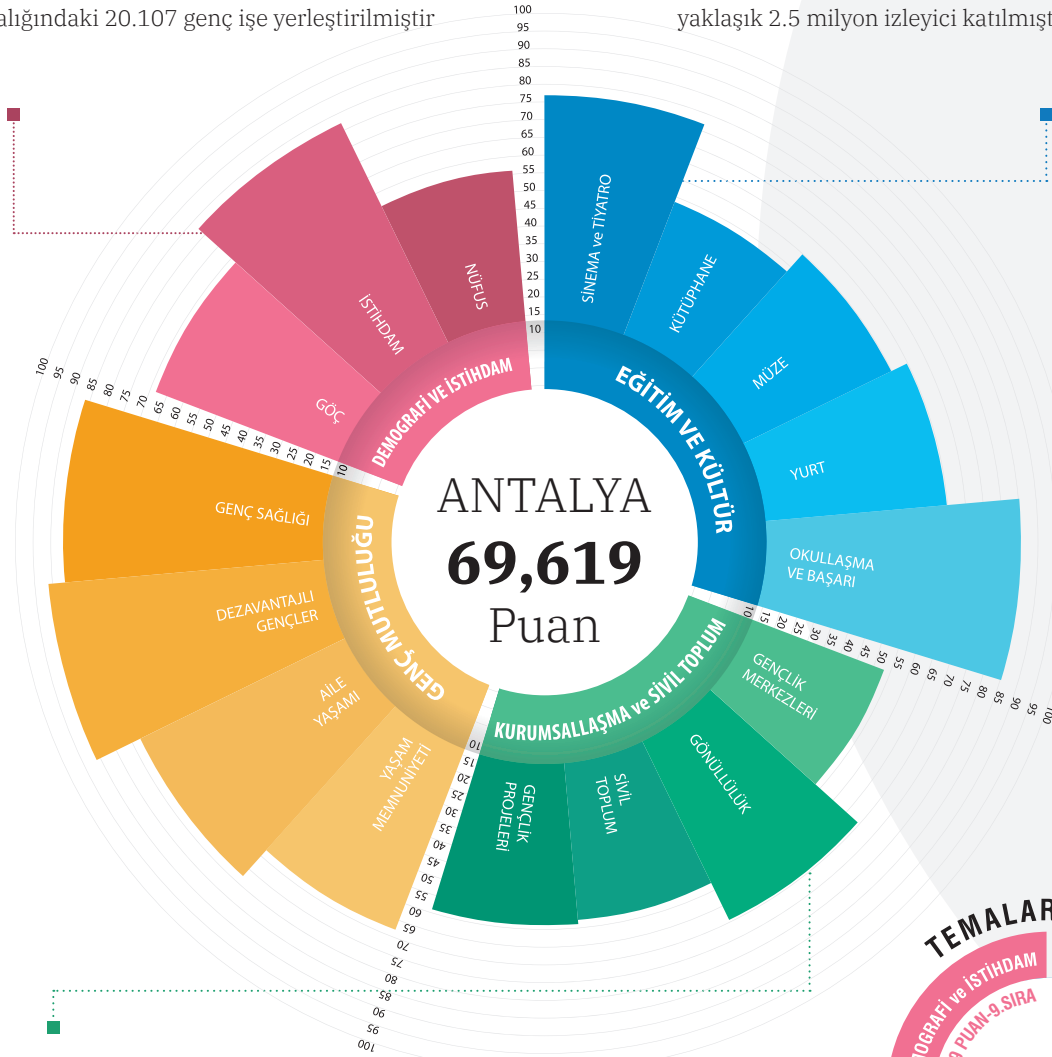
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Antalya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Göç ve İstihdam ile Sinema ve Tiyatro iken en zayıf olduğu alanlar; Genç Nüfus, Gençlik Projeleri ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Antalya'da 2019 yılı İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki 20.107 genç işe yerleştirilmiştir

Sinema ve Tiyatro

118 sinema salonunda yapılan 3083 gösterime yaklaşık 2.5 milyon izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 102 gönüllü kuruluşu olan Antalya'da 2231 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 27'inci sıraya yerleşen Konya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir.

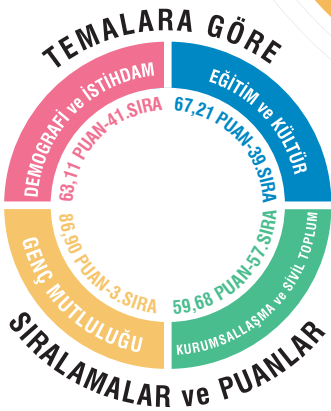
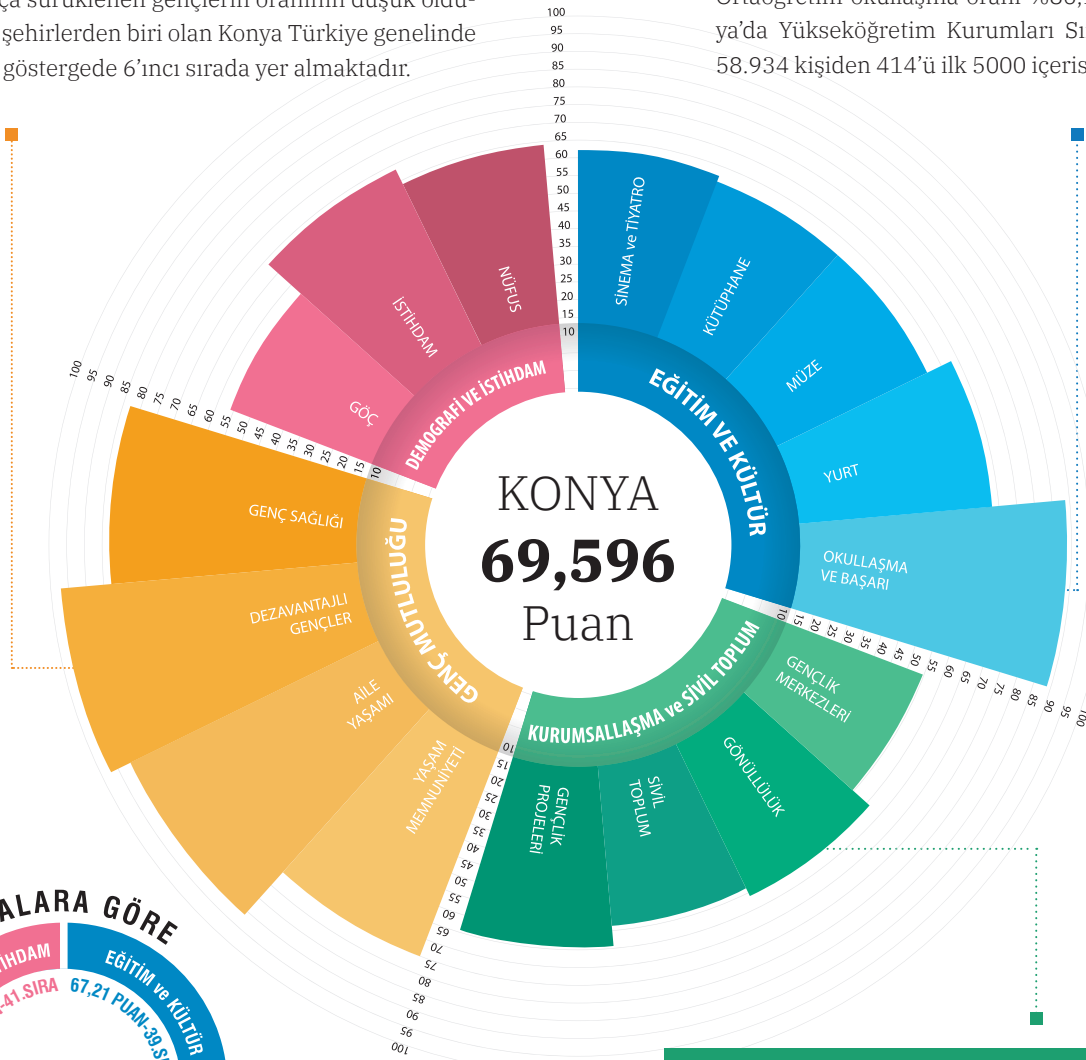
Konya'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Konya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Dezavantajlı Gençler, Aile Yaşamı ve Yaşam Memnuniyeti iken en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Merkezleri, Genç Sağlığı ve Sinema ve Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Suçla sürüklenen gençlerin oranının düşük olduğu şehirlerden biri olan Konya Türkiye genelinde bu göstergede 6'ıncı sırada yer almaktadır.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %86,16 olan Konya'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 58.934 kişiden 414'ü ilk 5000 içerisine girmiştir.

Gönüllülük

Konya'da faaliyet gösteren 44 gönüllü kuruluştaki 2.221 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 28'inci sıraya yerleşen Isparta'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 73,601 puanla Eğitim ve Kültür olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Isparta'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Kütüphane, Okullaşma ve Başarı, Gönüllülük ve Müze alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Isparta'da 15-24 yaş aralığındaki 3.159 genç işe yerleştirilmiştir.

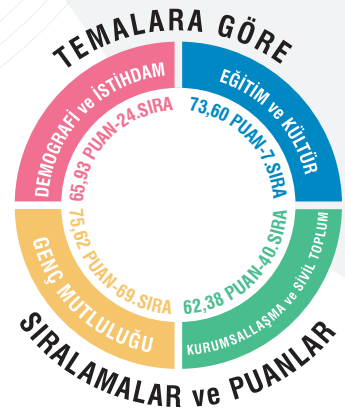
Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %95,27 olan Isparta'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 12.488 kişiden 74'ü ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 35 gönüllü kuruluşu olan Isparta'da 345 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 29'uncu sıraya yerleşen Artvin'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 68,77 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

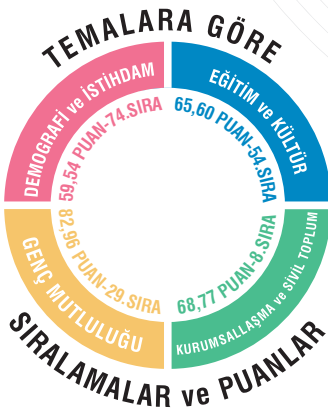
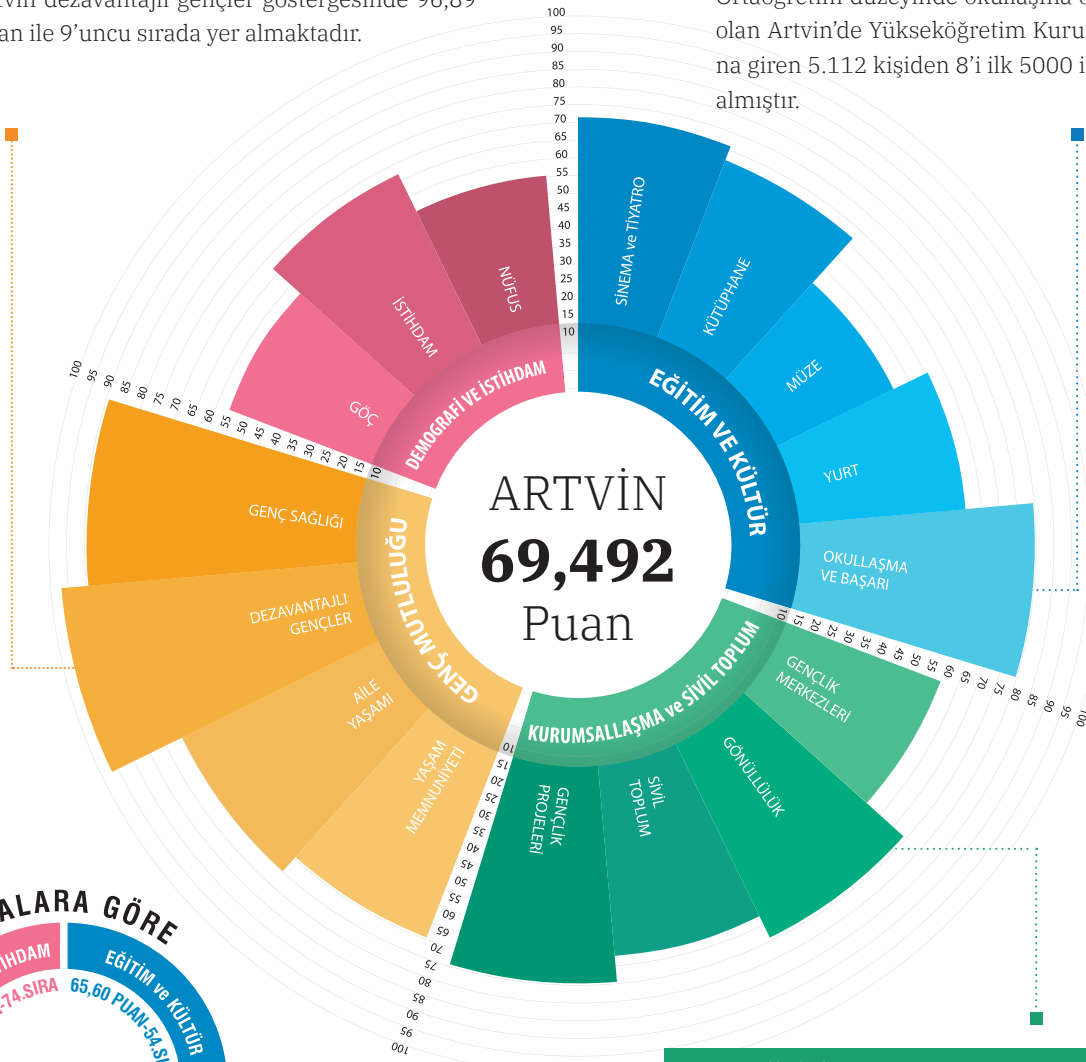
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Artvin'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gönüllülük, Dezavantajlı Gençler ve Sivil Toplum iken en zayıf olduğu alanlar Aile Yaşamı, Genç Nüfus ve Müze göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Artvin dezavantajlı gençler göstergesinde 96,89 puan ile 9'uncu sırada yer almaktadır.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim düzeyinde okullaşma oranı %94,63 olan Artvin'de Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 5.112 kişiden 8'i ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 11 gönüllü kuruluşu olan Artvin'de 169 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 30'uncu sıraya yerleşen Malatya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir.

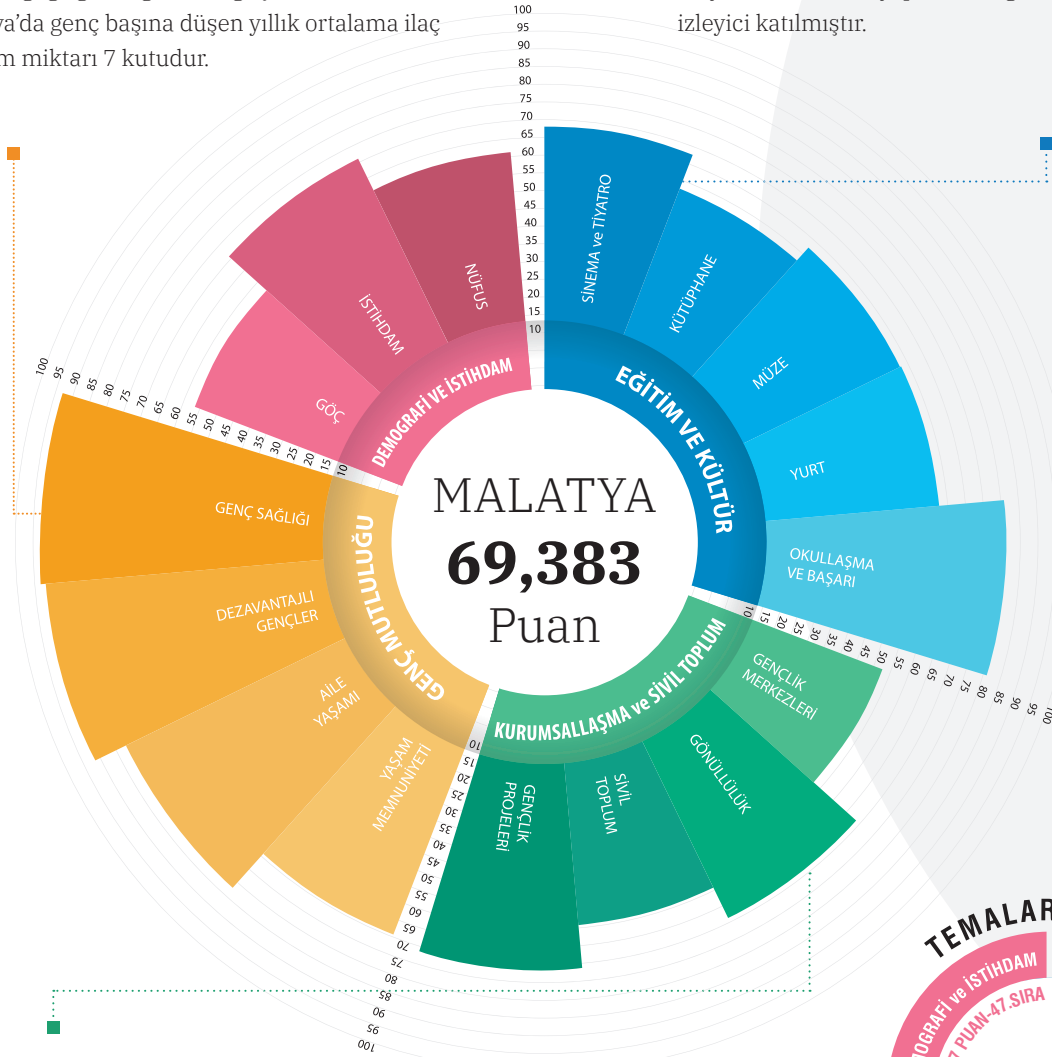
Malatya'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Malatya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Sağlığı, Gönüllülük ve Müze iken en zayıf olduğu alanlar; Yurt, Kütüphane ve Gençlik Merkezleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde güçlü bir kent olan Malatya'da genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 7 kutudur.

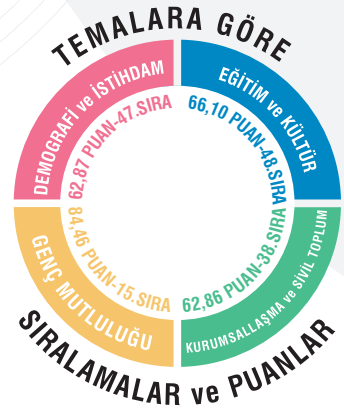
Sinema ve Tiyatro

9 tiyatro salonunda yapılan 197 gösterime 56.248 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 26 gönüllü kuruluşu olan Malatya'da 1090 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 31'inci sıraya yerleşen Düzce'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 68,04 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

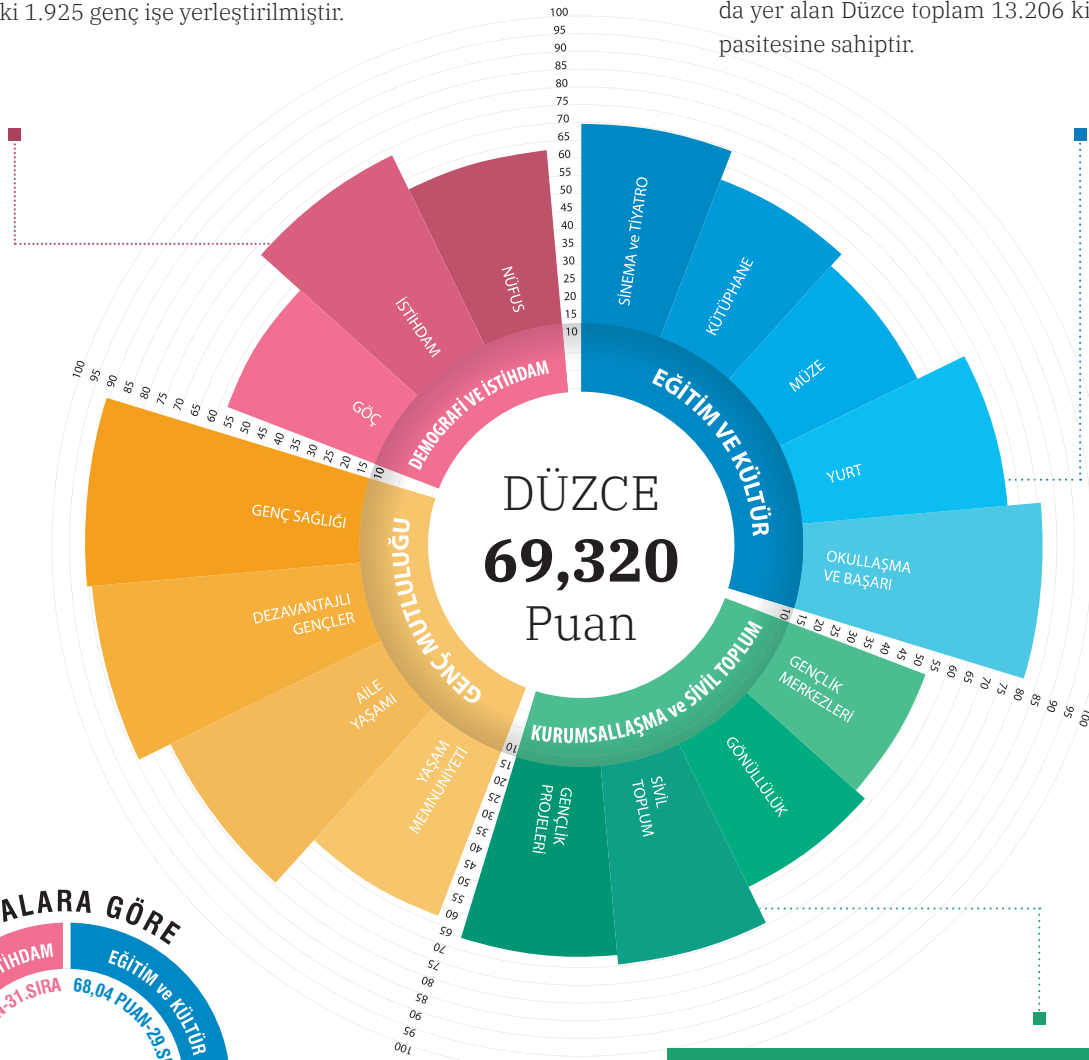
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Düzce'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yurt, Sivil Toplum ve Genç Sağlığı iken en zayıf olduğu alanlar Gençlik Merkezleri, Gönüllülük ve Yaşam Memnuniyeti göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki 1.925 genç işe yerleştirilmiştir.

Yurt

Yurt göstergesinde Türkiye genelinde 6'ncı sırada yer alan Düzce toplam 13.206 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Sivil Toplum

Düzce'de faaliyet gösteren 928 dernekten 106'sı "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 32'inci sıraya yerleşen Kırıkkale'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir.

Kırıkkale'de, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Kırıkkale'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Sivil Toplum, Kütüphane ve Aile Yaşamı iken en zayıf olduğu alanlar; Müze, Yaşam Memnuniyeti ve Dezavantajlı Gençler göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Kırıkkale'de genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 12 kutudur.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %91,24 olan Kırıkkale'de Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 9.700 kişiden 38'i ilk 5000 içerisine girmiştir.

Sivil Toplum

Kırıkkale'de faaliyet gösteren 687 dernekten 295'i "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 33'üncü sıraya yerleşen Aydın'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 71,18 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

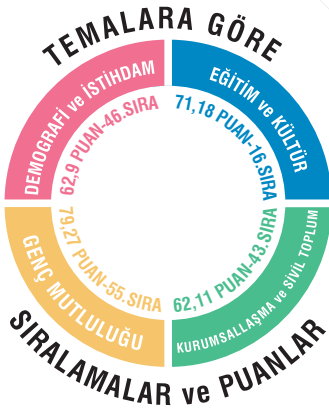
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Aydın'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Müze ve Göç ile Okullaşma ve Başarı, iken en zayıf olduğu alanlar Genç Sağlığı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Aydın'da 15-24 yaş aralığındaki 10.580 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

12 adet müzesinde 111.351 eser bulunan Aydın bu göstergede Türkiye genelinde 9'uncu sıradadır.

Okullaşma ve Başarı

Aydın'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 24.177 kişiden 155'i ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 34'üncü sıraya yerleşen Afyonkarahisar'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 84,295 puanla Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Afyonkarahisar'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Afyonkarahisar'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Aile Yaşamı, Yurt ve Sivil Toplum iken en zayıf olduğu alanlar; Okullaşma ve Başarı, İstihdam ve Sinema ve Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Afyonkarahisar 94,51 puan ile Aile Yaşamı sıralamasında 5'inci sırada yer almaktadır.

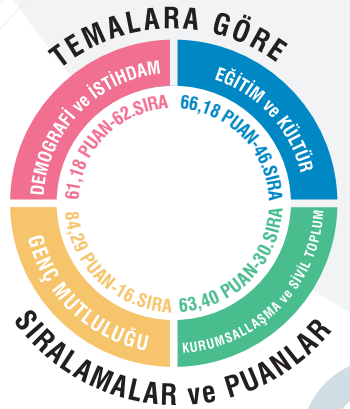
Yurt

Afyonkarahisar 23730 kişilik yurt kapasitesine sahiptir. Şehir bu göstergede 69,807 puanla Türkiye genelinde 12 inci sırada yer almaktadır.

Gençlik Projeleri

Gençlere yönelik 13 proje toplamda 227.750 TL'lik destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 35'inci sıraya yerleşen Kayseri'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 82,697 puanla Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

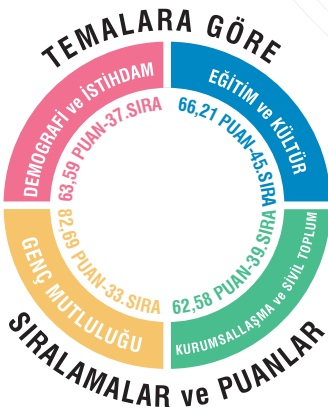
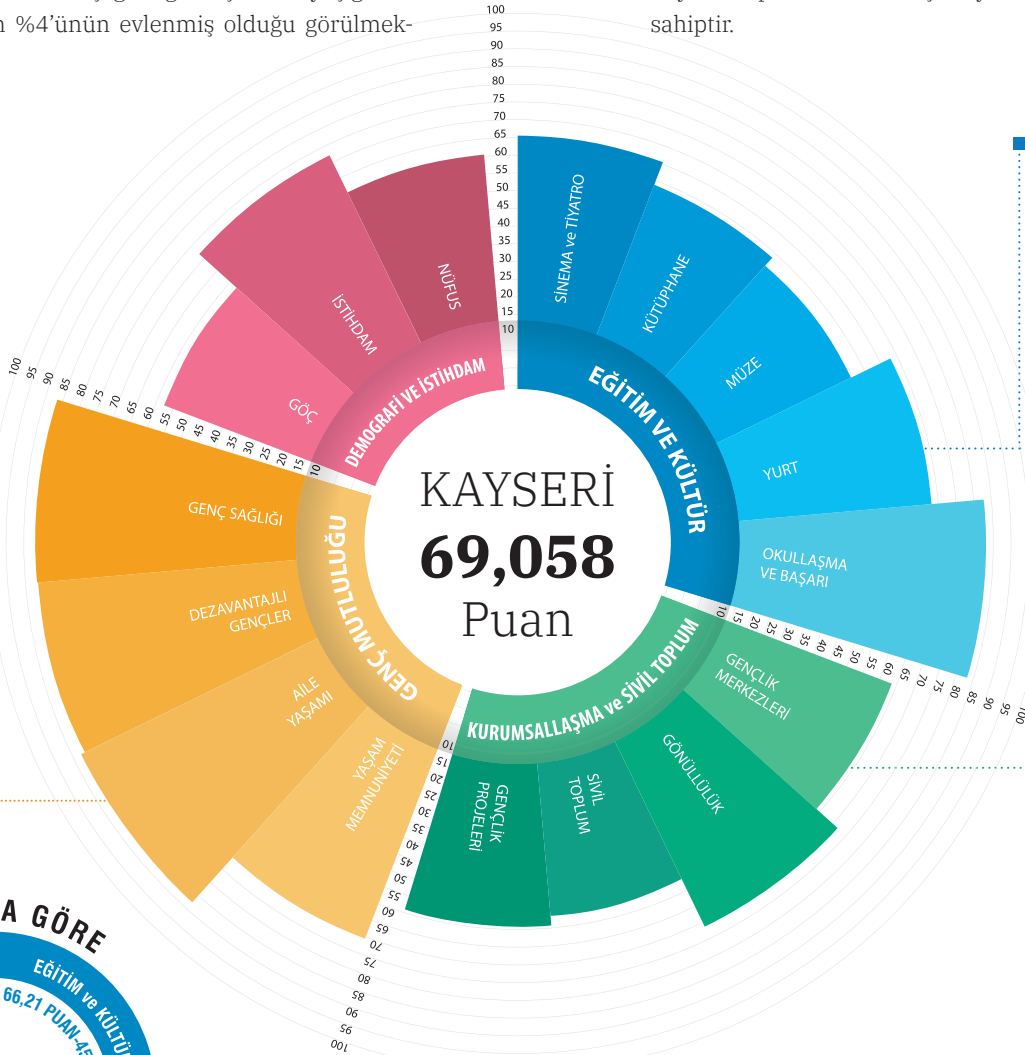
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Kayseri'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gençlik Merkezi, Gönüllülük ve Göç iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Müze, Sivil Toplum ve Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler; Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Kayseri'de evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4'ünün evlenmiş olduğu görülmektedir.

Yurt

Kayseri toplam 18.192 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gençlik Merkezleri

Kayseri'de kamu kurumlarına bağlı ve özel olmak üzere toplam 100 adet gençlere yönelik bilim ve kültür merkezi bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 36'ncı sıraya yerleşen Yozgat'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 84,62 puan ile Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

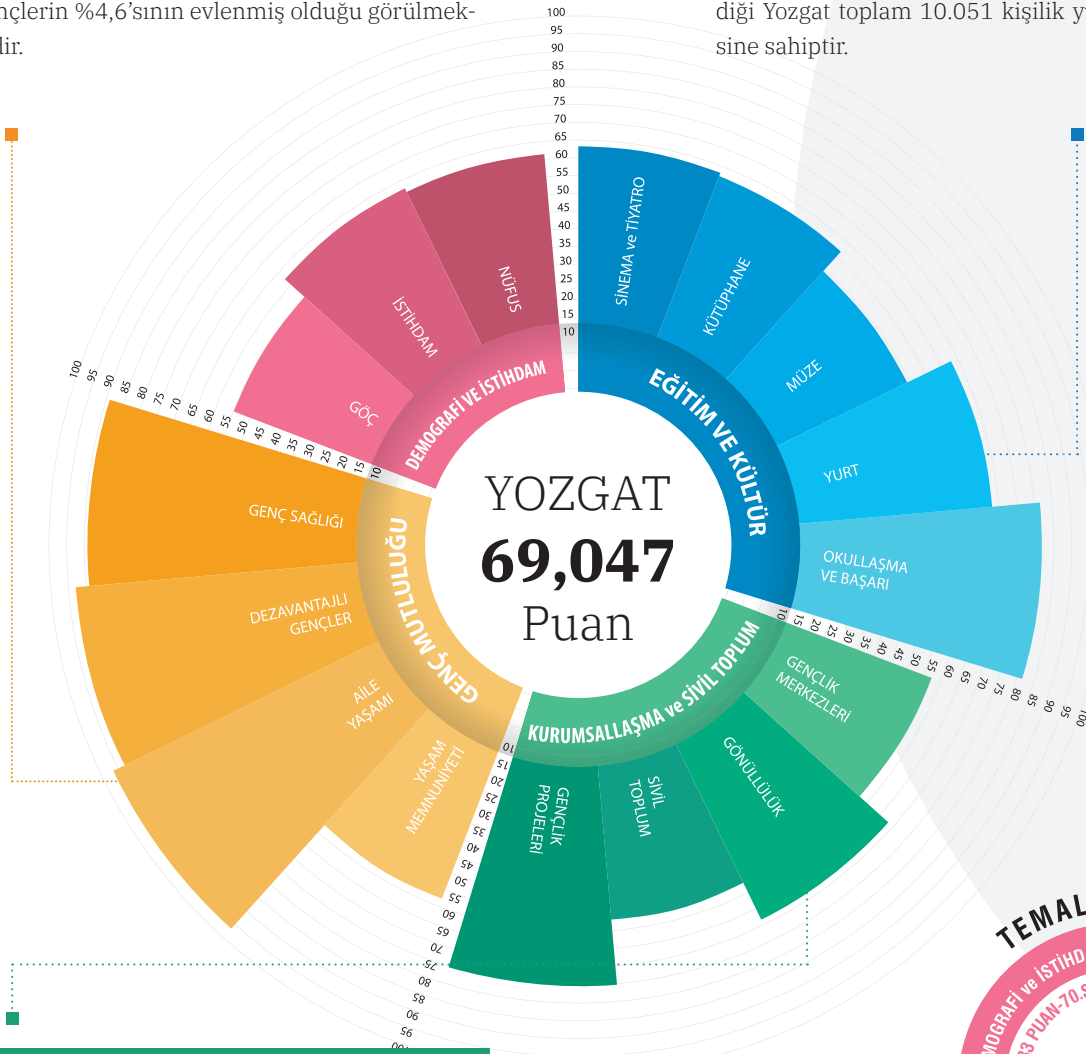
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Yozgat'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Aile Yaşamı, Gönüllülük ve Dezavantajlı Gençler iken en zayıf olduğu alanlar Göç, İstihdam ve Yaşam Memnuniyeti göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Yozgat'ta evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4,6'sının evlenmiş olduğu görülmektedir.

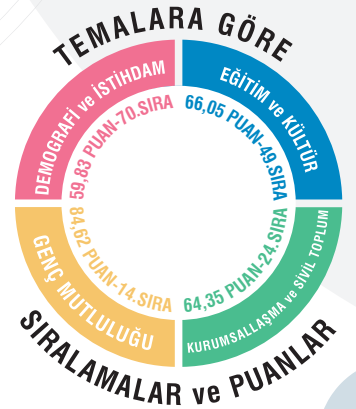
Yurt

İl dışından yükseköğrenim için 3.098 kişinin geldiği Yozgat toplam 10.051 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 28 gönüllü kuruluşu olan Yozgat'ta 376 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 37'inci sıraya yerleşen Samsun'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 64,182 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Samsun'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

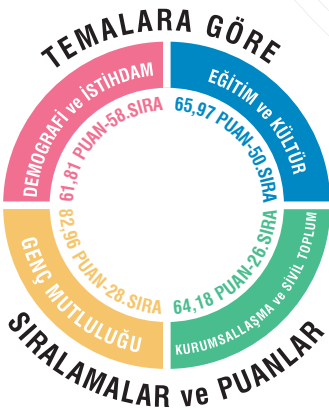
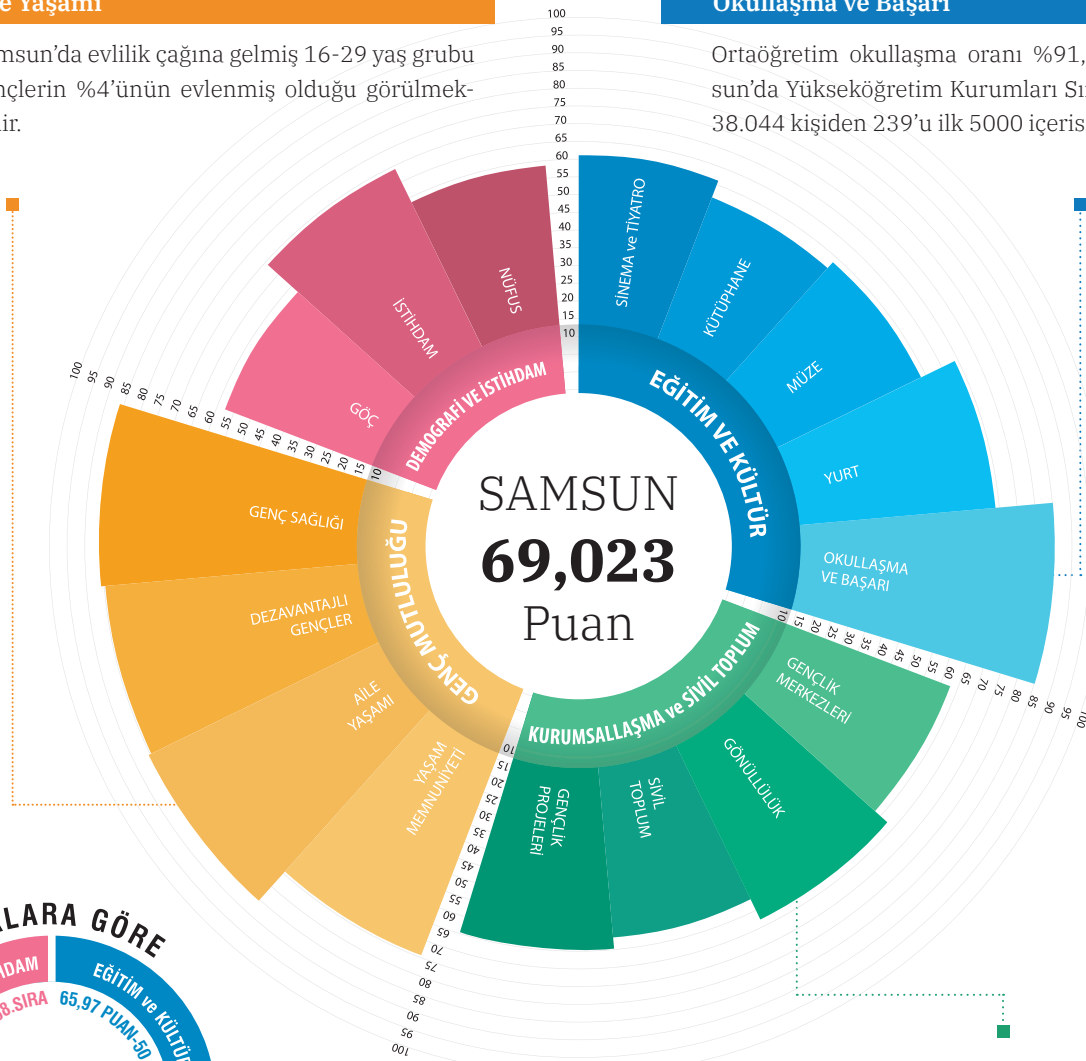
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Samsun'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Gençlik Merkezleri, Yaşam Memnuniyeti ve Yurt iken; en zayıf olduğu alanlar: Dezavantajlı Gençler, Genç Nüfus ve Kütüphane göstergelelidir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Samsun'da evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4'ünün evlenmiş olduğu görülmektedir.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %91,2 olan Samsun'da Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 38.044 kişiden 239'u ilk 5000 içerisine girmiştir.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 43 gönüllü kuruluşu olan Samsun'da 1506 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 38'inci sıraya yerleşen Denizli'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 69,42 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

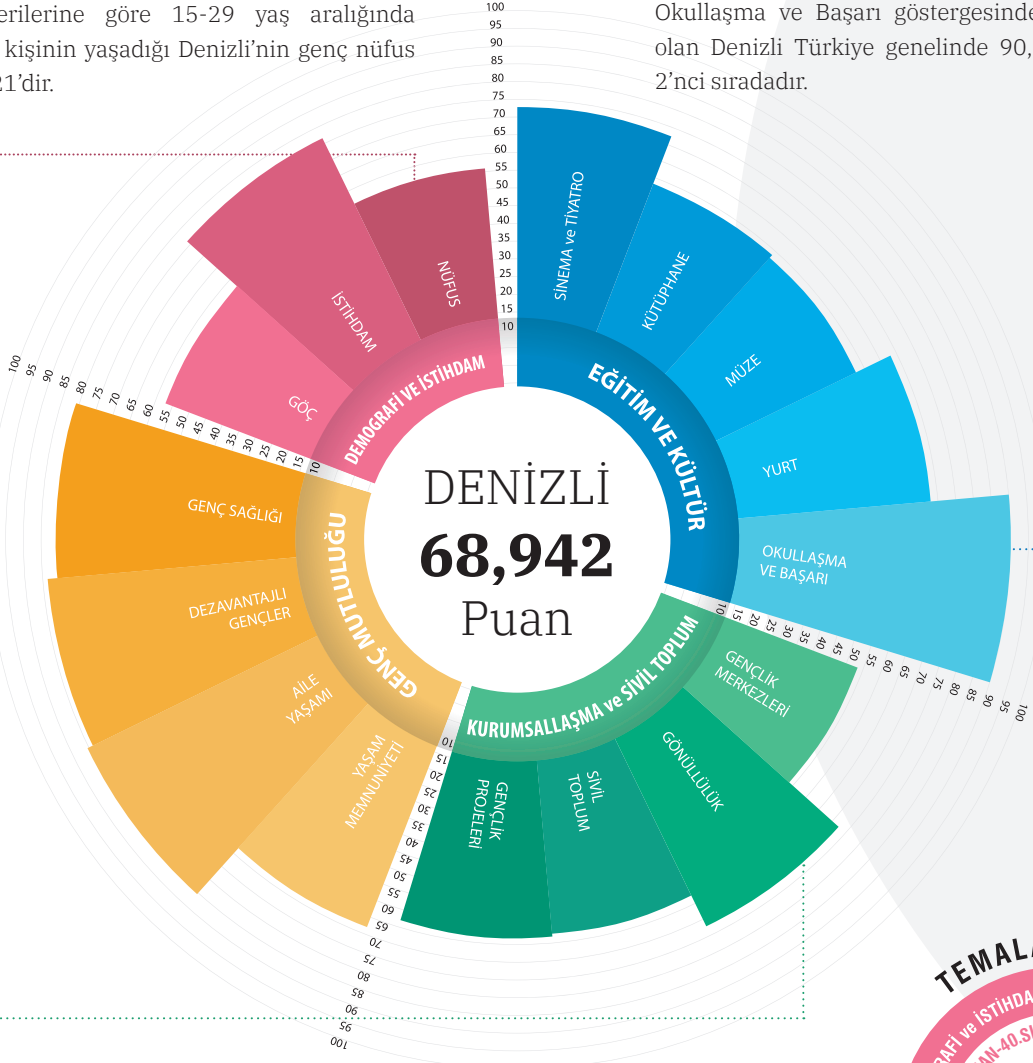
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Denizli'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile Okullaşma ve Başarı, Gönüllülük ve İstihdam iken en zayıf olduğu alanlar Genç Sağlığı, Nüfus ve Gençlik Merkezleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Nüfus

2019 verilerine göre 15-29 yaş aralığında 219.756 kişinin yaşadığı Denizli'nin genç nüfus oranı %21'dir.

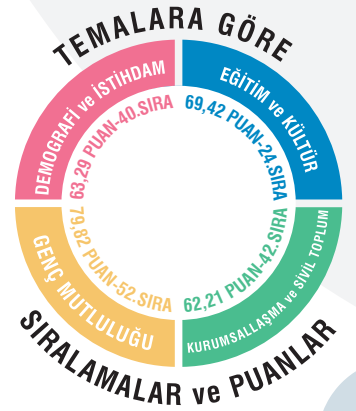
Okullaşma ve Başarı

Okullaşma ve Başarı göstergesinde çok güçlü olan Denizli Türkiye genelinde 90,05 puan ile 2'nci sıradadır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 47 gönüllü kuruluşu olan Denizli'de 1288 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 39'uncu sıraya yerleşen Eskişehir'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 73,47 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

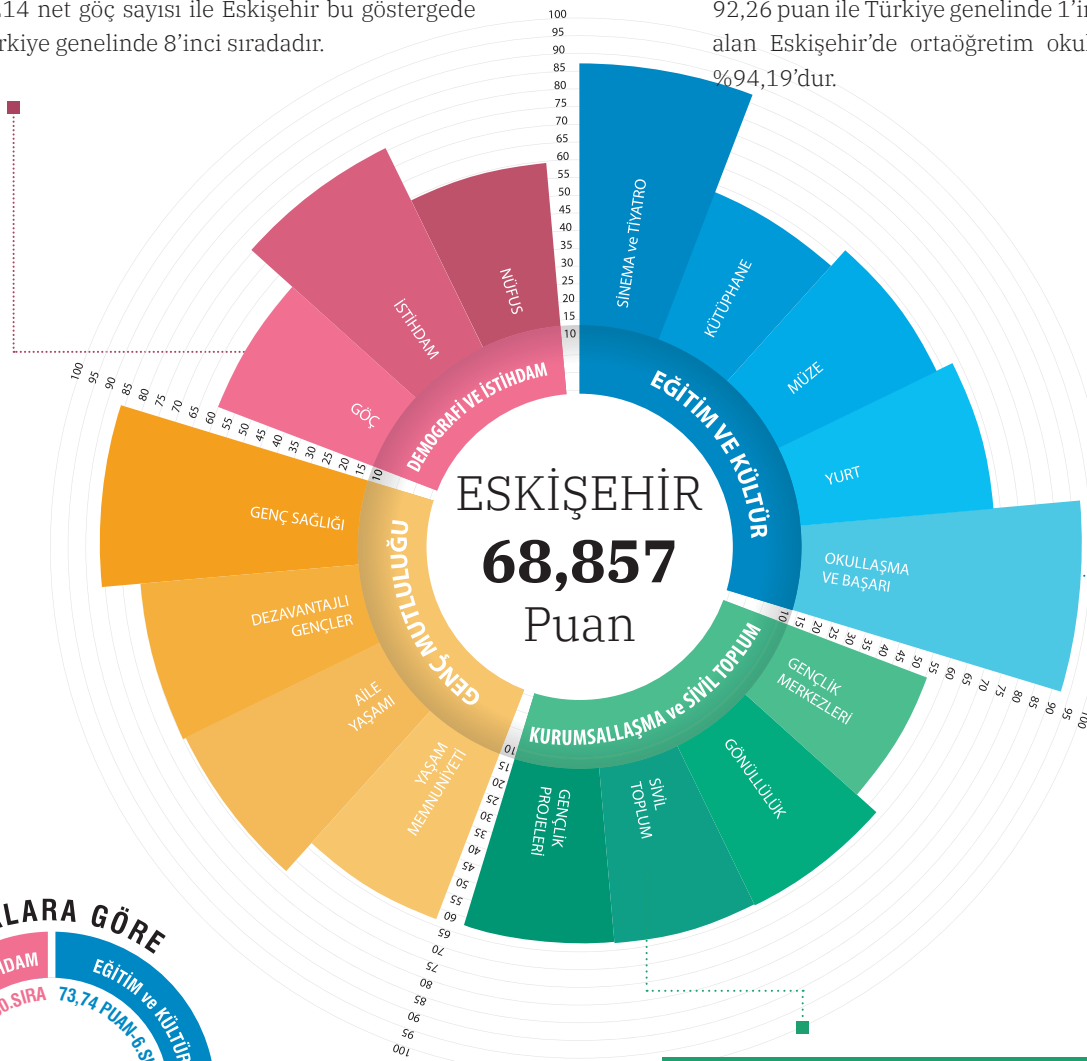
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Eskişehir'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile Okullaşma ve Başarı ile Sinema ve Tiyatro iken en zayıf olduğu alanlar Aile Yaşamı, Yaşam Memnuniyeti, ve Dezavantajlı Gençler göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Göç

7.214 net göç sayısı ile Eskişehir bu göstergede Türkiye genelinde 8'inci sıradadır.

Okullaşma ve Başarı

92,26 puan ile Türkiye genelinde 1'inci sırada yer alan Eskişehir'de ortaöğretim okullaşma oranı %94,19'dur.

Sivil Toplum

Eskişehir'de faaliyet gösteren 1487 dernekten 146'sı "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 40'ıncı sıraya yerleşen Niğde'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

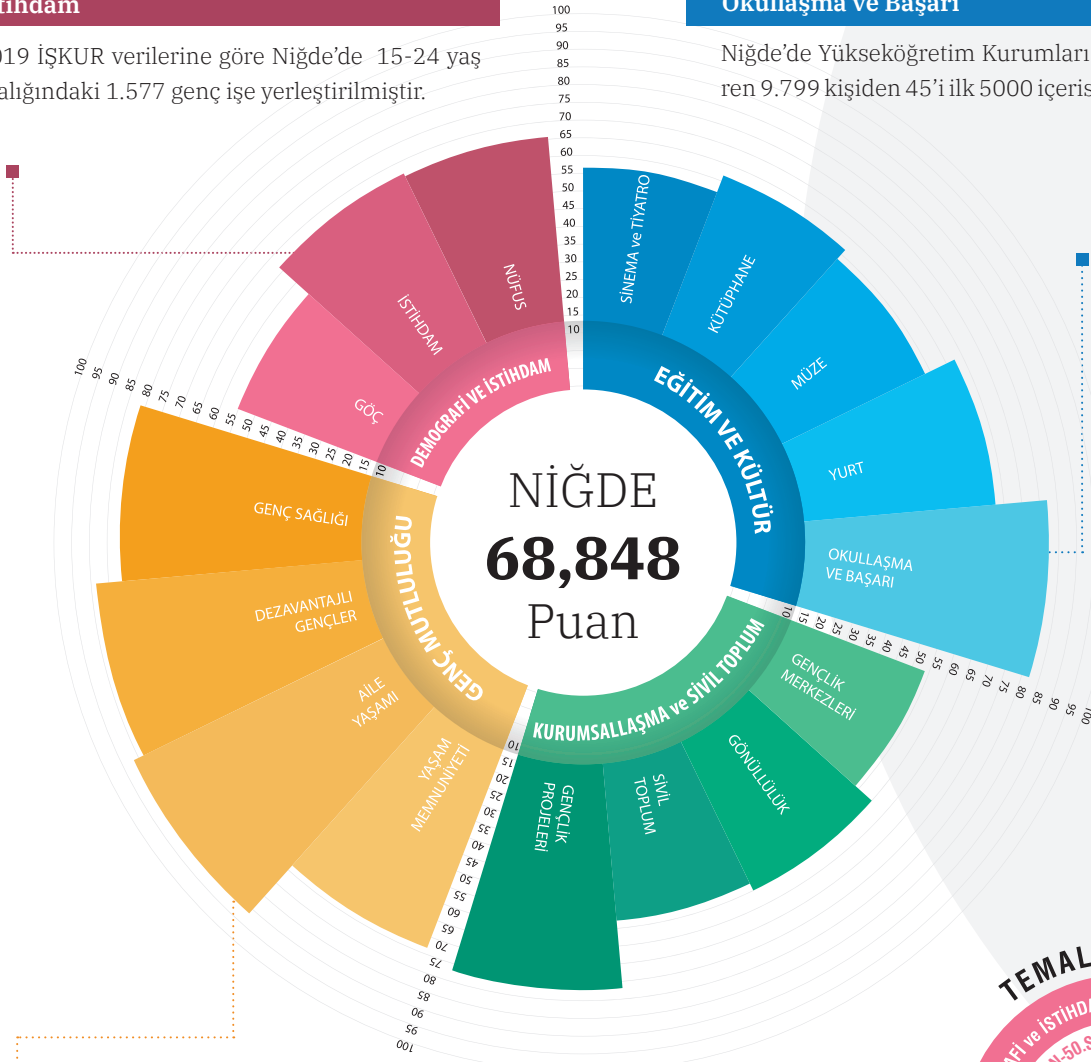
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Niğde'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Aile Yaşamı, Gençlik Projeleri ve Yaşam Memnuniyeti alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Merkezleri, Göç ve Sinema ve Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Niğde'de 15-24 yaş aralığındaki 1.577 genç işe yerleştirilmiştir.

Okullaşma ve Başarı

Niğde'de Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 9.799 kişiden 45'i ilk 5000 içerisine girmiştir.

Aile Yaşamı

Niğde'de evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4,2'sinin evlenmiş olduğu görülmektedir.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 41'inci sırada yer alan Çorum'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

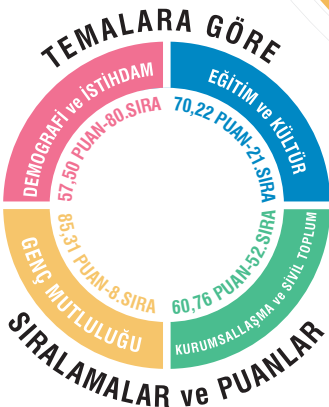
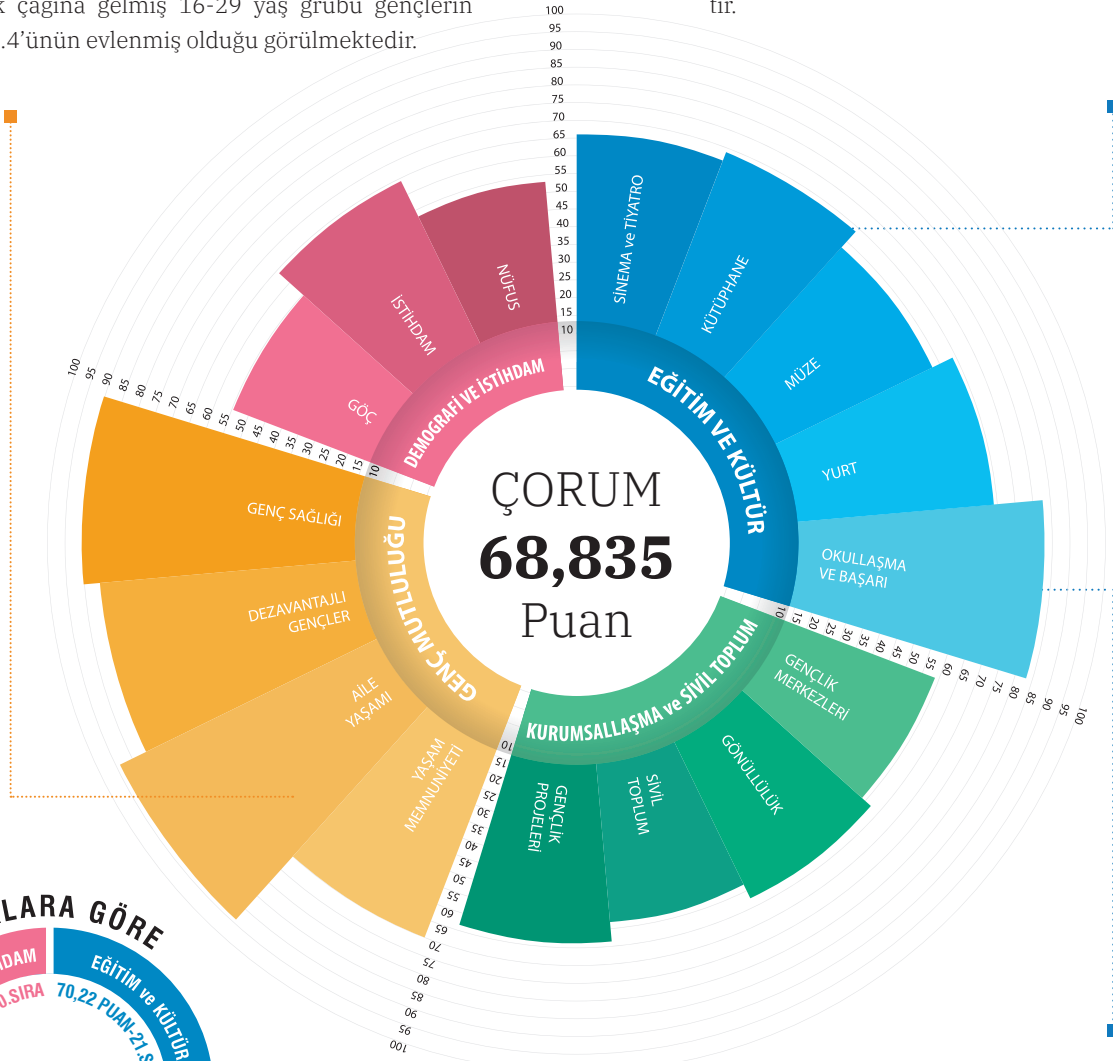
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Çorum'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Aile Yaşamı, Kütüphane ve Genç Sağlığı iken, en zayıf olduğu alanlar; İstihdam, Göç ve Genç Nüfus göstergeleridir.

Aile Yaşamı

Aile Yaşamı göstergesinde oldukça güçlü olan Çorum Türkiye genelinde 6'ncı sıradadır. Evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4.4'ünün evlenmiş olduğu görülmektedir.

Kütüphane

Çorum'da bulunan 21 kütüphaneye üye olan 48.250 kişi toplamda 206.132 ödünç kitap almıştır.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %91,56 olan Çorum'da 69 kişi YKS'de ilk 5000 içerisine girmiştir.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 42'inci sıraya yerleşen Ordu'nun temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Ordu'nun en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Gönüllülük, Gençlik Projeleri ve Yurt alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Müze, Genç Nüfus ve Göç göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Ordu'da 15-24 yaş aralığındaki 3.322 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

18 sinema salonunda yapılan 444 gösterime 287.382 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 27 gönüllü kuruluşu olan Ordu'da 725 genç gönüllü bulunmaktadır.

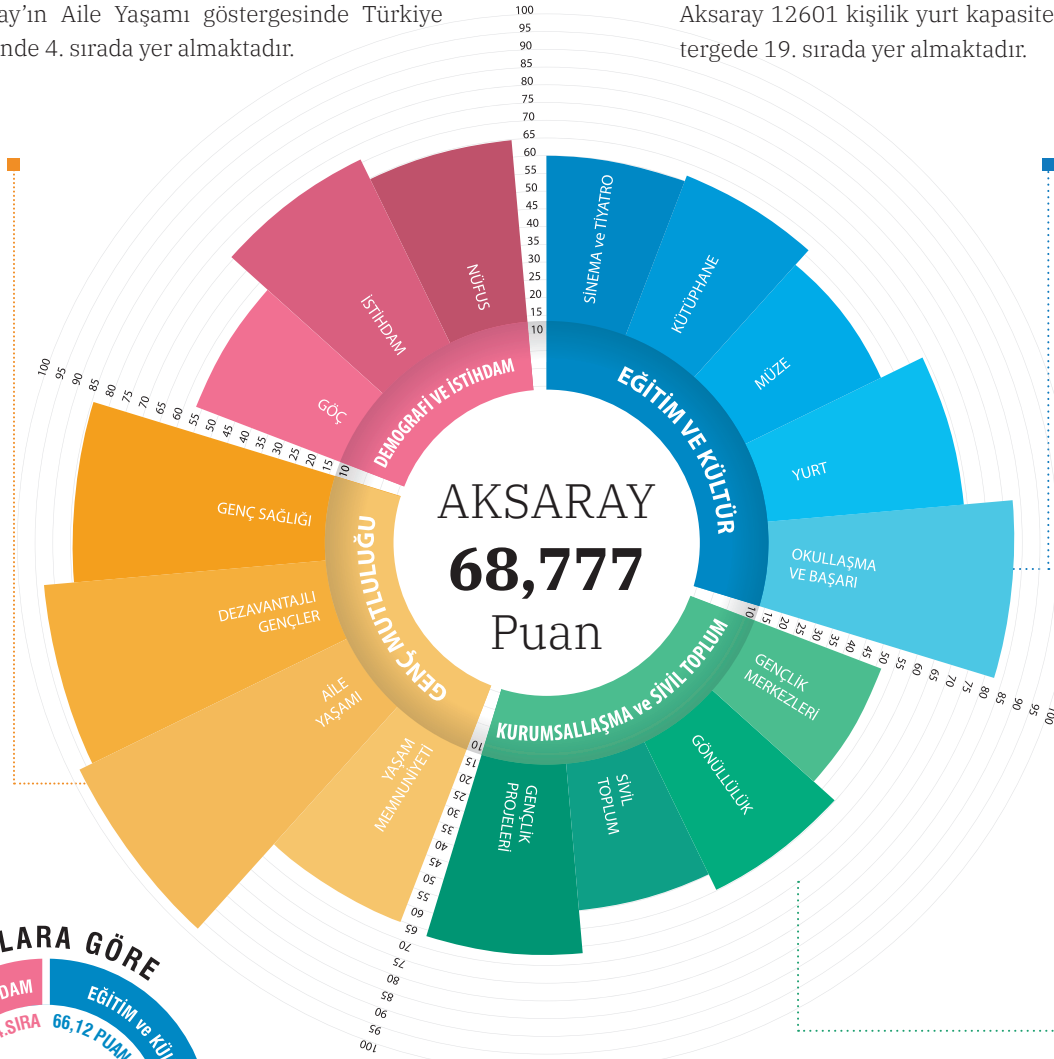
Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 43'üncü sıraya yerleşen Aksaray'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Aksaray'da Genç Dostu politikalar bağlamında, Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Aksaray'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve Yurt iken en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Merkezleri, Sivil Toplum ve Yaşam göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Aksaray'ın Aile Yaşamı göstergesinde Türkiye genelinde 4. sırada yer almaktadır.

Okullaşma ve Başarı

Aksaray 12601 kişilik yurt kapasitesi ile bu göstergede 19. sırada yer almaktadır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 12 gönüllü kuruluşu olan Aksaray'da 236 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 44'üncü sıraya yerleşen Kütahya'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Kütahya'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

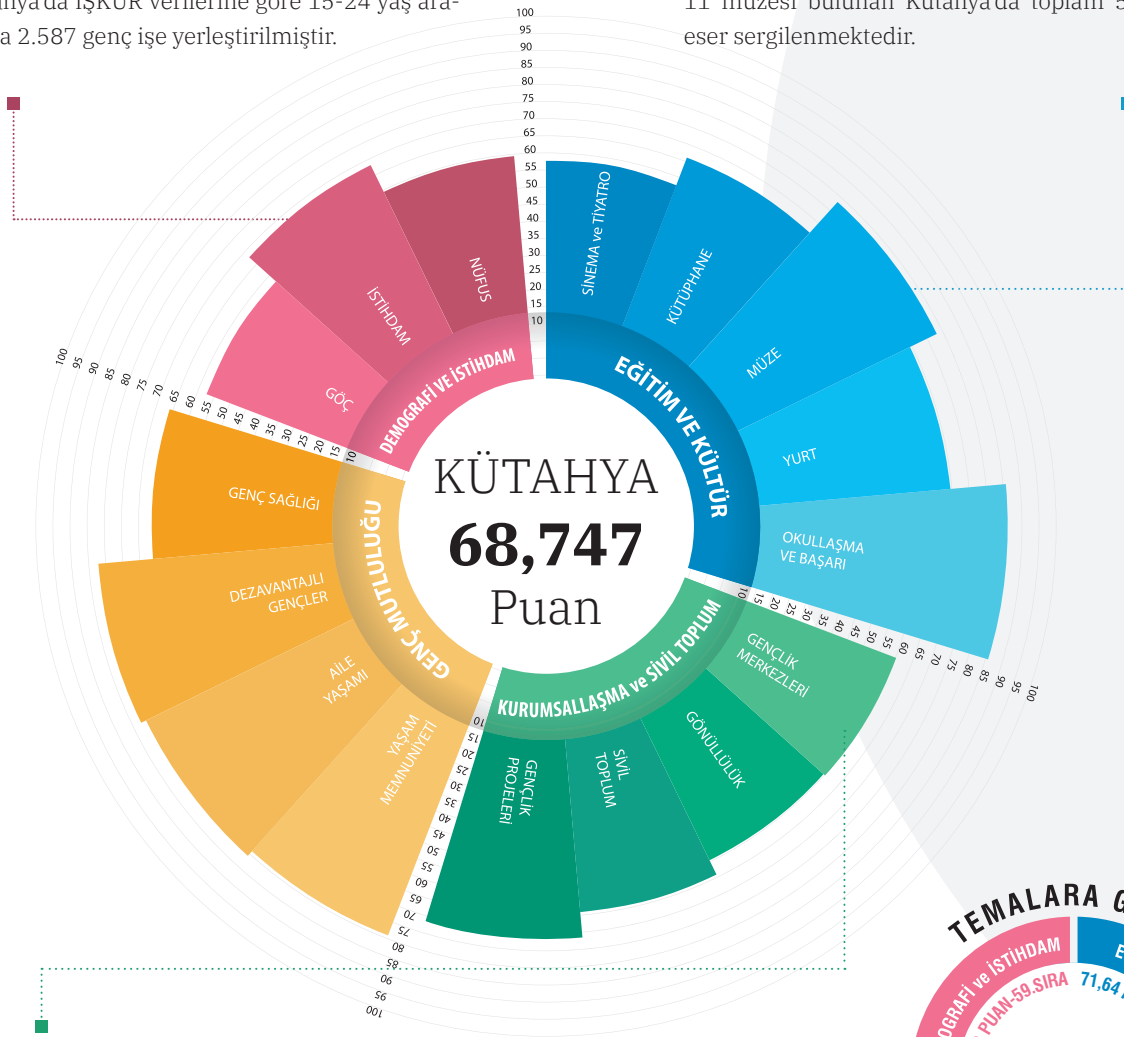
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Kütahya'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Müze, Yurt, Gençlik Merkezleri ve Sivil Toplum iken en zayıf olduğu alanlar; Genç Sağlığı, Dezavantajlı Gençler ve Sinema-Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Kütahya'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 2.587 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

11 müzesi bulunan Kütahya'da toplam 58.500 eser sergilenmektedir.

Gençlik Merkezleri

Kütahya'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 9 proje 164.500 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 45'inci sırada yer alan Bingöl'ün temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

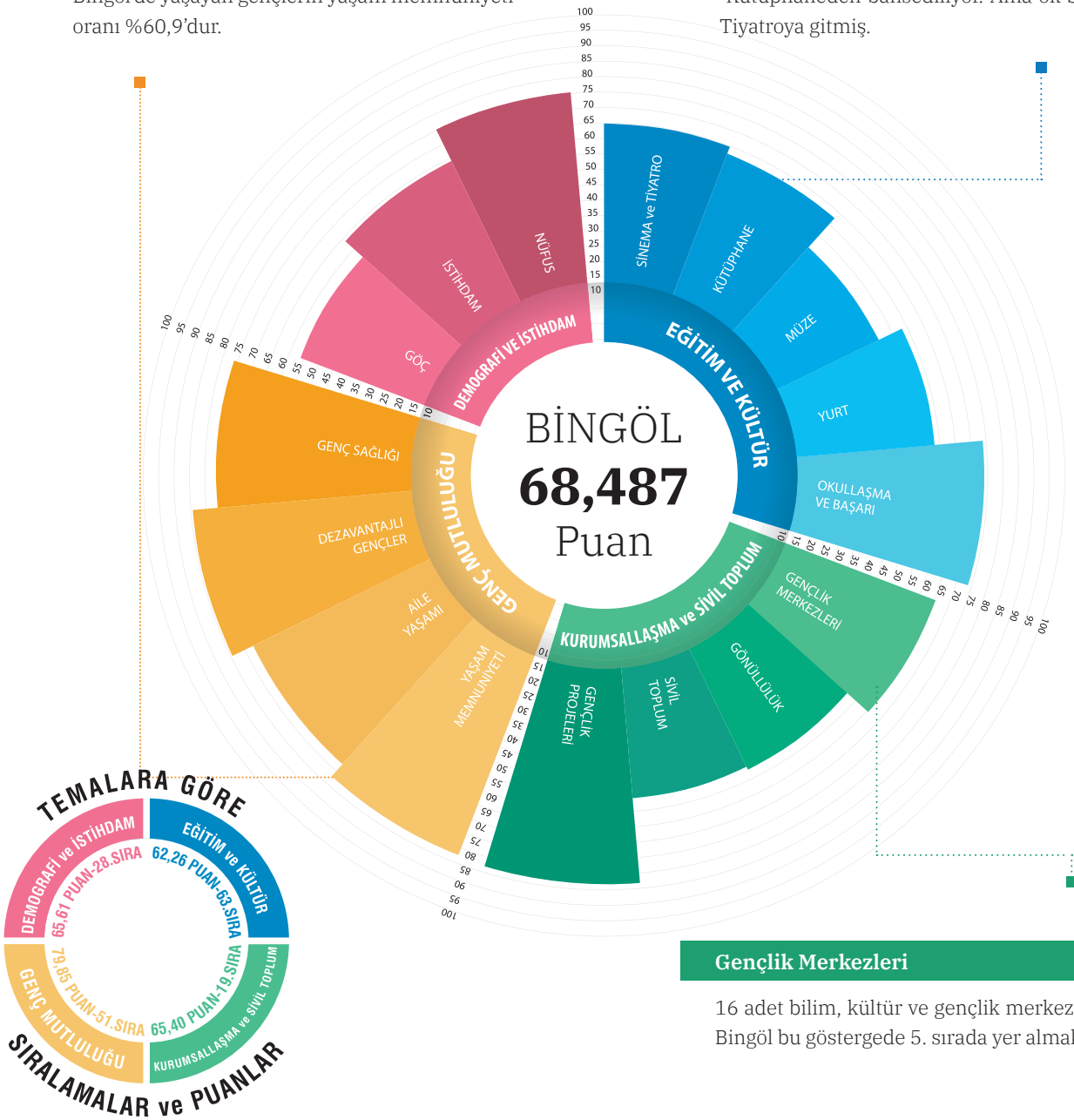
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Bingöl'ün en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Gençlik Merkezleri, Yaşam Memnuniyeti ve Gençlik Projeleri iken, en zayıf olduğu alanlar; Müze, Gönüllülük ve Genç Sağlığı göstergeleridir.

Yaşam Memnuniyeti

Bingöl'de yaşayan gençlerin yaşam memnuniyeti oranı %60,9'dur.

Kütüphane

Kütüphaneden bahsediliyor. Ama ok Sinema ve Tiyatroya gitmiş.

Gençlik Merkezleri

16 adet bilim, kültür ve gençlik merkezi sayısı ile Bingöl bu göstergede 5. sırada yer almaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 46'ncı sıraya yerleşen Mersin'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Mersin'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Gençlik Projeleri, Yurt ve Göç alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Kütüphane, Gençlik Merkezleri ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Mersin'de 15-24 yaş aralığındaki 9.035 genç işe yerleştirilmiştir.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %87 olan Mersin'de Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 52.535 kişiden 256'sı ilk 5000 içerisine girmiştir.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 41 gönüllü kuruluşu olan Mersin'de 1447 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 47'nci sıraya yerleşen Balıkesir'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 64,47 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

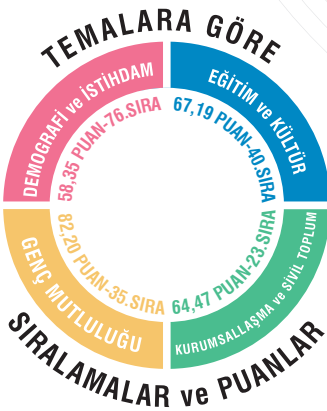
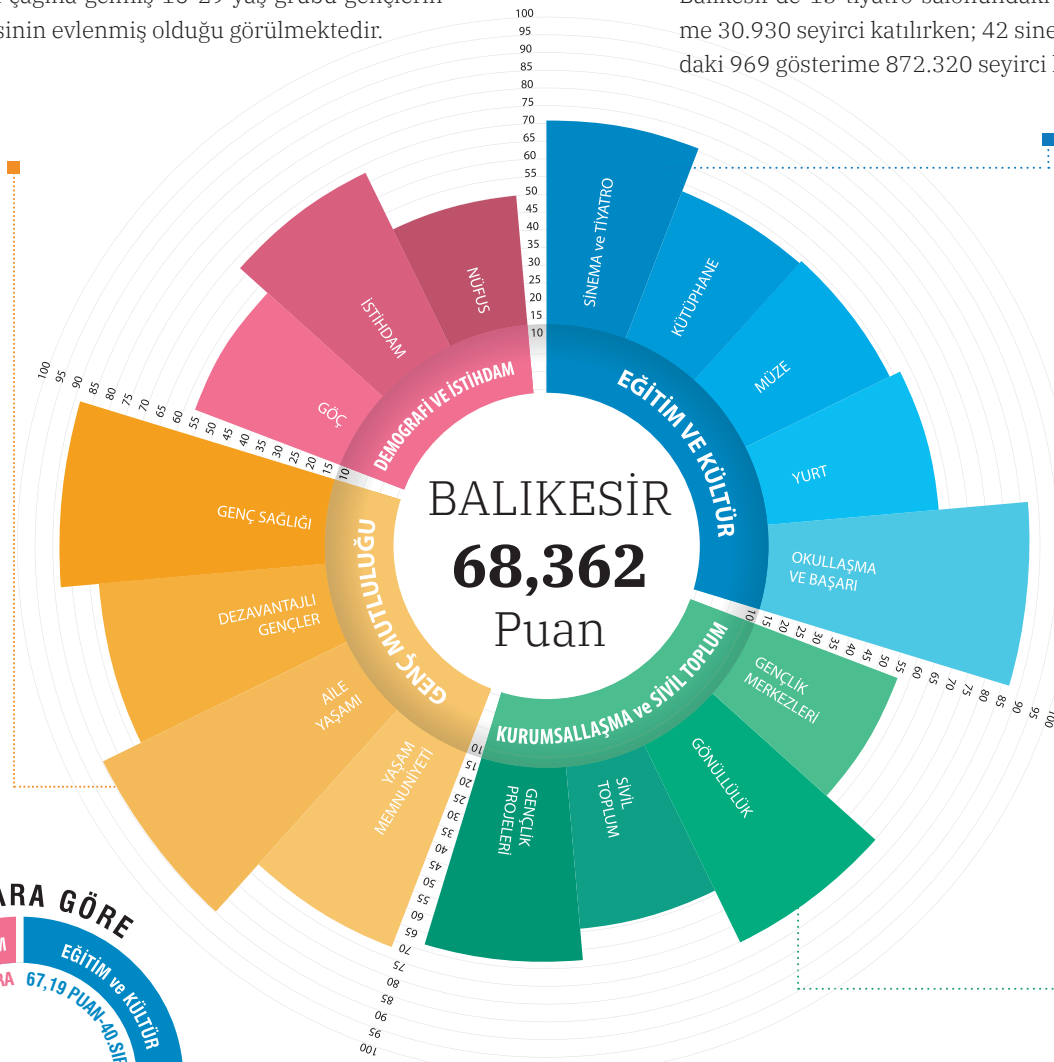
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Balıkesir'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gönüllülük, Okullaşma ve Başarı ve Aile Yaşamı iken, en zayıf olduğu alanlar Genç Nüfus, Dezavantajlı Gençler ve Yurt göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4.2'sinin evlenmiş olduğu görülmektedir.

Sinema ve Tiyatro

Balıkesir'de 15 tiyatro salonundaki 148 gösterime 30.930 seyirci katılırken; 42 sinema salonundaki 969 gösterime 872.320 seyirci katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 59 gönüllü kuruluşu olan Balıkesir'de 1629 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 48'inci sıraya yerleşen Sivas'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 67,184 puanla Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Sivas'ta, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

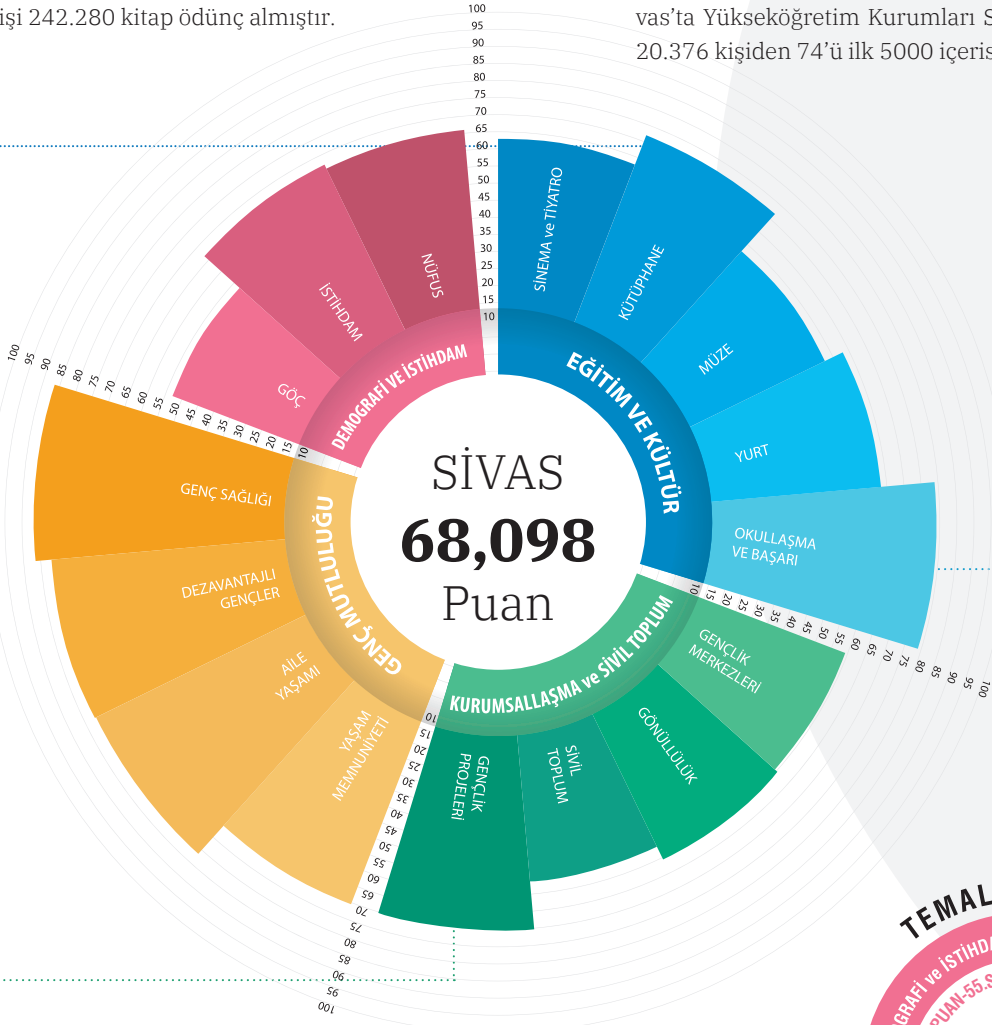
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Sivas'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Kütüphane, Gençlik Merkezleri ve Genç Nüfus iken; en zayıf olduğu alanlar Göç, Dezavantajlı Gençler ve Sivil Toplum göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Kütüphane

Sivas'ta bulunan 28 kütüphaneye üye olan 81.281 kişi 242.280 kitap ödünç almıştır.

Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %90,11 olan Sivas'ta Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na giren 20.376 kişiden 74'ü ilk 5000 içerisine girmiştir.

Gençlik Projeleri

Sivas'ta gençlere yönelik gerçekleştirilen 14 proje 242.550 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 49'uncu sıraya yerleşen Edirne'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 73,91 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

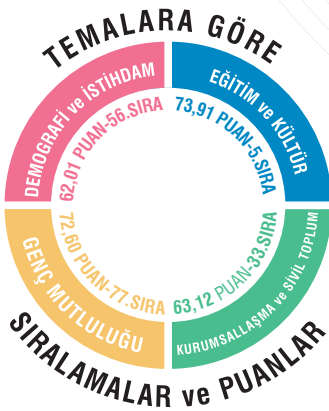
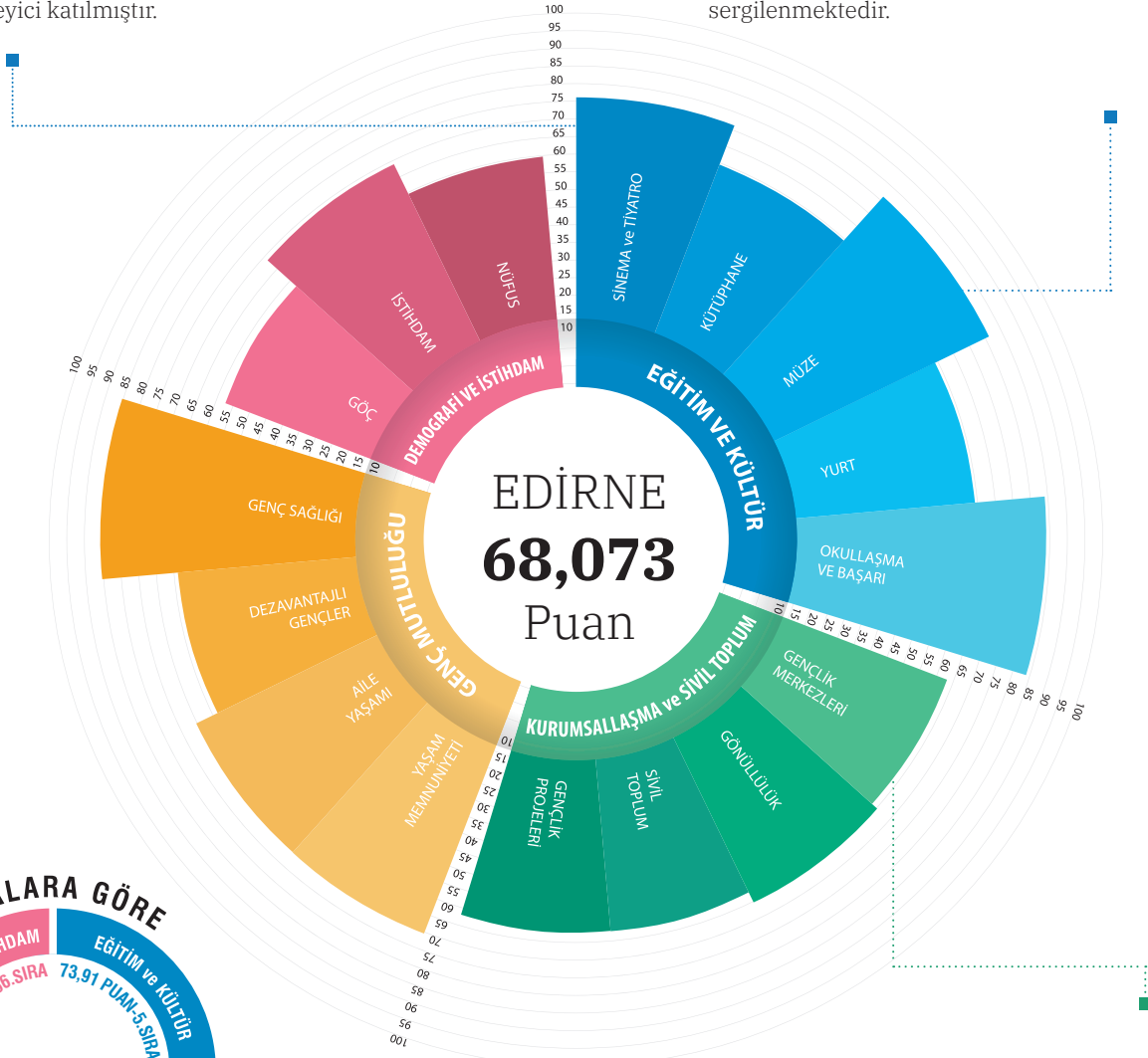
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Edirne'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile Müze, Gençlik Merkezleri ve Sinema-Tiyatro iken, en zayıf olduğu alanlar Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Sinema ve Tiyatro

6 tiyatro salonunda yapılan 43 gösterime 15.508 izleyici katılmıştır.

Müze

10 müze bulunan Edirne'de toplam 31.302 eser sergilenmektedir.

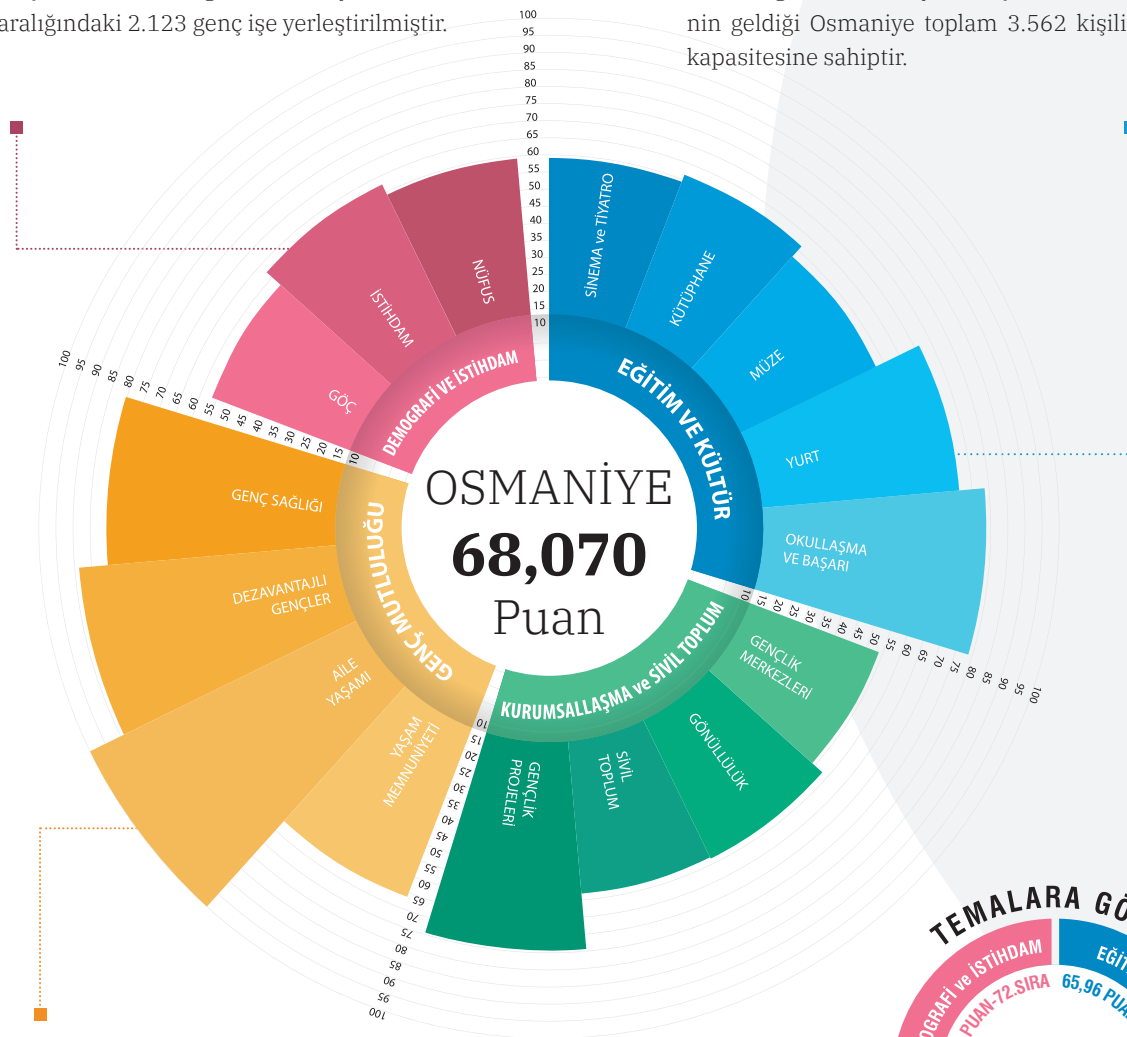

Gençlik Merkezleri

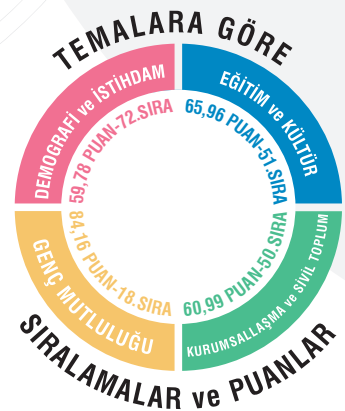
Edirne'de özel ve kamu kurumlarına bağlı olmak üzere toplam 17 adet bilim, kültür ve gençlik merkezi bulunmaktadır.

Göstergelere göre değerlendirime yapıldığında, Osmaniye'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Aile Yaşamı, Yurt ve Gençlik Projeleri iken, en zayıf olduğu alanlar; İstihdam, Gönüllülük ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yükseköğrenim amacıyla il dışından 1.275 kişinin geldiği Osmaniye toplam 3.562 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Aile yaşamı göstergesinde oldukça güçlü olan Osmaniye Türkiye genelinde ilk sıradadır. Bu şehirde evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4,8'inin evlenmiş olduğu görülmektedir.

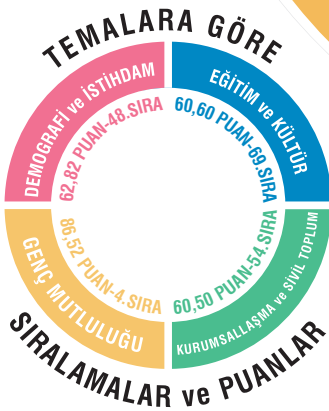
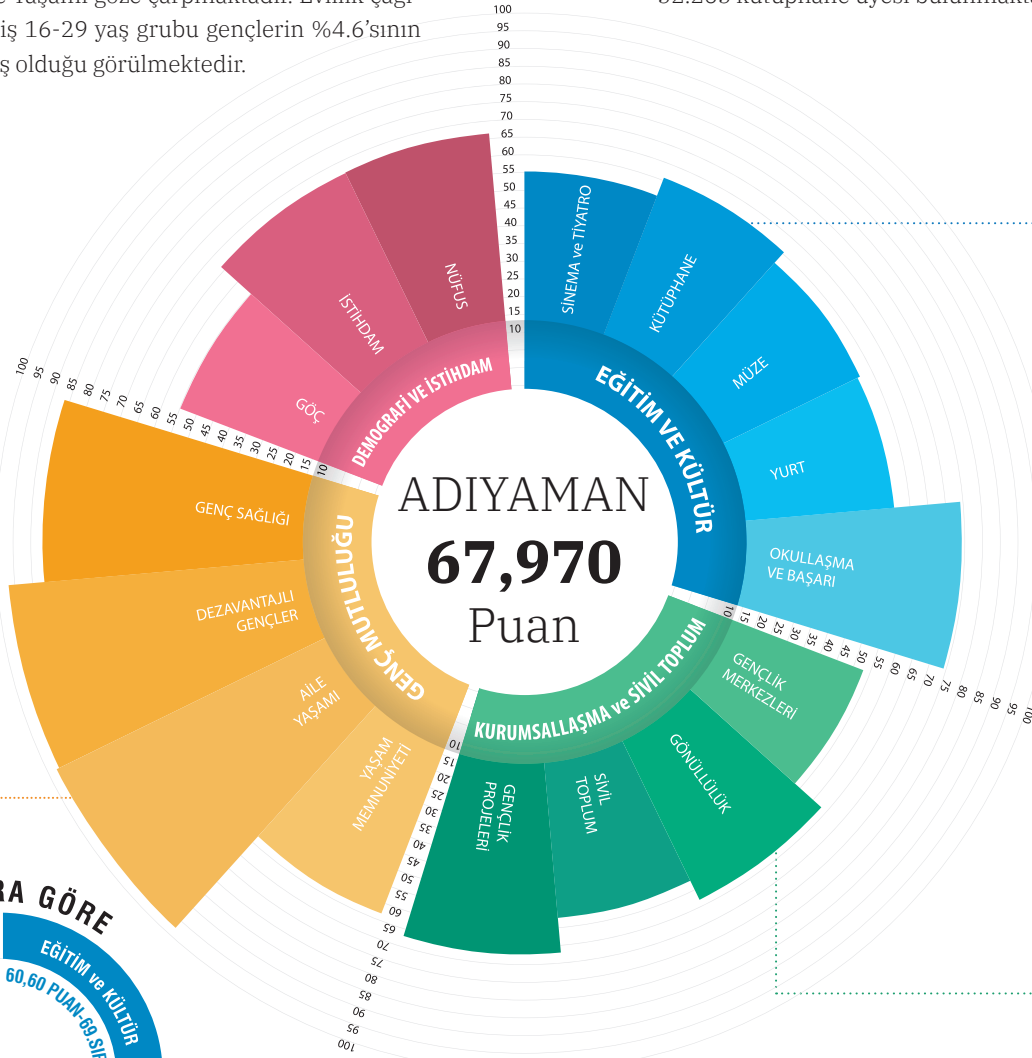
Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 51'inci sıraya yerleşen Adıyaman'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 86,527 puanla Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Adıyaman'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür ana temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir. Göstergelere göre Adıyaman'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Nüfus iken, en zayıf olduğu alanlar; Yurt, Sinema ve Tiyatro ve Yaşam Memnuniyeti göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Şehrin en güçlü göstergesi olarak 2'nci sırada yer alan Aile Yaşamı göze çarpmaktadır. Evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4.6'sının evlenmiş olduğu görülmektedir.

Kütüphane

Toplam 12 kütüphanenin bulunduğu şehirde, 52.265 kütüphane üyesi bulunmaktadır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 15 gönüllü kuruluşu olan Adıyaman'da 669 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 52'nci sıraya yerleşen Kastamonu'nun temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 72,158 puanla Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Kastamonu'nun en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gençlik Projeleri, Müze ve Sinema ve Tiyatro alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Genç Nüfus, Genç Sağlığı ve Gençlik Merkezi göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Kastamonu'da 15-24 yaş aralığındaki 1.285 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

6 müzesi bulunan Kastamonu'da toplam 42.014 eser sergilenmektedir.

Gençlik Projeleri

Kastamonu'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 10 proje 151.000 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 53'üncü sıraya yerleşen Giresun'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 63,350 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

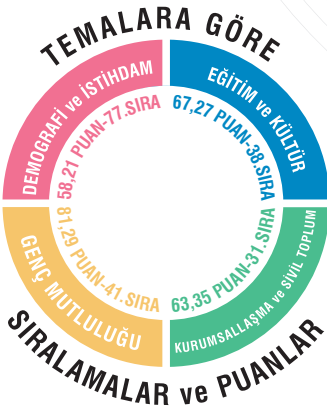
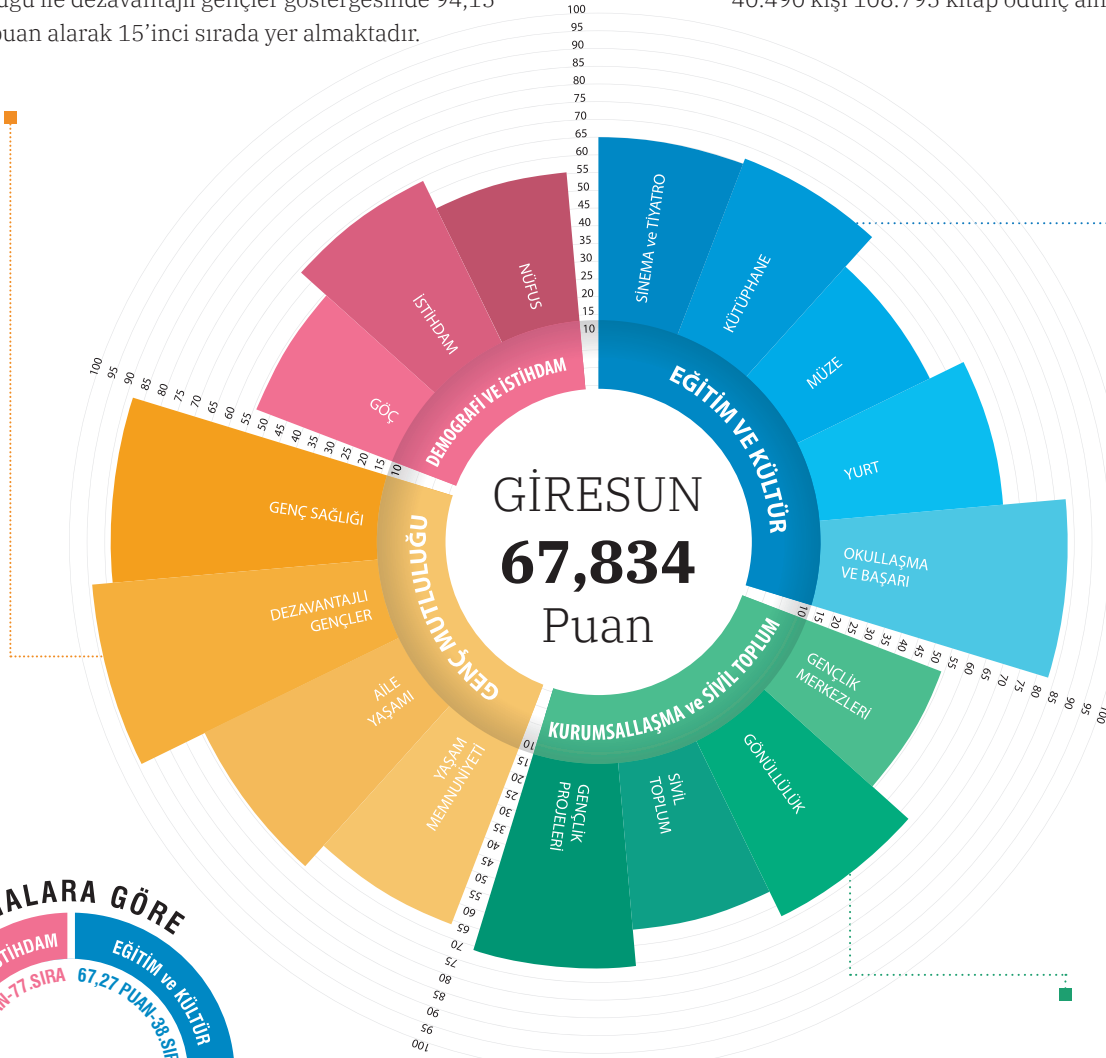
Göstergelere göre, Giresun'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Dezavantajlı Gençler, Kütüphane ve Gönüllülük alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Göç, Genç Nüfus ve Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Giresun suça sürüklenen genç oranının düşüklüğü ile dezavantajlı gençler göstergesinde 94,15 puan alarak 15'inci sırada yer almaktadır.

Kütüphane

Giresun'da bulunan 17 kütüphaneye üye olan 40.490 kişi 108.795 kitap ödünç almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 22 gönüllü kuruluşu olan Giresun'da 366 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 54'üncü sıraya yerleşen Zonguldak'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 82,78 puan ile Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

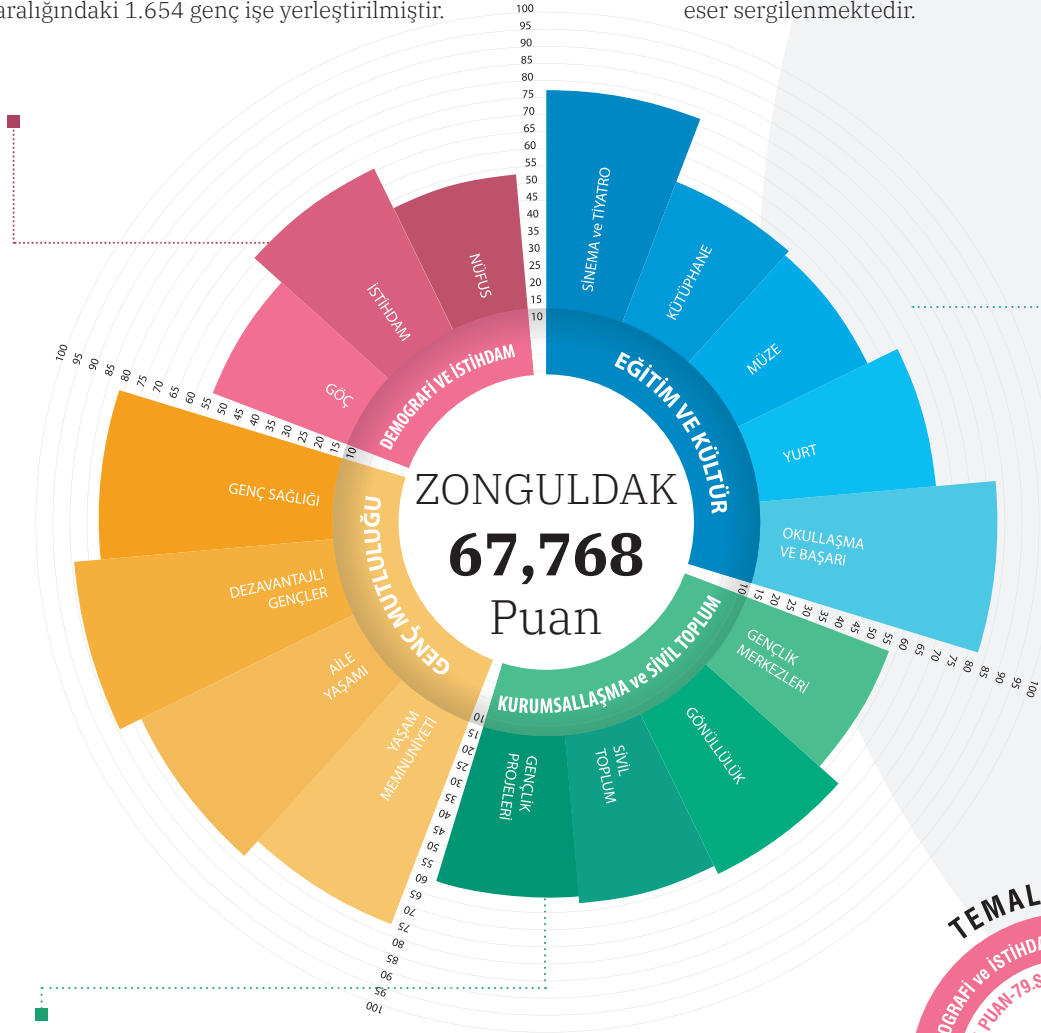
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Zonguldak'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yaşam Memnuniyeti, Sinema ve Tiyatro ile Sivil Toplum iken en zayıf olduğu alanlar Göç, Gençlik Projeleri ve Genç Nüfus göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre Zonguldak'ta 15-24 yaş aralığındaki 1.654 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

2 müzesi bulunan Zonguldak'ta toplam 10.414 eser sergilenmektedir.

Gençlik Projeleri

Zonguldak'ta gençlere yönelik gerçekleştirilen 6 proje 100.250 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 55'inci sıraya yerleşen Tokat'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 66,41 puan ile Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

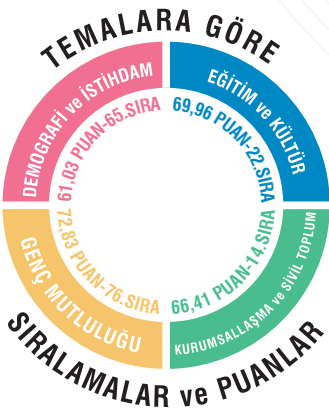
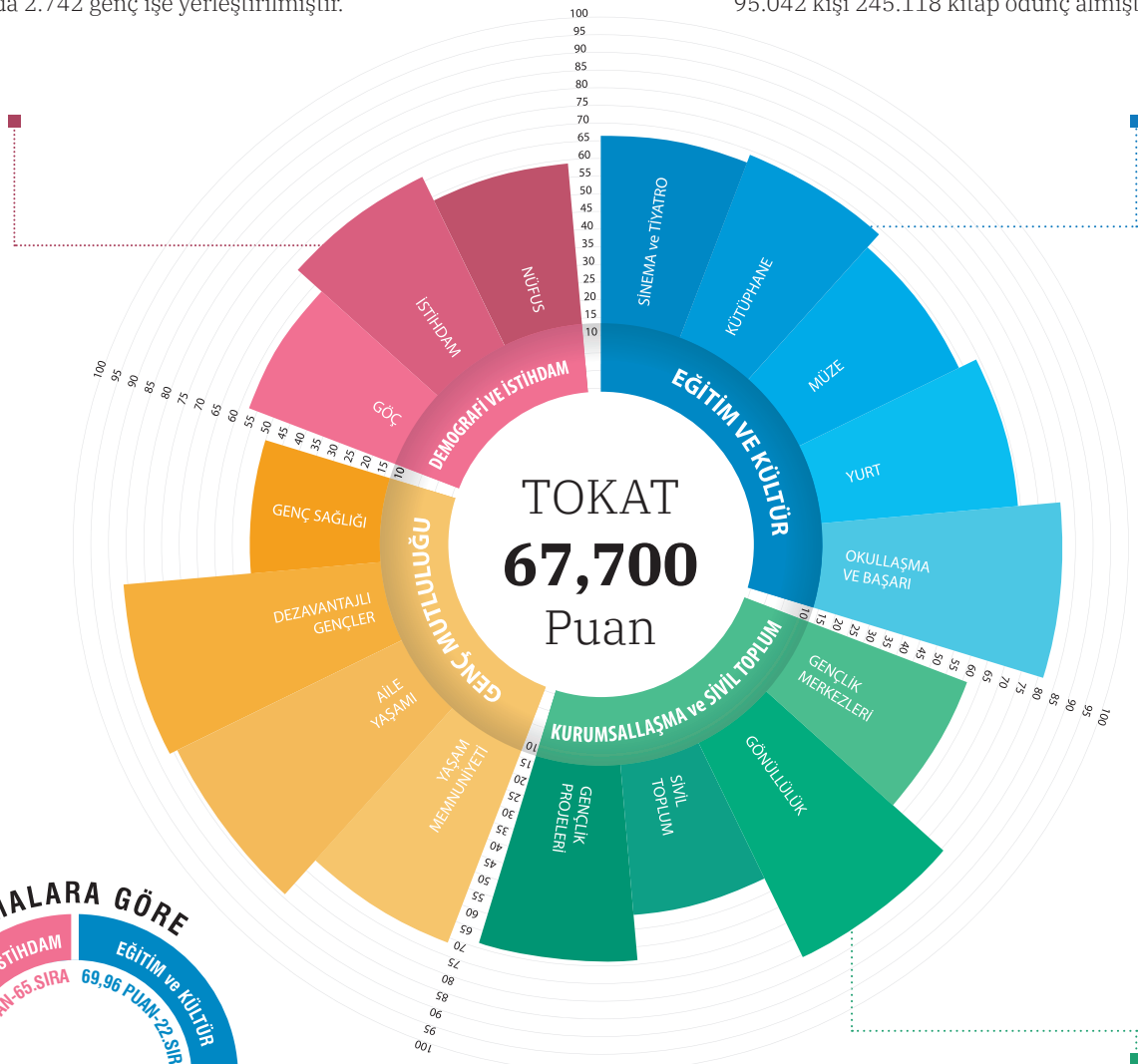
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Tokat'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Gönüllülük, Gençlik Merkezleri ve Kütüphane iken en zayıf olduğu alanlar İstihdam, Sivil Toplum ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Tokat'ta İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arası-nda 2.742 genç işe yerleştirilmiştir.

Kütüphane

Tokat'ta bulunan 15 kütüphaneye üye olan 95.042 kişi 245.118 kitap ödünç almıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 54 gönüllü kuruluşu olan Tokat'ta 546 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 56'ncı sıraya yerleşen Erzincan'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 65,99 puan ile Demografi ve İstihdam ile 67,70 puan ile Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

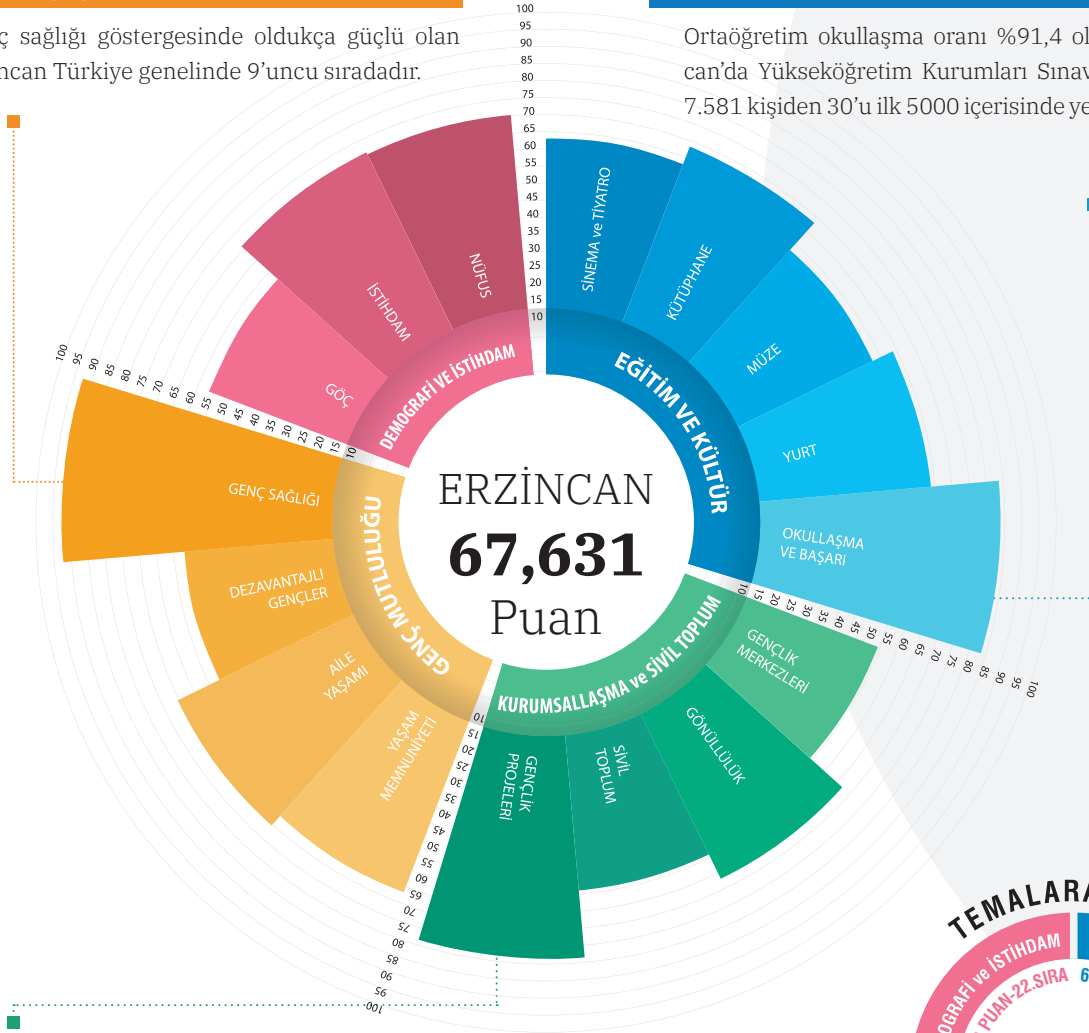
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Erzincan'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Sağlığı, Kütüphane ve Gençlik Projeleri göstergeleri iken en zayıf olduğu alanlar Yaşam Memnuniyeti, Aile Yaşamı ve Dezavantajlı Gençler göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde oldukça güçlü olan Erzincan Türkiye genelinde 9'uncu sıradadır.

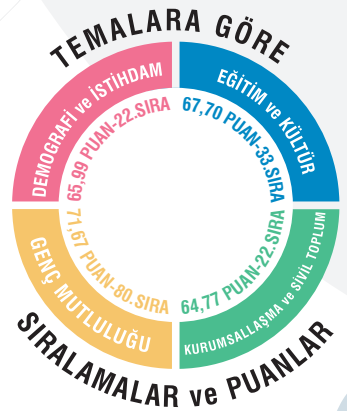
Okullaşma ve Başarı

Ortaöğretim okullaşma oranı %91,4 olan Erzincan'da Yükseköğretim Kurumları Sınavına giren 7.581 kişiden 30'u ilk 5000 içerisinde yer almıştır.

Gençlik Projeleri

Erzincan'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 7 proje 121.750 TL destek almıştır.

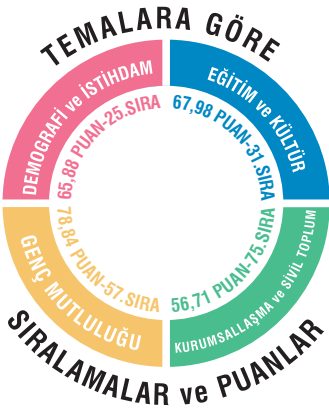
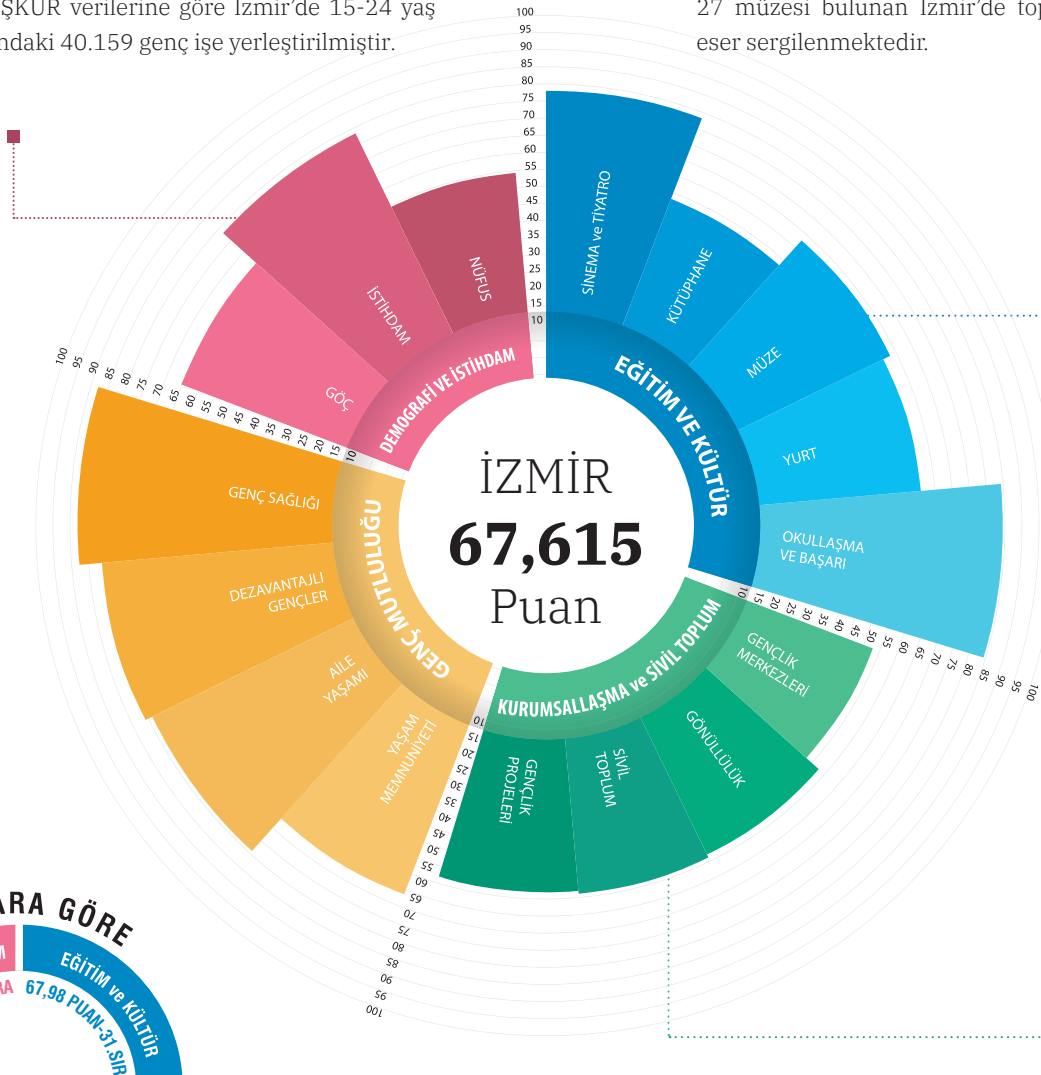
Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 57'inci sıraya yerleşen İzmir'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 65,886 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; İzmir'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile Göç, Sinema ve Tiyatro ve İstihdam alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Kütüphane, Genç Nüfus ve Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre İzmir'de 15-24 yaş aralığındaki 40.159 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

27 müzesi bulunan İzmir'de toplam 259.368 eser sergilenmektedir.

Sivil Toplum

İzmir'de faaliyet gösteren 6476 dernekten 298'i "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını de-taylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 58'inci sıraya yerleşen Muş'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Muş'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Sağlığı, Dezavantajlı Gençler ve Genç Nüfus alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Okullaşma ve Başarı, Müze ve Gönüllülük göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 8'inci sırada yer alan Muş'un genç nüfus oranı %29,5'tir.

Kütüphane

Muş'ta bulunan 8 kütüphaneye üye olan 31.408 kişi 56.975 kitap ödünç almıştır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde güçlü bir kent olan Muş Türkiye genelinde genç başına düşen yıllık ortalama 4,82 kutu ilaç tüketim miktarı ile ilk sırada yer almaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 59'uncu sıraya yerleşen Kahramanmaraş'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 84,780 puanla Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında, Kahramanmaraş'ta özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

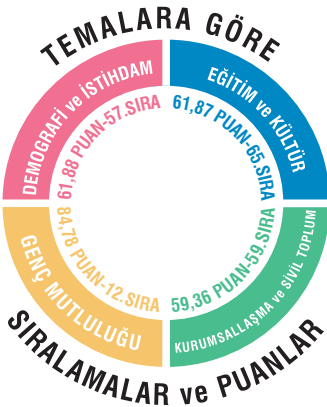
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Kahramanmaraş'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Dezavantajlı Gençler, Aile Yaşamı ve Yurt alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Genç Sağlığı, Kütüphane ve Göç göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Suçla sürüklenen gençlerin oranının en düşük olduğu şehir olan Kahramanmaraş; Türkiye genelinde bu göstergede 1'inci sırada yer almaktadır.

Yurt

Kahramanmaraş toplam 8.120 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gençlik Merkezleri

Kahramanmaraş'da özel ve kamu kurumlarına bağlı olmak üzere toplam 97 adet gençlik merkezi bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 60'ıncı sıraya yerleşen Gümüşhane'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 65,656 puanla Demografi ve İstihdam olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

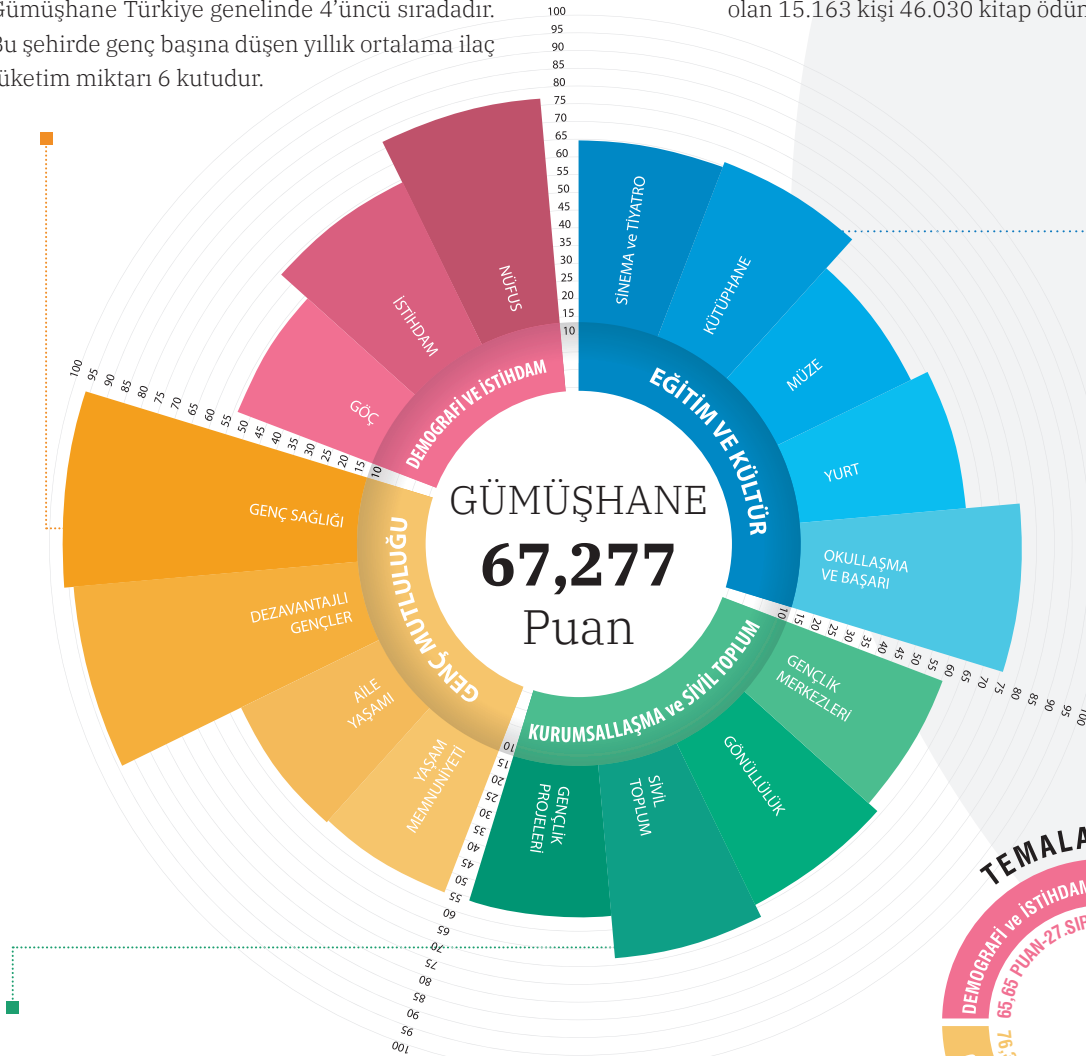
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Gümüşhane'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Sağlığı, Sivil Toplum, Genç Nüfus ve Dezavantajlı Gençler alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Gençlik Projeleri, Yaşam Memnuniyeti ve Aile Yaşamı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde oldukça güçlü olan Gümüşhane Türkiye genelinde 4'üncü sıradadır. Bu şehirde genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 6 kutudur.

Kütüphane

Gümüşhane'de bulunan 9 kütüphaneye üye olan 15.163 kişi 46.030 kitap ödünç almıştır.

Sivil Toplum

Gümüşhane'de faaliyet gösteren 271 dernekten 34'ü "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 61'inci sıraya yerleşen Gaziantep'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 83,279 puanla Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

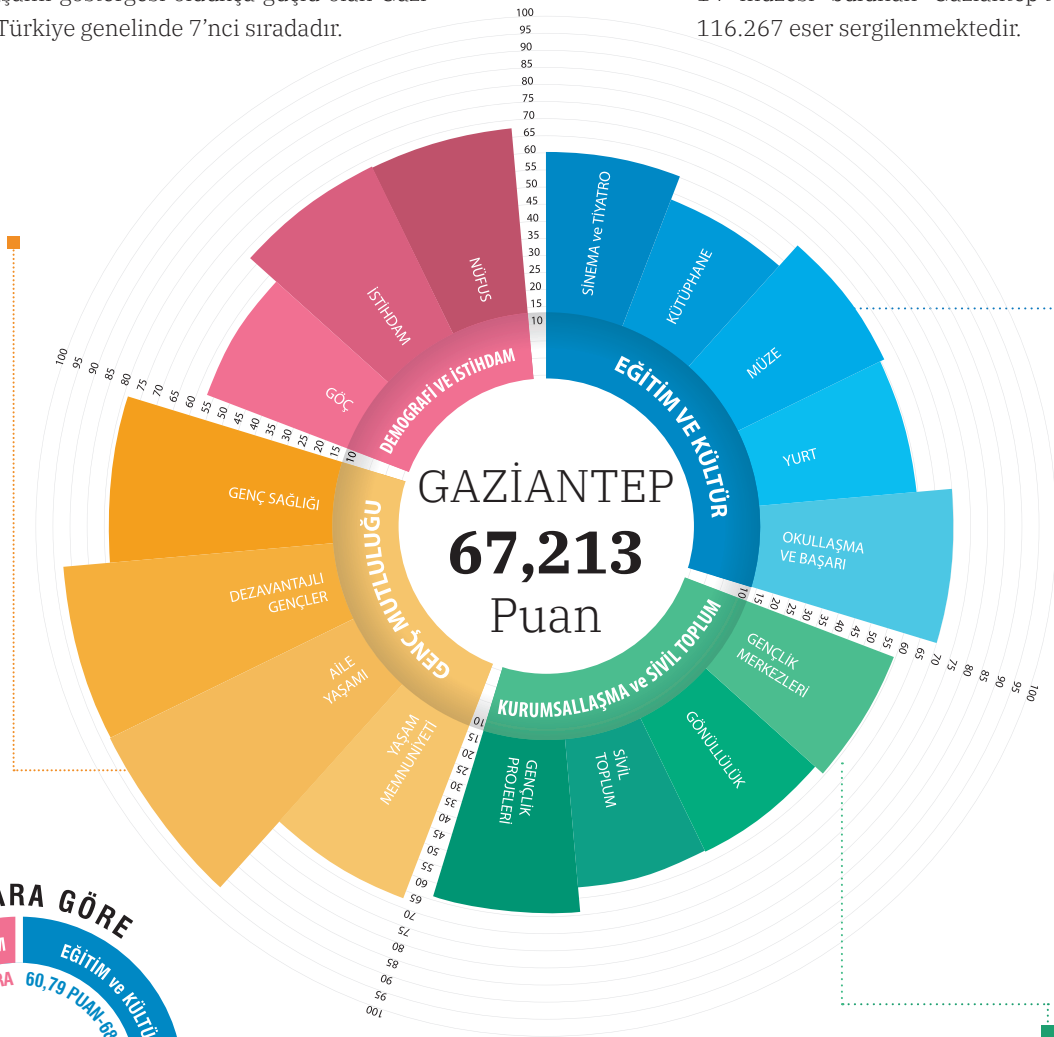
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Gaziantep'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Aile Yaşamı, Dezavantajlı Gençler, Genç Nüfus ve Gençlik Merkezleri alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Okullaşma ve Başarı, Gönüllülük ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Aile Yaşamı göstergesi oldukça güçlü olan Gaziantep Türkiye genelinde 7'nci sıradadır.

Müze

14 müzesi bulunan Gaziantep'te sergilenen 116.267 eser sergilenmektedir.

Gençlik Merkezleri

Gaziantep'de kamu kurumlarına bağlı ve özel olmak üzere toplam 98 adet gençlere yönelik bilim ve kültür merkezi bulunmaktadır.

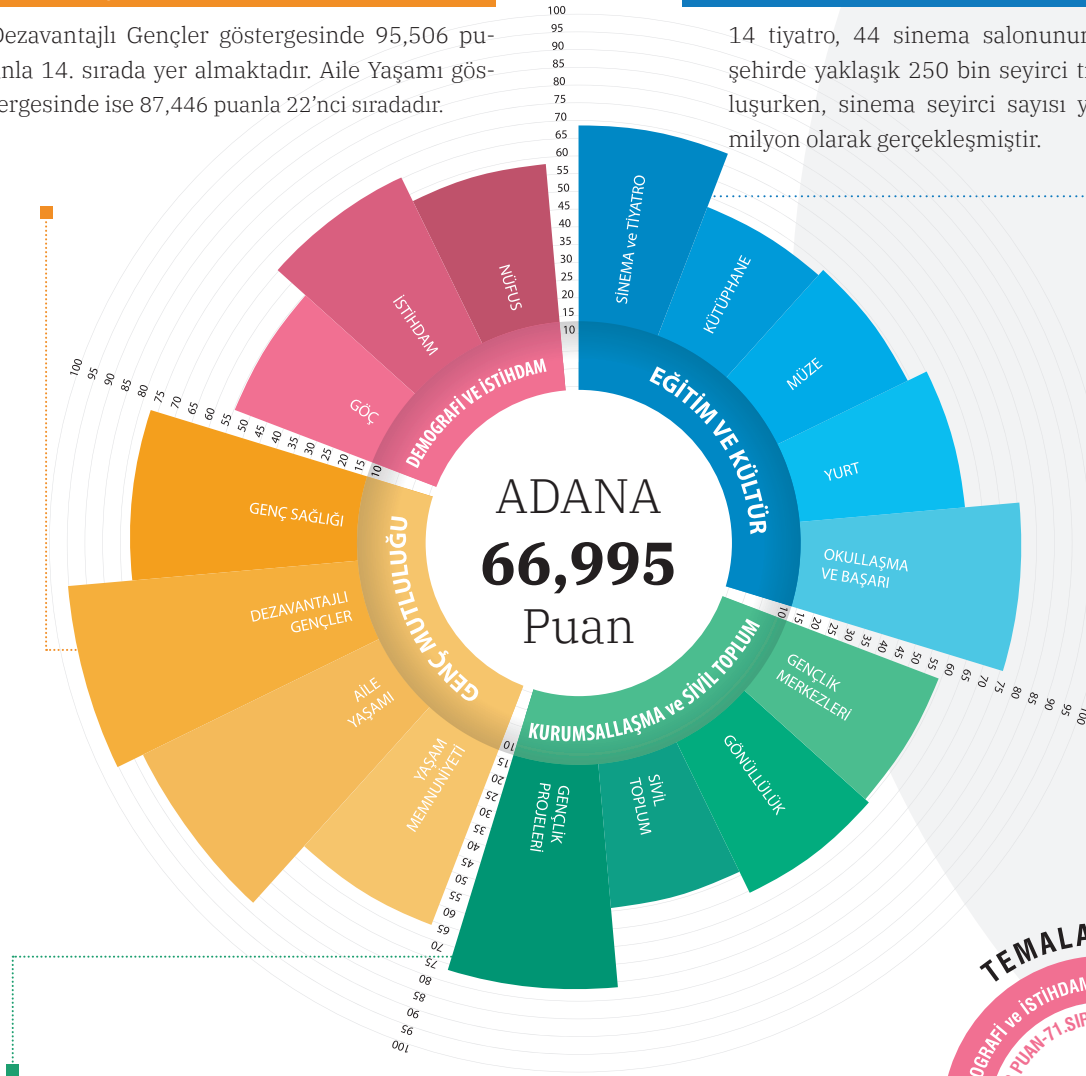
Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 62'inci sıraya yerleşen Adana'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 62.941 puanla Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Adana'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Dezavantajlı Gençler, Gençlik Projeleri ve Aile Yaşamı iken en zayıf olduğu alanlar sırası ile: Göç, Sivil Toplum ve Kütüphane göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Dezavantajlı Gençler göstergesinde 95,506 puanla 14. sırada yer almaktadır. Aile Yaşamı göstergesinde ise 87,446 puanla 22'nci sıradadır.

Tiyatro

14 tiyatro, 44 sinema salonunun bulunduğu şehirde yaklaşık 250 bin seyirci tiyatro ile buluşurken, sinema seyirci sayısı yaklaşık 1.25 milyon olarak gerçekleşmiştir.

Gençlik Projeleri

Gençlik Projeleri göstergesinde 76,814 puanla 16'ıncı sırada bulunan Adana'da 2019 yılında 44 gençlik projesi desteklenmiştir.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 63'üncü sıraya yerleşen Van'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 87,06,03 puan ile Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür ve Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temalarındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

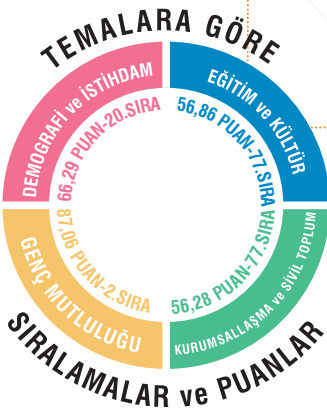
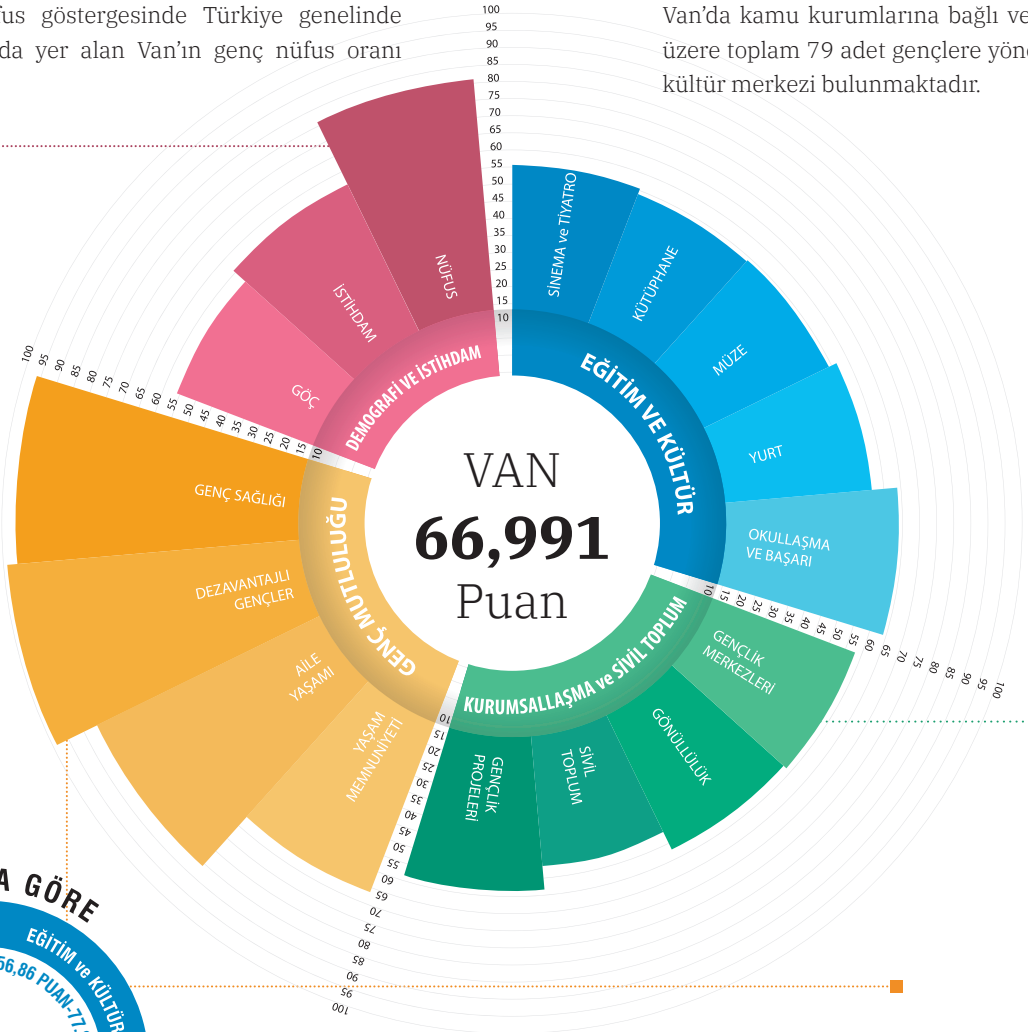
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Van'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Dezavantajlı Gençler; Genç Sağlığı ve Genç Nüfus iken en zayıf olduğu alanlar Yurt, Okullaşma ve Başarı ile Sivil Toplum göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 6'ncı sırada yer alan Van'ın genç nüfus oranı %29,8'dir.

Gençlik Merkezleri

Van'da kamu kurumlarına bağlı ve özel olmak üzere toplam 79 adet gençlere yönelik bilim ve kültür merkezi bulunmaktadır.

Dezavantajlı Gençler

Suçla sürüklenen gençlerin oranının düşük olduğu şehirlerden biri olan Van Türkiye genelinde 3'üncü sırada yer almaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 64'üncü sıraya yerleşen Elazığ'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 85,02 puan ile Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

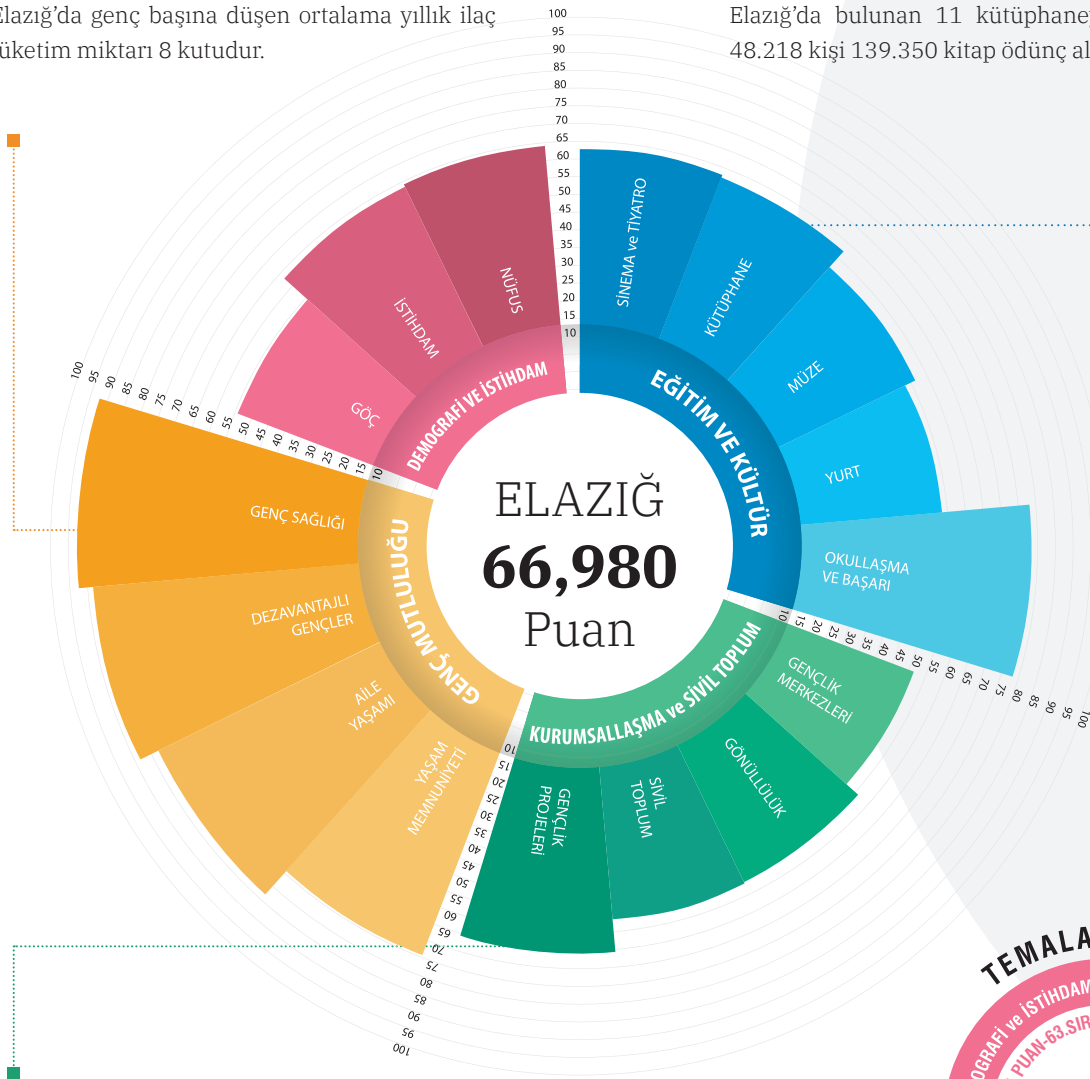
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Elazığ'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Sağlığı, Yaşam Memnuniyeti ve Genç Nüfus iken en zayıf olduğu alanlar Gönüllülük, Yurt ve Gençlik Merkezleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Sağlığı

Elazığ'da genç başına düşen ortalama yıllık ilaç tüketim miktarı 8 kutudur.

Kütüphane

Elazığ'da bulunan 11 kütüphaneye üye olan 48.218 kişi 139.350 kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Elazığ'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 9 proje 159.500 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 65'inci sıraya yerleşen Kırklareli'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür teması olduğu görülmektedir.

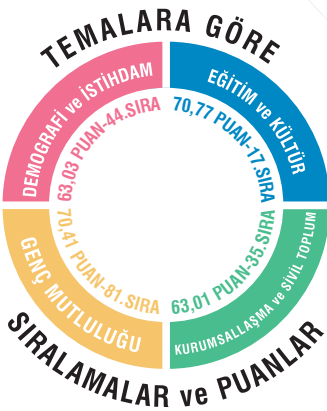
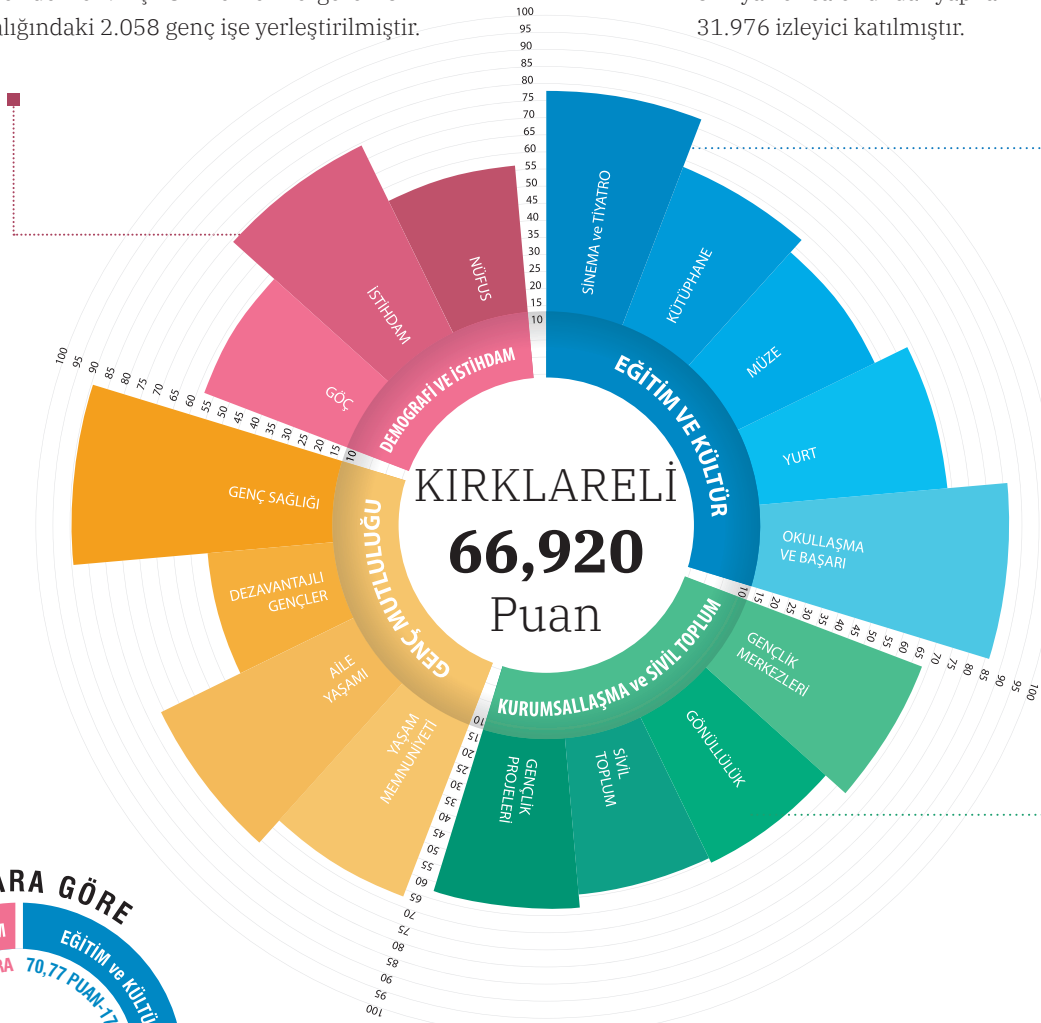
Kırklareli'nde, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Kırklareli'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Gençlik Merkezleri, Sinema ve Tiyatro ile Okullaşma ve Başarı iken en zayıf olduğu alanlar; Aile Yaşamı, Genç Nüfus ve Dezavantajlı Gençler göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Kırklareli'de 2019 İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki 2.058 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

5 tiyatro salonunda yapılan 237 gösterime 31.976 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 13 gönüllü kuruluşu olan Kırklareli'nde 153 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 66'ncı sıraya yerleşen Şırnak'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 69,66 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Şırnak'ta, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

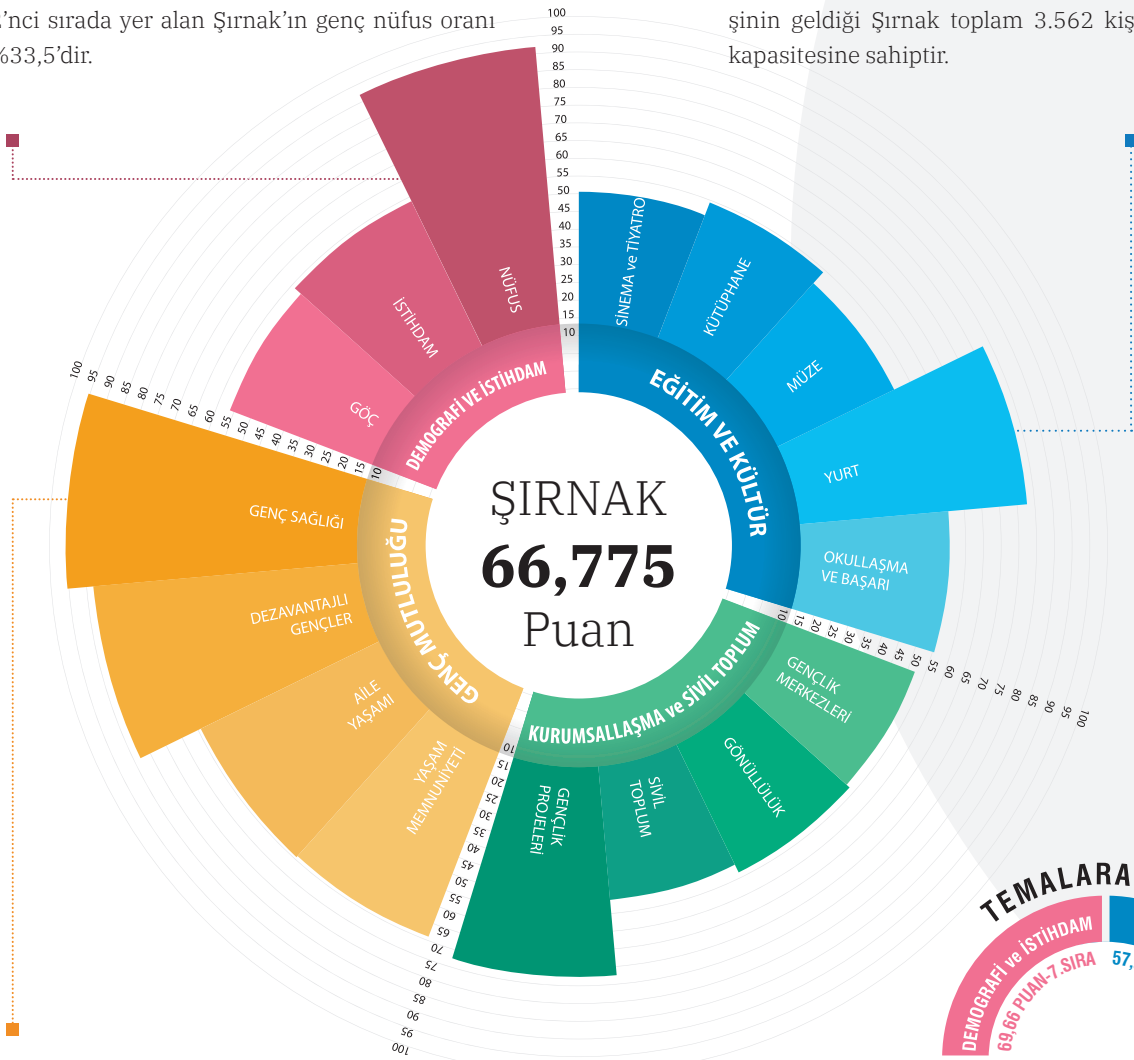
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Şırnak'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Yurt, Genç Nüfus ve Genç Sağlığı iken; en zayıf olduğu alanlar: Okullaşma ve Başarı ile Müze ve Sivil Toplum göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 2'nci sırada yer alan Şırnak'ın genç nüfus oranı %33,5'dir.

Yurt

Yükseköğrenim amacıyla il dışından 1.275 kişinin geldiği Şırnak toplam 3.562 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde güçlü bir kent olan Şırnak Türkiye genelinde 5'inci sırada yer almaktadır. Bu şehirde genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketim miktarı 6 kutudur.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 67'inci sıraya yerleşen Tekirdağ'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 61,03 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

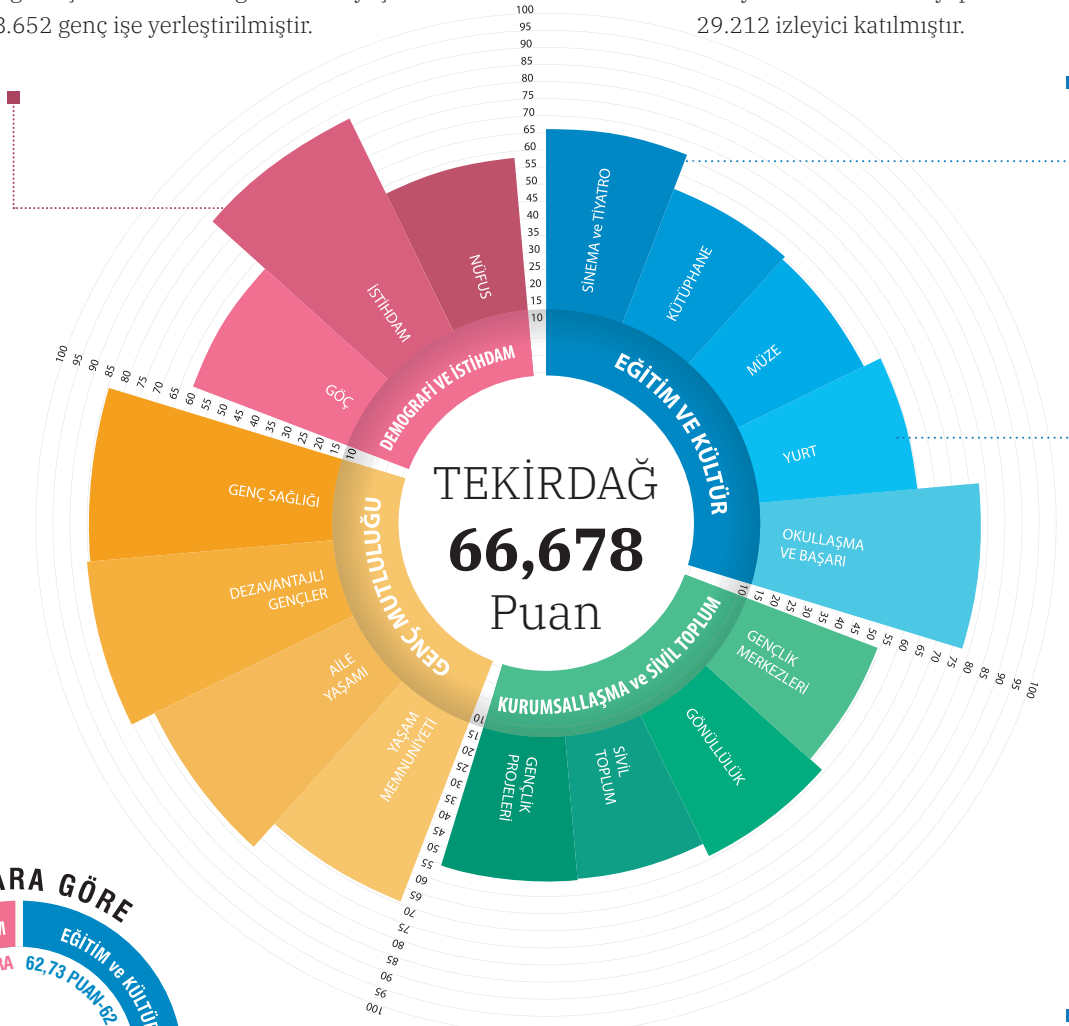
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Tekirdağ'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Göç, İstihdam ve Yaşam Memnuniyeti iken en zayıf olduğu alanlar Kütüphane, Sivil Toplum ve Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Tekirdağ'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 8.652 genç işe yerleştirilmiştir.

Sinema ve Tiyatro

8 tiyatro salonunda yapılan 125 gösterime 29.212 izleyici katılmıştır.

Yurt

İl dışından yükseköğrenim için 3.323 kişinin geldiği Tekirdağ toplam 5.568 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Göstergelere göre değerlendirilme yapıldığında, Siirt'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Genç Sağlığı, Genç Nüfus ve Gençlik Merkezleri iken; en zayıf olduğu alanlar: Sivil Toplum, Müze ve Yurt göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 69'uncu sıraya yerleşen Mardin'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında en zayıf olduğu Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

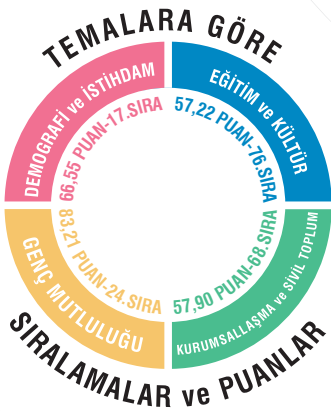
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Mardin'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Nüfus, Dezavantajlı Gençler ve Aile Yaşamı alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Sivil Toplum, Sinema ve Tiyatro ile Yurt göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 10'uncu sırada yer alan Mardin'in genç nüfus oranı %28,3'dür.

Müze

Mardin'de bulunan 2 müzede sergilenen 46.592 eseri 82.764 kişi ziyaret etmiştir.

Gençlik Projeleri

Mardin'de gençlere yönelik gerçekleştirilen 17 proje 297.500 TL destek almıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 70'inci sırada yer alan Bitlis'in temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın 68,14 puan ile Demografi ve İstihdam başlığı olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında öncelikle Eğitim ve Kültür ile Genç Mutluluğu temalarındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

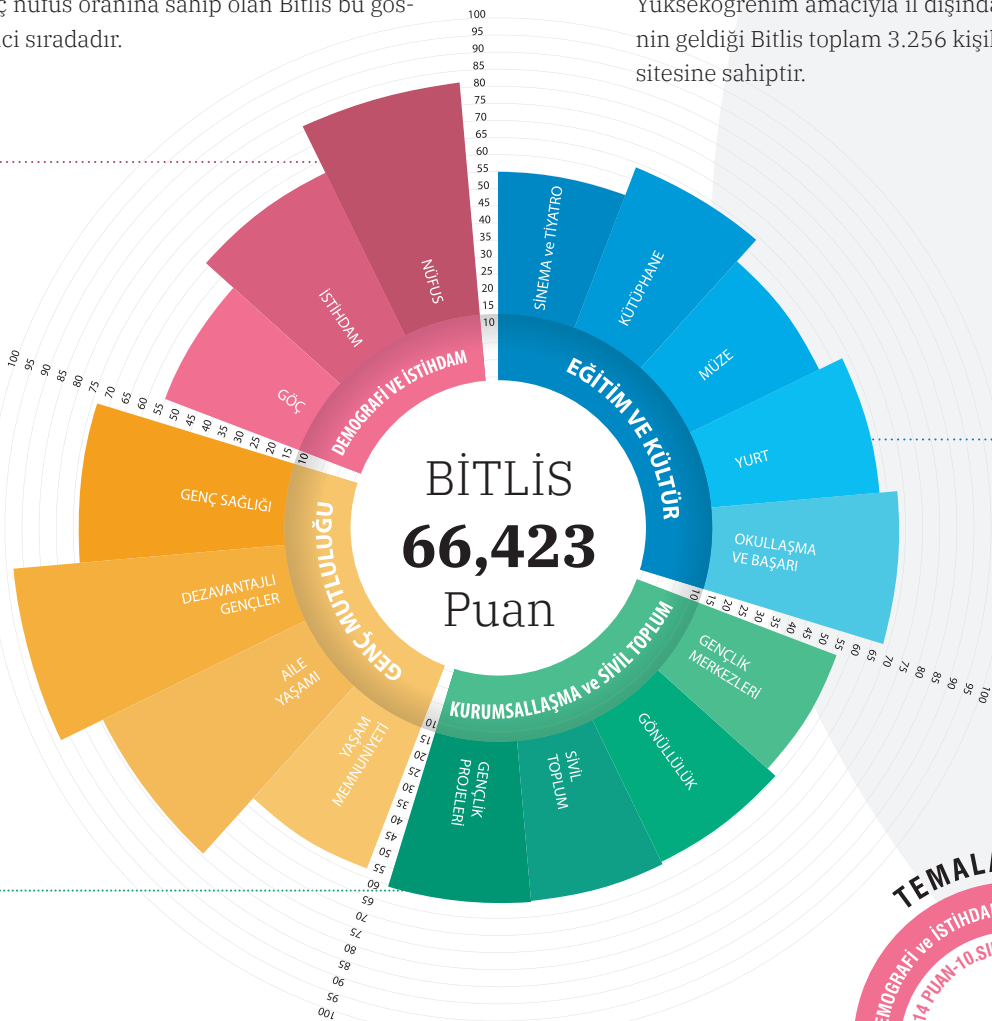
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Bitlis'in en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Nüfus, Dezavantajlı gençler, Kütüphane ve Sivil toplum iken, en zayıf olduğu alanlar; Sinema ve Tiyatro ile Genç Sağlığı ve Yaşam Memnuniyeti göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

%29,8 genç nüfus oranına sahip olan Bitlis bu göstergede 7'nci sıradadır.

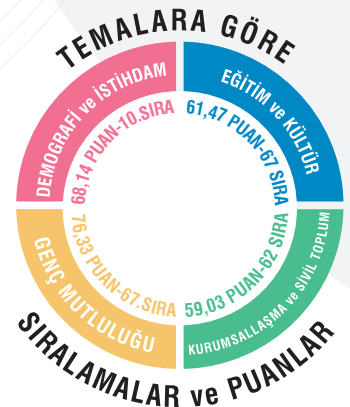
Yurt

Yükseköğrenim amacıyla il dışından 1528 kişinin geldiği Bitlis toplam 3.256 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gençlik Projeleri

Bitlis'de gerçekleştirilen gençlere yönelik 4 projeye 76.500 TL'lik destek sağlanmıştır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında 71'nci sırada yer alan Çanakkale'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, diğer şehirlere göre en güçlü olduğu alanın Eğitim ve Kültür olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Genç Mutluluğu ve Demografi ve İstihdam temalarındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

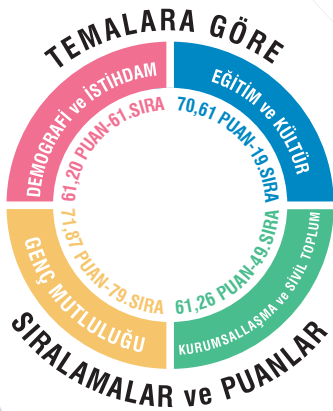
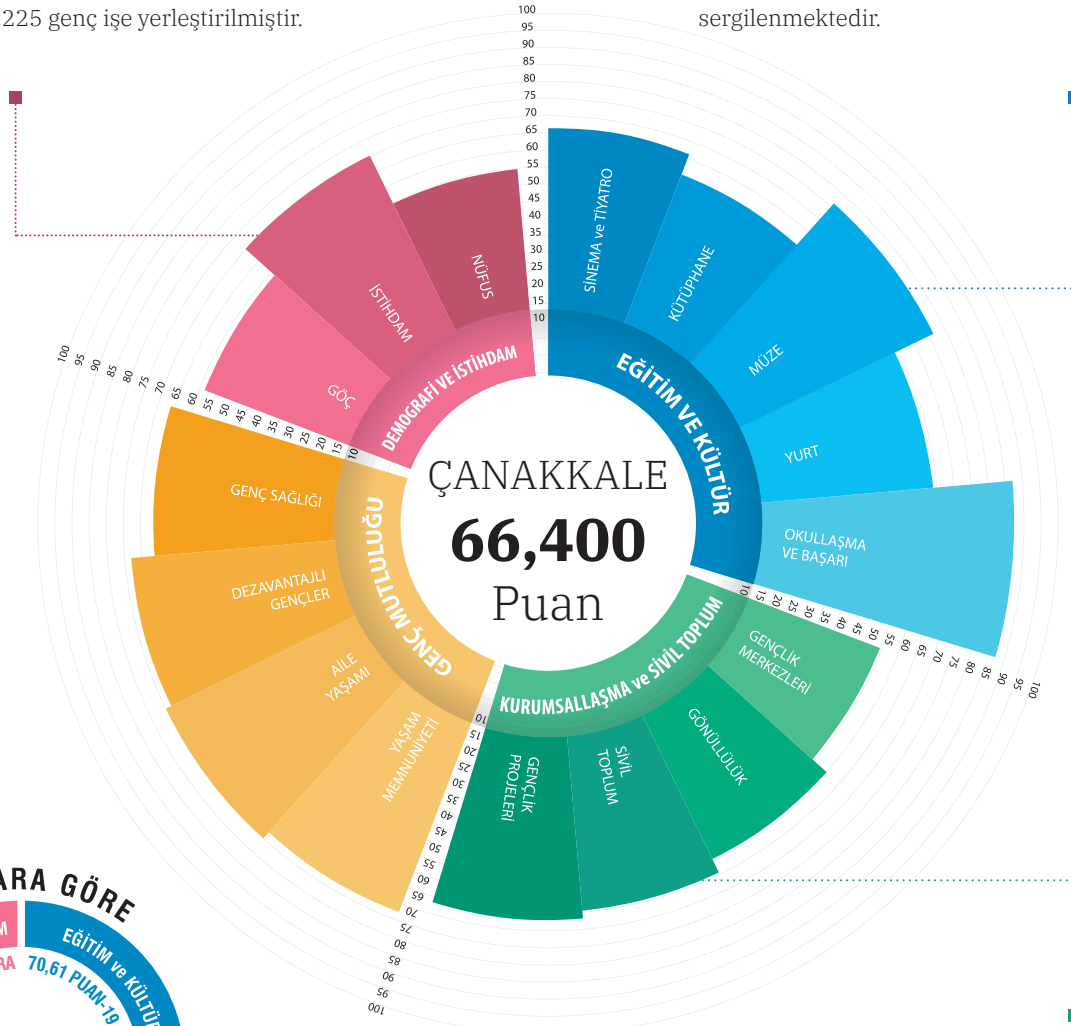
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Çanakkale'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Müze, Göç ve Okullaşma ve Başarı iken, en zayıf olduğu alanlar; Genç Nüfus, Dezavantajlı Gençler ve Genç Sağlığı göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

2019 İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş aralığındaki 2.225 genç işe yerleştirilmiştir.

Müze

Çanakkale'de bulunan 9 müzede 42.206 eser sergilenmektedir.

Sivil Toplum

Çanakkale'de faaliyet gösteren 1022 dernekten 81'i "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 72'nci sıraya yerleşen Erzurum'un temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 62,38 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Erzurum'un en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Nüfus, Sinema ve Tiyatro ile Gönüllülük iken en zayıf olduğu alanlar Gençlik Merkezleri, İstihdam ve Göç alt göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

%27,3 genç nüfus oranına sahip olan Erzurum bu göstergede Türkiye genelinde 16'ncı sırada yer almaktadır.

Sinema ve Tiyatro

29 sinema salonunda yapılan 629 gösterime 397.446 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 34 gönüllü kuruluşu olan Erzurum'da 717 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 73'üncü sıraya yerleşen Batman'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 71,34 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

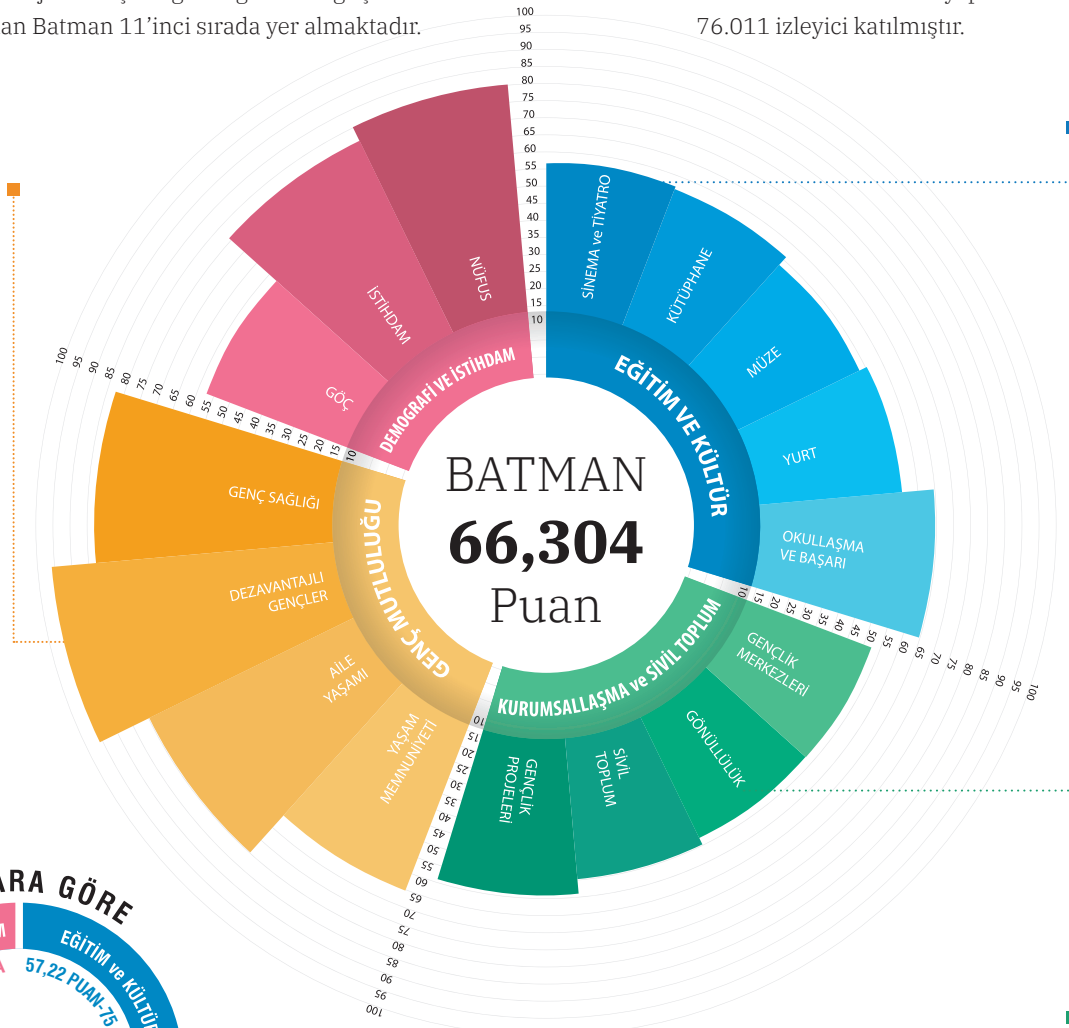
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Batman'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Nüfus, Dezavantajlı Gençler ve İstihdam iken en zayıf olduğu alanlar Gönüllülük, Gençlik Merkezleri ve Yurt göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Dezavantajlı Gençler

Dezavantajlı Gençler göstergesinde güçlü bir kent olan Batman 11'inci sırada yer almaktadır.

Sinema ve Tiyatro

11 sinema salonunda yapılan 121 gösterime 76.011 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 9 gönüllü kuruluşu olan Batman'da 150 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 74'üncü sıraya yerleşen Hatay'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 81,446 puanla Genç Mutluluğu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Demografi ve İstihdam temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

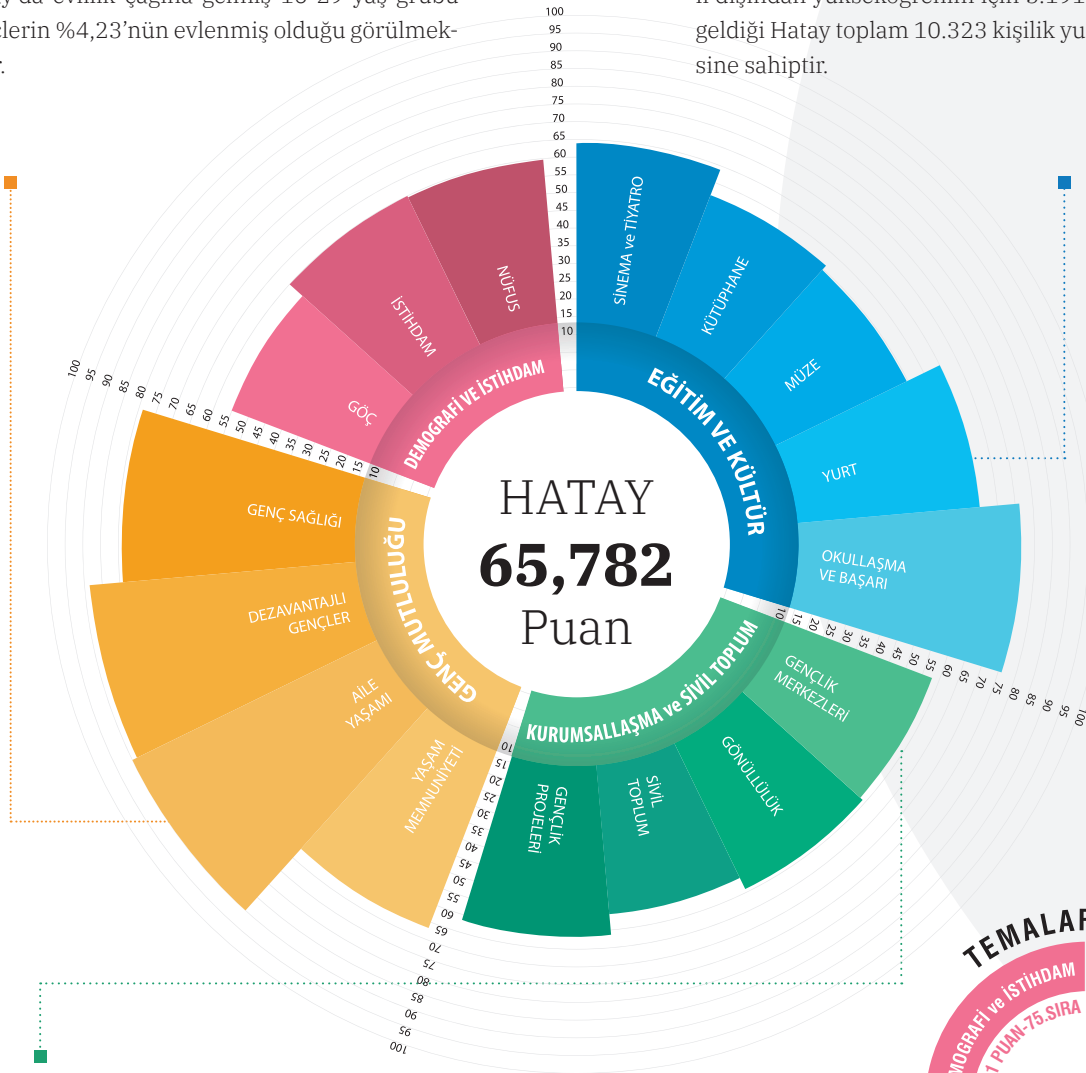
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Hatay'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Aile Yaşamı ve Gençlik Merkezleri alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Kütüphane, Sivil Toplum ve İstihdam göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Aile Yaşamı

Hatay'da evlilik çağına gelmiş 16-29 yaş grubu gençlerin %4,23'nün evlenmiş olduğu görülmektedir.

Yurt

İl dışından yükseköğrenim için 3.191 öğrencinin geldiği Hatay toplam 10.323 kişilik yurt kapasitesine sahiptir.

Gençlik Merkezleri

Hatay'da kamu kurumlarına bağlı ve özel olmak üzere toplam 35 adet gençlere yönelik bilim ve kültür merkezi bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 75'inci sıraya yerleşen Kars'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde; en güçlü olduğu alanın 63,904 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında; Kars'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yaşam Memnuniyeti, Genç Nüfus ve Müze alanları iken; en zayıf olduğu alanlar sırası ile Genç Sağlığı ve İstihdam ile Sinema ve Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç Nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 14'üncü sırada yer alan Kars'ın genç nüfus oranı %27,6'dır.

Gençlik Projeleri

Kars'ta gerçekleştirilen gençlere yönelik 5 proje 92.500 TL destek almıştır.

Yaşam Memnuniyeti

Yaşam Memnuniyeti sıralamasında Kars 7'nci il'dir.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 76'ncı sıraya yerleşen Ardahan'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 63,43 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

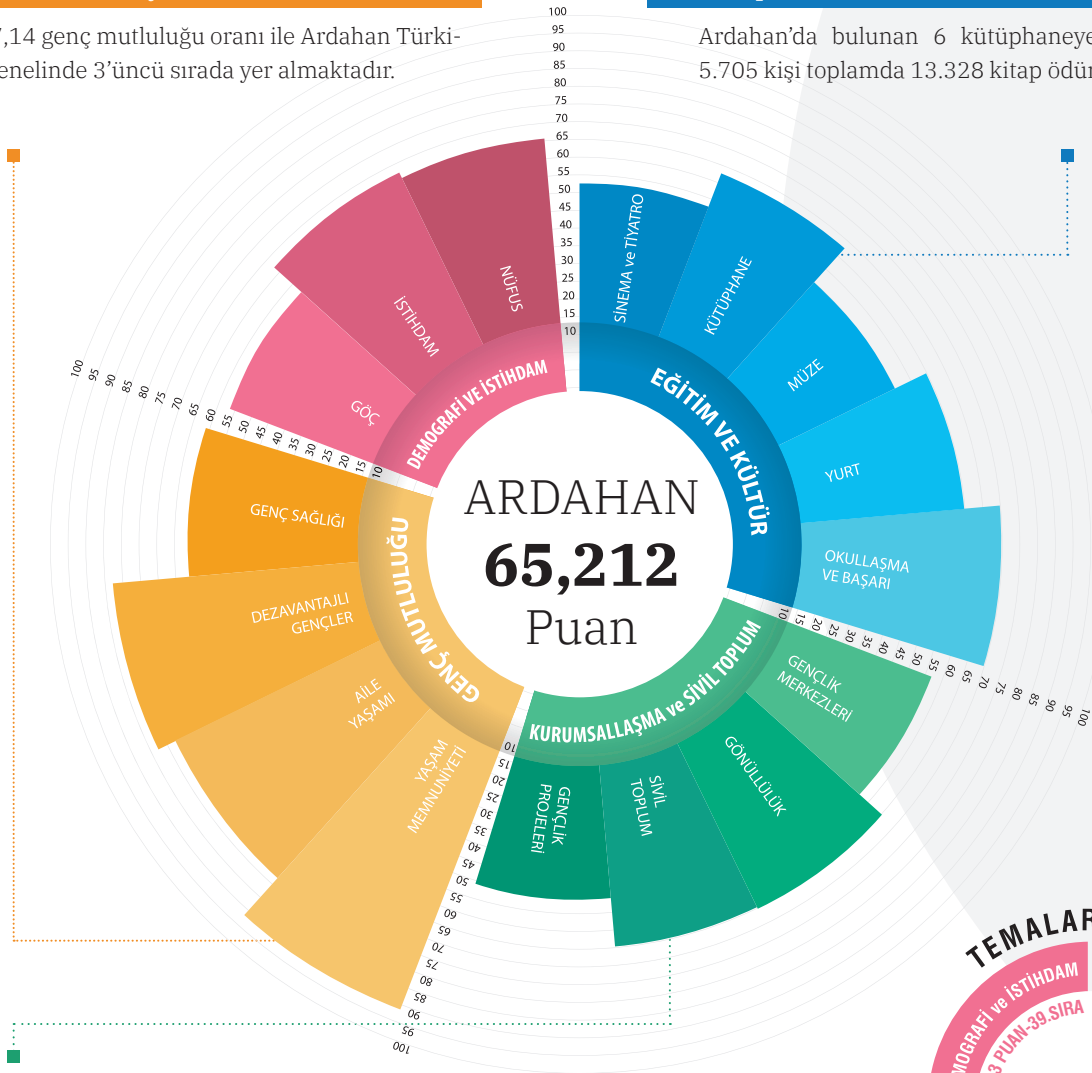
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Ardahan'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Yaşam Memnuniyeti, Sivil Toplum ve Genç Nüfus iken en zayıf olduğu alanlar Genç Sağlığı, Sinema ve Tiyatro ile Gençlik Projeleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Yaşam Memnuniyeti

%67,14 genç mutluluğu oranı ile Ardahan Türkiye genelinde 3'üncü sırada yer almaktadır.

Kütüphane

Ardahan'da bulunan 6 kütüphaneye üye olan 5.705 kişi toplamda 13.328 kitap ödünç almıştır.

Sivil Toplum

Ardahan'da faaliyet gösteren 154 dernekten 25'i "Gençlik" ve/veya "Gençlik ve Spor" alanını detaylı faaliyet alanı olarak tanımlamıştır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 77'nci sıraya yerleşen Diyarbakır'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 63,03 puan ile Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç Dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

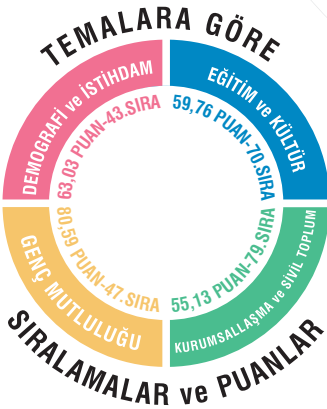
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Diyarbakır'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Genç Nüfus ve Dezavantajlı Gençler iken en zayıf olduğu alanlar Gençlik Merkezleri, Okullaşma ve Başarı ile İstihdam göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

%27,7 genç nüfus oranına sahip olan Diyarbakır bu göstergede Türkiye genelinde 13'üncü sırada yer almaktadır.

Sinema ve Tiyatro

6 sinema salonunda yapılan 442 gösterime 146.156 izleyici katılmıştır.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde kayıtlı 26 gönüllü kuruluşu olan Diyarbakır'da 980 genç gönüllü bulunmaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 78'inci sıraya yerleşen Hakkâri'nin temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 71,591 puanla Demografi ve İstihdam olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

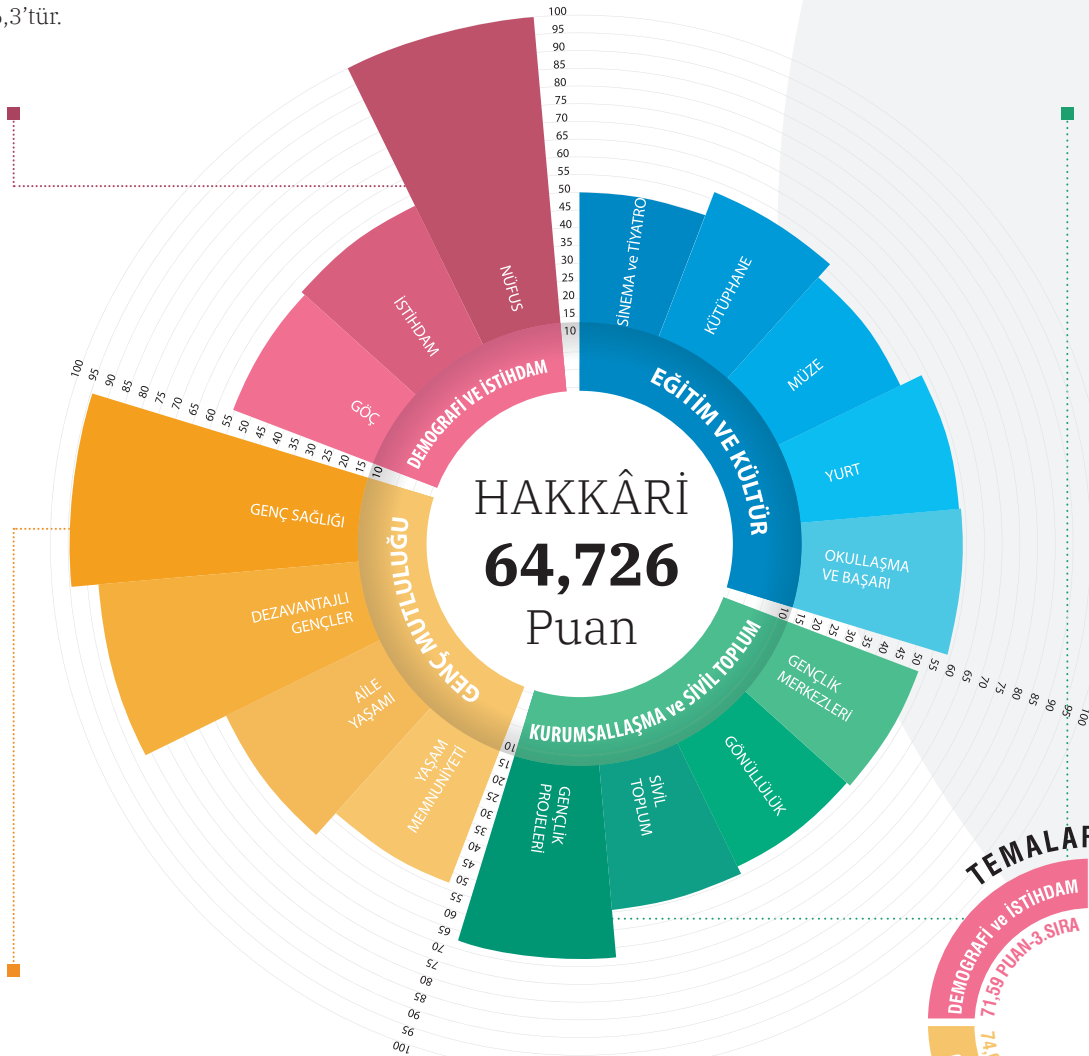
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Hakkâri'nin en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Nüfus, Genç Sağlığı ve Gençlik Projeleri alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; İstihdam, Sinema ve Tiyatro ile Gönüllülük göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç Nüfus göstergesinde Türkiye genelinde ilk sırada yer alan Hakkâri'nin genç nüfus oranı %36,3'tür.

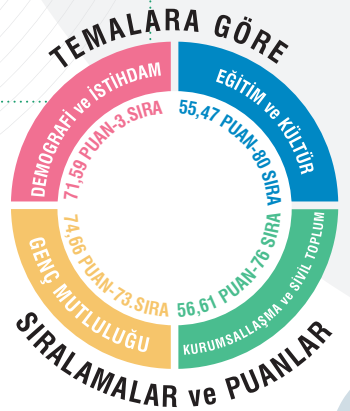
Gençlik Projeleri

Hakkâri'de gençlere yönelik gerçekleştirilen 8 proje 144.250 TL destek almıştır.

Genç Sağlığı

Genç sağlığı göstergesinde oldukça güçlü olan Hakkâri Türkiye genelinde 6'ncı sıradadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 79'uncu sıraya yerleşen Şanlıurfa'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 82,975 puanla Genç Mutluluğu teması olduğu görülmektedir. Şanlıurfa'da, Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Eğitim ve Kültür temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

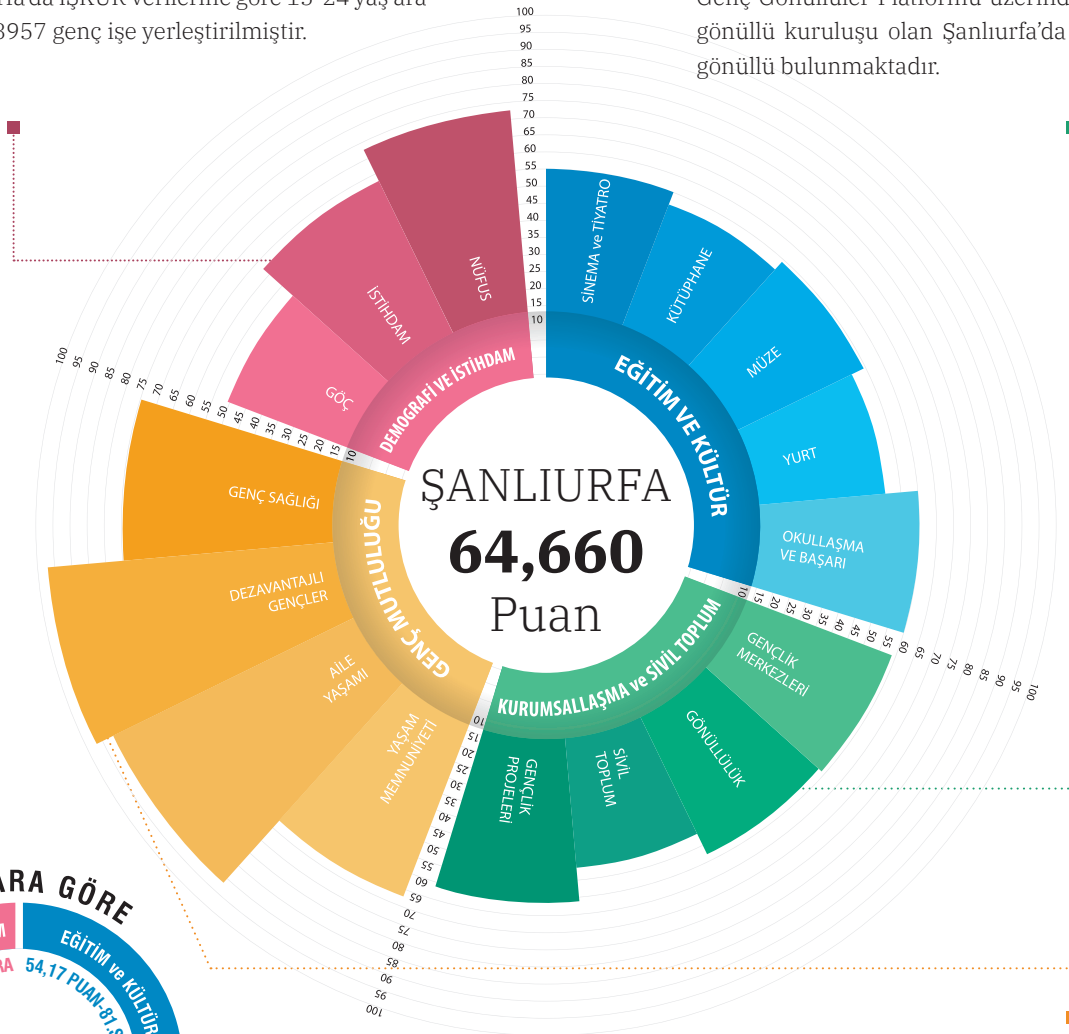
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Şanlıurfa'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile: Dezavantajlı Gençler, Aile Yaşamı ve Genç Sağlığı iken; en zayıf olduğu alanlar: Yurt, Göç ve Sivil Toplum göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

İstihdam

Şanlıurfa'da İŞKUR verilerine göre 15-24 yaş arasında 3957 genç işe yerleştirilmiştir.

Gönüllülük

Genç Gönüllüler Platformu üzerinde 31 kayıtlı gönüllü kuruluşu olan Şanlıurfa'da 1344 genç gönüllü bulunmaktadır.

Dezavantajlı Gençler

Dezavantajlı gençler göstergesinde güçlü bir kent olan Şanlıurfa Türkiye genelinde 8'inci sırada yer almaktadır.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 80'inci sıraya yerleşen Ağrı'nın temalara göre puanları değerlendirildiğinde en güçlü olduğu alanın 63,904 puanla Demografi ve İstihdam teması olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Ağrı'da Genç Dostu politikalar bağlamında, özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

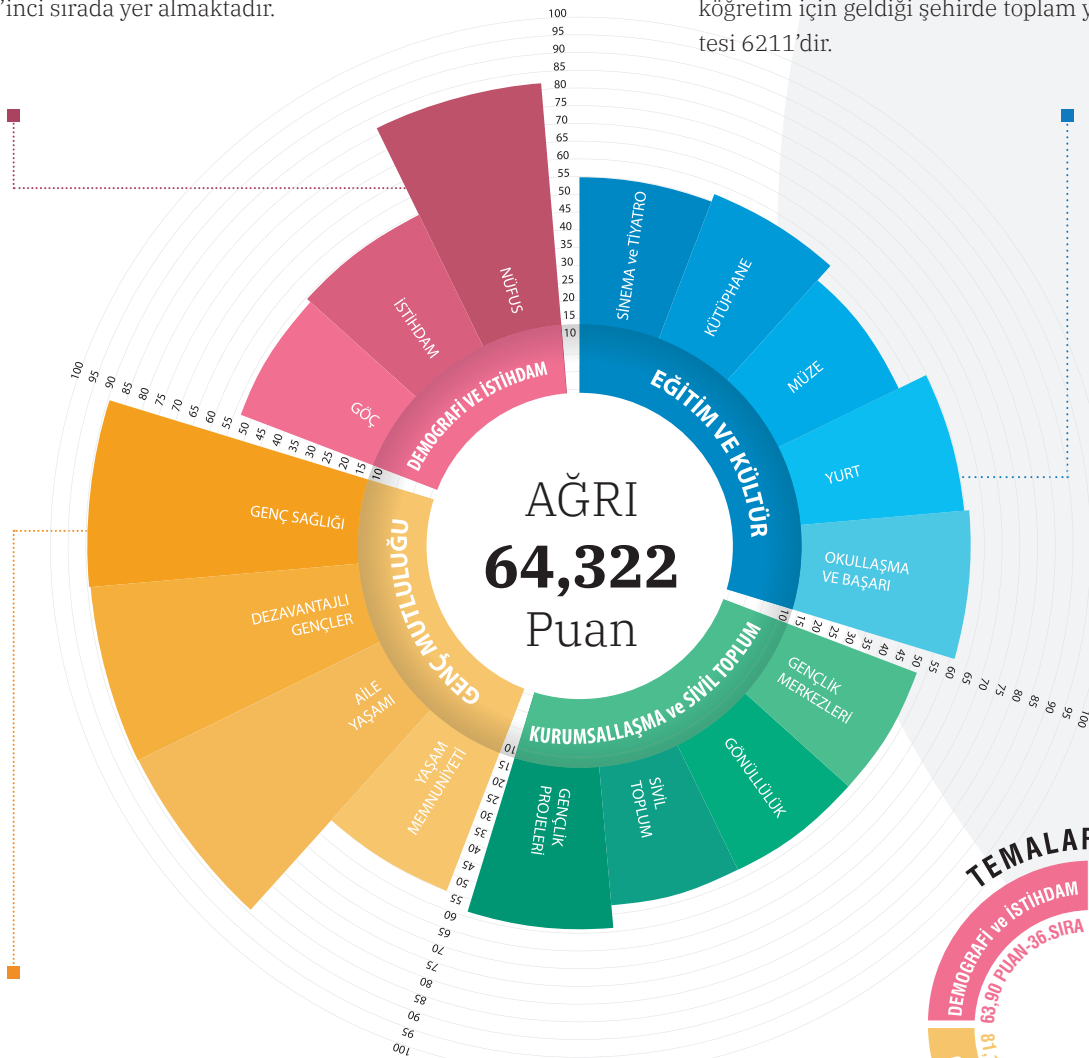
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında Ağrı'nın en güçlü olduğu alanlar sırası ile Aile Yaşamı, dezavantajlı Gençler ve Genç Sağlığı iken en zayıf olduğu alanlar; Müze, sivil Toplum ve Gençlik Merkezleri göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

%30 genç Nüfus oranı ile Ağrı ili Türkiye genelinde 5'inci sırada yer almaktadır.

Yurt

2018 yılında il dışından 1438 öğrencinin yükseköğretim için geldiği şehirde toplam yurt kapasitesi 6211'dir.

Genç Sağlığı

Genç başına düşen yıllık ortalama ilaç tüketimi 9 kutudur.

Genç Dostu Şehirler genel sıralamasında 81'inci sıraya yerleşen Iğdır'ın temalara göre puanları değerlendirildiğinde, en güçlü olduğu alanın 63,473 puanla Demografi ve İstihdam olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Genç dostu politikalar bağlamında özellikle Kurumsallaşma ve Sivil Toplum ve Genç Mutluluğu temasındaki çalışmaların güçlendirilmesi önerilebilir.

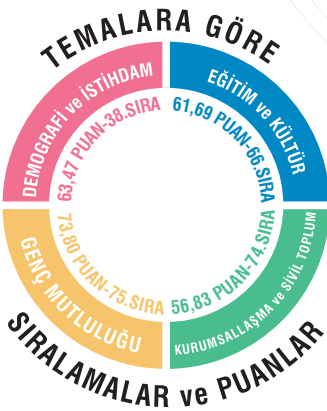
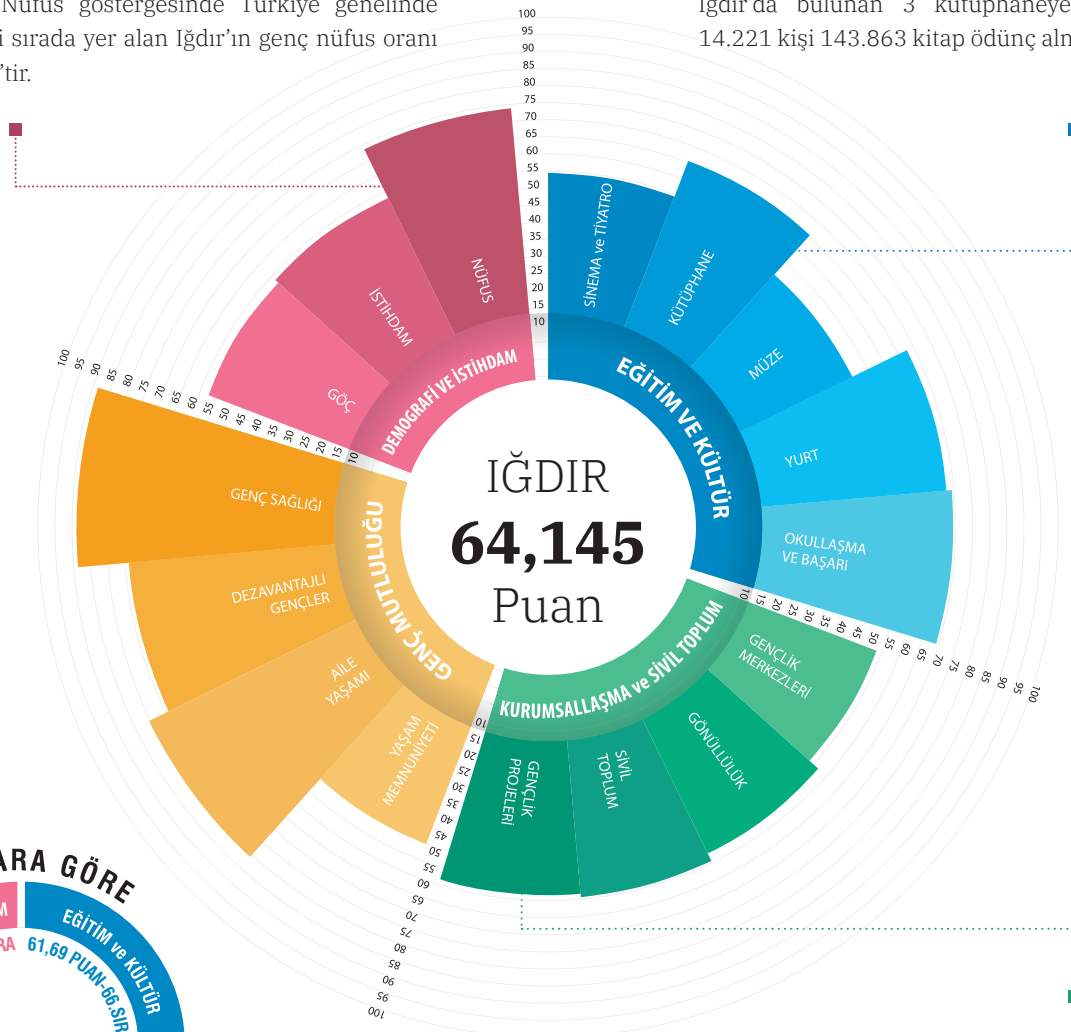
Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında, Iğdır'ın en güçlü olduğu alanlar sırası ile; Genç Nüfus, Kütüphane ve göç alanları iken, en zayıf olduğu alanlar; Yaşam Memnuniyeti, İstihdam, Dezavantajlı Gençler, Müze ve Sinema ve Tiyatro göstergeleridir. Buna göre özellikle bu alanlarda yapılacak iyileştirmeler, Genç Dostu politikaları desteklemeye daha fazla katkı sağlayacaktır.

Genç Nüfus

Genç Nüfus göstergesinde Türkiye genelinde 15'inci sırada yer alan Iğdır'ın genç nüfus oranı %27,5'tir.

Kütüphane

Iğdır'da bulunan 3 kütüphaneye üye olan 14.221 kişi 143.863 kitap ödünç almıştır.

Gençlik Projeleri

Iğdır'da gençlere yönelik gerçekleştirilen 2 proje 36.500 TL destek almıştır.

DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİLER

DEĞERLENDİRME, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bakanlığımız tarafından 2020 yılında Türkiye genelinde “Genç Dostu Şehir” anlayışını yerleştirmek amacıyla ‘Genç Dostu Şehirler Araştırması’ ilk kez yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda; şehirlerin genç dostu olma yolundaki iyi uygulamaları belirlemek, gençlik odaklı politika ve uygulamaları teşvik etmek, sosyal politikaların gençliğe yönelik merkezi ve yerel düzeydeki sonuçlarını düzenli olarak izlemek ve özellikle iller bazında verilen gençlik hizmetlerinin değerlendirilmesini ve standartların geliştirilmesini sağlamak hedeflenmiştir.

Araştırma kapsamında belirlenen 4 tema, 16 gösterge ve 43 alt gösterge ile Genç Dostu Şehirler Puanı hesaplanmıştır.

Eğitim ve Kültür temasında *Sinema ve Tiyatro*, *Kütüphane*, *Müze*, *Yurt*, *Okullaşma ve Başarı* göstergeleri;

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum temasında *Gençlik Merkezleri*, *Gönüllülük*, *Sivil Toplum*, *Gençlik Projeleri* göstergelerinin; **Genç Mutluluğu**

temasında *Yaşam Memnuniyeti*, *Aile Yaşamı*, *Dezavantajlı Gençler* ve *Genç Sağlığı* göstergeleri; **Demografi ve İstihdam** temasında *Genç Nüfus*, *Göç* ve *İstihdam* göstergeleri incelenmiştir. Söz konusu tema ve göstergelerde değerlendirmeye alınan hizmet ve imkânların gençlere sunulma düzeyleri ölçülerek şehirlerimizin genç dostu olma derecelerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Göstergelere ilişkin veriler toplanmış, analiz edilmiş ve Genç Dostu Şehir puanları ve sıralamaları elde edilmiştir.

Araştırma bulgularına dayalı olarak Türkiye geneli için bir değerlendirme yapıldığında; Genç Dostu Şehirler temalarında en güçlü alanın **Genç Mutluluğu** teması olduğu görülmektedir. Bu temada *Dezavantajlı Gençler* ve *Genç Sağlığı* göstergeleri *Yaşam Memnuniyeti* göstergesine göre daha güçlü görünmektedir. **Genç Mutluluğu** temasını **Eğitim ve Kültür** teması izlemektedir. Bu temada *Okullaşma ve Başarı*

göstergesi diğer göstergelere göre daha güçlüdür. Diğer taraftan **Kurumsallaşma ve Sivil Toplum**

teması özellikle geliştirilmesi gereken alan olarak karşımıza

çıkılmaktadır. Göstergelere göre değerlendirme yapıldığında

ülkemiz genelinde *Müze*,

Göç ve *Gençlik Merkezleri* göstergelerinin di-

ğer göstergelere kıyasla gelişime

daha açık politika alanları olarak öne

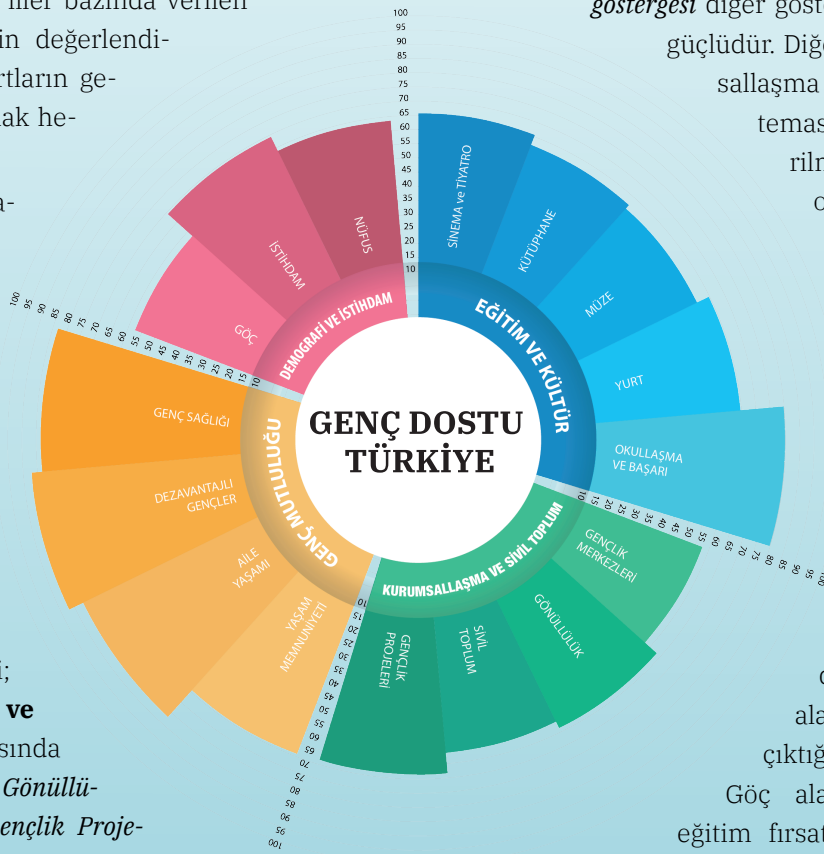
çıkıldığı görülmektedir. Göç alan şehirlerimizde;

eğitim fırsatları, iş imkânları, hayat şartları ve yaşam kalitesinin

daha iyi olduğu görülmektedir. Bu bağlamda politika süreçleri açısından gençlerimizin göçe ihtiyaç

duymaksızın yaşamış oldukları şehirlerde eğitim, meslekî, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri önem taşımaktadır.

Eğitim ve Kültür teması altında yer alan *Okullaşma ve Başarı* göstergesi; kentlerde bulunan gençlerin ortaöğretim okullaşma oranları, ortaöğretim merkezi yerleştirme sınavları başarı oranları, il dışından

gelen üniversite öğrencilerinin toplam öğrenci sayısına oranları, yükseköğretim merkezi yerleştirme sınavları başarı oranları ve YKS’de ilk 5000’de yer alan öğrenci oranlarının tespiti ile elde edilmiştir. Ülkelerin sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik olarak gelişmesindeki en önemli unsurlardan birisi olan nitelikli eğitim, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında da önemli başlıklardan birisini oluşturmaktadır (UNDP, 2021). Literatürde, belirlenen hedefe ulaşma olarak tanımlanan başarı kavramı, eğitim çerçevesinde ise sınavlarda elde edilen yüksek not, öğretmenlerden takdir görme vb. ifadelerde karşılık bulmaktadır (Demirtaş ve Güneş, 2002). Çeşitli araştırmalarda öğrenciden, okuldan, aileden ve çevreden kaynaklı birçok faktörün eğitimde başarıyı etkilediği ifade edilmektedir (Akkurt ve Karabağ Köse, 2019; Sarier, 2016). Aile, okul, çevre ve benzeri birçok faktörün bir sonucu olarak ortaya çıkan öğrenci başarısının şehirlerin genç dostu olma niteliklerini değerlendirmede önemli bir sonuç değişkeni olduğu ileri sürülebilir.

Okullaşma ve Başarı göstergesinde iller değerlendirildiğinde; Eskişehir, Denizli, Ankara, Isparta ve Bolu illerinin bu alanda güçlü iller arasında yer aldığı, Şırnak, Hakkâri, Şanlıurfa, Ağrı ve Muş illerinin ise bu alanda gelişime açık iller arasında yer aldığı görülmektedir. Potansiyel güç olarak değerlendirilen genç nüfusun eğitim düzeyinin yükseltilmesi, okullaşma oranlarının ve başarı düzeylerinin artırılması; gençlerin kendi potansiyellerini gerçekleştirmesine, şehirlerin kalkınmasına ve Genç Dostu Şehirlerin oluşmasına önemli katkılar sunması beklenmektedir.

Eğitim ve Kültür temasında bir başka önemli gösterge **Yurt** göstergesidir. **Yurt** göstergesi, GSB yurtlarında kalan öğrencilerin yurt memnuniyeti ve yurt kapasitesinin il dışından şehre gelen öğrenci sayısına oranı olmak üzere iki alt göstergenin ortalamasından elde edilmiştir. 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Türkiye genelinde özel ve kamu olmak üzere toplam 5.362 yurt 1.112.530 yurt kapasitesine sa-

hiptir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2019). Memleketinden başka bir ilde öğrenim görmeye başlayan gençlerin çözmesi gereken ilk problemlerden biri barınma yeridir. 2006-2018 yılları arasında yükseköğretime yerleşen öğrencilerin %60 ile %70’inin eğitim almak için ailesinin ikamet ettiği ilden başka bir ili tercih ettiği görülmektedir. Diğer bir deyişle, son 12 yıldır yükseköğretime yerleşen her on öğrenciden yaklaşık altısı başka bir ilde eğitim sebebi ile göç etmiştir (Yükseköğretim Kurulu, 2019).

Yurt göstergesine göre en güçlü illerimiz Şırnak, Sinop, Bolu, Burdur, Bartın, Düzce, Muğla, Amasya, Osmaniye ve Mersin iken; Şanlıurfa, Siirt, Tunceli, Elazığ, Bayburt, Mardin, Batman, Adıyaman, Van ve Muş gibi illerimizin gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve ülkemizin beşeri sermayesini artırmak için en temel ihtiyaçlardan biri barınma ihtiyacıdır. Bu çerçevede, genç nüfus ve yükseköğrenim kurumlarının sayısındaki artış göz önünde tutularak her ilde gençlerin barınma ihtiyaçlarındaki arz talep dengesinin kurulmasına yönelik planlamaların yapılması gerekmektedir.

Eğitim ve Kültür teması altında yer alan diğer göstergeler **Sinema, Tiyatro, Müze ve Kütüphane** göstergeleridir. **Sinema ve Tiyatro** göstergesinde; salon ve gösterim sayıları 15-29 yaş arası genç nüfusa, seyirci sayısı ise toplam nüfusa oranlanarak hesaplamalar yapılmıştır. **Kütüphane** göstergesinde toplam **kütüphane sayısı**, **toplam üye sayısı**, **ödünç alınan kitap sayısı**, **toplam kitap sayısı** ve **aktif kullanıcı sayısı** alt göstergeleri kullanılmıştır. Kütüphane sayısı ve kitap sayısı 15-29 yaş arası genç nüfusa; üye sayısı, ödünç alınan kitap sayısı ve **aktif kullanıcı sayısı** toplam nüfusa oranlanmıştır. Bir diğer gösterge olan **Müze** göstergesinde **müze sayısı**, **müze eser sayısı** ve **ziyaretçi sayısı** alt göstergeleri kullanılmıştır. **Müze sayısı** ve **müze eser sayısı** 15-29 yaş arası genç nüfusa, **ziyaretçi sayısı** ise toplam nüfusa oranlanarak hesaplama yapılmıştır.

Eğitim ve Kültür teması **Genç Mutluluğu** tema-

sından sonraki en güçlü tema olarak karşımıza çıkmaktadır. Tema içerisinde *Sinema ve Tiyatro göstergesi*, *Müze* ve *Kütüphane* göstergesine göre daha güçlü görünmektedir. İl düzeyinde sonuçlara bakıldığında *Sinema ve Tiyatro* göstergesinde sırayla Eskişehir, İstanbul, Kocaeli, Muğla, Ankara, Bolu, İzmir, Yalova ve Kırklareli illerinin bu alandaki en güçlü iller olduğu; Kars, Ardahan, Siirt, Şırnak ve Hakkâri gibi illerimizin ise bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Mardin ve Siirt illerinde hiç tiyatro salonu bulunmaması dikkat çekicidir. *Kütüphane* göstergesinde sırayla Kırşehir, Nevşehir, Isparta, Çankırı, Sinop, Sivas, Karabük, Tunceli, Burdur ve Kırıkkale illerinin bu alandaki en güçlü iller olduğu; Adana, Kocaeli, Şanlıurfa, Bursa ve İstanbul gibi illerimizin ise bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Son olarak *Müze* göstergesinde Nevşehir, Burdur, Edirne, Kütahya, Kastamonu, Çanakkale, Bayburt, Muğla ve Aydın illerinin bu alandaki en güçlü iller olduğu; Bingöl, Ardahan, Muş, Siirt ve Şırnak illerimizin ise yine bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Ardahan, Artvin, Bingöl, Iğdır, Muş, Siirt ve Şırnak hiç müze bulunmayan illerimiz arasındadır.

Genç Dostu Şehirler sıralamasında ilk sıralarda yer alan şehirlerimizin Kültür ve Sanat göstergesinde de ilk sıralarda olmaları bu temanın görece önemini ortaya koymaktadır. Bu göstergeler gençlerimizin yaşadığı şehirlerle pozitif sosyal bağlantılar kurmalarına yardımcı birer alandır. Aynı zamanda gençlerde güçlü bir kimlik ve aidiyet duygusunu oluşturmada kültür ve sanatın kendine özgü bir yeri vardır. Zengin kültürel ve sanatsal bir birikime sahip olan ülkemizin, kültür ve sanat politikalarının günün şartlarına ve farklı ihtiyaç seviyelerine göre güncellemesi ve gençlerimizin kültürel yaşama ve sanat alanına ilgilerinin artırılması şehirlerimizin genç dostu şehirler haline gelmesine olumlu katkı sağlayacaktır.

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması, gençlere yönelik hizmetlerin kurumsallaşmasının bir göster-

gesi olarak *Gençlik Merkezleri*, gençlere yönelik *sivil toplum kuruluşları* ve Bakanlığımızın önemli politika alanlarından birisin olan *Gönüllülük ve Gençlik Projeleri* göstergelerini ihtiva etmektedir.

Genç ve toplum yaşamı açısından kritik önemde amaçlara hizmet eden *Gençlik Merkezleri*, Genç Dostu Şehirler Araştırmasının önemli bir bileşeni olarak kabul edilmiştir. Çalışmada, *Gençlik Merkezleri* kapsamında değerlendirilebilecek kuruluşlar Gençlik/Bilim/Kültür Merkezi başlığında ele alınmış ve bu merkezler, yerel yönetimlere bağlı merkezler, STK'lara ait kamuya açık merkezler, Bakanlığımıza bağlı merkezler, diğer kamu kurumlarına bağlı merkezler olarak sınıflandırılmıştır.

İl bazında bakıldığında, Tunceli, Sakarya, Nevşehir ve Kırklareli illerimizin merkezler bağlamında en güçlü illerimiz olduğu, bunun yanında Aksaray, Elazığ, Kastamonu ve Diyarbakır illerimizin ise bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir.

Çalışmanın geneline bakıldığında, Türkiye genelinde yerel yönetimlere bağlı merkez sayısının 1270, STK'lara ait kamuya açık merkezlerin sayısının 1124, Bakanlığımıza bağlı merkezlerin sayısının 336, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı merkezlerin sayısının 472 ve özel merkezlerin sayısının ise 126 olduğu görülmektedir. Toplam merkez sayısının 3328 olduğu buna karşın 15-29 yaş aralığında ki genç sayısının 19.322.983 olduğu düşünüldüğünde bu alana daha fazla önem verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Zira gençlerimizin, okul ve ev dışında nitelikli ortamlarda kişisel ve toplumsal açıdan faydalı faaliyetlerle vakit geçirerek kendilerini geliştirebilmeleri için söz konusu merkezlere ihtiyaçları vardır.

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması altında yer alan güçlü göstergelerden birisi olan *Gönüllülük* göstergesi; kentteki gönüllü kişi, kuruluş ve faaliyet sayısının kentin genç nüfusuna oranı ile elde edilmiştir. **Genç Gönüllüler Platformu** üzerinde 2021 yılı Mayıs ayı itibarı ile kurumsal gönüllülük

çalışması yürüten 2510 kurum ve kuruluşun, 24832 faaliyetine toplam 179612 gönüllünün katıldığı görülmektedir (Genç Gönüllüler, 2021). Gönüllülükle ilgili uluslararası bazı göstergeler incelendiğinde; örneğin, 16-29 yaş arası gençlerin resmi olmayan gönüllülük faaliyetlerine katılımının 27 AB ülkesinde %31,7 oranlarında gerçekleştiği görülmektedir (EUROSTAT, 2021). Türkiye’de gönüllülük bağlamında mevcut durumu ortaya koyacak istatistiki kayıtların yetersiz olduğu, mevcut verilerin toplumsal gerçekliği tam olarak yansıtmaktan uzak olduğu, kültürel olarak farklı biçimlerde görülebilen bireysel gönüllülük eylemlerinin, sivil toplum anlayışının zayıflığı gibi nedenlerle yeterince kurumsallaşmadığı ileri sürülebilir. Kültürümüzde yer alan vakıf geleneği, ahilik gibi kurumsallaşmış yardımlaşma ve dayanışma yapılarının gönüllülük bağlamındaki güncel iz düşümlerini ve gönüllülüğün kültürel dinamiklerini ortaya koyacak kapsamlı saha araştırmalarına ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Gönüllülük göstergesinde iller düzeyindeki sonuçlar değerlendirildiğinde; Rize, Tokat, Kırşehir, Balıkesir, Karaman, Artvin, Sinop, Denizli Amasya ve Ordu illerimizin bu alandaki en güçlü arasında yer aldığı, Siirt, Ağrı, Batman, Muş, Hakkâri gibi illerimizin ise bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Gençlerimizin idealist görüşlerini sahip oldukları güçlü enerji ile yaşadıkları kente yansıtabilecekleri özgün katkı son derece değerlidir. Ancak gençlerin bu potansiyelinin harekete geçirilmesi ve doğru yönlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede merkezi ve yerel düzeyde gençlik politikalarının gönüllülük alanının gelişimine odaklı planlanmasının şehirlerimizin daha genç dostu şehirler haline gelmesi ve ülkemizin kalkınmasına olumlu katkı sağlaması beklenmektedir.

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması altında yer alan güçlü göstergelerden birisi olan *Sivil Toplum Göstergesi*; kentteki toplam dernek sayısının kentin toplam nüfusuna, *Gençlik Derneği Sayısı* ile *Gençlik ve*

Spor Derneği sayısı toplamalarının kentin genç nüfusuna oranlanması ve bunların ortalamalarının alınması ile elde edilmiştir. 2021 Haziran ayı itibariyle DERBİS üzerinde kayıtlı ve faal olan dernek sayısı 122009; ‘Gençlik Dernekleri’ ile ‘Gençlik ve Spor Dernekleri’ni bünyesine alan ‘Spor ve Spor ile İlgili Dernekler’ in toplam sayısı ise 27.300’dür. Küreselleşme ve toplumsal bilinçlenme sürecinin etkisiyle birlikte toplumsal katılımın sağlanması noktasında sivil toplum kuruluşlarının görünürlüğünde ve sayısında artış yaşanmaktadır. 2000 yılında 72375 olan faal dernek sayısı 2010 yılında 84981’e, 2020 yılında 121410’a, bugün ise 122009’a ulaşmıştır (DERBİS, 2021). Sivil toplum anlayışı ve toplumsal örgütlenme biçimleri Türk toplumu için yeni bir durum değildir ve Türk toplumunun temelinde daima yer almıştır. Öyle ki eski Türk boylarındaki yardımlaşma ve dayanışma faaliyetleri, Osmanlı’daki vakıflar ve mesleki örgütler olan loncalar, hemşeri dernekleri vb. bugünkü sivil toplum kuruluşlarının varlığına kaynaklık etmektedir (Aslan,2010:261).

Sivil toplum kuruluşlarının toplumdaki dayanışma, bilinçlenme, değişim yaratma ve çözüm üretme noktasında üstlendiği toplumsal görevler, özellikle toplumsal devamlılığın sağlanmasında aktif rolü bulan gençler için büyük önem arz etmektedir.

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum teması altında yer alan göstergelerden birisi *Ulusal Gençlik Projeleri* göstergesidir. Bakanlığımızın Gençlik Projeleri Destek Programı (GPDP) kapsamındaki ulusal gençlik projelerine ilişkin veriler; kentteki *Proje Destek Talep Sayısı*, *Desteklenen Proje Sayıları* ve *Proje Toplam Bütçeleri* göz önüne alınarak değerlendirilmiştir.

Ulusal Gençlik Projeleri alanında iller düzeyindeki sonuçlar değerlendirildiğinde; Bilecik, Tunceli, Rize, Kastamonu, Çankırı, Mersin, Karaman, Bingöl, Kırşehir, Yalova, Karabük, Burdur, Ordu ve Erzincan illerimizin bu alandaki en güçlü iller arasında yer aldığı, Ardahan, Nevşehir, İstanbul, Tekirdağ, Gümüşhane, Kocaeli, İzmir, Iğdır, Van, Batman, Ağrı, Kayseri, An-

talya, Diyarbakır, Kilis ve Ankara gibi illerimizin ise bu alanda gelişime daha açık olduğu görülmektedir. Gençlerimize yönelik yürütülen ve desteklenen projeler bir şehrin gelişimi açısından oldukça önemlidir. Gençlik projeleri alanının nicelik ve nitelik açısından geliştirilmesi şehirlerimizin daha genç dostu şehirler haline gelmesi ve ülkemizin kalkınmasına olumlu katkı sağlaması beklenmektedir.

Araştırma bulguları genç mutluluğu bağlamında değerlendirildiğinde, bu temanın eğitim kültür, kurumsallaşma ve sivil toplum ile demografi ve istihdam temalarına göre daha güçlü olduğu görülmektedir. Genç mutluluğu teması; genç sağlığı, dezavantajlı gençler, aile yaşamı ve yaşam memnuniyeti göstergelerinden oluşmaktadır. Söz konusu göstergeler düzeyinde ise ülke genelinde en güçlü göstergenin dezavantajlı gençler göstergesi olduğu görülmektedir. Bunu sırası ile genç sağlığı, aile yaşamı ve yaşam memnuniyeti göstergeleri takip etmektedir.

Genç mutluluğu bağlamında il düzeyindeki sonuçlar değerlendirildiğinde, Nevşehir, Van, Konya, Adıyaman ve Muş illerinin daha fazla öne çıktığı, Kırklareli, Erzincan, Çanakkale, Tuncel ve Edirne illerin gelişime daha açık olduğu söylenebilir. Merkezi ve yerel düzeyde gençlik politikalarının bu alanların öncelikli gelişimine odaklı planlanması şehirlerimizin daha genç dostu şehirler haline gelmesine katkı sağlayacaktır.

Genç işsizliği sorunu yalnızca ülkemize özel değil küresel ölçekte büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Güncel istatistikler genç işsizliğinin birden fazla sebeple yetişkin işsizliğinin yaklaşık iki katı olduğunu göstermektedir.

En genel sebep; eğitimi tamamlayan ve işgücüne katılan genç kitleye yeterli istihdamı sağlayacak kadar büyüyemeyen ekonomiler olarak görünse de; eğitim kalitesi, planlama, rehberlik, gençlerin iş hayatındaki tecrübe eksikliği ve elbette ki ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyon eksiklikleri gibi

sebepler de gençlerde istihdam sorununun küresel düzeyde büyümesine sebep olmaktadır.

Toplumlar; hayatın doğal akışı içerisinde işgücü piyasasına adım atma çağında olan özellikle yükseköğrenim görmüş gençlerin eğitimi için ciddi bir finans ve zaman maliyetine katlanmaktadır. Genç nesillere yapılan bu yatırımın, toplum ve ülke adına geri dönüşü ise ancak gençlerin yüksek oranda istihdam edilebilirliği ile mümkün olacaktır.

Ülkeler adına ekonomik kalkınma ve büyüme hayati derecede bir öneme sahipken; genç, dinamik, nitelikli, iyi eğitim görmüş genç nüfus, bu alanda sahip olunabilecek en önemli avantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. TÜİK (2020) tarafından yayınlanan “İstatistiklerle Gençlik 2020” verilerine göre; Türkiye’nin genç nüfus oranı % 15,4 olurken, bu oranın 2025 yılında % 14,3’e düşmesi beklenmektedir. Benzer şekilde Türkiye’nin genç nüfus oranının 2030 yılında yüzde 14,0, 2040 yılında yüzde 13,4, 2060 yılında yüzde 11,8 ve 2080 yılında yüzde 11,1’e düşeceği öngörülmektedir. Söz konusu projeksiyondan da anlaşılabileceği üzere Türkiye’nin genç nüfus oranı yıllar geçtikçe azalış eğiliminde olacaktır.

Bu kapsamda; Genç Dostu Şehirler sıralamasında **Demografi ve İstihdam** temasında değerlendirmeye alınan İstihdam göstergesinde; karşılaştırmalı genç nüfus verileri ile birlikte, referans dönem ve referans genç yaş aralığında işe yerleşen sayısı, aktif çalışan sayısı ve açık iş sayıları ile göç alma/verme oranı veri olarak kullanılmıştır.

Demografi ve İstihdam temasında genel sıralamada; İstanbul, Bayburt, Hakkâri, Batman ve Ankara ilk sırada yer alırken; Ordu, Çorum, Zonguldak, Sinop ve Giresun’un gelişime ihtiyaç duyduğu görülmektedir. İstihdam alanında önem düzeyi son derece yüksek olan, illerin iş ve istihdam sağlama kapasitelerinin bir sonucu olarak değerlendirilebilecek “Net Göç (Göç Alıp Verme)” alt göstergesinde İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir ve Kocaeli ilk sırada yer alırken; Ordu, Çankırı, Şanlıurfa, Erzurum ve Sivas’ın

gelişime ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Demografi etkisinden arındırılmış salt istihdam verileri ile değerlendirme yapıldığında; İstanbul, Kocaeli, Uşak, Muğla ve Yalova ilk sırada yer alırken; Ağrı, Hakkâri, Iğdır, Diyarbakır ve Şırnak'ın gelişime ihtiyaç duyduğu anlaşılmaktadır.

Mensubu olduğu toplumun ekonomik ve sosyal yönden gelişimi açısından büyük bir rol üstlenen genç nesillerin istihdam edilebilirliği hem bugünün hem de yarınların önceliği olmak durumundadır. Şehirlerin genç dostu olmaları konusunda da gençlerin istihdamına özel bir öncelik vermelerinin gerekliliği, yadsınamaz bir gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Temalar düzeyinde sonuçlara bakıldığında görüleceği üzere, Genç Dostu Şehirler bağlamında her ilin kendine göre güçlü alanları olabilmektedir. Örneğin genel sıralamada göreceli olarak daha arkada yer alan Eskişehir; **Eğitim ve Kültür** temasında 45 sinema ve tiyatro salonunda, 2019 yılında 1.295.823 toplam seyirci sayısı ile *Sinema ve Tiyatro* göstergesinde genç nüfusa oranla Türkiye genelinde ilk sıraya yerleşmiştir. Benzeri şekilde, *Gönüllülük* göstergesinde 29 gönüllü kuruluş, 350 genç gönüllü ve 1228 kurumsal gönüllülük faaliyeti Rize, genç nüfusa oranla birinci sıraya yerleşmiştir. Yine gençlerde ilaç tüketimi oranları değerlendirilerek tespit edilen *Genç Sağlığı* göstergesinde ilk sırayı Muş ili almıştır.

Araştırma her ilin kendi içerisinde güçlü ve gelişime daha açık alanlarını tespit ederek, il düzeyinde politika önceliklerinin belirlenmesinde karar alıcılara destek sağlayacaktır. Araştırma için vurgulanması gereken bir diğer önemli bir husus, Genç Dostu Şehir indeksinin oluşturulmasında, il düzeyinde sunulan hizmet ve imkânların genç nüfusa oranlanarak hesaplanmasıdır. Özellikle bazı şehirlerimizde gençlere yönelik çok özgün ve nitelikli proje ve faaliyetler yürütülmekle birlikte, genç nüfus yoğunluğuna bağlı olarak bu şehirlerimizin daha geri sıralara düşebildiği gözlenmektedir. Bu bağlamda araştırma sonuçları, merkezi kaynakların il bazlı dağılımı noktasında

önceliklerin belirlenmesi açısından önemli veriler ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, iki yılda bir düzenli olarak yapılması planlanan Genç Dostu Şehirler araştırmasının sonuçlarının merkezi ve yerel politika belirleyici ve uygulayıcıları için yol gösterici olacağı, modern kentlerin tasarımında gençlerin ihtiyaç, talep ve beklentilerinin dikkate alınmasını teşvik edileceği düşünülmektedir. Bulgu ve sonuçlar, il düzeyinde gençlik politikalarının önceliğinin tespitinde illerimizin kendi güçlü ve gelişime daha açık alanlarını görmeleri noktasında da önemli katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Akkurt, Z. ve Karabağ Köse, E. (2019). Öğrenci başarısının okul, öğretmen ve aileyle ilgili değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 1-16. <http://doi.org/10.9779/pauefd.451853>

Aslan, S. (2010). Türkiye’de sivil toplum. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(31), 260-283.

DERBİS (2021). *Derneklerin faaliyet alanlarına göre dağılımı ve yıllara göre faal dernek sayıları*. <https://www.siviltoplum.gov.tr/derneklerin-faaliyet-alanlarına-gore-dagilimi> adresi üzerinden 01.06.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Erözden, O. (2001). STK’lar ve hukuki çerçevede yenilik talepleri üzerine notlar. T. Ulaş. (ed), *Merhaba sivil toplum içinde*. Helsinki Yurttaşlar Derneği Yayınları.

EUROSTAD (2021). *Veri tabanı avrupa istatistikleri*. https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=yth_volunt_010&lang=en adresi üzerinden 30 Mayıs 2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

Genç Gönüllüler Platformu (2021). *Gönüllülük verileri*. <https://gengconulluler.gov.tr/> adresi üzerinden 30.05.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

GPDP, (2012). *Gençlik ve Spor Bakanlığı proje yönetmeliği*. https://gpdp.gsb.gov.tr/public/GSB_Proje_Yonetmeliği.pdf adresinden erişim sağlanmıştır.

GSB (Gençlik ve Spor Bakanlığı). (2012). *II. Gençlik Şurası*. GSB Yayınları.

İmamoğlu, A.F. (1992). Fonksiyonel açıdan spor yönetiminin anlam ve önemi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 21-34.

Keyman, E. F. (2004). *Türkiye’de ve Avrupa’da sivil toplum. Sivil toplum ve demokrasi konferans yazıları, No:3*. yayına hazırlayan: A. Karamani. https://stk.bilgi.edu.tr/media/uploads/2015/02/01/keyman_std_3.pdf adresi üzerinden 25.03.2020 tarihinde erişim sağlanmıştır.

KYGM. (2018). *Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu 2018 yılı faaliyet raporu*. GSB yayınları.

Mardin, Ş. (2003). *Türkiye’de toplum ve siyaset: Makaleler 1*. İletişim Yayınları.

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4). 370.

MEB.(Milli Eğitim Bakanlığı). (2019). *Milli Eğitim istatistikleri örgün eğitim 2018-2019*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_09/30102730_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2018_2019.pdf.

Ramazanoğlu, F. ve Ramazanoğlu, N. (2000). Spor tesislerinin planlandırılması ve işletmesi. *Spor Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1-6.

TÜİK. (2020). *İstatistiklerle gençlik. (Yayın no.37242)*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2020-37242> adresi üzerinden 25.03.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

UNDP. (2021). *Sustainable development goals*. <https://www.tr.undp.org/content/turkey/en/home/sustainable-development-goals.html> adresi üzerinden 30.05.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

UNESCO. (2020). *Sürdürülebilir kalkınma için eğitim*. <https://www.unesco.org.tr/Pages/48/10/E%C4%9Fitim>

Yetim, A. (2015). *Sosyoloji ve spor*. Berikan Yayınevi.

Youthfulcities. (2019). *Youthfulcities Canadian index 2019*. www.youthfulcities.com

YÖK. (Yükseköğretim Kurulu). (2019). *2018 YKS yükseköğretime geçişte il ve bölge başarıları ve nüfus hareketliliği*. <https://www.yok.gov.tr/Dergi/Bilgi%20%C4%B0%C5%9Flem%20Kitab%C4%B1/index.html#page=1> adresi üzerinden 1 25.05.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.

EKLER

ALT GÖSTERGELERE GÖRE İL PUANLARI

Eğitim ve Kültür																				
İller	Tiyatro Salon Sayısı	Tiyatro Gösterim Sayısı	Tiyatro Seyirci Sayısı	Sinema Salon Sayısı	Sinema Film Sayısı	Sinema Seyirci Sayısı	Toplam Kütüphane Sayısı	Toplam Üye Sayısı	Ödine Alınan Kitap Sayısı	Toplam Kitap Sayısı	AKM Kullanıcı Sayısı	Müze Sayıları	Müze Eser Sayıları	Yurt Kapasitesinin İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısına Oranı	KYGM Yurt İstemineYetti	Ortaöğretim Okullarına Oranları	Mekresiz Yetiştirilme Sanatları Başarı Oranları	İl Dışından Gelen Üniversite Öğrencilerinin Toplam Öğrenci Sayısına Oranı	Ortaöğretim Kurumlarına İhtiyaç Mektupları Sayısı Başarı Oranları	YKS'de İl. 5000'deki Öğrenci Oranı
Adana	60,965	77,065	69,629	65,158	63,462	73,298	53,127	53,973	51,079	52,775	51,806	53,498	54,959	51,556	69,364	81,163	82,205	60,659	79,652	75,347
Adıyaman	55,004	50,422	50,576	58,804	59,225	58,039	56,194	74,392	60,204	55,730	58,074	52,793	59,444	53,388	57,840	82,137	83,767	65,776	80,160	59,092
Afyonkarahisar	57,047	53,679	54,631	67,564	68,054	66,436	58,007	62,978	57,531	60,671	53,540	57,867	64,168	52,439	87,175	80,406	79,168	86,264	80,473	72,162
Ağrı	57,210	50,579	51,061	55,286	57,627	55,994	54,182	61,759	56,774	53,429	59,043	52,683	50,000	52,692	65,968	53,669	66,833	69,044	61,454	54,318
Aksaray	53,873	55,507	63,786	63,629	59,520	63,092	56,425	77,803	57,936	58,145	59,039	54,324	57,431	52,844	85,441	79,191	89,992	85,541	82,174	76,355
Amasya	66,161	61,684	66,851	73,696	70,060	61,159	58,037	84,623	64,296	70,005	56,177	80,072	65,091	50,937	91,510	94,439	84,040	93,799	86,845	73,951
Ankara	67,935	78,598	82,287	80,486	83,239	91,246	52,421	59,050	54,230	51,710	51,365	67,309	63,074	51,368	83,996	92,639	100,000	65,131	91,595	100,000
Antalya	61,707	65,516	66,516	87,977	91,379	89,286	51,978	57,419	53,868	52,587	51,464	60,620	58,897	50,974	78,360	88,271	86,670	79,618	89,816	82,109
Ardahan	66,258	51,175	50,457	50,000	50,000	50,000	72,385	65,713	54,249	67,963	54,594	50,000	50,000	52,977	66,221	80,910	50,500	92,490	68,530	55,765
Artvin	93,493	56,289	57,616	73,914	77,525	66,579	72,459	71,249	54,888	81,247	54,006	50,000	50,000	50,485	70,809	93,843	60,387	95,732	90,285	55,314
Aydın	68,905	60,810	60,748	74,192	69,452	71,486	57,237	69,927	63,946	59,362	57,175	73,026	72,816	50,617	82,334	86,058	85,681	96,592	86,278	82,342
Balıkesir	74,871	55,914	54,475	80,632	79,473	79,567	58,140	60,077	54,738	61,929	53,796	64,810	52,567	51,070	72,435	87,789	83,463	89,252	91,067	83,229
Bartın	96,545	67,946	65,468	66,379	84,152	75,207	57,924	68,649	60,390	68,427	52,403	81,180	54,518	51,139	93,822	95,334	77,248	95,355	83,796	68,315
Batman	54,332	54,385	59,522	60,481	54,808	55,201	52,631	65,064	53,808	52,251	56,045	54,837	52,142	51,659	58,815	71,211	70,247	57,682	67,787	56,470
Bayburt	64,819	51,786	52,837	56,518	52,718	53,338	63,208	69,686	58,227	77,547	57,363	99,635	51,132	50,684	56,431	87,354	80,769	95,550	84,597	59,781
Bilecik	57,914	52,098	54,787	60,444	60,743	53,572	60,382	78,720	63,095	73,150	58,626	85,345	54,247	50,667	77,854	88,626	81,830	98,492	89,464	60,588
Bingöl	64,974	58,059	66,725	65,369	69,411	64,038	57,373	75,392	61,990	60,624	60,954	50,000	50,000	51,090	65,824	75,625	78,546	79,114	77,522	60,237
Bitlis	61,221	54,507	55,202	53,290	51,990	54,259	56,170	75,171	66,704	58,034	64,306	58,352	52,983	50,896	75,289	60,560	72,709	81,182	69,038	58,339
Bolu	86,521	59,304	59,389	89,014	94,025	88,742	60,254	72,452	62,332	67,622	54,915	55,825	60,658	52,232	95,520	99,358	85,066	96,949	90,129	70,919
Burdur	80,777	78,332	66,039	60,830	54,855	56,613	69,658	77,703	67,140	76,264	56,961	63,745	100,000	50,104	96,821	87,755	88,060	99,106	89,660	76,011
Bursa	59,020	71,012	66,572	74,599	74,753	83,995	51,447	52,107	50,779	51,411	51,895	67,456	55,909	51,237	85,405	87,423	90,800	72,621	89,543	87,670
Çanakkale	81,102	53,914	56,853	68,241	65,785	72,469	59,768	66,963	57,250	62,164	53,879	84,725	67,389	50,890	77,023	88,489	80,088	95,987	94,077	75,617
Çankırı	59,095	62,055	61,494	66,003	73,024	62,745	75,165	78,678	65,234	93,124	61,345	60,155	71,753	51,893	74,386	80,016	75,024	94,588	87,940	64,356
Çorum	57,248	58,035	59,583	80,288	75,595	64,752	67,244	77,002	64,995	72,621	64,108	62,139	63,926	52,702	85,549	90,323	84,721	80,242	87,529	71,954
Denizli	67,700	67,829	76,363	71,800	69,481	83,672	60,030	63,090	55,993	60,688	53,478	55,929	58,256	51,307	85,260	88,317	95,635	78,898	94,019	93,406
Diyarbakır	54,789	58,501	64,791	65,095	66,251	65,007	52,249	68,946	54,968	50,353	56,685	54,455	53,336	53,524	68,822	67,267	76,066	50,000	67,533	62,461
Düzce	71,067	55,788	56,885	74,094	75,274	85,003	56,068	75,999	58,911	58,044	57,391	59,409	53,298	51,778	91,510	87,239	73,483	91,529	84,148	67,700
Edirne	75,261	54,363	56,660	94,446	95,334	80,304	60,100	75,884	60,783	69,851	57,201	97,006	65,712	50,574	78,215	83,398	82,635	96,050	89,660	67,836
Elazığ	63,642	61,506	63,877	60,801	59,309	70,020	56,192	73,743	58,473	57,720	65,924	53,046	59,724	51,376	55,636	87,939	82,139	66,979	84,773	68,507
Erzincan	62,723	55,825	58,003	63,991	65,753	75,023	70,349	80,543	62,040	69,192	58,957	64,205	50,702	51,794	76,842	90,140	80,587	87,565	92,338	68,656
Erzurum	63,041	69,260	71,996	73,765	71,496	71,719	59,270	66,705	56,230	60,769	59,377	58,320	54,565	52,501	68,533	73,802	85,043	72,916	82,076	64,816
Eskişehir	79,437	88,401	96,119	75,896	85,243	100,000	54,172	67,838	56,363	57,488	51,651	71,910	55,121	50,323	87,681	93,339	95,550	93,866	94,390	84,181
Gaziantep	55,275	52,397	54,896	62,596	61,943	73,523	51,345	61,341	51,215	50,534	51,544	61,779	60,446	52,468	67,052	76,336	73,376	59,573	75,098	65,451
Giresun	54,127	60,543	55,580	75,417	85,585	58,559	65,820	76,795	58,767	71,910	60,505	54,608	55,548	51,391	79,155	91,837	75,072	89,314	99,257	60,645
Gümüşhane	100,000	57,832	58,047	57,331	58,102	57,351	66,979	77,448	60,356	70,892	56,852	59,304	51,182	50,278	70,123	57,900	79,753	99,323	85,555	55,476
Hakkari	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	52,645	65,487	56,272	53,530	56,602	54,248	50,000	50,983	66,077	66,854	50,000	72,120	54,730	51,343
Hatay	62,731	58,795	56,025	66,333	71,387	71,096	53,829	64,179	55,572	53,819	53,683	54,738	54,842	51,802	78,251	83,043	78,812	67,615	79,906	69,747
Iğdır	57,087	52,903	54,837	53,117	55,200	53,524	54,093	70,150	79,233	59,316	64,528	50,000	50,000	50,371	84,249	72,380	63,624	88,092	70,426	53,689
Isparta	60,814	52,519	52,510	73,783	71,754	74,104	74,060	91,286	71,347	85,669	76,011	62,073	72,557	50,769	80,636	94,577	87,269	94,777	91,380	79,635
İstanbul	72,982	85,029	82,581	92,232	91,512	94,719	50,000	50,000	50,000	50,563	50,000	58,993	62,613	50,815	81,756	87,663	80,981	54,402	86,767	81,219

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum													Genç Mutluluğu					Demografi ve İstihdam				
Yerel Yönetimlere Bağlı Merkezlerin Sayısı	STKlara Ait Kamuya Açık Merkezlerin Sayısı	Bakanlıklara Bağlı Merkezlerin Sayısı	Diğer Kurum Kuruluşlarına Bağlı Merkezlerin Sayısı	Özel Merkezler	Genelullu Sayılan	İlme Göre İlan Sayılan	İlreside Bulunan Genelullu Kuruluş Sayılan	Toplam Dernek Sayısı	Gençlik Demekleri Sayısı	Gençlik ve Spor Demekleri Sayısı	Proje Destek Tutarı Sayısı	Desteklenen Proje Sayıları	Desteklenen Proje Toplamı Bütçeleri	Genç Mutluluğu Akademi	Evilike Çabucuklari Gençlerde Akile Kurum Oranı	Suçla Sürüklenen Genç Oranı	İlaç Tükletimi	Genç Alınak Verme Oranı	İŞKUR Genç İlaç Yaratılma Oranı	İŞKUR Akil İşletirir İl Noluana Oranı	Sosyal Güvenlik Kurumundaki İşsizlerin Oranı	Genç Noluana Oranı
76,978	67,155	51,441	50,000	50,000	79,192	51,669	52,474	61,159	50,851	50,354	79,862	77,214	73,368	66,075	87,446	95,506	77,077	54,464	55,392	68,814	72,623	58,960
55,620	51,260	52,686	56,704	50,000	77,882	58,447	57,693	62,116	52,720	56,891	62,592	69,758	69,384	63,452	97,698	96,795	86,463	54,961	68,687	67,715	61,958	66,553
57,035	52,957	55,608	56,294	64,118	61,443	58,153	71,597	74,495	50,851	65,923	61,000	74,114	72,836	66,716	94,517	90,499	84,224	56,378	58,520	65,059	75,504	60,432
51,800	53,026	57,353	51,073	50,000	51,382	51,170	55,459	52,221	53,266	51,345	53,614	61,388	61,747	55,022	88,995	89,095	89,520	53,332	56,440	57,274	50,000	82,073
52,900	50,975	51,934	51,730	50,000	62,178	56,154	59,994	60,078	50,351	53,752	58,975	71,410	70,418	65,444	96,698	92,945	84,218	56,804	70,265	69,236	73,311	64,538
54,034	50,000	63,694	64,435	50,000	75,465	62,882	78,516	66,901	51,464	54,372	62,322	84,033	81,963	97,827	83,437	87,309	77,002	56,980	59,611	62,547	73,953	56,599
70,031	52,526	51,986	52,308	73,142	83,762	51,256	60,940	80,989	60,987	60,351	54,005	63,443	62,973	66,446	74,421	95,709	90,521	77,726	57,160	67,436	100,000	60,406
53,835	50,000	52,278	57,515	51,466	77,026	62,799	67,232	65,212	52,717	54,991	53,428	62,134	61,925	67,919	77,838	90,991	86,242	68,676	79,206	79,728	89,711	55,993
50,000	50,000	81,811	50,000	50,000	57,063	57,482	81,487	71,884	58,837	62,842	53,409	50,000	50,000	90,866	77,911	83,625	60,842	56,846	74,453	55,509	70,774	65,877
50,000	50,000	100,000	50,000	50,000	81,268	61,946	78,796	88,268	53,940	59,741	57,165	84,346	81,794	69,671	74,955	96,898	88,802	56,348	55,116	64,812	80,724	55,327
91,182	50,433	50,500	52,303	50,000	73,197	52,295	59,975	67,385	51,557	61,104	63,605	70,359	69,185	73,039	84,871	80,044	78,777	59,007	72,176	79,912	76,245	53,696
72,349	50,835	58,183	50,740	50,000	99,117	53,044	73,197	70,163	51,802	54,263	63,455	70,951	70,278	71,920	89,862	78,156	88,291	56,987	53,042	73,011	79,008	50,000
91,824	50,000	55,551	54,157	50,000	57,523	66,565	76,766	74,223	61,806	71,876	71,242	79,405	75,432	78,087	78,852	82,922	81,882	57,050	74,184	76,937	74,632	55,735
51,622	52,727	52,239	54,837	50,000	50,000	51,436	53,056	54,181	52,943	57,483	53,403	61,974	61,211	65,238	79,818	95,770	82,628	56,648	100,000	63,750	63,120	80,105
50,000	50,000	59,217	50,000	50,000	55,537	57,029	78,525	84,027	62,081	65,581	66,418	85,108	75,461	63,126	60,473	89,548	93,241	57,945	77,113	63,730	71,860	84,254
97,411	69,926	59,889	50,000	50,000	63,406	56,416	78,568	76,219	55,018	56,846	94,576	100,000	100,000	72,844	75,087	82,376	85,557	57,498	69,186	84,289	90,330	59,557
53,738	51,257	59,320	63,375	100,000	54,839	54,504	59,594	64,570	50,000	51,764	97,471	77,592	73,917	81,861	76,971	84,438	76,198	56,228	66,845	61,652	63,632	75,326
55,601	51,883	64,289	60,022	50,000	61,685	52,707	63,431	67,430	58,470	54,591	57,730	61,815	62,214	57,532	79,234	93,036	73,856	55,151	85,131	55,169	58,876	81,177
65,627	51,314	56,300	54,660	81,358	61,726	53,258	69,507	81,631	61,815	65,115	57,666	66,481	69,153	65,317	73,323	91,123	81,813	57,832	76,786	75,897	87,274	62,985
50,000	50,000	61,644	50,000	62,332	76,875	55,705	73,366	64,714	52,788	64,160	63,558	88,888	89,282	58,658	73,636	85,930	80,620	56,985	58,185	67,190	79,429	62,268
77,918	52,574	51,357	52,417	62,048	74,397	50,339	55,465	74,248	53,541	58,837	62,717	60,447	59,268	68,803	85,901	92,473	90,371	63,590	65,976	77,111	91,222	55,992
62,939	50,000	53,956	54,630	50,000	63,214	51,112	65,815	77,910	56,887	58,170	58,821	71,833	70,173	72,597	75,074	73,406	66,568	58,529	56,678	69,828	84,414	54,821
77,242	56,870	61,460	50,000	50,000	59,828	55,427	64,413	87,055	55,767	53,955	80,260	93,095	86,495	83,398	84,262	79,183	89,802	50,127	74,636	67,060	74,703	57,952
79,851	50,000	61,414	51,618	50,000	61,113	53,066	72,271	66,293	51,313	56,677	57,068	67,172	68,371	70,043	94,305	85,576	90,293	54,884	60,981	62,831	69,166	53,251
59,278	50,000	51,712	53,162	50,000	90,408	57,037	69,433	70,438	56,093	59,415	60,122	63,978	64,431	68,072	85,507	83,999	80,851	57,182	65,970	75,095	88,345	56,056
50,000	50,201	52,543	52,139	50,000	59,451	53,816	53,379	55,159	53,687	56,378	56,955	60,714	59,956	62,716	80,656	92,285	85,105	54,891	53,772	61,778	58,279	75,033
59,465	50,000	60,571	53,763	50,000	57,655	55,110	61,044	87,493	54,198	66,907	54,470	73,292	72,572	62,922	79,438	89,516	91,396	57,735	71,582	66,315	82,796	62,859
59,458	55,300	57,761	51,880	92,174	63,996	57,856	74,024	76,937	56,483	52,658	52,351	66,624	66,759	70,514	70,327	64,020	85,369	57,540	60,355	65,775	80,616	59,335
54,086	50,000	52,988	50,000	50,000	57,045	52,103	59,267	67,661	50,741	52,134	59,080	69,391	68,576	74,397	83,412	88,749	92,552	54,360	53,356	68,527	69,506	64,535
54,763	50,000	62,055	55,682	50,000	55,644	61,098	84,027	72,014	51,152	54,194	68,187	85,165	83,060	66,606	70,282	56,781	92,680	56,424	62,794	73,294	75,235	70,113
51,395	50,000	56,795	53,328	50,000	70,896	50,797	64,330	63,107	50,844	50,509	63,930	67,655	67,357	67,489	77,477	88,465	79,840	52,709	50,283	61,023	65,879	74,015
64,695	51,482	53,274	57,888	50,000	77,886	51,157	61,163	73,738	57,999	57,917	62,417	62,398	61,204	63,416	74,569	75,040	85,713	60,050	66,477	73,913	87,146	59,371
83,857	50,949	51,864	59,423	50,000	65,216	51,433	52,500	66,653	51,434	50,407	61,817	66,068	65,127	66,794	93,170	92,896	79,087	57,063	62,295	70,880	72,510	66,918
53,091	51,039	60,342	57,373	50,000	74,510	59,174	71,391	75,056	51,869	54,425	59,521	76,076	76,736	66,320	74,533	94,156	88,536	54,685	56,502	62,683	73,497	55,562
50,000	64,687	65,991	53,722	66,696	63,438	57,027	71,613	73,174	68,872	61,704	52,723	56,581	58,004	56,061	56,746	94,051	95,889	54,214	72,240	58,957	62,109	76,832
52,849	50,000	59,483	50,000	50,000	52,643	51,278	50,000	55,398	50,689	57,563	56,230	74,038	73,429	53,213	61,318	86,987	94,768	55,449	50,393	50,000	69,538	100,000
55,561	51,603	52,886	51,895	77,631	71,661	50,478	55,681	59,677	50,384	56,651	55,149	65,080	64,469	66,828	89,962	88,677	79,283	55,095	57,933	55,643	66,218	59,877
55,307	55,353	54,072	53,165	50,000	54,856	55,666	58,976	69,228	52,568	57,612	51,295	61,193	61,042	50,000	80,518	74,343	88,516	57,106	53,731	60,772	59,193	74,372
55,398	51,815	61,349	51,610	50,000	68,990	61,010	80,482	77,924	51,633	55,354	58,720	67,079	67,849	72,742	75,255	81,179	73,009	57,328	63,277	75,081	86,212	64,925
81,122	63,519	50,000	51,439	53,658	64,129	50,000	51,302	71,625	51,498	52,989	50,270	56,785	56,147	67,706	76,225	98,593	89,440	100,000	78,432	89,179	99,818	62,275

Eğitim ve Kültür																				
İller	Tiyatro Salon Sayısı	Tiyatro Gösterim Sayısı	Tiyatro Seyirci Sayısı	Sinema Salon Sayısı	Sinema Film Sayısı	Sinema Seyirci Sayısı	Toplam Kütüphane Sayısı	Toplam Üye Sayısı	Okunur Alan Kıt Sayısı	Toplam Kıt Sayısı	AMK Kullanıcı Sayısı	Müze Sayıları	Müze Eser Sayıları	Yurt Kapasitesinin İl Öğrencisi Gelen Öğrenci Sayısına Oran	KYGM Yurt Memnuniyet	Ortaöğretim Okullarına Oranları	Merkezi Yetiştirme Sanatları Başarı Oranları	İl Öğrencisi Gelen Üniversite Öğrencisi Sayısına Oran	Ortaöğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav Başarı Oranları	YKS'de İlk 500'deki Öğrenci Oranı
İzmir	79,890	69,271	65,623	84,679	83,581	87,811	52,943	58,885	53,288	51,563	51,749	63,058	63,395	50,550	70,809	87,812	85,784	77,378	89,504	84,008
Kahramanmaraş	55,708	51,857	53,423	59,415	58,899	63,227	53,786	57,225	53,601	53,191	51,800	54,779	55,154	51,334	86,091	80,693	77,090	62,668	78,714	70,679
Karabük	74,224	60,800	64,663	81,967	85,105	74,849	60,612	86,713	75,233	64,350	66,875	56,762	50,271	51,967	81,467	95,907	86,145	94,174	90,754	73,072
Karaman	69,474	54,067	56,644	61,421	56,073	57,295	59,891	77,305	66,953	65,263	57,825	57,247	61,525	51,704	88,042	91,630	85,703	87,789	83,600	65,038
Kars	59,851	51,662	51,874	52,167	52,801	52,845	58,444	63,926	55,838	62,129	61,564	60,999	55,111	51,897	63,403	68,643	65,658	83,856	70,387	52,876
Kastamonu	84,367	63,487	60,450	73,755	78,369	68,730	67,830	65,199	52,929	71,084	51,212	82,888	74,592	51,324	81,684	90,140	77,458	90,349	85,692	71,461
Kayseri	60,926	54,623	57,835	71,895	70,110	76,656	55,109	62,568	55,649	55,262	63,366	55,422	55,525	52,044	84,718	89,498	93,655	64,078	87,275	79,984
Kırıkkale	55,750	57,898	59,098	65,175	64,661	70,904	66,918	81,225	65,345	67,296	66,279	56,419	50,342	50,281	71,568	89,956	87,347	93,062	87,041	68,435
Kırklareli	75,167	75,108	65,707	89,852	83,978	76,592	63,478	71,536	61,037	63,242	58,367	61,239	54,316	51,203	86,597	85,554	76,641	96,841	90,520	79,849
Kırşehir	63,718	57,769	63,857	68,103	59,185	64,571	65,442	100,000	100,000	71,114	100,000	65,316	60,825	51,943	76,120	91,206	90,635	89,535	95,152	74,322
Kilis	60,247	53,210	53,156	68,029	57,519	52,660	56,367	91,878	64,019	58,173	65,796	61,441	51,477	54,426	70,556	79,397	77,256	85,364	69,977	66,970
Kocaeli	68,478	100,000	100,000	77,867	82,379	82,200	51,527	55,622	51,934	51,064	50,991	53,930	51,047	51,078	85,224	91,103	83,893	82,832	89,054	71,764
Konya	59,481	56,644	59,474	65,078	64,369	67,197	55,641	69,707	55,700	55,807	65,715	63,029	57,983	52,440	84,393	84,132	91,673	72,612	84,715	85,765
Kütahya	55,999	52,024	53,952	60,554	58,418	64,091	62,659	79,317	67,346	63,946	57,132	86,835	70,918	51,965	86,814	91,951	83,767	92,711	91,556	68,067
Malatya	69,044	60,046	62,495	68,616	68,321	74,899	59,650	62,818	55,165	57,272	52,647	68,900	55,953	52,504	72,832	92,238	86,328	68,041	88,487	68,465
Manisa	62,899	55,315	55,068	74,964	81,304	69,726	55,490	73,343	59,015	57,295	57,998	52,880	55,417	50,876	82,695	85,944	80,042	92,711	83,913	77,412
Mardin	50,000	50,000	50,000	58,627	59,204	58,615	52,131	61,552	54,110	51,946	53,916	53,650	59,079	50,998	57,803	67,645	69,128	73,034	61,826	57,876
Mersin	60,736	52,987	54,979	68,031	70,535	72,375	54,612	55,717	52,706	53,813	51,781	60,897	62,063	51,028	88,764	85,141	82,968	75,954	82,447	73,764
Muğla	74,706	65,232	70,741	97,093	93,168	88,745	55,413	62,125	57,775	58,755	55,762	77,584	71,713	50,000	92,775	86,437	80,057	96,186	100,000	74,275
Muş	62,899	51,399	53,468	54,255	54,200	55,178	55,181	72,083	54,352	56,524	57,380	50,000	50,000	52,096	62,934	50,000	75,099	72,274	65,970	55,195
Nevşehir	66,794	54,182	54,658	77,086	82,347	72,616	100,000	82,436	69,669	100,000	65,525	100,000	73,004	50,356	72,399	84,774	86,241	94,806	90,539	82,854
Niğde	54,367	52,315	52,961	59,605	57,370	59,955	65,750	70,195	58,794	61,887	55,081	54,876	61,295	52,221	82,984	79,328	89,688	84,309	83,307	72,198
Ordu	67,884	67,115	65,013	70,228	70,808	65,868	64,310	68,322	60,895	65,409	61,969	52,852	51,328	51,676	87,392	90,105	78,946	84,094	92,377	68,466
Osmaniye	59,696	51,869	51,724	59,951	59,130	74,719	55,195	80,797	60,950	55,537	55,640	64,434	50,852	51,440	90,751	81,965	86,051	77,026	83,053	66,280
Rize	65,480	62,186	58,089	84,047	70,351	74,464	68,792	71,527	54,793	69,588	52,586	67,284	51,327	51,687	80,997	100,000	76,949	87,661	98,280	67,855
Sakarya	61,489	53,916	54,362	78,156	83,358	89,131	53,325	61,096	52,902	52,649	52,002	53,665	50,681	51,153	88,150	88,546	80,458	84,915	87,177	69,733
Samsun	55,245	55,372	55,690	63,842	66,620	69,852	54,026	64,580	54,036	55,460	53,379	61,712	53,040	52,192	86,236	89,911	86,632	79,382	87,901	81,624
Siirt	50,000	50,000	50,000	58,256	54,820	52,648	54,396	67,467	59,422	53,441	57,729	50,000	50,000	51,484	52,529	63,128	69,347	71,651	58,796	57,372
Sinop	86,305	62,030	60,564	65,970	67,315	59,633	70,758	88,821	62,443	83,106	60,219	80,401	62,189	51,437	100,000	84,086	83,927	100,000	92,396	67,153
Sivas	59,917	58,185	60,712	68,540	69,511	64,816	65,641	89,708	64,605	69,759	72,888	58,304	54,245	50,267	76,301	88,661	82,696	74,832	81,841	66,841
Şanlıurfa	54,824	50,482	50,618	57,882	59,835	56,662	50,979	54,243	51,272	50,000	52,026	53,078	55,204	50,348	50,000	56,936	68,829	55,828	60,418	57,696
Şırnak	52,186	50,263	51,358	50,000	50,000	50,000	52,664	59,393	55,578	50,938	54,569	50,000	50,000	100,000	55,889	62,314	55,627	58,502	50,000	50,000
Tekirdağ	63,488	55,079	54,920	77,440	72,330	73,955	53,038	61,674	55,391	53,943	52,387	53,765	54,819	50,594	69,256	83,341	74,229	74,333	86,884	70,806
Tokat	55,701	53,572	53,399	81,347	79,230	71,932	59,248	99,468	65,497	61,656	59,335	62,730	65,052	51,996	86,850	83,926	81,895	79,958	83,268	75,003
Trabzon	80,343	74,862	74,420	78,601	75,922	77,586	58,870	61,298	52,856	58,945	54,807	64,519	51,336	51,752	81,792	94,187	88,390	83,361	96,833	77,984
Tunceli	68,370	61,510	63,878	58,080	57,076	52,808	79,828	71,784	60,841	80,854	55,327	70,510	50,000	50,916	55,780	82,848	75,374	93,510	99,355	61,665
Uşak	64,221	52,056	53,733	85,447	100,000	82,516	62,635	77,842	60,796	63,588	57,540	65,878	75,139	51,298	84,682	90,140	82,293	89,772	87,353	74,918
Van	52,290	51,518	53,001	57,556	53,928	63,907	52,291	60,218	54,448	50,398	52,396	52,557	56,199	53,030	59,501	62,256	72,410	62,615	64,738	58,643
Yalova	70,059	53,545	55,283	100,000	98,572	91,458	53,805	63,201	57,841	56,452	54,007	72,396	50,039	50,428	88,764	87,010	83,141	97,094	91,654	75,497
Yozgat	66,024	53,186	51,920	72,907	73,147	63,691	67,245	68,641	57,277	66,081	53,075	54,473	54,408	51,809	83,490	80,727	82,807	89,652	88,819	64,580
Zonguldak	82,410	63,981	63,176	87,066	84,542	80,277	54,435	66,200	56,020	57,591	53,246	57,237	54,024	51,225	79,335	90,736	76,794	91,015	93,628	61,536

Kurumsallaşma ve Sivil Toplum														Genç Mutluluğu				Demografi ve İstihdam				
Yeni Yaratılan Bağlı Kurumların Sayısı	STK'ara Akt. Kurumlar Ağı Kurumların Sayısı	Başlangıçta Bağlı Kurumların Sayısı	Diğer Kamu Kurumlarına Bağlı Kurumların Sayısı	Özel Kurumlar	Gönüllü Sayıları	İlk ve Ortaokul İlan Sayıları	İlk ve Ortaokul Gönüllü Kuruluş Sayıları	Toplam Demokratik Sayısı	Gençlik Dernekleri Sayısı	Gençlik ve Spor Dernekleri Sayısı	Proje Destek Talep Sayısı	Desteklenen Proje Sayıları	Desteklenen Proje Toplam Bütçeleri	Genç Mutluluğu Anketi	En İyi Çalışanlar İçerisinde Akt. Kurumların Oranı	Suçla Sıkıştırılan Gençlerin Oranı	İlaç Tedavisi	Genç Akademi Oranı	İşsiz Gençlerin Yaratılan Oranı	İŞKUR Açık İşlerin İl Nüfusuna Oranı	Sosyal Güvenlik Kurumundaki Akt. Çalışanların İl Nüfusuna Oranı	Genç Nüfus Oranı
57,136	50,654	51,663	50,580	55,207	66,225	51,177	56,174	69,901	52,237	53,744	52,430	60,605	60,156	66,562	79,322	80,743	87,713	65,085	64,066	82,599	89,736	54,242
54,274	75,148	54,104	61,470	50,000	76,112	52,310	56,482	59,284	51,939	54,242	55,703	64,649	64,131	68,844	92,506	100,000	76,527	54,318	66,339	66,675	69,643	63,091
50,000	50,000	61,446	58,114	50,000	69,448	55,044	86,972	100,000	55,486	59,607	74,782	83,478	83,736	71,719	67,475	82,135	89,546	56,828	61,420	82,452	80,084	69,542
59,721	51,634	53,676	52,899	50,000	56,031	100,000	66,403	67,812	51,764	69,314	79,787	85,884	87,408	87,403	88,527	66,624	60,623	57,236	84,744	70,258	81,293	63,202
53,688	53,720	52,634	52,200	50,000	57,437	52,297	59,442	60,816	51,785	58,741	54,655	69,449	69,449	80,563	75,463	87,857	75,072	55,636	63,887	54,789	61,547	74,799
53,676	50,000	52,624	50,000	50,000	64,596	54,198	65,716	75,065	52,668	52,594	90,141	88,771	81,645	70,866	78,475	87,910	58,350	55,817	64,410	64,370	78,465	55,172
100,000	55,808	50,972	63,013	50,000	100,000	56,661	56,784	61,809	51,540	55,257	54,625	61,505	60,673	70,255	87,606	85,725	86,275	58,056	64,277	73,108	77,979	60,617
50,000	50,000	60,834	52,568	50,000	61,587	56,834	74,654	88,709	100,000	100,000	65,720	77,243	78,471	62,022	90,116	70,578	81,999	55,415	54,955	75,174	73,461	63,910
76,383	51,267	62,753	61,239	90,336	59,202	56,736	64,868	72,457	53,192	52,906	59,237	65,899	64,234	66,710	75,571	50,000	89,389	57,816	63,023	73,056	87,660	56,547
65,408	50,000	63,048	74,506	50,000	68,096	72,653	86,843	67,587	56,835	57,644	70,491	87,917	88,722	75,961	77,058	83,915	91,224	56,736	56,362	67,279	69,179	62,289
57,673	60,320	56,175	59,153	50,000	53,239	89,455	66,486	75,171	52,785	73,260	60,021	58,092	59,842	72,857	91,616	88,350	87,502	56,682	63,680	60,087	75,192	71,825
92,827	60,191	52,284	57,073	51,763	70,530	50,884	60,261	76,599	51,116	53,053	53,093	59,728	58,254	68,832	81,715	98,017	84,593	63,612	70,229	96,536	96,732	60,240
59,831	50,000	53,724	59,446	50,000	76,768	50,671	56,295	67,553	53,898	54,648	61,260	66,703	65,494	74,995	91,048	97,105	83,473	55,972	67,892	61,998	76,625	63,872
81,443	56,796	53,348	59,376	50,000	60,705	53,594	64,238	81,762	52,989	57,639	72,526	71,317	71,061	79,380	80,224	82,105	65,920	57,417	58,965	69,984	75,522	59,529
57,923	50,000	52,173	50,000	50,000	90,961	54,623	62,190	68,644	51,533	58,043	65,962	75,066	73,318	69,557	82,006	91,679	93,160	56,306	65,788	71,046	74,978	61,218
67,386	52,273	57,081	56,337	50,000	72,746	52,166	61,973	64,688	83,183	68,609	65,910	82,596	81,288	67,152	90,892	87,824	84,949	58,807	71,904	69,937	83,323	55,319
56,119	50,000	54,794	51,460	50,000	63,487	53,785	55,608	57,538	51,629	52,299	60,181	71,942	70,756	66,288	85,865	95,530	83,693	55,686	76,979	58,976	61,188	76,838
58,770	50,246	51,305	51,308	50,000	72,477	51,613	58,332	63,701	52,652	53,789	100,000	79,288	77,226	68,422	87,307	89,420	81,105	57,849	62,075	66,253	75,679	57,407
80,834	58,294	53,467	62,873	50,000	70,905	52,587	72,395	68,912	52,611	60,824	58,837	69,511	69,489	66,054	78,568	87,820	77,129	59,896	85,452	78,567	89,363	50,355
78,977	50,000	55,794	50,000	50,000	51,416	51,549	51,360	57,520	51,461	51,969	67,903	72,920	70,511	58,584	86,312	98,056	100,000	55,150	66,809	65,378	54,186	80,111
79,342	51,409	64,256	100,000	50,000	68,857	56,691	79,709	66,792	52,028	53,582	53,811	54,421	54,361	100,000	92,486	82,443	84,007	57,741	60,382	62,358	81,504	61,100
56,540	50,000	55,168	57,801	50,000	55,922	52,282	71,624	61,776	51,978	56,288	64,822	84,488	83,323	73,492	90,992	89,032	81,601	55,133	61,699	65,049	72,477	65,768
63,391	50,000	54,457	52,282	50,000	81,571	68,227	65,779	71,634	53,934	53,078	80,082	80,263	78,818	64,480	89,148	91,271	87,143	50,000	71,843	61,606	68,854	53,163
57,260	50,000	53,658	58,660	50,000	62,458	51,428	59,677	64,139	52,928	56,001	62,918	80,628	79,765	65,964	100,000	89,443	80,164	56,327	60,619	65,095	64,314	59,385
53,864	50,000	63,091	50,000	70,676	80,617	99,050	86,520	86,382	51,870	55,298	89,686	90,750	86,289	66,878	73,639	94,041	85,775	54,825	52,145	67,851	80,028	58,299
85,641	100,000	55,909	59,529	56,576	71,409	51,530	57,327	78,162	67,841	66,258	60,112	66,849	66,289	71,610	82,422	90,141	85,946	59,145	74,886	84,249	82,435	61,347
82,401	52,971	61,571	55,856	60,508	84,103	56,825	62,540	72,431	54,276	57,616	62,333	66,568	65,742	74,628	85,653	84,935	86,014	57,840	58,602	75,732	72,713	58,399
55,622	67,013	54,353	51,677	72,563	51,742	52,659	53,835	53,096	50,340	50,269	73,830	64,823	61,618	68,268	75,197	89,331	97,762	55,302	74,166	56,660	62,211	85,509
56,796	56,856	85,592	54,053	50,000	75,366	60,004	83,049	80,063	97,686	87,862	68,207	78,671	76,249	76,580	80,916	85,360	87,951	56,545	62,015	66,627	70,509	51,570
66,709	53,745	55,956	55,536	64,902	60,248	54,377	67,168	65,866	50,674	52,078	57,399	77,411	75,670	70,309	81,746	81,916	86,385	52,964	64,244	64,151	71,927	65,790
82,511	51,562	53,942	51,231	52,761	62,430	56,822	53,536	50,986	51,373	51,093	58,637	62,517	62,076	67,180	91,722	97,015	74,793	50,780	82,268	54,731	52,815	73,500
53,274	51,101	53,720	52,929	50,000	52,004	53,288	55,350	50,000	51,386	51,239	66,688	77,619	75,846	69,240	69,615	88,362	95,096	55,965	57,464	57,228	61,993	91,953
58,837	51,698	53,844	56,777	50,000	61,232	52,142	64,083	64,826	50,305	50,000	50,000	57,989	58,259	69,536	78,380	85,224	84,738	61,317	67,850	82,936	96,910	57,999
94,825	50,000	60,737	50,000	50,000	75,456	78,212	87,622	62,017	50,516	54,680	63,067	72,511	70,351	71,299	84,129	86,028	50,000	57,491	67,388	65,672	65,558	59,184
59,738	50,000	62,336	59,679	50,000	88,399	52,213	63,647	82,390	51,571	54,692	65,080	72,251	71,048	77,253	80,088	97,026	86,129	54,715	52,988	75,172	77,118	58,939
77,511	82,375	98,249	50,000	50,000	56,574	57,769	100,000	69,069	50,000	63,810	94,181	93,521	96,461	57,965	50,000	87,812	91,519	56,917	50,000	78,271	90,702	67,113
60,649	54,774	55,665	54,234	50,000	55,630	55,704	65,107	75,092	53,435	55,637	61,577	68,717	70,134	66,710	84,703	75,415	83,996	57,770	68,743	100,000	86,092	58,829
60,290	59,227	55,453	63,809	50,000	59,996	54,471	56,583	53,863	50,311	50,832	53,422	60,852	60,632	66,418	85,579	98,273	96,079	55,667	72,161	52,752	56,390	81,193
50,000	50,000	58,255	67,917	50,000	61,943	56,737	66,955	84,390	51,817	62,485	75,516	86,962	83,823	72,604	76,315	90,350	87,754	58,106	76,827	80,964	94,883	56,866
55,999	65,129	60,019	53,578	50,000	74,419	54,442	76,884	62,830	51,814	55,337	63,767	81,635	80,446	57,632	96,863	92,902	89,130	54,946	55,026	63,911	68,916	61,451
54,854	51,632	64,452	54,342	62,987	65,995	59,296	70,544	77,088	53,817	56,309	52,442	65,357	63,870	76,768	82,793	89,437	81,566	55,175	62,864	61,439	73,480	53,011

ALT GÖSTERGELERE GÖRE İLLERE AİT HAM VERİLER

Tema	Gösterge	Alt Göstergeler	Veri Yılı	Adana	Adıyaman	Alyonkarahisar	Ağrı	Aksaray	Amasya	Ankara	Antalya	Ardahan	Artvin	Aydın	Balıkesir
Eğitim ve Kültür	Sinema ve Tiyatro	Tiyatro Salon Sayısı	2019	14	2	3	3	1	3	59	16	1	4	11	15
		Tiyatro Gösterim Sayısı	2019	1434	7	65	10	59	90	3904	880	3	24	261	148
		Tiyatro Seyirci Sayısı	2019	247151	2030	19005	3200	32295	32025	1024347	233384	250	7322	67181	30930
		Sinema Salon Sayısı	2019	44	8	17	5	8	10	228	118	0	5	32	42
		Sinema Film Sayısı	2019	937	201	419	173	134	203	5961	3083	0	138	617	969
		Sinema Seyirci Sayısı	2019	1252022	120926	287911	77179	130900	90521	5585141	2369476	0	68026	573210	872320
	Kütüphane	Toplam Kütüphane Sayısı	2019	22	12	16	9	8	7	47	17	6	9	20	23
		Toplam Üye Sayısı	2019	56088	52265	37059	25372	38797	38061	223158	87692	5705	12721	78507	52230
		Ödünç Alınan Kitap Sayısı	2019	140562	173058	155903	105099	92932	125645	769725	321617	13328	25955	404138	182308
		Toplam Kitap Sayısı	2019	359807	173746	293933	131337	144507	217827	745664	371844	65673	161421	362275	455637
		Aktif Kullanıcı Sayısı	2019	485859	385468	238748	362936	281719	167147	1066253	490678	38366	60982	620152	422085
	Müze	Müze Sayısı	2019	4	1	3	1	1	5	51	13	0	0	12	8
		Müze Eser Sayısı	2019	53107	31662	50593	0	16093	23497	360749	101994	0	0	11351	12984
	Yurt	İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısı	2018	4101	1864	5915	1438	2797	3660	23158	12326	729	2378	9440	7129
		Toplam Yurt Kapasitesi	2018	12036	9634	23730	6211	12601	7981	62665	27439	3402	3878	16908	16701
		KYGM Memnuniyeti	2019	0,5961	0,5642	0,6454	0,5867	0,6406	0,6574	0,6366	0,621	0,5874	0,6001	0,632	0,6046
	Okullaşma ve Başarı	Ortaöğretim Okullaşma Oranları	2019	83,57	84,42	82,91	59,59	81,85	95,15	93,58	89,77	83,35	94,63	87,84	89,35
		Merkezi Yerleştirme Sınavları Başarı Ortalaması Başarı Sırası	2018	629672	624787	639170	677746	605320	623933	574021	615708	728825	697903	618800	625738
		İldeki Üniversiteye Yerleşen Toplam Öğrenci Sayısı	2018	9430	3762	8014	2692	3834	4424	47470	18693	898	2797	10972	9217
		İldeki Üniversiteye Farklı İlden Yerleşen Öğrenci Sayısı	2018	4101	1864	5915	1438	2797	3660	23158	12326	729	2378	9440	7129
		YKS'de İlk 5000'deki Öğrenci Sayısı	2018	354	58	76	19	54	48	1548	393	5	8	155	188
		YKS'ye Giren Aday Sayısı	2018	68647	25866	16573	13704	10117	9783	161637	61702	3038	5112	24177	28615
		Orta Öğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav Ham Puan Ortalamaları	2019	33,27	33,53	33,69	23,96	34,56	36,95	39,38	38,47	27,58	38,71	36,66	39,11
		Yerel Yönetimlere Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	46	3	4	1	1	1	88	7	0	0	32	18
Kırsal Gelişim ve Sosyal Toplum	Gençlik Merkezleri	STK'lara Ait Kamuya Açık Merkezlerin Sayısı	2019	87	2	5	5	1	0	33	0	0	0	1	2
		Bakanlığımıza Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	4	2	4	5	1	4	13	6	3	7	1	8
		Diğer Kamu Kurumlarına Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	0	6	6	1	1	6	17	23	0	0	3	1
		Özel Merkezler	2019	0	0	3	0	0	0	38	1	0	0	0	0
	Gönüllülük	Gönüllü Sayıları	2019	2218	669	374	163	236	289	6442	2231	41	169	842	1629
		İllere Göre İlan Sayıları	2019	312	446	459	75	212	313	629	2290	61	144	189	254
		İllerde Bulunan Gönüllü Kuruluş Sayıları	2019	22	15	39	12	12	22	165	102	8	11	27	59
	Sivil Toplum	Toplam Dernek Sayısı	2020	2336	684	1250	319	412	450	11502	3133	154	411	1507	1838
		Gençlik Dernekleri Sayısı	2020	12	12	4	15	1	3	399	41	6	4	10	12
		Gençlik ve Spor Dernekleri Sayısı	2020	36	70	161	21	27	22	832	181	19	22	157	70
	Gençlik Projeleri	Proje Destek Talep Sayısı	2019	1653	256	247	125	130	117	1037	401	18	40	395	406
		Desteklenen Proje Sayıları	2019	44	10	13	6	7	8	56	21	0	4	15	16
		Desteklenen Proje Toplam Bütçeleri	2019	698950	181500	227750	114500	123500	139000	999750	381800	0	68500	261500	286500
Genç Nüfus	Yaşam Memnuniyeti	Genç Mutluluğu Araştırması	2020	50,10	48,30	50,54	42,50	49,67	71,93	50,35	51,37	67,14	52,57	54,89	54,12
	Aile Yaşamı	İlk Defa Evlenenlerin Sayısı (16-29)	2019	20301	7305	7467	6765	4659	2779	42373	18687	842	1196	8904	9927
	Dezavantajlı Gençler	Suçla Sürüklenen Genç Sayısı (0-17)	2017	2297	655	996	1271	528	475	4691	3019	193	107	2127	2289
	Genç Sağlığı	İlaç Tüketimi Toplam Kuru Sayısı (15-29)	2019	6946097	1591052	1842931	1458428	1117914	1012029	11019198	5487487	489889	332645	3011505	2229275
Demografi ve İstihdam	Göç	Net Göç	2019	-8610	-7202	-3188	-11816	-1983	-1484	57280	31646	-1864	-3273	4259	-1464
		İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı (15-24)	2019	9610	2278	2737	631	2558	1196	26144	20107	211	621	10580	5307
	İstihdam	İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı	2019	37816	6604	9935	2415	7191	4227	98211	48241	549	2462	28689	22292
		İŞKUR Açık İşlerin Sayısı	2019	47850	12761	13076	5769	9064	5274	113417	78933	889	3024	35102	31015
		SGK Aktif Çalışan Sayısı	2019	492260	107325	170045	62617	92891	76353	1944518	748235	20586	43900	262725	306033
	Nüfus	Genç Nüfus Sayısı 2019 (15-29)	2019	496634	155468	165597	161842	100429	72205	1279585	531619	23924	35773	226319	234586
Hesaplamaya Easa Diğer Veriler		Toplam Nüfus	2019	2237940	626465	729483	536199	416367	337800	5639076	2511700	97319	170875	1110972	1228620
		Toplam 15-29 Nüfus	2019	496634	155468	165597	161842	100429	72205	1279585	531619	23924	35773	226319	234586
		Toplam 15-24 Nüfus	2019	336222	108150	116324	113882	70702	48452	837494	347773	16274	23989	151876	158080
		15-29 Genç Nüfus Oranı	2019	22,19%	24,82%	22,70%	30,18%	24,12%	21,38%	22,69%	21,17%	24,58%	20,94%	20,37%	19,09%
		15-24 Genç Nüfus Oranı	2019	15,02%	17,26%	15,95%	21,24%	16,98%	14,34%	14,85%	13,85%	16,72%	14,04%	13,67%	12,87%
		Toplam 0-19 Nüfus	2019	733864	239042	217816	248964	137852	85436	1576478	711899	28136	38703	283076	281538
		Toplam 15-29 Nüfus	2018	499284	157463	165105	165603	99847	74054	1265928	512718	24836	37095	224124	237111
		Toplam 15-24 Nüfus	2018	339380	110629	115228	118265	69915	50023	828997	335350	17350	25193	150607	159845
		Toplam 0-19 Nüfus	2017	744689	241189	220496	258405	138322	87485	1549999	689878	29768	39829	283294	284413

Bartın	Batman	Bayburt	Bilecik	Bingöl	Bitlis	Bolu	Burdur	Bursa	Çanakkale	Çankırı	Çorum	Denizli	Diyarbakır	Düzce	Edirne	Elazığ
5	2	1	1	3	3	7	5	15	9	1	2	10	6	5	6	5
80	84	5	11	67	50	74	191	1450	47	55	92	418	442	57	43	175
17253	32608	1354	5910	26329	10188	16698	24436	284933	20903	12661	28621	153837	146156	15190	15508	46150
4	11	1	3	7	2	17	4	93	12	4	19	28	43	13	24	9
200	121	10	74	212	29	460	43	2244	249	138	385	600	1110	327	587	186
120000	76011	6800	18823	94326	35604	294099	43000	2494810	292524	59920	188058	838663	632922	329627	301196	284160
4	7	4	6	7	8	9	14	17	13	12	21	26	17	7	11	11
13285	34551	5937	21021	24144	29818	24621	25155	60290	33718	18733	48250	53024	119190	34519	36297	48218
55624	77077	19513	75454	88982	149087	103063	118737	170483	112306	77121	206132	184348	270078	96471	119945	139350
117281	117572	105521	168826	137827	148099	201266	243251	351179	222131	260552	361135	390539	196022	131592	276819	197067
50560	296062	48371	142717	223372	352030	131076	147473	680650	189111	161162	530171	335360	925707	224296	231720	658527
3	2	3	4	0	2	1	2	26	9	1	3	3	5	2	10	1
4071	8295	641	4501	0	6689	17135	68133	82421	42206	20061	32231	39125	35059	6566	31302	29894
2593	1117	2528	2403	2319	1528	4312	6320	8000	8258	1895	1963	6450	1657	4119	6175	3617
6294	3419	4735	4451	5491	3256	16212	7367	20378	17535	6340	8503	16975	8837	13206	10735	9824
0,6638	0,5669	0,5603	0,6196	0,5863	0,6125	0,6685	0,6721	0,6405	0,6173	0,61	0,6409	0,6401	0,5946	0,6574	0,6206	0,5581
95,93	74,89	88,97	90,08	78,74	65,6	99,44	89,32	89,03	89,96	82,57	91,56	89,81	71,45	88,87	85,52	89,48
645173	667068	634162	630846	641115	659368	620726	611362	602793	636293	652128	621805	587672	648872	656948	628328	629877
3066	2795	2981	2954	3549	2254	5377	7100	13876	9449	2265	2944	9910	5368	5146	7231	7096
2593	1117	2528	2608	2319	1528	4649	6320	8000	8062	1895	1963	6450	1657	4119	6175	3617
18	48	6	13	25	21	35	35	524	62	13	69	223	185	35	31	89
4620	27085	2536	5178	10214	9965	8022	6634	71134	11911	4080	15170	26564	64993	9245	8136	22644
35,39	27,2	35,8	38,29	32,18	27,84	38,63	38,39	38,33	40,65	37,51	37,3	40,62	27,07	35,57	38,39	35,89
6	1	0	8	1	2	4	0	62	5	4	11	7	0	3	3	2
0	5	0	10	1	2	1	0	17	0	3	0	0	1	0	5	0
1	2	1	2	3	6	2	3	5	2	2	5	2	6	4	3	2
1	5	0	0	6	6	2	0	9	3	0	1	4	6	2	1	0
0	0	0	0	5	0	3	1	10	0	0	0	0	0	0	5	0
74	150	40	123	112	238	171	264	2503	279	88	238	1288	980	165	238	244
232	99	63	108	122	101	86	124	122	50	80	117	528	652	163	247	110
12	9	8	15	9	16	16	16	48	20	7	26	47	26	12	24	16
337	422	186	395	340	473	655	331	5199	1022	459	691	1566	1304	928	760	810
14	15	9	7	0	25	25	5	65	22	7	4	38	51	11	17	3
55	87	25	22	12	33	69	55	364	59	12	47	131	205	95	19	25
104	135	53	234	393	122	87	110	1073	144	144	119	309	535	79	60	186
4	7	3	8	7	4	4	8	22	8	6	6	10	17	7	5	9
64000	121250	40250	148000	112250	76500	86000	149500	361050	136750	94000	118750	191000	292250	125500	93250	159500
58,36	49,52	48,07	54,75	60,95	44,23	49,58	45,00	51,97	54,58	62,01	52,83	51,47	47,79	47,93	53,15	55,82
1494	6524	651	1647	2699	3742	2420	2063	25845	3771	1667	4826	8729	17950	3333	2834	5485
316	823	118	388	627	584	337	390	3359	1117	368	868	1813	3014	530	1073	918
504131	2112980	197493	520753	1117309	1588403	901549	794283	5609058	2047065	380576	934027	2742021	5252260	762690	985884	1111953
-1285	-2423	1249	-17	-3613	-6665	929	-1469	17240	2905	-20894	-7419	-911	-7401	656	103	-8905
1486	3423	353	2025	1027	1124	2898	1045	18878	2225	1097	1971	6012	5138	1925	1458	2252
3885	6125	877	5813	3090	2458	7240	3825	57833	8463	2845	6743	18420	21139	5278	5062	9375
5721	10177	1417	7817	4138	3071	8820	5385	88681	12098	3870	8427	28173	26179	7483	7692	12482
45424	107502	18367	65987	50074	54745	90660	67971	931480	148412	44924	108399	302524	271427	104458	106133	121616
41784	179571	26248	49147	77928	103994	74553	63191	646835	112554	42766	107328	219756	487367	92315	92388	142567
198249	608659	84843	219427	279812	348115	316126	270796	3056120	542157	195789	530864	1037208	1756353	392166	413903	591098
41784	179571	26248	49147	77928	103994	74553	63191	646835	112554	42766	107328	219756	487367	92315	92388	142567
29147	123111	19197	32927	51401	70950	52585	44519	419397	77620	29568	73944	148914	328391	62529	64444	99341
21,08%	29,50%	30,94%	22,40%	27,85%	29,87%	23,58%	23,34%	21,17%	20,76%	21,84%	20,22%	21,19%	27,75%	23,54%	22,32%	24,12%
14,70%	20,23%	22,63%	15,01%	18,37%	20,38%	16,63%	16,44%	13,72%	14,32%	15,10%	13,93%	14,36%	18,70%	15,94%	15,57%	16,81%
46788	272945	24599	56585	98895	150929	79228	64645	865402	119821	48010	140060	279615	754705	111349	87532	179117
42284	178261	23690	54551	80549	106822	74315	63025	637356	116357	47903	109932	220001	488595	92154	92031	145423
29401	123822	17528	37914	53815	73478	52503	44610	413828	81244	33377	76218	149639	332353	62723	64143	102277
47273	273513	24640	56718	100304	154037	77679	66963	849904	118742	47458	146486	284323	752331	110457	88735	182949

ALT GÖSTERGELERE GÖRE İLLERE AİT HAM VERİLER (DEVAM)

Tema	Gösterge	Alt Göstergeler	Veri Yılı	Erzincan	Erzurum	Eskişehir	Gaziantep	Giresun	Gümüşhane	Hakkari	Hatay	Iğdır	İsparta	İstanbul
Eğitim ve Kültür	Sinema ve Tiyatro	Tiyatro Salon Sayısı	2019	2	7	15	7	1	6	0	12	1	3	214
		Tiyatro Gösterim Sayısı	2019	38	429	812	132	106	39	0	344	17	29	13535
		Tiyatro Seyirci Sayısı	2019	10570	94307	230273	57002	14076	7448	0	55215	5427	6284	2844748
		Sinema Salon Sayısı	2019	5	29	30	38	14	2	0	35	1	15	894
		Sinema Film Sayısı	2019	135	629	979	864	470	53	0	1099	40	329	21072
		Sinema Seyirci Sayısı	2019	141055	397446	1065550	1168922	92159	29041	0	825164	16875	257520	16665033
	Kütüphane	Toplam Kütüphane Sayısı	2019	14	23	11	13	17	9	4	19	3	29	39
		Toplam Üye Sayısı	2019	23712	46833	57415	95447	40490	15163	16290	88345	14221	58604	212700
		Ödünç Alınan Kitap Sayısı	2019	74926	139668	165416	136528	108795	46030	51774	273479	143863	238861	582945
		Toplam Kitap Sayısı	2019	177846	373296	267868	220064	308181	146318	84330	316541	87525	550411	1557720
		Aktif Kullanıcı Sayısı	2019	157607	531978	183915	414848	345177	88465	146629	547866	204498	780787	1588321
	Müze	Müze Sayısı	2019	2	4	10	14	1	1	1	4	0	3	75
		Müze Eser Sayısı	2019	925	20552	21886	116267	11275	1190	0	38284	0	52490	985078
	Yurt	İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısı	2018	3564	6566	9601	4252	4680	3736	396	3191	1483	11127	48853
		Yurtlari Kapasitesi	2018	11495	26839	13754	17209	12796	5147	886	10323	2212	21985	99284
		KYGM Memnuniyeti	2019	0,6168	0,5938	0,6468	0,5897	0,6232	0,5982	0,587	0,6207	0,6373	0,6273	0,6304
	Okullaşma ve Başarı	Ortaöğretim Okullaşma Oranları	2019	91,4	77,15	94,19	79,36	92,88	63,28	71,09	85,21	75,91	95,27	89,24
		Merkezi Yerleştirme Sınavları Başarı Ortalama Başarı Sırası	2018	634732	620798	587938	657284	651979	637341	730388	640284	687782	613835	633500
		İldeki Üniversiteye Yerleşen Toplam Öğrenci Sayısı	2018	4730	11320	11594	10075	6045	4185	694	6169	1952	13264	135399
		İldeki Üniversiteye Farklı İlden Yerleşen Öğrenci Sayısı	2018	3564	6566	9601	4252	4680	3736	396	3191	1483	11127	48853
		YKS’de İlk 5000’deki Öğrenci Sayısı	2018	30	81	162	196	33	6	10	189	8	74	2427
		YKS’ye Giren Aday Sayısı	2018	7581	24781	24033	57946	13091	3764	11722	45512	6281	12488	390844
		Orta Öğretim Kurumlarına İlgili Merkezi Sınav Ham Puan Ortalamaları	2019	39,76	34,51	40,81	30,94	43,3	36,29	20,52	33,4	28,55	39,27	36,91
Kurumsallaşma ve Sivil Toplum	Gençlik Merkezleri	Yerel Yönetimlere Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	1	1	10	60	1	0	1	7	1	2	387
		STKlara Ait Kamuya Açık Merkezlerin Sayısı	2019	0	0	3	5	1	7	0	6	3	2	500
		Bakanlığımıza Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	3	6	3	5	4	3	4	5	1	5	9
		Diğer Kamu Kurumlarına Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	2	4	9	28	4	1	0	4	1	1	30
	Gönüllülük	Özel Merkezler	2019	0	0	0	0	0	1	0	13	0	0	17
		Gönüllü Sayıları	2019	94	717	853	1408	366	117	119	1294	79	345	9390
		İllere Göre İlan Sayıları	2019	229	71	91	284	293	112	51	86	107	401	277
	Sivil Toplum	İllerde Bulunan Gönüllü Kuruluş Sayıları	2019	22	34	26	23	22	11	2	28	6	35	118
		Toplam Dernek Sayısı	2020	373	870	1487	2731	781	271	212	1579	289	839	24356
		Gençlik Dernekleri Sayısı	2020	2	5	45	21	5	25	2	4	4	5	154
		Gençlik ve Spor Dernekleri Sayısı	2020	18	17	101	39	29	34	50	160	27	39	814
	Gençlik Projeleri	Proje Destek Talep Sayısı	2019	134	371	323	811	127	32	105	338	30	137	1618
		Desteklenen Proje Sayıları	2019	7	12	8	27	8	1	8	18	2	6	80
		Desteklenen Proje Toplam Bütçeleri	2019	121750	218250	133750	470250	151750	22500	144250	319500	36500	116000	1340850
Genç Multiplüğü	Yaşam Memnuniyeti	Genç Multiplüğü Araştırması	2020	50,46	51,07	48,27	50,59	50,27	43,21	41,26	50,62	39,05	54,68	51,22
	Altle Yaşamı	İlk Defa Evlenenlerin Sayısı (16-29)	2019	1874	7294	6581	22860	3127	1054	2587	15537	2017	3627	123830
	Dezavantajlı Gençler	Suçla Süretilenen Genç Sayısı (0-17)	2017	925	1419	1923	3250	375	169	639	2943	731	832	9753
	Genç Sağlığı	İlaç Tüketimi Toplam Kutu Sayısı (15-29)	2019	473776	2689451	2087863	6804303	886314	301774	706776	4804614	516642	1684709	32754202
Demografik ve İktisadi	Göç	Net Göç	2019	-3059	-13582	7214	-1249	-7985	-9319	-5821	-6823	-1127	-497	120371
		İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı (15-24)	2019	1528	1898	6147	12428	1409	535	152	2850	487	3159	145639
	İstihdam	İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı	2019	5015	8658	18636	41251	5384	1449	691	10498	2006	10257	353908
		İŞKUR Açık İşlerin Sayısı	2019	5987	10829	23140	48180	7057	2025	1142	15080	2788	12079	622715
		SGK Aktif Çalışan Sayısı	2019	54432	144184	253996	454118	100418	28299	57854	310710	31653	125441	5338602
	Nüfus	Genç Nüfus Sayısı 2019 (15-29)	2019	61146	208782	198206	516162	94239	46676	102229	366643	54887	107909	3621848
Hesaplamaya Esas Diğer Veriler	Toplam Nüfus		2019	234747	762062	887475	2069364	448400	164521	280991	1628894	199442	444914	15519267
	Toplam 15-29 Nüfus		2019	61146	208782	198206	516162	94239	46676	102229	366643	54887	107909	3621848
	Toplam 15-24 Nüfus		2019	41828	149949	132138	356018	65041	32332	67129	256390	37985	78607	2307379
	15-29 Genç Nüfus Oranı		2019	26,05%	27,40%	22,33%	24,94%	21,02%	28,37%	36,38%	22,51%	27,52%	24,25%	23,34%
	15-24 Genç Nüfus Oranı		2019	17,82%	19,68%	14,89%	17,20%	14,51%	19,65%	23,89%	15,74%	19,05%	17,67%	14,87%
	Toplam 0-19 Nüfus		2019	63314	269210	216558	855161	103688	42876	112458	589588	78712	116027	4452531
	Toplam 15-29 Nüfus		2018	63533	212578	197516	509619	96184	46225	109305	365113	55489	107912	3531897
	Toplam 15-24 Nüfus		2018	44916	152740	132447	352595	67460	32516	72841	255617	39121	79092	2260460
Toplam 0-19 Nüfus		2017	65310	278300	215114	848262	108041	48275	115725	584132	79988	115823	4429991	

İzmir	Kahramanmaraş	Karabük	Karaman	Kars	Kastamonu	Kayseri	Kilis	Kırkkale	Kırklareli	Kırşehir	Kocaeli	Konya	Kütahya	Malatya	Manisa	Mardin	Mersin
69	4	4	3	2	7	9	1	1	5	2	21	13	2	9	10	0	11
1846	54	74	26	14	114	158	13	57	207	47	2358	378	28	197	171	0	127
383871	22227	20497	9467	3009	22307	62040	2530	14487	31976	18940	549397	118983	12880	56248	41075	0	51552
182	15	12	4	1	11	41	4	6	18	6	72	47	8	20	44	12	42
4226	340	316	51	31	315	903	40	139	368	73	2006	1074	153	472	1323	307	1147
3965252	366575	148256	44369	19500	170640	900864	9100	142065	231056	85000	1510119	921845	196007	478412	682381	173519	988865
38	14	8	7	8	16	21	3	13	12	10	12	38	19	21	21	8	24
170774	39652	29479	23240	15273	21684	69849	19010	29140	27234	38051	58155	156346	56482	40285	115869	39192	55302
499932	140568	155974	109948	49693	40242	238829	52076	112213	107002	293244	161690	381476	256779	126733	357900	112141	185622
505686	212560	145431	142961	155480	250376	338123	54759	179704	163593	179438	219612	601444	286686	243145	399805	146166	343747
932301	250093	291811	151848	238905	68040	1339204	157581	321674	229376	796607	322883	2457409	321755	216480	879512	294549	396655
27	3	1	1	2	6	4	1	1	2	2	4	16	11	8	2	2	10
259368	30298	375	14892	8704	42014	38169	1209	499	7193	13237	9982	91808	58500	23598	35228	46592	103673
19991	3047	6100	2834	2795	4379	5154	1281	5568	4308	2861	10076	13255	6390	3607	7816	1471	5934
34187	8120	20960	8830	9366	11614	18192	8240	7696	10794	9746	23703	53185	21939	14756	16465	3318	13599
0,6001	0,6424	0,6296	0,6478	0,5796	0,6302	0,6386	0,5994	0,6022	0,6438	0,6148	0,64	0,6377	0,6444	0,6057	0,633	0,5641	0,6498
89,37	83,16	96,43	92,7	72,65	91,4	90,84	82,03	91,24	87,4	92,33	92,24	86,16	92,98	93,23	87,74	71,78	87,04
618480	645669	617351	618732	681419	644517	593864	645148	613591	647073	603310	624394	600061	624786	616779	636435	670569	627287
31588	6643	7334	3748	3939	5568	10842	1761	6802	4990	3683	14447	22995	7846	6906	9597	2530	9633
19991	3047	6100	2834	2795	4379	5154	1281	5568	4308	2861	10076	13255	6390	3607	7816	1471	5934
648	163	35	28	9	38	261	15	38	46	37	224	414	54	132	174	57	256
96575	37733	7370	8463	7980	8520	43586	4104	9700	7713	7440	49618	58934	14020	33648	31481	28156	52535
38,31	32,79	38,95	35,29	28,53	36,36	37,17	28,32	37,05	38,83	41,2	38,08	35,86	39,36	37,79	35,45	24,15	34,7
22	4	0	2	1	1	55	1	0	7	3	65	18	14	5	18	5	12
6	70	0	1	3	0	19	4	0	1	0	46	0	9	0	7	0	1
8	5	3	1	1	1	2	1	3	4	3	5	9	2	2	9	5	3
3	18	3	1	1	0	24	2	1	5	8	18	29	7	0	11	2	3
6	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	1	0	0	0	0	0	0
2562	1113	209	95	139	210	2260	47	154	153	175	1498	2221	281	1090	1105	598	1447
418	229	112	995	66	116	730	498	158	178	429	163	159	164	295	239	316	243
73	23	25	11	9	14	28	7	18	13	22	54	44	21	26	42	18	41
6476	1096	744	349	293	661	1515	249	687	583	332	3553	3047	1204	1136	1759	723	2156
57	15	10	3	4	6	14	3	96	7	11	14	59	11	8	284	11	30
241	81	39	70	44	16	114	53	199	17	28	101	171	64	95	340	44	108
590	266	182	199	69	343	279	53	132	102	137	319	809	339	363	594	336	2108
31	13	7	7	5	10	12	1	6	4	7	14	29	9	15	32	17	38
549250	232000	130500	135000	92500	151000	205950	22500	116000	66250	132250	219750	497650	164500	258150	568250	297500	653500
50,43	52,00	53,98	64,76	60,06	53,39	52,97	54,76	47,31	50,54	56,90	51,99	56,23	59,25	52,49	50,84	50,25	51,71
32357	11965	1861	2488	2664	2815	13127	1646	2873	2612	1967	16560	22945	4743	6918	12946	9504	16258
7948	778	425	872	572	468	2687	267	804	1261	426	1383	1904	1005	1062	2064	1143	2746
8740464	3872505	578129	1232225	1167758	1701244	3302893	372703	813046	700454	472409	4854351	6095320	2392239	1388958	3268600	2699068	4932205
21475	-9024	-1914	-757	-5289	-4778	1566	-2328	-5917	884	-2175	17302	-4338	-244	-3392	3693	-5149	977
40159	6065	1822	1834	565	1285	7618	298	1599	2058	916	23379	7159	2587	4737	7293	2216	9035
128150	18440	6170	4034	1810	4070	24198	959	6367	6720	3513	65767	21086	9288	14569	19876	5618	30139
148786	22404	8431	5752	2418	6560	35654	1902	7708	9149	4851	91592	33725	13009	18752	32291	10339	35011
1301506	238175	63106	65728	48361	93565	343959	33012	63335	104407	49621	644356	531792	135073	184601	387185	140755	430481
897919	272598	64227	59921	78967	79227	320387	37959	67650	77278	56708	442052	533309	129686	183817	301555	237988	398534
4367251	1154102	248458	253279	285410	379405	1407409	142490	283017	361836	242938	1953035	2232374	579257	800165	1440611	838778	1840425
897919	272598	64227	59921	78967	79227	320387	37959	67650	77278	56708	442052	533309	129686	183817	301555	237988	398534
575185	191867	47110	42293	54891	55479	221383	26631	48744	51705	40077	284640	373837	87196	128673	200228	162599	269729
20,56%	23,62%	25,85%	23,66%	27,67%	20,88%	22,76%	26,64%	23,90%	21,36%	23,34%	22,63%	23,89%	22,39%	22,97%	20,93%	28,37%	21,65%
13,17%	16,62%	18,96%	16,70%	19,23%	14,62%	15,73%	18,69%	17,22%	14,29%	16,50%	14,57%	16,75%	15,05%	16,08%	13,90%	19,39%	14,66%
1083493	426109	59940	76264	104097	86846	453297	53746	76437	77425	67203	595760	719363	142036	249219	388666	371274	567085
902508	269956	64052	59759	81924	80704	319971	38862	69974	79129	56981	437916	528651	127854	185535	303550	238245	397044
581396	190121	47612	42046	58073	55975	221041	27533	50463	53272	40240	282320	371374	86331	130561	202836	165188	269931
1087563	432475	61507	76847	108481	89011	456756	52028	78700	78308	66555	584447	724720	145265	254101	390750	371361	569045

ALT GÖSTERGELERE GÖRE İLLERE AİT HAM VERİLER (DEVAM)

Tema	Gösterge	Alt Göstergeler	Veri Yılı	Muğla	Muş	Nevşehir	Niğde	Ordu	Osmaniye	Rize	Sakarya	Samsun	Şanlıurfa	Siirt
Eğitim ve Kültür	Sinema ve Tiyatro	Tiyatro Salon Sayısı	2019	12	4	3	1	7	3	3	7	4	7	0
		Tiyatro Gösterim Sayısı	2019	307	18	31	22	278	24	98	99	170	29	0
		Tiyatro Seyirci Sayısı	2019	114722	7976	7940	6045	63705	5227	15619	25270	43169	7212	0
		Sinema Salon Sayısı	2019	52	3	11	5	18	7	15	39	24	26	5
		Sinema Film Sayısı	2019	1143	71	315	92	444	154	215	1108	691	778	70
		Sinema Seyirci Sayısı	2019	914693	50828	164556	86746	287382	319790	201618	967504	642849	331738	21000
	Kütüphane	Toplam Kütüphane Sayısı	2019	13	8	38	16	25	8	16	11	16	12	6
		Toplam Üye Sayısı	2019	47549	31408	32247	25920	49836	54812	25823	46771	74685	53568	21017
		Ödünç Alınan Kitap Sayısı	2019	215719	56975	150785	88270	220533	158226	51368	108574	177953	139596	85193
		Toplam Kitap Sayısı	2019	287176	147536	486894	172496	366209	131410	223219	167704	320854	200509	84237
		Aktif Kullanıcı Sayısı	2019	460520	233510	329891	154284	650688	248202	91518	236344	427543	479199	195981
	Müze	Müze Sayısı	2019	12	0	8	1	1	4	3	2	8	4	0
		Müze Eser Sayısı	2019	88459	0	34469	21693	4361	2211	2157	3480	19444	63343	0
	Yurt	İl Dışından Şehre Gelen Öğrenci Sayısı	2018	7985	984	5246	3303	2633	1275	2651	9178	5996	1950	1707
		Toplam Yurt Kapasitesi	2018	8299	3536	7725	12374	8113	3562	8204	22431	22247	2853	4861
		KYGM Memnuniyeti	2019	0,6609	0,5783	0,6045	0,6338	0,646	0,6553	0,6283	0,6481	0,6428	0,5425	0,5495
	Okullaşma ve Başarı	Ortaöğretim Okullaşma Oranları	2019	88,17	56,39	86,72	81,97	91,37	84,27	100	90,01	91,2	62,44	67,84
		Merkezi Yerleştirme Sınavları Başarı Ortalama Başarı Sırası	2018	636388	651895	617051	606271	639864	617645	646108	635134	615828	671502	669884
		İldeki Üniversiteye Yerleşen Toplam Öğrenci Sayısı	2018	9333	1719	6251	4620	3696	2028	3513	12710	9132	5163	3021
		İldeki Üniversiteye Farklı İlden Yerleşen Öğrenci Sayısı	2018	7985	984	5246	3303	2633	1275	2651	9178	5996	1950	1707
		YKS’de İlk 5000’deki Öğrenci Sayısı	2018	109	16	50	45	82	67	41	105	239	108	22
		YKS’ye Giren Aday Sayısı	2018	21955	10365	7689	9799	20902	18974	10751	25299	38044	54215	11375
		Orta Öğretim Kurumlarına İlişkin Merkezi Sınav Ham Puan Ortalamaları	2019	43,68	26,27	38,84	35,14	39,78	35,01	42,8	37,12	37,49	23,43	22,6
Kurumallaşma ve Sivil Toplum	Gençlik Merkezleri	Yerel Yönetimlere Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	20	12	7	2	7	3	1	29	33	63	2
		STKlara Ait Kamuya Açık Merkezlerin Sayısı	2019	16	0	1	0	0	0	0	121	9	9	18
		Bakanlığımıza Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	3	3	4	2	3	2	4	6	14	10	2
		Diğer Kamu Kurumlarına Bağlı Merkezlerin Sayısı	2019	14	0	20	4	2	6	0	13	10	4	1
		Özel Merkezler	2019	0	0	0	0	0	0	2	2	4	2	3
	Gönüllülük	Gönüllü Sayıları	2019	649	122	221	140	725	287	350	829	1506	1344	109
		İllere Göre İlan Sayıları	2019	176	71	159	74	929	66	1228	138	692	1316	99
		İllerde Bulunan Gönüllü Kuruluş Sayıları	2019	46	4	22	21	27	14	29	22	43	31	6
	Sivil Toplum	Toplam Dernek Sayısı	2020	1409	352	402	390	1184	643	793	1954	2171	1105	211
		Gençlik Dernekleri Sayısı	2020	14	5	4	5	17	10	4	120	36	22	1
		Gençlik ve Spor Dernekleri Sayısı	2020	128	20	18	37	35	48	27	235	146	65	7
	Gençlik Projeleri	Proje Destek Talep Sayısı	2019	242	261	55	166	510	202	323	333	481	712	284
		Desteklenen Proje Sayıları	2019	12	9	1	10	15	12	10	13	16	23	5
		Desteklenen Proje Toplam Bütçeleri	2019	221750	149000	18250	178750	264250	215750	164750	232500	281250	410500	72500
Genç Mutluluğu	Yaşam Memnuniyeti	Genç Mutluluğu Araştırması	2020	50,08	44,95	73,42	55,20	49,00	50,02	50,65	53,90	55,98	50,86	51,61
	Aile Yaşamı	İlk Defa Evlenenlerin Sayısı (16-29)	2019	6723	4849	3049	3829	6378	5820	2461	8978	11809	24510	3479
	Dezavantajlı Gençler	Suçla Sürüklenen Genç Sayısı (0-17)	2017	1231	454	594	585	865	916	310	1368	2301	2677	747
Demografi ve İstihdam	Genç Sağlığı	İlaç Tüketimi Toplam Kutu Sayısı (15-29)	2019	2638368	581603	779321	1084609	1516726	1534703	792135	2474334	3089023	8409389	592303
	Göç	Net Göç	2019	6777	-6667	672	-6714	-21254	-3333	-7588	4650	953	-19044	-6236
		İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı (15-24)	2019	9693	1637	1039	1577	3322	2123	1220	10761	8086	3957	985
		İŞKUR Genç İşe Yerleştirme Sayısı	2019	21096	4929	3605	5306	9064	7325	5260	27785	29292	9040	2576
		İŞKUR Açık İşlerin Sayısı	2019	29846	7448	4678	6501	11122	9675	7034	36643	37420	17457	3367
		SGK Aktif Çalışan Sayısı	2019	291319	55545	78925	79575	152932	98090	87085	272562	297182	268778	56964
	Nüfus	Genç Nüfus Sayısı 2019 (15-29)	2019	188922	120618	69484	89066	152250	120350	75379	236993	296646	564415	103613
Hesaplamaya Esas Diğer Veriler	Toplam Nüfus		2019	983142	408809	303010	362861	754198	538759	343212	1029650	1348542	2073614	330280
	Toplam 15-29 Nüfus		2019	188922	120618	69484	89066	152250	120350	75379	236993	296646	564415	103613
	Toplam 15-24 Nüfus		2019	123543	84368	49093	64036	103851	84332	51283	161266	202756	392480	73221
	15-29 Genç Nüfus Oranı		2019	19,22%	29,50%	22,93%	24,55%	20,19%	22,34%	21,96%	23,02%	22,00%	27,22%	31,37%
	15-24 Genç Nüfus Oranı		2019	12,57%	20,64%	16,20%	17,65%	13,77%	15,65%	14,94%	15,66%	15,04%	18,93%	22,17%
	Toplam 0-19 Nüfus		2019	236011	188046	86766	116058	194241	188420	87044	300610	372397	1031619	150426
	Toplam 15-29 Nüfus		2018	187828	121461	67310	89870	160192	121002	76750	233049	296872	558249	105890
	Toplam 15-24 Nüfus		2018	123636	85595	47409	64946	109888	84848	52694	158707	203789	390718	75390
	Toplam 0-19 Nüfus		2017	232991	192764	87075	118501	201347	190072	88476	296149	376669	1009133	153981

Sinop	Şirnak	Sivas	Tekirdağ	Tokat	Trabzon	Tunceli	Uşak	Van	Yalova	Yozgat	Zonguldak
4	1	4	8	2	14	1	3	2	3	4	10
55	5	137	125	52	476	26	18	55	22	33	179
12971	4045	38507	29212	11718	111143	6610	7781	19196	8054	4550	44184
4	0	17	37	25	30	1	17	15	17	13	26
104	0	429	722	559	652	21	575	187	396	315	581
50484	0	227324	607116	322703	535891	5709	289294	379626	269764	138470	433359
10	7	28	10	15	19	7	12	12	3	19	7
27209	21478	81281	49684	95042	37212	6432	34565	48781	13939	28216	35770
71716	88993	242280	172732	245118	84425	24647	107479	160972	59876	87511	106323
203975	85419	468141	202970	260073	277333	94437	177488	138625	70602	242222	163845
164026	207955	994534	268043	426140	329863	37315	215411	289388	96727	125386	183920
3	0	3	2	4	6	1	3	2	3	1	2
11264	0	14360	23975	44289	5169	0	44482	45406	49	9229	10414
2341	289	5542	3323	3877	6833	959	4507	2146	2644	3098	5419
6531	17909	7561	5858	13461	21688	2067	11811	10154	4126	10051	13724
0,6809	0,5588	0,6153	0,5958	0,6445	0,6305	0,5585	0,6385	0,5688	0,6498	0,6352	0,6237
86,12	67,13	90,11	85,47	85,98	94,93	85,04	91,4	67,08	88,67	83,19	91,92
624288	712791	628137	654615	630640	610328	651036	629398	660303	626746	627789	646595
2599	706	9195	5568	5844	9710	1164	5781	4685	3052	3981	6822
2341	289	5542	3323	3877	6833	959	4507	2146	2644	3098	5419
17	9	74	98	88	138	7	48	80	33	37	41
4610	14700	20376	22567	17271	24513	2589	9449	37004	6366	11468	15295
39,79	18,1	34,39	36,97	35,12	42,06	43,35	37,21	25,64	39,41	37,96	40,42
1	2	9	7	21	6	2	3	12	0	2	2
3	2	6	4	0	0	7	4	32	0	15	2
6	3	4	4	6	9	4	2	8	2	4	7
1	3	5	9	0	10	0	2	27	6	2	3
0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2
171	193	331	515	546	1007	35	126	706	135	376	339
145	207	239	181	1283	145	56	161	528	134	150	378
15	13	30	37	54	28	11	14	29	11	28	27
435	256	818	1296	666	1707	122	646	770	599	475	1099
58	7	3	2	2	8	0	8	3	3	5	13
96	22	27	12	44	58	18	31	34	45	35	50
94	364	179	97	231	339	100	127	256	169	171	79
4	16	14	6	10	13	3	5	12	7	10	6
67750	277000	242550	114750	167250	227500	59250	99500	217500	118500	178050	100250
57,32	52,28	53,01	52,48	53,69	57,78	44,52	50,54	50,34	54,59	44,29	57,45
1585	5383	5880	8184	5308	6549	393	3220	13506	1992	4514	4573
299	1285	1309	1718	1004	581	84	870	1186	311	488	736
413076	1206880	1610387	2520029	3385536	1860574	173892	920644	2170147	565296	890158	1463152
-2716	-4359	-12858	10802	-37	-7899	-1662	754	-5203	1707	-7244	-6597
996	1347	2540	8652	2742	3653	362	3839	1829	2181	1360	1654
3327	5021	8074	25505	8159	15368	1666	11117	4961	5445	5405	5420
4227	5676	10919	36284	11329	22031	2547	18557	7499	8824	7105	8698
45901	90818	138517	349064	115037	194529	25603	104260	165881	87116	85527	133438
42855	177947	156883	230704	136452	179464	21174	82054	339649	58172	97098	120013
218243	529615	638956	1055412	612747	808974	84660	370509	1136757	270976	421200	596053
42855	177947	156883	230704	136452	179464	21174	82054	339649	58172	97098	120013
29384	120132	110882	147315	96548	123032	12279	57953	233337	38986	68294	83035
19,64%	33,60%	24,55%	21,86%	22,27%	22,18%	25,01%	22,15%	29,88%	21,47%	23,05%	20,13%
13,46%	22,68%	17,35%	13,96%	15,76%	15,21%	14,50%	15,64%	20,53%	14,39%	16,21%	13,93%
50405	253313	183399	293567	168262	216828	16383	96277	512262	73203	121084	145906
44038	179249	159149	225617	139666	182090	24405	81415	341892	56835	97988	122645
29791	123133	113749	143191	100034	125662	15100	57630	238733	38521	68786	83673
49940	250565	187738	285095	173222	219267	15892	98502	517227	68209	127428	152672

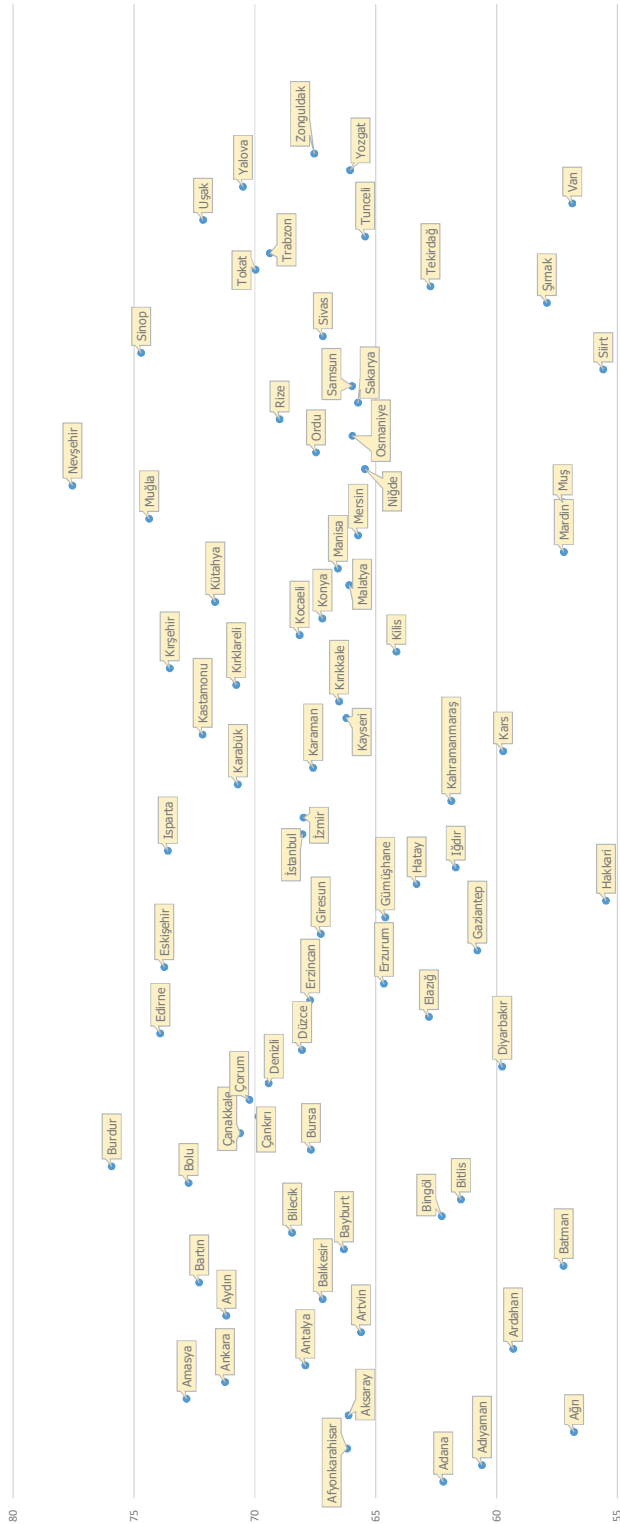
	EĞİTİM ve KÜLTÜR	KURUMSALLAŞMA ve SİYİL TOPLUM	GENÇ MİTULLUĞU	DEMOGRAFI ve İSTİHDAM
1	Nevehir	Tunceli	Nevehir	İstanbul
2	Burdur	Rize	Van	Bayburt
3	Sinop	Sinop	Konya	Hakkari
4	Muğla	Bilecik	Adıyaman	Batman
5	Edirne	Kırıkkale	Muş	Ankara
6	Eskişehir	Kırşehir	Amasya	Kocaeli
7	İsparta	Karabük	Trabzon	Şınak
8	Kırşehir	Artvin	Çorum	Siirt
9	Amasya	Karaman	Kilis	Antalya
10	Bolu	Bartın	Aksaray	Bitlis
11	Bartın	Çankırı	Elazığ	Karabük
12	Kastamonu	Sakarya	Kahramanmaraş	Uşak
13	Uşak	Manisa	Bursa	Tekirdağ
14	Kütahya	Tokat	Yozgat	Sakarya
15	Ankara	Yalova	Malatya	Bolu
16	Aydın	Ordu	Afyonkarahisar	Karaman
17	Kırklareli	Burdur	Çankırı	Mardin
18	Karabük	Amasya	Osmaniye	Yalova
19	Çanakkale	Bingöl	Niğde	Muş
20	Yalova	Bayburt	Kocaeli	Van
21	Çorum	Kastamonu	İstanbul	Bilecik
22	Tokat	Erzincan	Ordu	Erzincan
23	Çankırı	Balıkesir	Gaziantep	Tunceli
24	Denizli	Yozgat	Mardin	İsparta
25	Trabzon	Bolu	Siirt	İzmir
26	Rize	Samsun	Manisa	Bursa
27	Bilecik	Trabzon	Şanlıurfa	Gümüşhane
28	Kocaeli	Kütahya	Samsun	Bingöl
29	Düzce	Mersin	Artvin	Kilis
30	İstanbul	Afyonkarahisar	Sinop	Eskişehir
31	İzmir	Giresun	Sakarya	Düzce
32	Antalya	Muğla	Zonguldak	Muğla
33	Erzincan	Edirne	Kayseri	Gaziantep
34	Bursa	Ankara	Kırşehir	Aksaray
35	Karaman	Kırklareli	Balıkesir	Kars
36	Zonguldak	Adana	Ankara	Ağrı
37	Ordu	Kilis	Yalova	Kayseri
38	Giresun	Malatya	Adana	İğdir

	EĞİTİM ve KÜLTÜR	KURUMSALLAŞMA ve SİYİL TOPLUM	GENÇ NUTLULUĞU	DEMOGRAFİ ve İSTİHDAM
39	Konya	Kayseri	Mersin	Ardahan
40	Balıkesir	İsparta	Hatay	Denizli
41	Sivas	Nevşehir	Giresun	Konya
42	Manisa	Denizli	Batman	Manisa
43	Kırıkkale	Aydın	Düzce	Diyarbakır
44	Bayburt	Düzce	Ağrı	Kırıkkale
45	Kayseri	Niğde	Antalya	Şanlıurfa
46	Afyonkarahisar	Gümüşhane	Şırnak	Aydın
47	Aksaray	Sivas	Diyarbakır	Malatya
48	Malatya	Zonguldak	Bartın	Adıyaman
49	Yozgat	Çanakkale	Rize	Bartın
50	Samsun	Osmaniye	Sivas	Niğde
51	Osmaniye	Eskişehir	Bingöl	Burdur
52	Sakarya	Çorum	Denizli	Kırıkkale
53	Mersin	Bursa	Kars	Nevşehir
54	Artvin	Adıyaman	Tekirdağ	Erzurum
55	Niğde	Uşak	Aydın	Sivas
56	Tunceli	Kocaeli	Bilecik	Edirne
57	Erzurum	Konya	İzmir	Kahramanmaraş
58	Gümüşhane	Antalya	Erzurum	Samsun
59	Kilis	Kahramanmaraş	Bolu	Kütahya
60	Hatay	Gaziantep	Ardahan	Kırşehir
61	Elazığ	Ardahan	Karabük	Çanakkale
62	Tekirdağ	Bitlis	Uşak	Afyonkarahisar
63	Bingöl	Erzurum	Muğla	Elazığ
64	Adana	Hatay	Bayburt	Mersin
65	Kahramanmaraş	Muş	Kütahya	Tokat
66	İğdır	Aksaray	Kırıkkale	Trabzon
67	Bitlis	Silrt	Bitlis	Çankırı
68	Gaziantep	Mardin	Gümüşhane	Kastamonu
69	Adıyaman	Şırnak	İsparta	Rize
70	Diyarbakır	Kars	Karaman	Yozgat
71	Kars	Elazığ	Burdur	Adana
72	Ardahan	Şanlıurfa	Eskişehir	Osmaniye
73	Şırnak	İstanbul	Hakkari	Anayasa
74	Muş	İğdır	Kastamonu	Artvin
75	Batman	İzmir	İğdır	Hatay
76	Mardin	Hakkari	Tokat	Balıkesir
77	Van	Van	Edirne	Giresun
78	Ağrı	Tekirdağ	Tunceli	Sinop
79	Sirt	Diyarbakır	Çanakkale	Zonguldak
80	Hakkari	Batman	Erzincan	Çorum
81	Şanlıurfa	Ağrı	Kırıkkale	Ordu

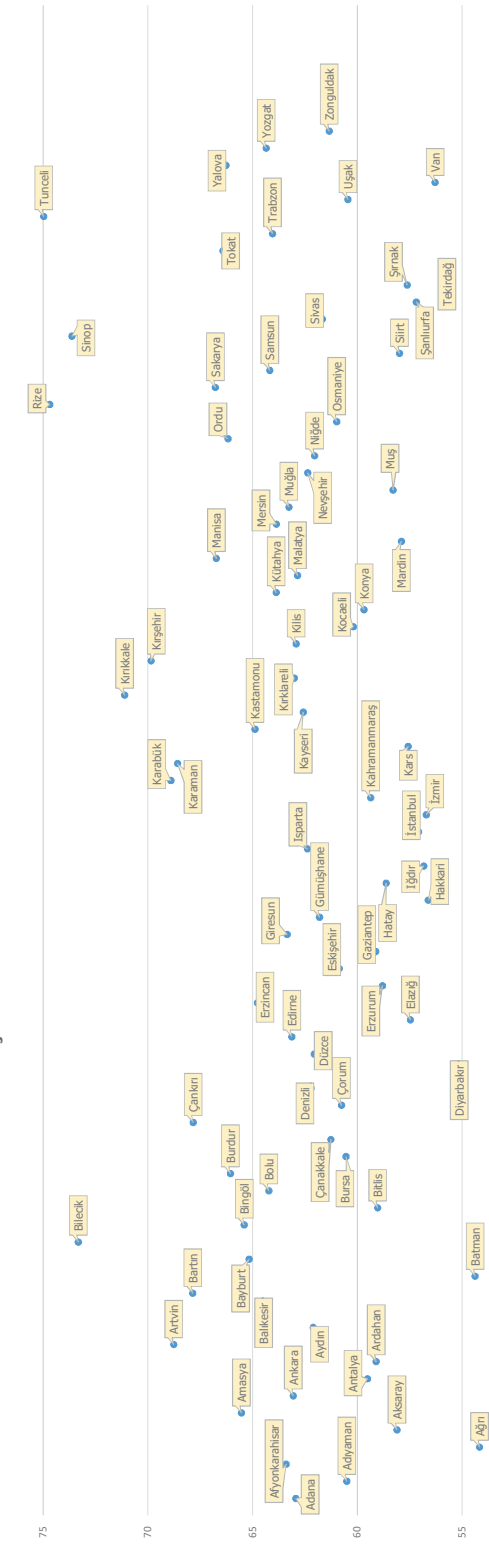
EĞİTİM VE KÜLTÜR					KURUMSALLAŞMA VE SİYİL TOPLUM					GENÇ MUTLULUĞU					DEMOGRAFI VE İSTİHDAM		
Sinema ve Tiyatro	Kütüphane	Müze	Yurt	Okullaşma ve Başarı	Gençlik Merkezleri	Gençlik	Gönüllülük	Sivil Toplum	Gençlik Projeleri	Yaşam Memnuniyeti	Aile Yaşamı	Dezavantajlı Gençler	Genç Sağlığı		Güç	İstihdam	Nüfus
1	Eskişehir	Kırşehir	Neveşehir	Şırnak	Eskişehir	Tunceli	Rize	Kırıkkale	Bilecik	Neveşehir	Osmaniye	Kahramanmaraş	Muş		İstanbul	İstanbul	Hakkari
2	İstanbul	Neveşehir	Burdur	Sinop	Denizli	Sakarya	Tokat	Sinop	Tunceli	Anasya	Adıyaman	İstanbul	Silrt		Ankara	Kocaeli	Şırnak
3	Kocaeli	İsparta	Edirne	Bolu	Ankara	Neveşehir	Kırşehir	Manisa	Rize	Ardahan	Yozgat	Van	Van		Antalya	Uşak	Sirt
4	Muğla	Çankırı	Kütahya	Burdur	İsparta	Kırıklareli	Balkesir	Karabük	Kastamonu	Karaman	Aksaray	Muş	Gümüşhane		İzmir	Muğla	Bayburt
5	Ankara	Sinop	Kastamonu	Bartın	Bolu	Bingöl	Karaman	Sakarya	Çankırı	Çankırı	Ayönkaraahisar	Kocaeli	Şırnak		Kocaeli	Yalova	Ağrı
6	Bolu	Sivas	Çanakale	Düzce	Kırşehir	Bilecik	Artvin	Bayburt	Mersin	Bingöl	Çorum	Konya	Hakkari		Bursa	Antalya	Van
7	İzmir	Karabük	Bayburt	Muğla	Trabzon	Kayseri	Sinop	Düzce	Karaman	Kars	Gaziantep	Trabzon	Bayburt		Tekirdağ	Tekirdağ	Bilis
8	Yalova	Tunceli	Muğla	Anasya	Burdur	Edirne	Denizli	Bolu	Bingöl	Kütahya	Kahramanmaraş	Şanlıurfa	Malatya		Eskişehir	Bilecik	Muş
9	Kırıklareli	Burdur	Aydın	Osmaniye	Karabük	Kocaeli	Anasya	Bartın	Kırşehir	Bartın	Neveşehir	Artvin	Erzincan		Muğla	Sakarya	Batman
10	Antalya	Kırıkkale	Anasya	Mersin	Neveşehir	Samsun	Ordu	Gümüşhane	Yalova	Trabzon	Şanlıurfa	Adıyaman	Elazığ		Sakarya	Bolu	Mardin
11	Trabzon	Çorum	Sinop	Karaman	Muğla	Bolu	Tunceli	Ankara	Karabük	Zonguldak	Kilis	Batman	Tunceli		Aydın	İzmir	Gümüşhane
12	Zonguldak	Tokat	Uşak	Aydın	Tokat	Tokat	Kayseri	Artvin	Burdur	Sinop	Konya	Ankara	Düzce		Manisa	Karaman	Bingöl
13	Edirne	Erzincan	Bilecik	Sakarya	Balkesir	Muğla	Karabük	Kilis	Ordu	Kırşehir	Niğde	Mardin	Kırşehir		Çanakale	Bursa	Diyarbakır
14	Bartın	Kilis	Bartın	Yalova	Sinop	Sinop	İsparta	Yalova	Erzincan	Konya	Manisa	Adana	Ankara		Yalova	Denizli	Kars
15	Karabük	Bilecik	İsparta	Ordu	Çanakale	Kırşehir	Kilis	Çankırı	Niğde	Samsun	Kırıkkale	Giresun	Bursa		Kayseri	Aydın	Iğdır
16	Uşak	Artvin	Çankırı	Tokat	Anasya	Bartın	Malatya	Ardahan	Adana	Elazığ	Hatay	Gümüşhane	Çorum		Bayburt	Eskişehir	Erzurum
17	Denizli	Giresun	Ankara	Kütahya	Rize	Silrt	Antalya	Rize	Manisa	Niğde	Balkesir	Rize	Çankırı		Mersin	Batman	Şanlıurfa
18	Bursa	Anasya	Tokat	Samsun	Kırıklareli	Gümüşhane	Burdur	Çanakale	Anasya	Aydın	Ordu	Bitlis	Karabük		Samsun	Bartın	Kilis
19	Kastamonu	Gümüşhane	Eskişehir	Aksaray	Bursa	Kütahya	Yozgat	Kütahya	Bayburt	Kilis	Ağrı	Aksaray	Ağrı		Bolu	Manisa	Erzincan
20	Artvin	Kütahya	İzmir	Çorum	Kütahya	Artvin	Neveşehir	Ayönkaraahisar	Bartın	Bilecik	Karaman	Yozgat	İstanbul		Kırıklareli	Ankara	Karabük
21	Balkesir	Iğdır	Kırşehir	Eskişehir	Sinop	Ankara	Giresun	Eskişehir	Yozgat	İsparta	Kayseri	Gaziantep	Kırıklareli		Uşak	İsparta	Tunceli
22	Erzurum	Karaman	Çorum	Kırıklareli	Antalya	İstanbul	Trabzon	Karaman	Osmaniye	Yalova	Adana	Bursa	Yozgat		Neveşehir	Karabük	Gaziantep
23	Sakarya	Bayburt	Malatya	Kahramanmaraş	Kırıkkale	Sivas	Samsun	Trabzon	Artvin	Çanakale	Mersin	Diyarbakır	Artvin		Düzce	Kırıklareli	Adıyaman
24	Düzce	Edirne	Bursa	Konya	Samsun	Bursa	Bartın	Bilecik	Şinop	Balkesir	Muş	Malatya	Giresun		Edirne	Düzce	Ardahan
25	Rize	Uşak	Mersin	Kayseri	Gaziantep	Gaziantep	Erzincan	Zonguldak	Kırıkkale	Karabük	Bursa	Ordu	Iğdır		Bilecik	Tunceli	Sivas
26	Adana	Ordu	Yalova	Bursa	Adana	Bilecik	Bursa	Bursa	Şırnak	Sakarya	Mardin	Bolu	Balkesir		Tokat	Çankırı	Niğde
27	Neveşehir	Bitlis	Gaziantep	Denizli	Bartın	Çankırı	Ardahan	Edirne	Kütahya	Tokat	Samsun	Antalya	Sinop		Kütahya	Kayseri	İsparta
28	Ordu	Kırıklareli	Ayönkaraahisar	Kocaeli	Manisa	Kahramanmaraş	Ankara	Denizli	Malatya	Kastamonu	Van	Ayönkaraahisar	Yalova		İsparta	Aksaray	Aksaray
29	Aydın	Bolu	İstanbul	Uşak	Edirne	Aydın	Muğla	İsparta	Giresun	Edirne	Denizli	Yalova	İzmir		Karaman	Bayburt	Elazığ
30	Malatya	Rize	Konya	Ankara	Erzincan	Çorum	Edirne	Samsun	Muş	Sivas	Aydın	Sakarya	Kilis		Denizli	Malatya	Kırıkkale
31	Sinop	Bingöl	Tunceli	Yozgat	Bilecik	Şanlıurfa	Zonguldak	Uşak	Sivas	Sivas	Uşak	Bayburt	Ordu		Iğdır	Erzincan	Konya
32	Anasya	Ardahan	Antalya	Niğde	Konya	Hatay	Adıyaman	Tunceli	Trabzon	Çorum	Çankırı	Düzce	Adıyaman		Gaziantep	Çanakale	Karaman
33	Manisa	Yozgat	Karaman	Iğdır	Kocaeli	Van	Kırıkkale	Muğla	Ayönkaraahisar	Artvin	Tokat	Osmaniye	Sivas		Bartın	Kastamonu	Kahramanmaraş
34	Çanakale	Elazığ	Rize	Manisa	Giresun	Zonguldak	Gümüşhane	Kırşehir	Tokat	Malatya	Amasya	Zonguldak	Kayseri		Balkesir	Samsun	Bolu
35	Burdur	Niğde	Balkesir	Trabzon	Kastamonu	Rize	Ayönkaraahisar	Burdur	Balkesir	Elazığ	Mersin	Antalya	Antalya		Burdur	Edirne	Düzce
36	Tekirdağ	Aksaray	Bolu	Karabük	Çorum	Bayburt	Bayburt	Giresun	Hakkari	Şırnak	Zonguldak	Silrt	Trabzon		Amasya	Konya	Kırşehir
37	Çorum	Kastamonu	Niğde	Kastamonu	Kayseri	Muş	Eskişehir	Kocaeli	Aydın	Kahramanmaraş	Sakarya	Ağrı	Samsun		Tunceli	Gaziantep	İstanbul

Sinema ve Tiyatro	Kütüphane	Müze	Yurt	Okullaşma ve Başarı	Gençlik Merkezleri	Gönüllülük	Sivil Toplum	Gençlik Projeleri	Yaşam Mermiyeti	Aile Yaşamı	Dezavantajlı Gençler	Genç Sağlığı	Güç	İstihdam	Nüfus
38 Tokat	Osmaniye	Kars	Aydın	Ordu	Yozgat	Manisa	Bitlis	Mardin	Kocaeli	Malatya	Niğde	Sakarya	Ardahan	Trabzon	Burdur
39 Kayseri	Bartın	Trabzon	Rize	Karaman	Kilis	Çorum	Kastamonu	Adıyaman	Bursa	Sivas	Elazığ	Rize	Karabük	Balikesir	Yozgat
40 Giresun	Aydın	Kırklareli	İstanbul	Zonguldak	Manisa	Erzurum	Aydın	Çanakkale	Mersin	Kocaeli	Hatay	Eskişehir	Aksaray	Burdur	Sakarya
41 Gümüşhane	Düzce	Osmaniye	İsparta	Aksaray	Amasya	Yalova	İğdır	Aksaray	Sırt	Sinop	Erzurum	Bilecik	Kırşehir	Kütahya	Malatya
42 Bingöl	Adıyaman	Erzincan	Zonguldak	Tunceli	Balikesir	Aydın	Ordu	Uşak	Denizli	Diyarbakır	Şırnak	Edirne	Kilis	Nevşehir	Nevşehir
43 Hatay	Manisa	Samsun	Giresun	Sakarya	Ardahan	Kahramanmaraş	Kırklareli	Düzce	Antalya	İğdır	Kilis	Diyarbakır	Batman	Mersin	Kayseri
44 Isparta	Konya	Denizli	Hatay	Niğde	Bitlis	Kastamonu	Malatya	Sırt	İstanbul	Kütahya	Kastamonu	Manisa	Sinop	Kırklareli	Aytonkarahisar
45 Çankırı	Erzurum	Kilis	Antalya	Bayburt	Trabzon	Bolu	Erzincan	Erzurum	Erzurum	Trabzon	Kars	Tekirdağ	Erzincan	Kahramanmaraş	Ankara
46 Sivas	Kars	Erzurum	Edirne	Yozgat	Eskişehir	Konya	Balikesir	Muğla	Şanlıurfa	Batman	Manisa	Kocaeli	Aytonkarahisar	Ordu	Kocaeli
47 Erzincan	Çanakkale	Elazığ	Erzincan	Düzce	Yalova	Adana	İstanbul	Elazığ	Manisa	Düzce	Muğla	Aytonkarahisar	Artvin	Ardahan	Hatay
48 Yozgat	Muş	Mardin	Bilecik	Tokat	Uşak	Mersin	Konya	Samsun	Rize	İzmir	Tunceli	Aksaray	Osmaniye	Artvin	Bilecik
49 Mersin	Denizli	Düzce	Kırşehir	Malatya	Burdur	Sivas	İzmir	İsparta	Hatay	Bitlis	Amasya	Nevşehir	Malatya	Sivas	Kütahya
50 Elazığ	Aytonkarahisar	Sivas	Çanakkale	Çankırı	Düzce	Kocaeli	Çorum	Kars	Gaziantep	Bartın	Hakkari	Uşak	Bingöl	Rize	Osmaniye
51 Kırşehir	Sırt	Adıyaman	Sivas	Mersin	Konya	Kırklareli	Osmaniye	Konya	Aytonkarahisar	Muğla	Tokat	Mardin	Konya	Niğde	Eskişehir
52 Diyarbakır	Kayseri	Aksaray	Çankırı	Aytonkarahisar	Erzincan	Sakarya	Antalya	Bolu	Kırklareli	Kastamonu	Burdur	Konya	Şırnak	Bitlis	Edirne
53 Kırkkale	Muğla	Bitlis	Bitlis	Artvin	Giresun	Bursa	Amasya	Sakarya	Uşak	Tekirdağ	Kayseri	Batman	Kastamonu	Sinop	Tokat
54 Konya	Balikesir	Zonguldak	Malatya	Sivas	Çanakkale	Çanakkale	Nevşehir	Gaziantep	Erzincan	Ardahan	Çorum	Kırkkale	Mardin	Aytonkarahisar	Adana
55 Aytonkarahisar	Malatya	Kayseri	Kilis	Osmaniye	Tekirdağ	Niğde	Adıyaman	Çorum	İzmir	Antalya	Sinop	Bartın	Van	Kilis	Trabzon
56 Samsun	Eskişehir	Gümüşhane	Balikesir	İstanbul	İsparta	Çankırı	Kars	Kırklareli	Ankara	Erzurum	Tekirdağ	Bolu	Kars	Tokat	Uşak
57 Tunceli	Zonguldak	Giresun	Nevşehir	Elazığ	Ordu	Kütahya	Elazığ	Denizli	Van	Kırşehir	Samsun	Niğde	Hakkari	Adıyaman	Samsun
58 Gaziantep	Trabzon	Kahramanmaraş	Diyarbakır	Tekirdağ	Osmaniye	Aksaray	Mersin	Eskişehir	Giresun	Bingöl	Bingöl	Zonguldak	Kırkkale	Zonguldak	Rize
59 Aksaray	Yalova	Hatay	Kırkkale	Hatay	Karabük	Bitlis	Niğde	Edirne	Mardin	Yalova	Denizli	Mersin	Sırt	Mardin	Tekirdağ
60 Osmaniye	Ağrı	Yozgat	İzmir	Adana	Niğde	Hatay	Yozgat	Hatay	Adana	İstanbul	Kırşehir	Denizli	Zonguldak	Adana	Çankırı
61 Karaman	Hakkari	Van	Artvin	Kilis	Karaman	Tekirdağ	Sivas	Kahramanmaraş	Muğla	Kırklareli	Ardahan	Burdur	Bitlis	Amasya	Mersin
62 Kütahya	Diyarbakır	Tekirdağ	Erzurum	Erzurum	İğdır	Uşak	Kayseri	Şanlıurfa	Osmaniye	Kars	Bartın	Muş	Gümüşhane	Yalova	
63 Kilis	Samsun	Adana	Adana	Gümüşhane	Adıyaman	Düzce	Gaziantep	Bursa	Aksaray	İsparta	Nevşehir	Erzurum	Niğde	Sırt	Amasya
64 Kahramanmaraş	Hatay	Manisa	Gümüşhane	Bingöl	İzmir	İzmir	Tokat	Bitlis	Bolu	Sırt	Bilecik	Hatay	Hatay	Çorum	Kırklareli
65 Bilecik	Batman	Şanlıurfa	Tekirdağ	Adıyaman	Antalya	Osmaniye	Hatay	Zonguldak	Batman	Bilecik	Karabük	Gaziantep	Adıyaman	Kırşehir	Denizli
66 Batman	Tekirdağ	Diyarbakır	Gaziantep	Kahramanmaraş	Denizli	Mardin	Bingöl	Ankara	Ordu	Çanakkale	Kütahya	Aydın	Yozgat	Giresun	Antalya
67 Niğde	Mardin	Karabük	Ardahan	Gaziantep	Kırkkale	Şanlıurfa	Kahramanmaraş	Kilis	Adıyaman	Artvin	Sivas	Muğla	Diyarbakır	Bingöl	Bursa
68 Van	Şırnak	Batman	Ağrı	İğdır	Ağrı	Van	Diyarbakır	Diyarbakır	Eskişehir	İsparta	İsparta	Adana	Çorum	Elazığ	Bartın
69 Adıyaman	Sakarya	Kırklareli	Hakkari	Ardahan	Mardin	İğdır	İğdır	Antalya	Bayburt	Giresun	İzmir	Amasya	Rize	Osmaniye	Giresun
70 Bayburt	Van	Kocaeli	Bingöl	Bitlis	Hakkari	Kars	Batman	Kayseri	Düzce	Ankara	Aydın	Kahramanmaraş	Trabzon	Şanlıurfa	Artvin
71 Muş	Kahramanmaraş	Sakarya	Kars	Kars	Kars	Gaziantep	Erzurum	Ağrı	Diyarbakır	Rize	Çankırı	Bingöl	Giresun	Yozgat	Manisa
72 Bitlis	Ankara	Hakkari	Muş	Mardin	Mersin	Bingöl	Aksaray	Batman	Kırkkale	Burdur	Balikesir	Kars	Adana	Muş	Kastamonu
73 Şanlıurfa	Mersin	Ordu	Van	Batman	Erzurum	Elazığ	Hakkari	Van	Burdur	Bolu	Uşak	Şanlıurfa	Elazığ	Van	Çanakkale
74 Ağrı	İzmir	Ağrı	Adıyaman	Diyarbakır	Batman	Diyarbakır	Adana	İğdır	Muş	Edirne	Eskişehir	Bitlis	Kahramanmaraş	Kars	İzmir
75 Iğdır	Antalya	Artvin	Batman	Van	Şırnak	İstanbul	Mardin	İzmir	Tunceli	Erzincan	İğdır	İsparta	Gümüşhane	Hatay	Aydın
76 Mardin	Gaziantep	İğdır	Mardin	Sırt	Malatya	Şırnak	Muş	Kocaeli	Yozgat	Şırnak	Çanakkale	Çanakkale	Ağrı	Erzurum	Çorum
77 Kars	Adana	Bingöl	Bayburt	Muş	Bayburt	Sırt	Ağrı	Gümüşhane	Bitlis	Karabük	Kırkkale	Kütahya	Sivas	Şırnak	Ordu
78 Ardahan	Kocaeli	Ardahan	Elazığ	Ağrı	Aksaray	Ağrı	Van	Tekirdağ	Gümüşhane	Hakkari	Karaman	Ardahan	Erzurum	Diyarbakır	Zonguldak
79 Sırt	Şanlıurfa	Muş	Tunceli	Şanlıurfa	Elazığ	Batman	Sırt	İstanbul	Ağrı	Bayburt	Edirne	Kaaman	Şanlıurfa	İğdır	Şop
80 Şırnak	Bursa	Sırt	Sırt	Hakkari	Kastamonu	Muş	Şanlıurfa	Nevşehir	Hakkari	Gümüşhane	Erzincan	Kastamonu	Çankırı	Hakkari	Muğla
81 Hakkari	İstanbul	Şırnak	Şanlıurfa	Şırnak	Diyarbakır	Hakkari	Şırnak	Ardahan	İğdır	Tunceli	Kırklareli	Tokat	Ordu	Ağrı	Balikesir

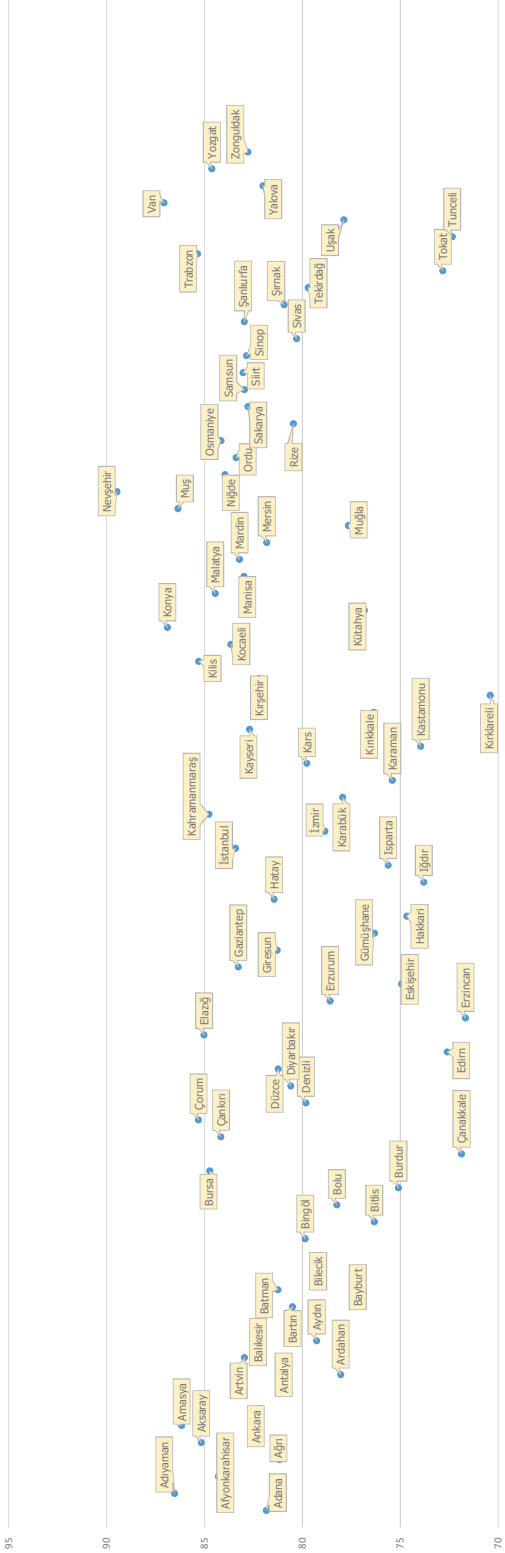
EĞİTİM VE KÜLTÜR TEMASI İLLERE GÖRE PUANLAR

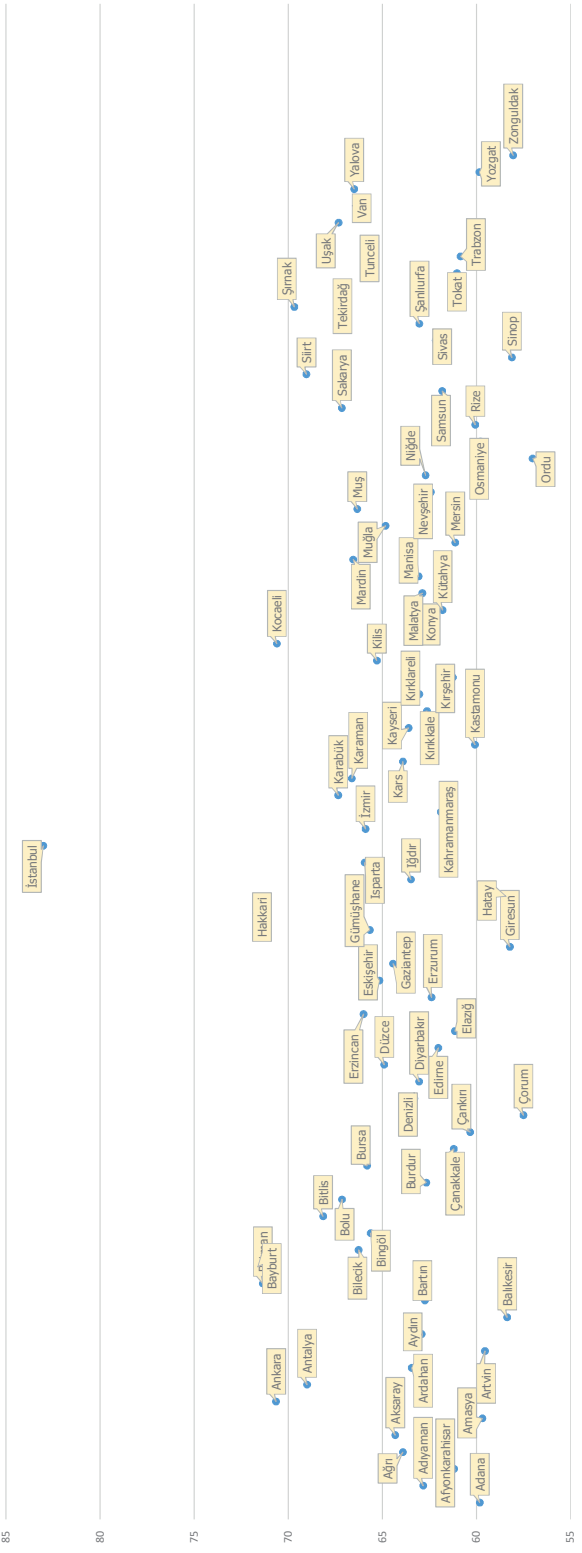
KURUMSALLAŞMA VE SİYİL TOPLUM TEMASI İLLERE GÖRE PUANLAR

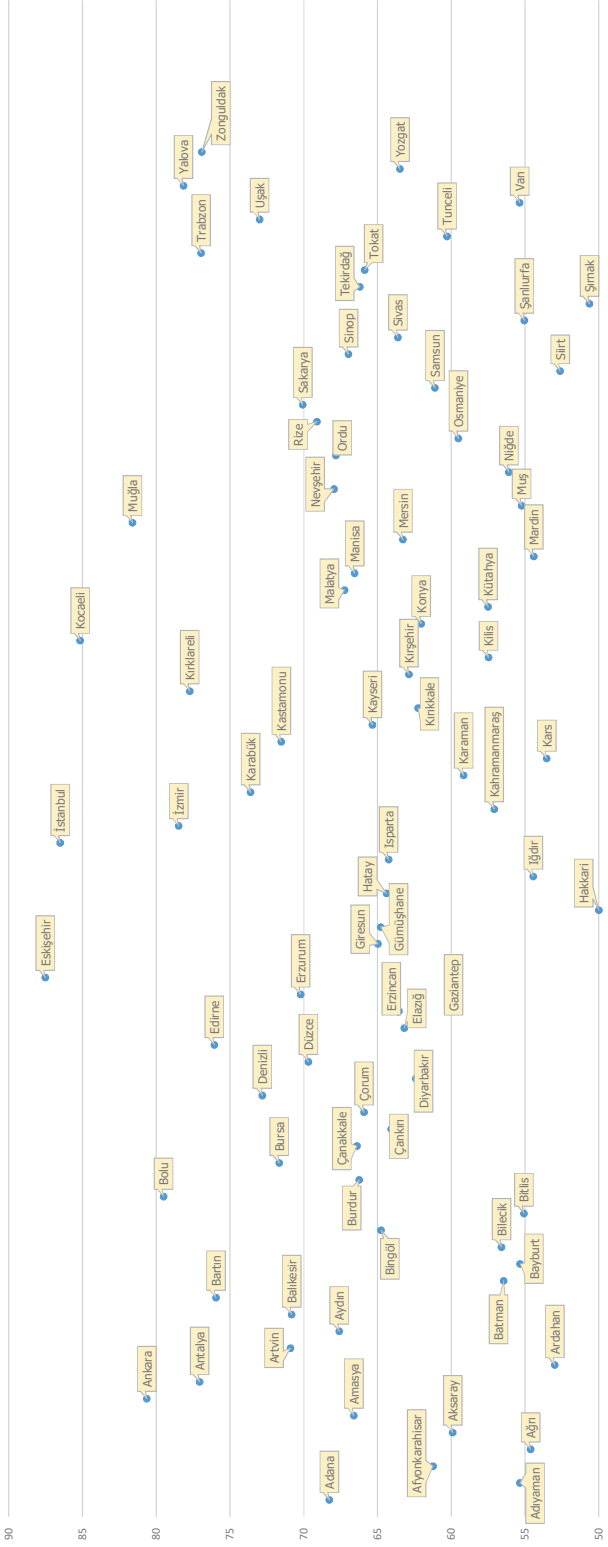
GENÇ MUTLULUĞU TEMASI İLLERE GÖRE PUANLAR

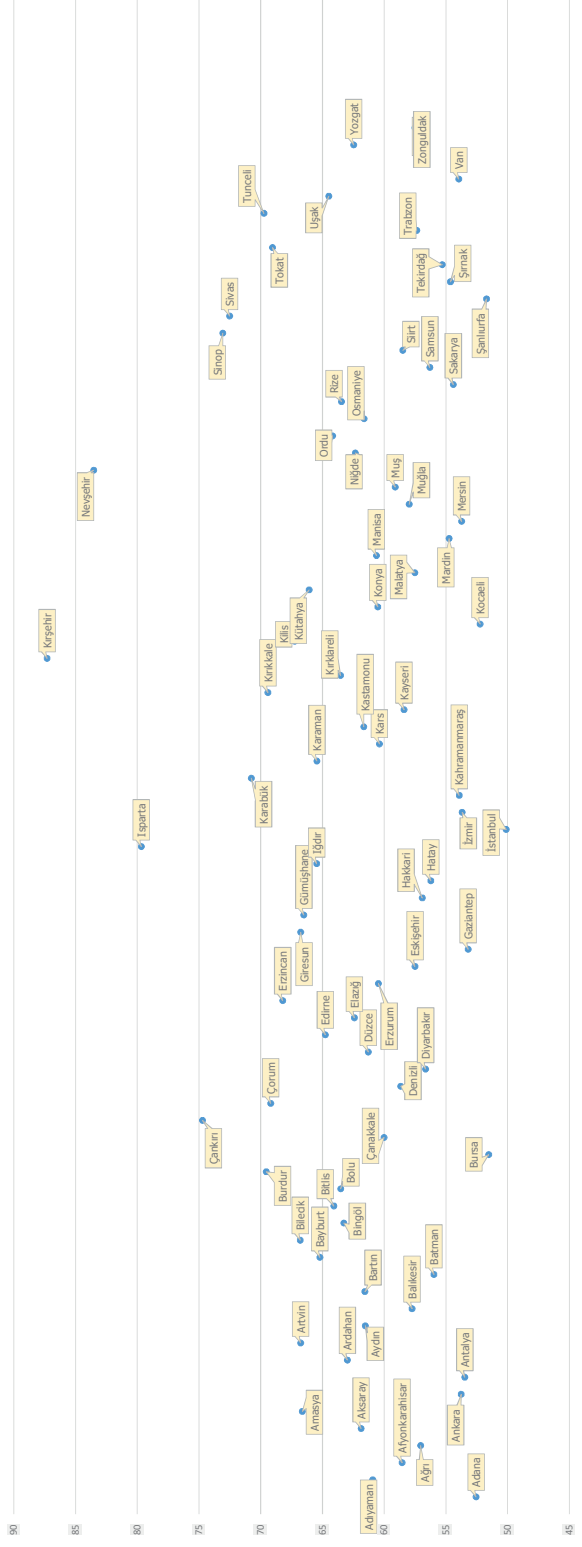
DEMOGRAFİ VE İSTİHDAM TEMASI İLLERE GÖRE PUANLAR

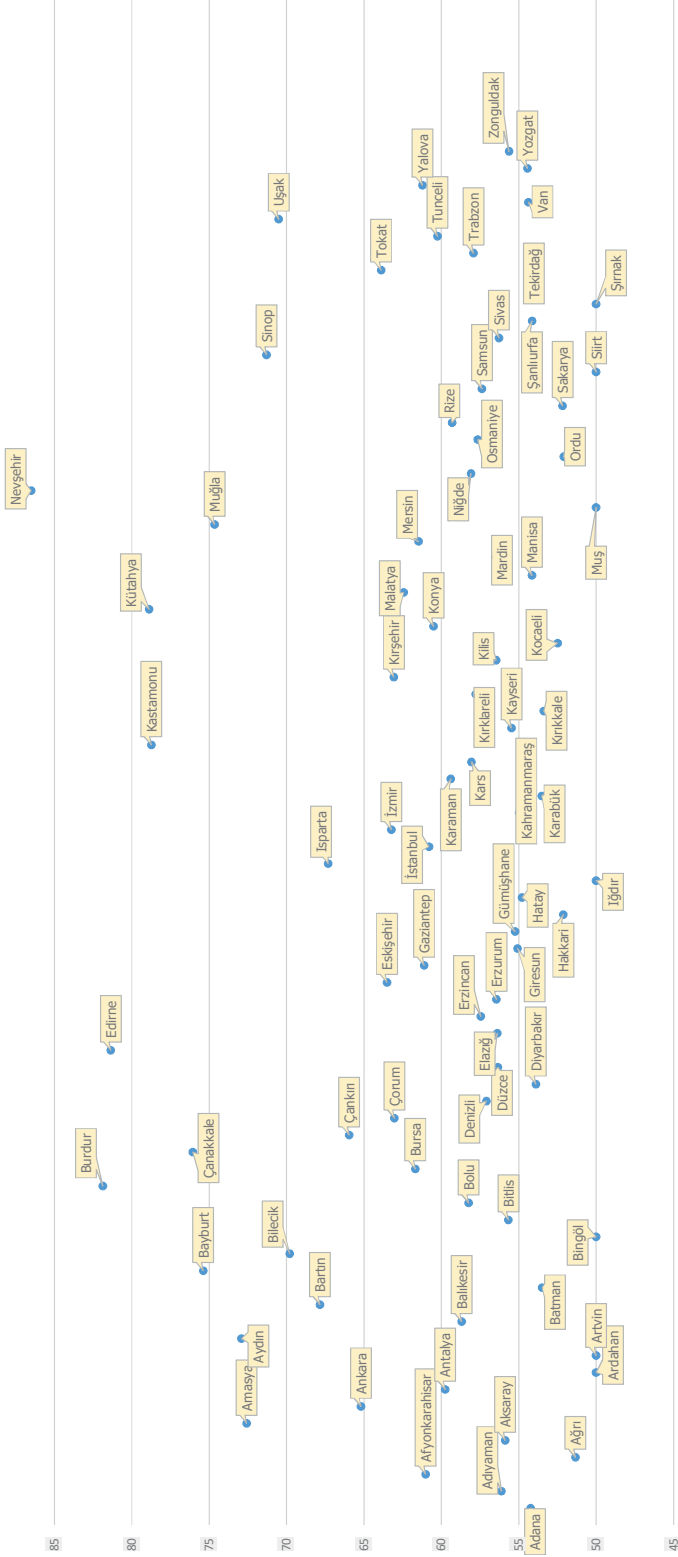
SİNEMA VE TİYATRO GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

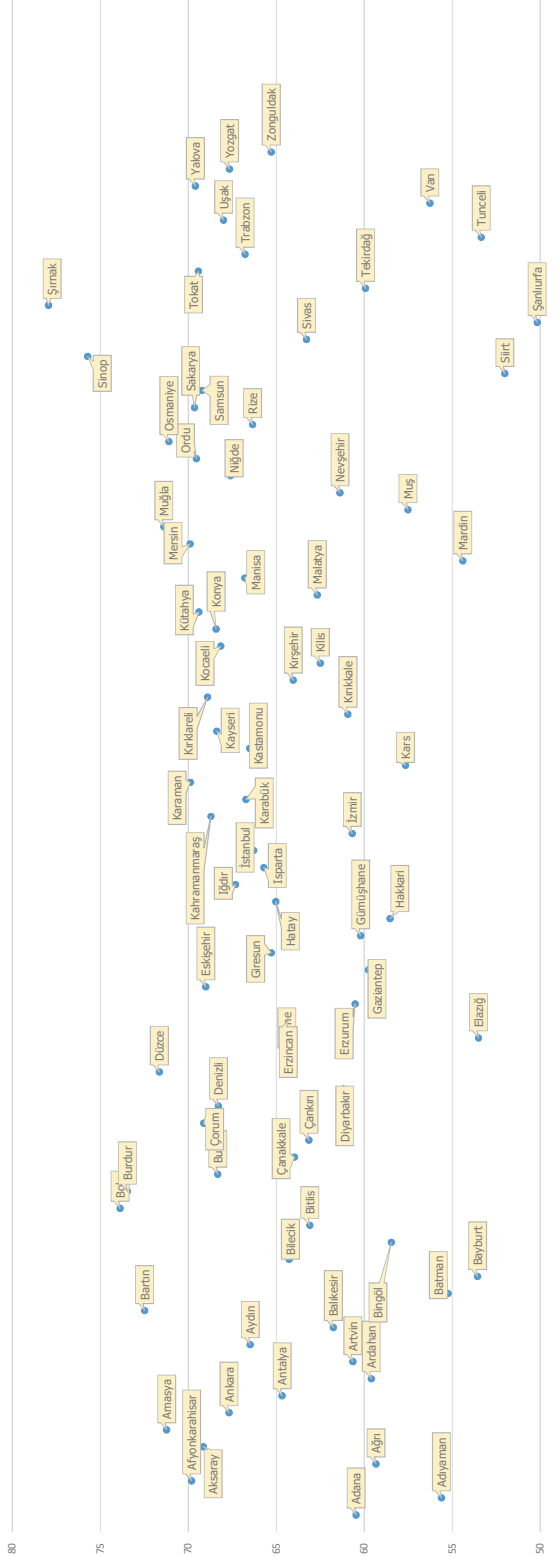
KÜTÜPHANE GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

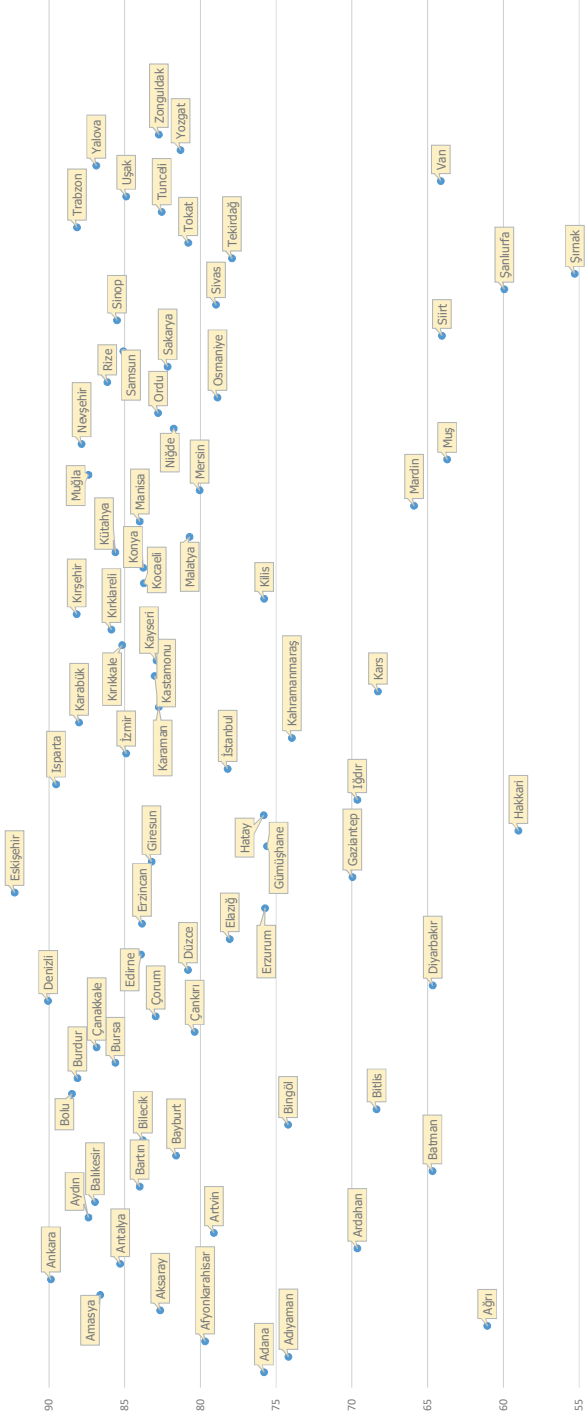
MÜZE GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

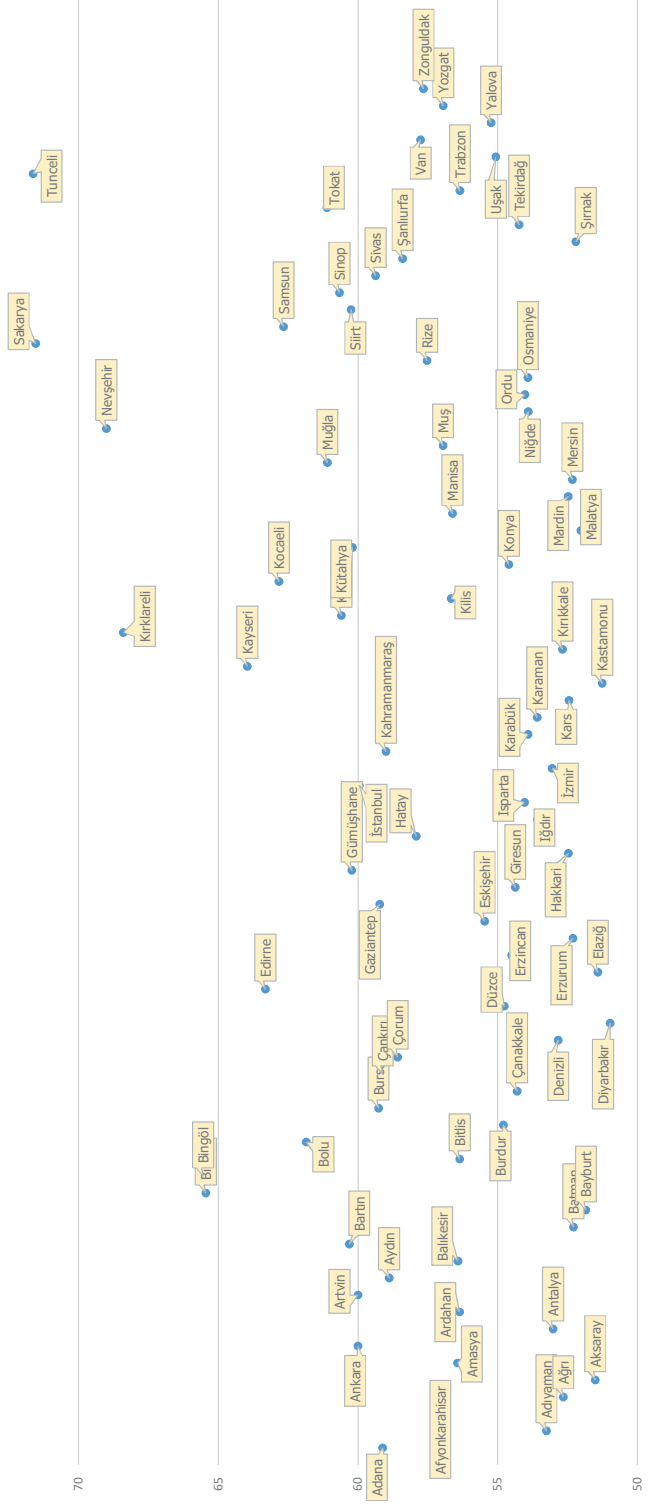
YURT GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

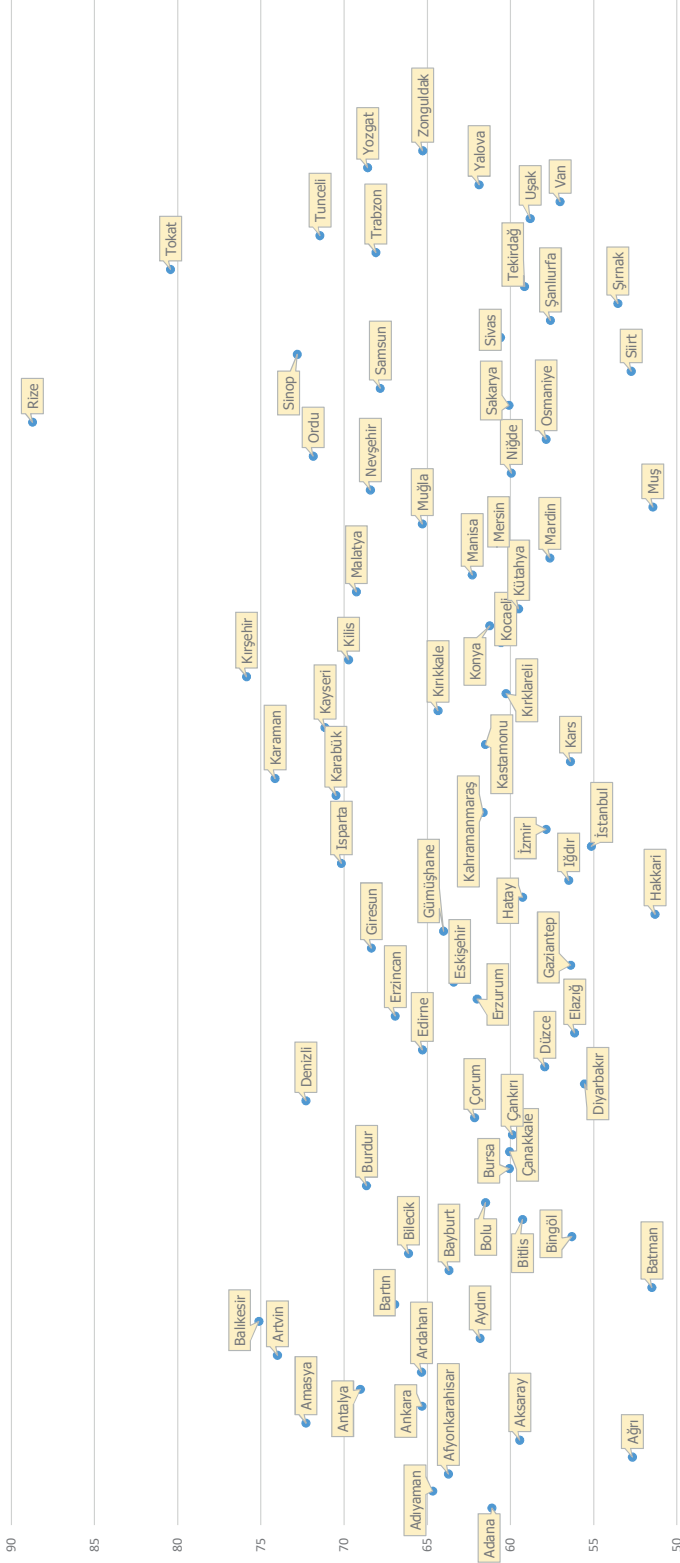
OKULLAŞMA VE BAŞARI GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

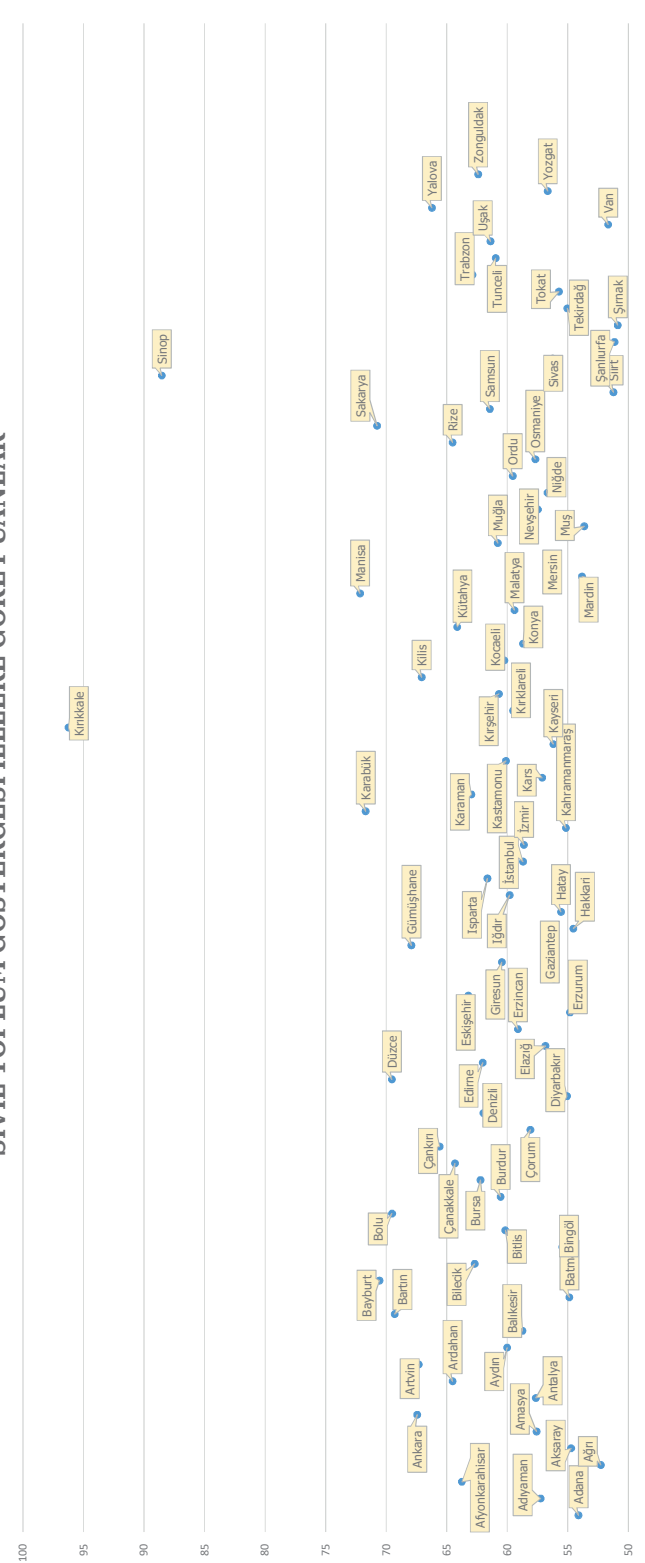
GENÇLİK MERKEZLERİ GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

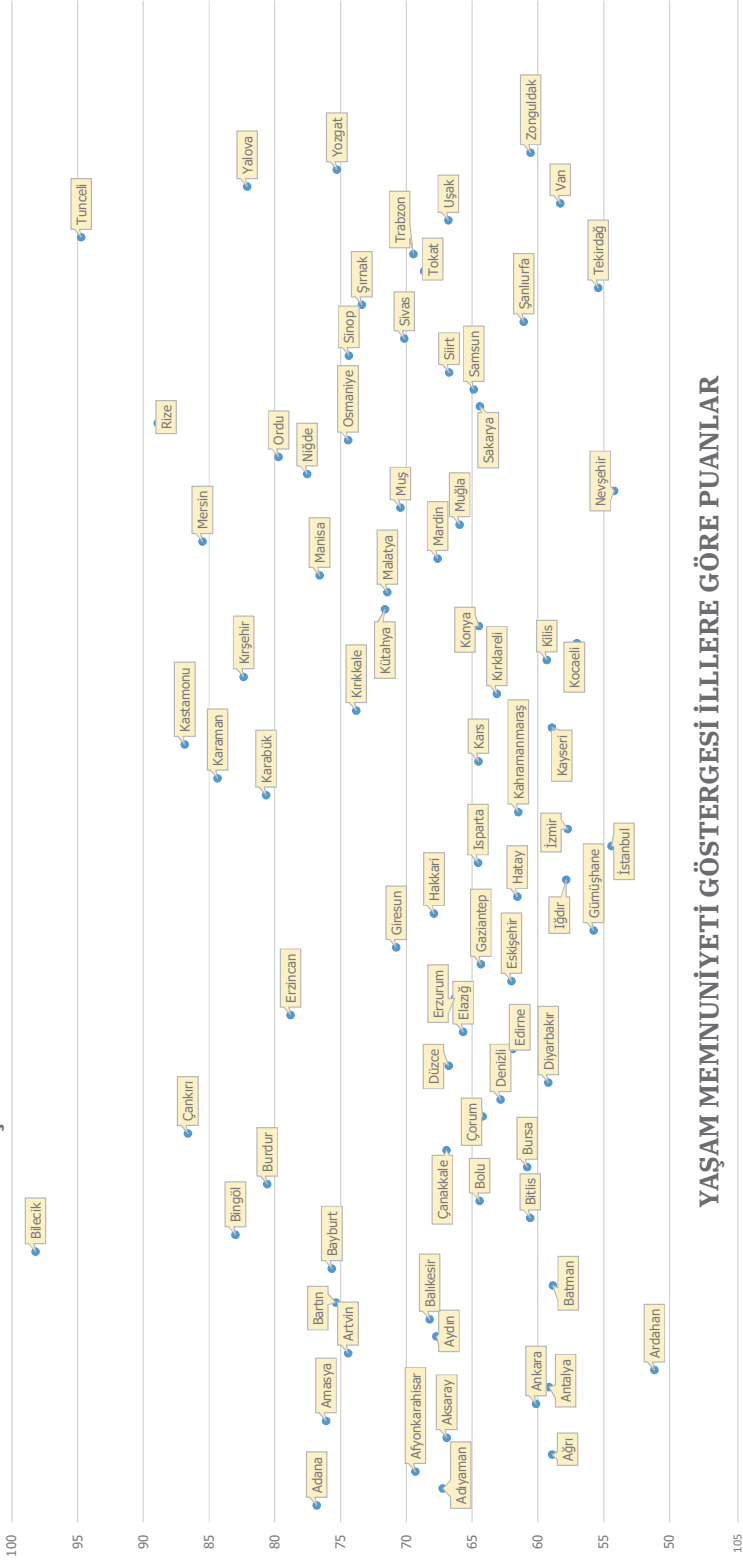
GÖNÜLLÜLÜK GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

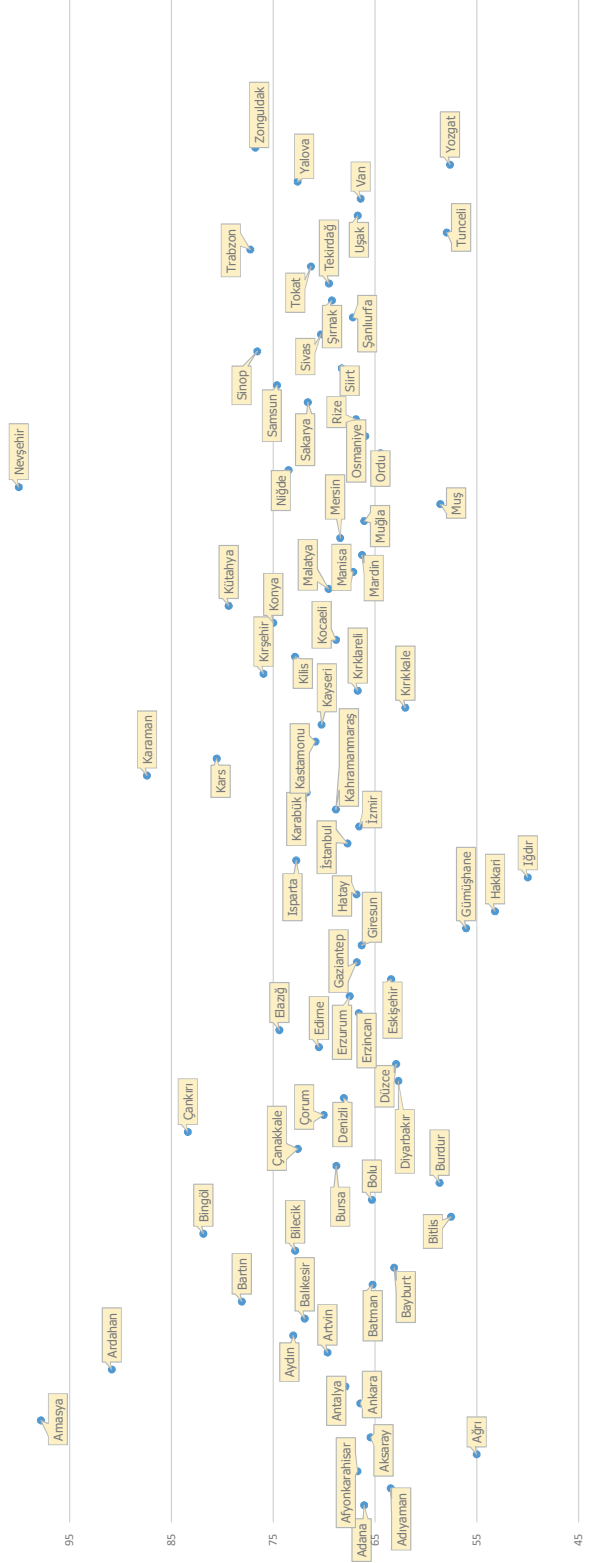
SİVİL TOPLUM GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

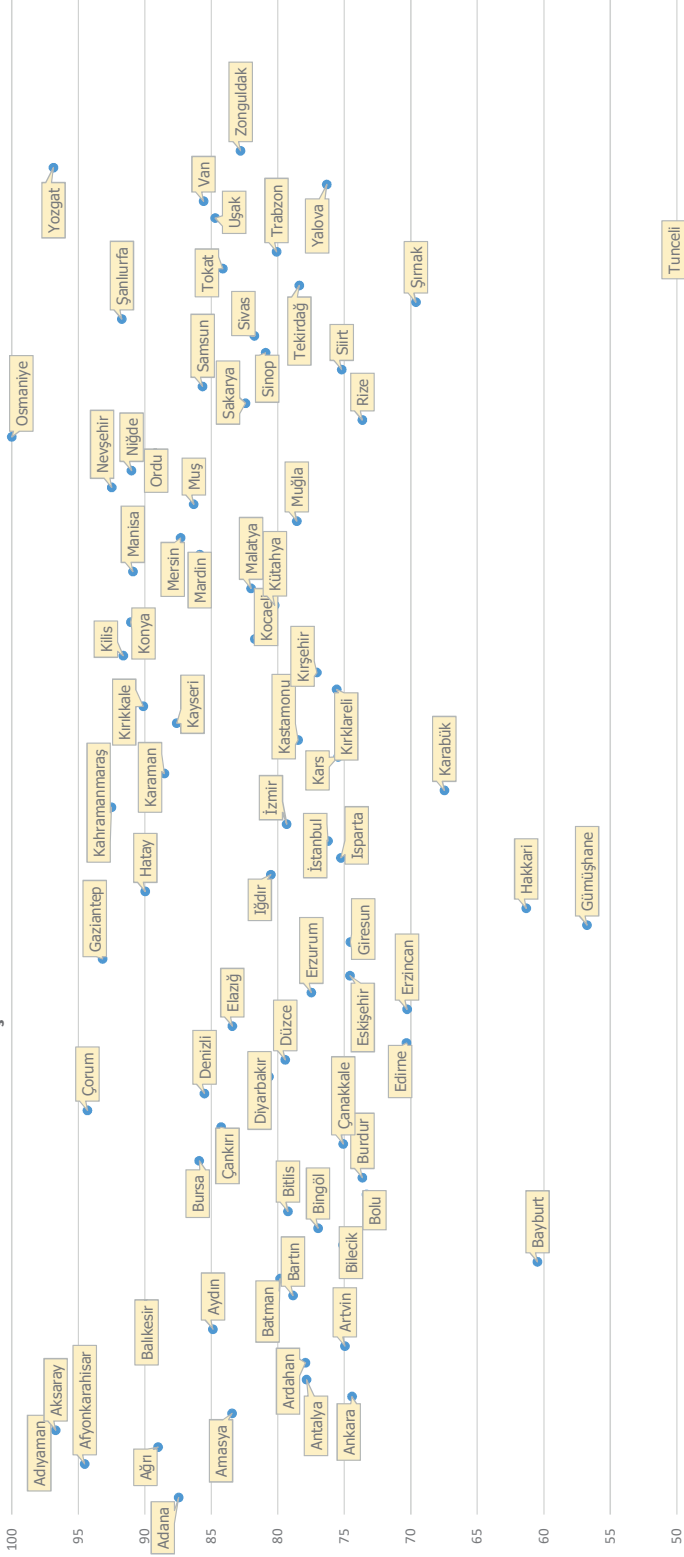
GENÇLİK PROJELERİ GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

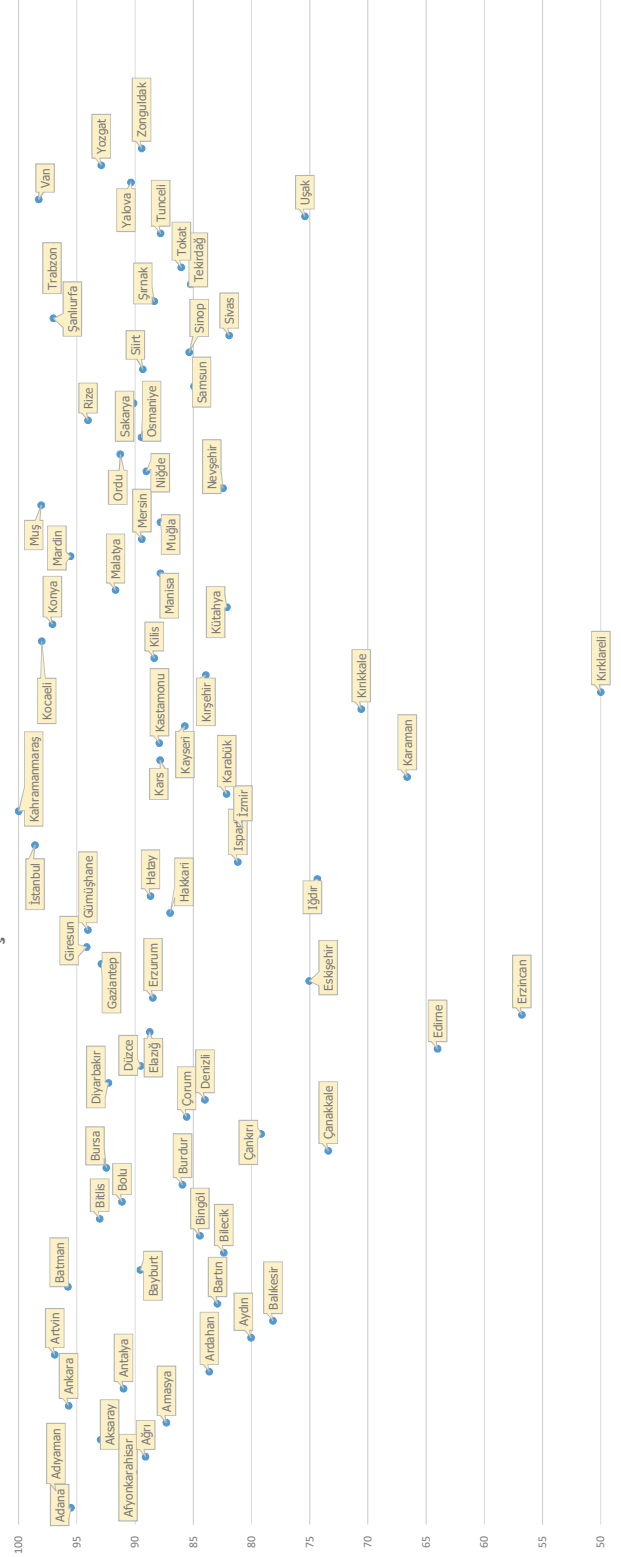
YAŞAM MEMNUNİYETİ GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

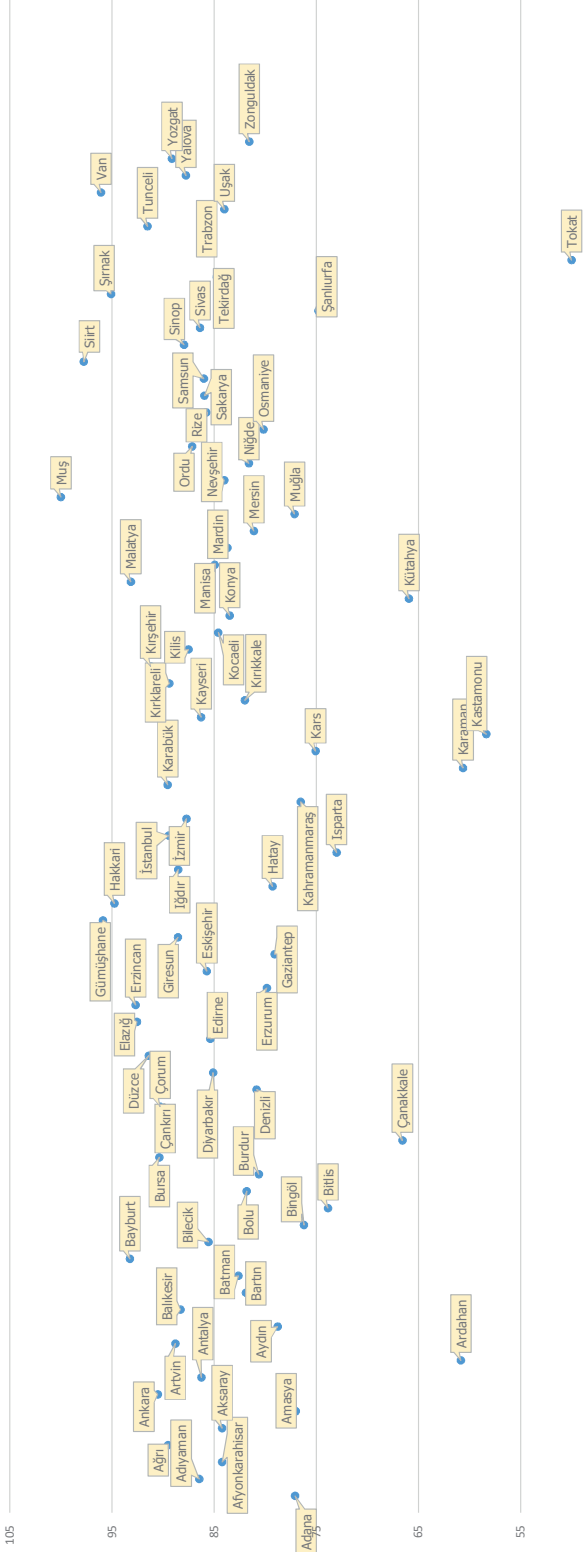
AİLE YAŞAMI GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

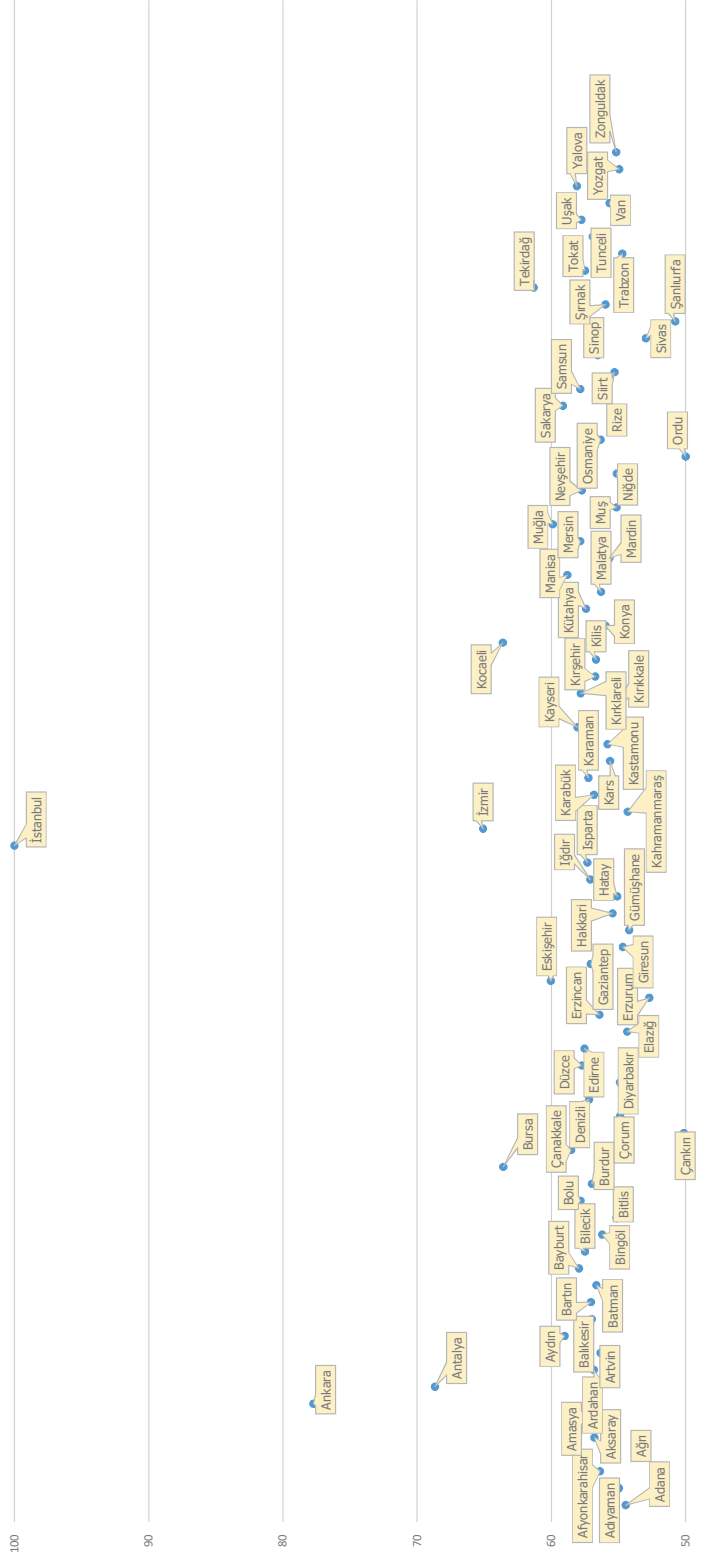
DEZAVANTAJLI GENÇLER GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

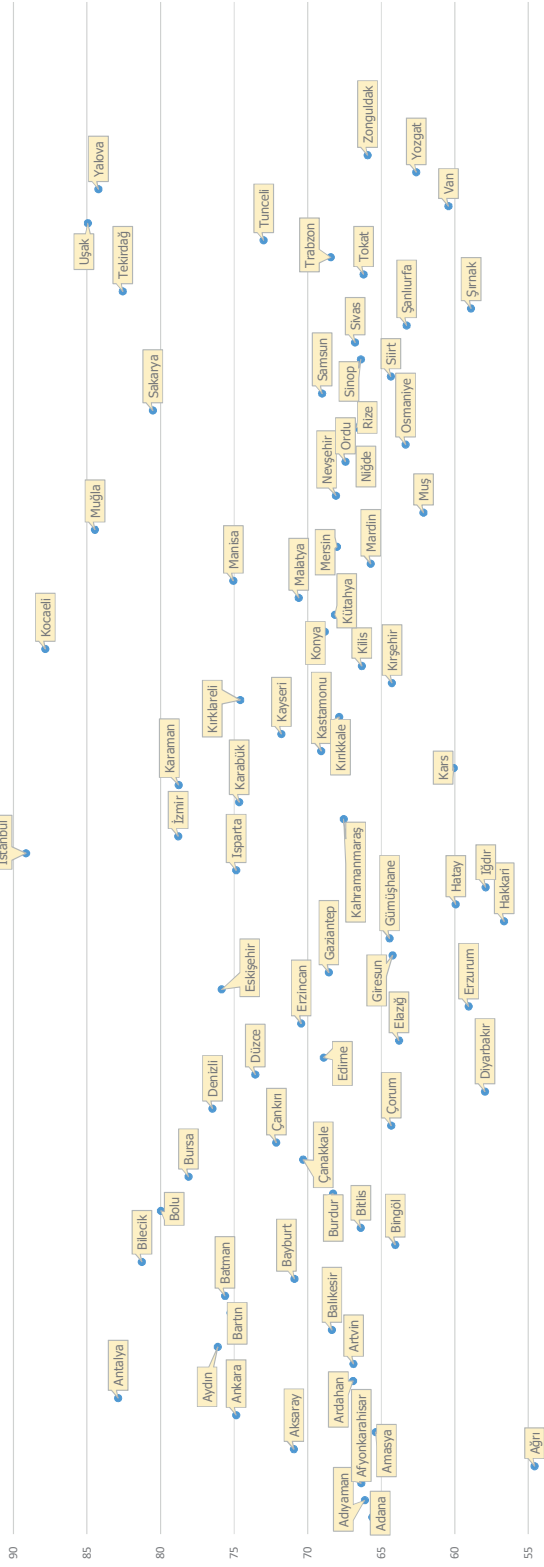
GENÇ SAĞLIĞI GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

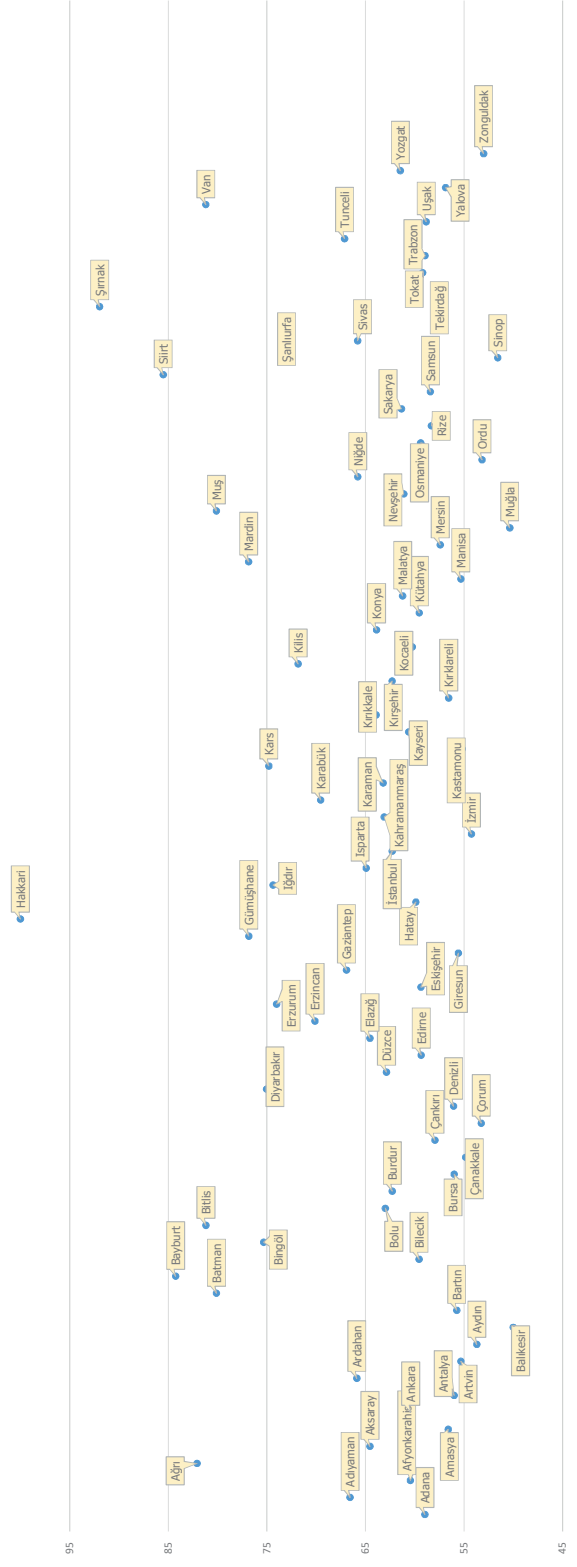
GÖÇ GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

İSTİHDAM GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

NÜFUS GÖSTERGESİ İLLERE GÖRE PUANLAR

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

TÜRKİYE
GENÇ DOSTU ŞEHİRLER
ARAŞTIRMASI

2021

